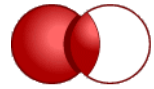

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

(Bosanski jezik)

JAVNI IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI BUDŽETA/PRORAČUNA FEDERACIJE BIH ZA 2004. GODINU

Sarajevo, august 2005. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	1
3.	OBIM	2
4.	ZAKLJUČNE KONSTATACIJE.....	4
5.	POJEDINAČNI IZVJEŠTAJI PO KORISNICIMA BUDŽETA/PRORAČUNA FBIH	7
5.1	BUDŽET FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	9
5.2	VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	35
5.3	SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	49
5.4	FEDERALNO MINISTARSTVO ODBRANE I VOJSKA FEDERACIJE.....	63
5.5	FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, UPRAVA POLICIJE, UPRAVA ADMINISTRACIJE.....	83
5.6	FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE.....	101
5.7	KAZNENO POPRAVNI ZAVODI.....	109
5.8	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA	117
5.9	POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	133
5.10	FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE	145
5.11	FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA.....	155
5.12	FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA.....	167
5.13	FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA SARAJEVO.....	179
5.14	VRHOVNI SUD FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	189
5.15	SUDSKA POLICIJA SUDOVA FBIH	197
5.16	FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA.....	207
5.17	FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA	219
5.18	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	227
5.19	FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA-FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA MOSTAR.....	237
5.20	FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA.....	247
5.21	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE	257
	PRILOG IZVJEŠTAJU.....	267

1. UVOD

U Javnom izvještaju o reviziji Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2004. godinu daje se pregled revidiranih federalnih institucija i organa, mišljenje revizora, nalazi i preporuke revizora upućene menadžmentu revidiranih subjekata.

Ured za reviziju budžeta/proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Ured za reviziju) kroz nalaze revizora, mišljenje i preporuke upućene u svrhu otklanjanja nepravilnosti utvrđenih prilikom revizije finansijskih izvještaja ima za cilj, nadležnim organima sistema koji donose odluke, biti pouzdan, objektivan, vjerodostojan i siguran izvor za preduzimanje budućih korektivnih radnji, usmjerenih ka poboljšanju sveukupnog poslovanja budžetskih korisnika, poštujući osnovne vrijednosti uspješnosti u koje se prvenstveno ubrajaju efikasnost, ekonomičnost i efektivnost.

Na osnovu Godišnjeg plana i programa rada za 2005. godinu Ured za reviziju izvršio je reviziju Budžeta FBiH i reviziju finansijskih izvještaja 23 korisnika Budžeta FBiH za 2004. godinu. Pored spomenute revizije, a u skladu sa Planom i programom rada, Ured za reviziju vršio je i reviziju finansijskih izvještaja korisnika budžeta kantona, javnih preduzeća, izvanbudžetskih fondova, zavoda, agencija, općina i drugih srodnih grupacija, odnosno pravnih osoba sa pretežnim udjelom državnog kapitala.

Revizija je izvršena na osnovu ovlaštenja i u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima.

Revizijom je obuhvaćeno ispitivanje usaglašenosti sa zakonima i propisima poslovanja korisnika budžeta, datim im ovlaštenjima, instrukcijama i uputama u vezi sa prikupljanjem i korištenjem javnih prihoda, isplatom javnih rashoda i pravilnim korištenjem javnih zaliha, kao i ocjena ispravnosti donesenih odluka menadžmenta, organiziranje poslovnih funkcija i način osiguranja i ostvarivanja uspješnosti u cjelokupnom poslovanju.

Revizijski nalazi i preporuke dati su u konačnim izvještajima o izvršenoj reviziji i sastavni su dio Javnog izvještaja o izvršenoj reviziji za 2004. godinu. Svaka od preporuka Ureda za reviziju, upućena pojedinačno menadžmentima institucija i prezentirana Parlamentu FBiH u Javnom izvještaju, može se smatrati kao jednim od osnovnih zadataka Ureda za reviziju, sa svrhom da podstakne i utiče na poboljšanje cjelokupnog finansijskog poslovanja na prostorima Federacije Bosne i Hercegovine.

Revizijska mišljenja u izvještajima data su u skladu sa međunarodnim standardima revizije i općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, koji su, ujedno, predstavljali i primarni kriterij prema kojima su davana revizijska mišljenja.

Pojedinačni konačni izvještaji o izvršenoj reviziji su, prije dostavljanja odborima domova Parlamenta FBiH, upućeni korisnicima budžeta na uvid i očitovanje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentovane ugrađene su u konačan izvještaj. Međutim, u dosadašnjoj praksi Ureda za reviziju, što je bio slučaj i u prethodnoj revidiranoj godini, konstatuje se da većina primjedbi i prigovora, upućenih od klijenata, nije mogla biti prihvaćena iz razloga što iste nisu dokumentovane, odnosno uglavnom su se svodile na obrazlaganje, dodatna pojašnjenja ili pravdanje konstatovanih nedostataka.

Nakon dostavljanja konačnih izvještaja odborima domova Parlamenta FBiH svi izvještaji se objavljuju na Web-stranici Ureda za reviziju (www.saifbih.ba).

Vjerujemo da će korisnici ovog izvještaja imati pouzdanu i cjelovitu sliku finansijskog poslovanja svih revidiranih federalnih budžetskih korisnika u 2004. godini, a nadležni za donošenje odluka, prihvatljivu formu, na osnovu koje će donijeti odgovarajuće odluke i pratiti djelotvornost provedbe tih odluka.

2. PREDMET I CILJ REVIZIJE

U skladu sa članom 8. Zakona o reviziji budžeta u FBiH («Službene novine FBiH» br. 48/99) i u skladu sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima («Službene novine FBiH» br. 06/01) Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskih transakcija Budžeta FBiH odnosno korisnika budžeta.

Predmet revizije su bili finansijski izvještaji za 2004. godinu (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o izvršenju budžeta, izvještaj o novčanom toku), te usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava te drugih budžetskih korisnika sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem: pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju 2004. godine; da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda; da li su se Vlada FBiH, ministarstva i ostali korisnici budžeta pridržavali zakona i instrukcija, te da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Također, cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

U skladu sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, revizija je planirana na način da se revizija obavi kvalitetno, odnosno ekonomično, efikasno i djelotvorno i u vremenski datom okviru. Revizija je obuhvatila procijenu organizacije i funkcionisanja sistema internih kontrola, procijenu imovinskog i finansijskog stanja Budžeta FBiH, poslovanje Vlade FBiH, ministarstava i drugih korisnika budžeta, provjeru izvora finansiranja i izvršenja budžeta za 2004. godinu, te finansijske transakcije i njihovu zakonska usklađenost i dokumentovanost. Budući da smo reviziju obavili na bazi uzorka i da je inače revizija podložna inherentnom riziku, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti mogu ostati neotkrivene.

Ured je u ostvarivanju svoje funkcije pored vršenja provjere, također, i davao preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3. OBIM

U skladu sa Godišnjim planom i programom rada za 2004. godinu Ured je izvršio reviziju finansijskih izvještaja 23 korisnika Budžeta FBiH za 2004. godinu i Budžeta FBiH, što je 39,34 % od ukupnog broja subjekata revizije federalnog budžeta. Navedene revizija izvršene su u periodu od marta do jula 2004. godine. U odnosu na prethodnu godinu planirana je i izvršena revizija manjeg broja korisnika Budžeta FBiH iz razloga što je Ured svojim naprijed navedenim planom i programom rada u 2004. godini predvidio veći broj revizija javnih preduzeća i izvanbudžetskih fondova. Međutim, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu u iznosu od 1.187.148.494,00 KM revidirano 1.109.770.366,00 KM ili 93,48 %. Odabir korisnika budžeta koji su revidirani izvršen je na osnovu: značajnosti budžetskog korisnika; veličine sredstava odobrenih Budžetom za 2004. godinu kao i strukture izdatka po pozicijama; broja zaposlenih; da li je budžetski korisnik revidiran u prethodnim periodima; datom mišljenju o finansijskim izvještajima za korisnike koji su revidirani.

Po izvršenoj reviziji, sačinjeni su izvještaji o reviziji, koji su u skladu sa propisanom zakonskom procedurom dostavljeni korisnicima budžeta na očitovanje. U ostavljenom roku se očitovalo svih 24 revidirana subjekata. Osnovane primjedbe inkorporirane su u konačan izvještaj o izvršenoj reviziji, međutim može se konstatovati da većina primjedbi i prigovora nije prihvaćena iz razloga što iste nisu dokumentovane, odnosno iste su se svodile na obrazlaganje, pojašnjenje ili pravdanje konstatovanih nedostataka.

Mišljenja o finansijskim izvještajima korisnika budžeta data su u skladu sa prihvaćenim standardima revizije odnosno INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, a ista imaju opšte značenje:

Beuzlovno mišljenje se daje kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim pogledima odnosno kada smatra da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz poslovanja.

Isticanje predmeta se daje kada revizor smatra da određene informacije treba posebno istaći odnosno skrenuti pažnju na iste, s tim da se iskazuju odvojeno od datog mišljenja.

Uslovno mišljenje daje se kada se revizor ne slaže ili kada postoji sumnja o jednoj ili više pozicija u finansijskim izvještajima, koje su značajne ali nisu bitne za razumjevanje finansijskih izvještaja.

Nepovoljno mišljenje daje se kada revizor nije u mogućnosti oblikovati mišljenje u vezi finansijskih izvještaja, uzimajući ih u cijelini, zbog neslaganja koje je tako bitno da ono ugrožava prezentovano stanje u mjeri da uslovno mišljenje u nekim određenim stavkama ne bi bilo odgovarajuće. Davanje ovog mišljenja jasno ukazuje da finansijski izvještaji nisu fer iskazani, a jasno i sažeto se navode sva pitanja neslaganja.

Suzdržano mišljenje se daje kada revizor nije u mogućnosti izraziti mišljenje u pogledu finansijskih izvještaja uzimajući ih u cjelini, zbog nejasnoća ili ograničenja u djelokrugu revizije.

U izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu, kod 24 korisnika Budžeta FBiH, dato je 1 bezuslovno mišljenje, 16 uslovnih mišljenja i 7 nepovoljnih mišljenja. Bezuslovnih mišljenja sa isticanjem

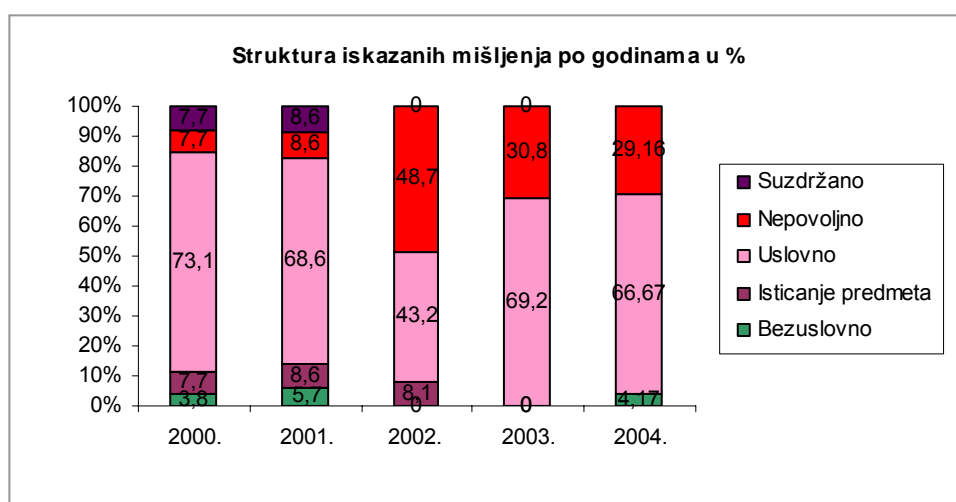
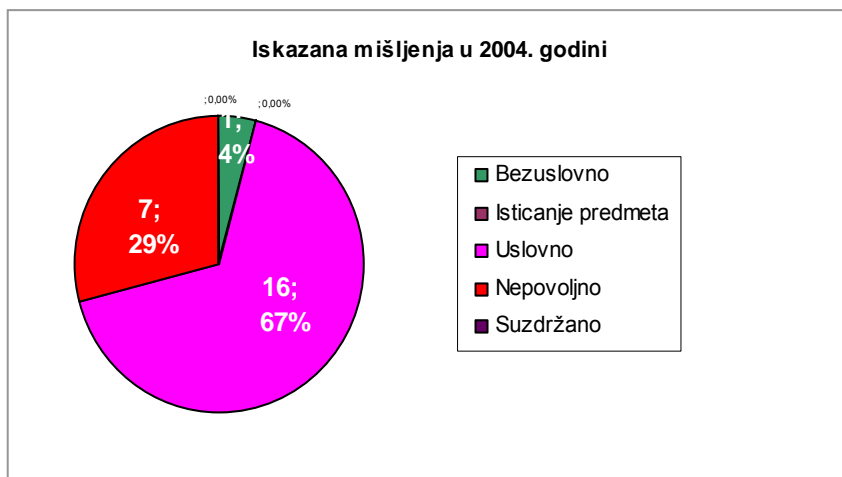
predmeta i suzdržanih mišljenja nije bilo. Pregled datih mišljenja po revidiranim korisnicima budžeta, kao i očitovanje subjekata revizije, daje se u slijedećoj tabeli:

R. br.	Naziv korisnika budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Uslovno	Nepovoljno	Suzdržano	
1.	Budžet Federacije BiH				x		
2.	Vlada F BiH			x			Da
3.	Zajedničke službe organa i tijela FBiH			x			Da
4.	Federalno ministarstvo odbrane				x		Da
5.	Vojska FBiH				x		Da
6.	FMUP – Kabinet ministra				x		Da
7.	FMUP – Uprava administracije				x		Da
8.	FMUP – Uprava policije				x		Da
9.	Federalno ministarstvo pravde			x			Da
10.	Kazeno popravni zavodi			x			Da
11.	Federalno ministarstvo finansija			x			Da
12.	Porezna uprava FBiH			x			Da
13.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			x			Da
14.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			x			Da
15.	Federalno ministarstvo zdravstva			x			Da
16.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva			x			Da
17.	Vrhovni sud FBiH	x					Da
18.	Sudska policija				x		Da
19.	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida rata			x			Da
20.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			x			Da
21.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			x			Da
22.	Federalno ministarstvo kulture i sporta			x			Da
23.	Federalno ministarstvo izbjeglica i raseljenih osoba			x			Da
24.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke			x			Da
Ukupno		1		16	7		24

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne četiri godine, daje se u slijedećoj tabeli:

Mišljenje	2000. godina		2001. godina		2002. godina		2003. godina		2004. godina	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bezuslovno	1	3,8	2	5,7	0	0	0	0	1	4,17
Isticanje predmeta	2	7,7	3	8,6	3	8,1	0	0		
Uslovno	19	73,1	24	68,5	16	43,2	18	69,2	16	66,67
Nepovoljno	2	7,7	3	8,6	18	48,7	8	30,8	7	29,16
Suzdržano	2	7,7	3	8,6	0	0	0	0		
Ukupno	26	100	35	100	37	100	26	100	24	100

Kao što se vidi iz navedene tabele, broj nepovoljnih mišljenja u odnosu na prethodnu godinu je smanjen, kao i broj uslovnih mišljenja. Međutim, treba naglasiti nepovoljno mišljenje o finansijskim izvještajima za 2004. godinu dato za Budžet FBiH, kao i za određen broj korisnika Budžeta FBiH (Federalno ministarstvo odbrane i Vojska FBiH; Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova) koji imaju značajan uticaj na budžet i izvršenje budžeta, a isti su imali nepovoljno mišljenje i u prethodnim godinama.

Kao što se vidi iz navedene tabele, broj nepovoljnih mišljenja u odnosu na prethodnu godinu je smanjen, kao i broj uslovnih mišljenja. Međutim, treba naglasiti nepovoljno mišljenje o finansijskim izvještajima za 2004. godinu dato za Budžet FBiH, kao i za određen broj korisnika Budžeta FBiH (Federalno ministarstvo odbrane i Vojska FBiH; Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova) koji imaju značajan uticaj na budžet i izvršenje budžeta, a isti su imali nepovoljno mišljenje i u prethodnim godinama.

4. ZAKLJUČNE KONSTATACIJE

Sumirajući rezultate finansijskog poslovanja revidiranih budžetskih korisnika, kao i korisnika javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2004. godinu, a na osnovu revizijskih mišljenja i prezentiranih nalaza u izvještajima o izvršenoj reviziji, Ured za reviziju budžeta/proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine konstatuje, **da su u poslovanju revidiranih subjekata još uvijek prisutni značajni nedostaci, koji se ponavljaju iz godine u godinu, i za koje je Ured za reviziju davao preporuke u svojim prethodnim revizijskim izvještajima, a u svrhu otklanjanja evidentiranih nepravilnosti.** Otklanjanju prisutnih nedostataka u poslovanju budžetskih korisnika mora se, što prije, posvetiti dužna pažnja, a na prevazilaženju istih trebaju biti uključeni svi uposleni u javnoj administraciji, svako u okviru svojih obaveza i odgovornosti utvrđenih opisom poslova i radnih zadataka svakog radnog mjesta.

Istina, vrijedno je istaknuti i podatak da se određeni broj korisnika Federalnog Budžeta pridržavao zakonskih i ostalih propisa i procedura, ali oni su u odnosu na broj revidiranih subjekata u znatno manjem broju. Također je konstatovano da je određeni broj revidiranih subjekata pristupio implementaciji datih preporuka, ali je taj broj je još uvijek neznatan.

Generalna je ocjena da odgovornost, prvenstveno, menadžmenta (ministara i direktora) u javnoj administraciji FBiH nije na zadovoljavajućem nivou, prvenstveno u području upravljanja javnim finansijama. Posebno treba istaći nedovoljno angažovanje srednjeg menadžmenta (pomoćnike ministara i savjetnike), čija je odgovornost u ovoj oblasti značajna, obzirom da učestvuju u predlaganju odluka, zaključaka i ostalih akata bitnih za raspolaganje i korištenje javnih sredstava.

Revizijom je ustanovljeno da se ni zaključci Parlamenta FBiH u pogledu implementacije preporuka, datih od strane Ureda za reviziju, nisu ispoštovali u dovoljnoj mjeri, što je rezultiralo ponavljanjem istih nepravilnosti, kako u 2004. godini, tako i u proteklih nekoliko godina, a od kojih se posebno ističu:

- nedovoljna uspostava sistema internih kontrola (Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo odbrane, Vojska FBiH, Budžet/Proračun Federacije BiH, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata);
- nenamjensko trošenje budžetskih sredstava, odnosno više stvorene obaveze u odnosu na sredstva odobrena Budžetom FBiH (npr. Vojska FBiH, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo odbrane, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, ...);
- praćenje i primjena određenih zakonskih propisa i njihovo međusobno usklađivanje (npr. Zakon o zdravstvenom osiguranju - isplata bolovanja);
- planiranje prihoda i primitaka kao i rashoda i izdataka Budžeta FBiH mimo procedura propisanih Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i bez relevantnih podataka i adekvatne dokumentacije;
- nepravilnosti u izvršenju budžeta koje se odnose na dosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu stvaranja obaveza u skladu sa raspoloživim sredstvima, odnosno njihovo plaćanje po prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršavanju budžeta/proračuna u FBiH;
- nepoduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplata potraživanja (npr. pozajmice kantonima);
- nepoštivanje propisa o nabavci roba, usluga i ustupanju radova;
- pružanje ugostiteljskih usluga u javnom sektoru nije usklađeno sa zakonskim propisima (Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH).

Ured za reviziju posebno preporučuje da se pristupi harmonizaciji zakonskih propisa, odnosno da se izvrše izmjene i dopune propisa koji regulišu jednu te istu oblast na cijelom području Federacije Bosne i Hercegovine, a shodno evropskim standardima i kriterijima (kao primjer ističu se: Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o penzijskom osiguranju, Zakon o koncesiji, Zakon o obrazovanju, kao i mnogi drugi zakoni).

Pored izraženih slabosti, može se istaći da su, već prethodno spomenutim pozitivnim pomacima kod manjeg broja budžetskih korisnika, svakako doprinijeli menadžment i srednji menadžment budžetskog korisnika, kao i Ured za reviziju koji je svojim preporukama uticao na promjenu zatečenog stanja i na poboljšanje poslovanja revidiranih klijenata. Za očekivati je da i drugi subjekti, koji do sada nisu pokazali napredak, ulože napore i odgovornije pristupe poboljšanju sveukupnog poslovanja.

Ured za reviziju je, nakon izvršene revizije za 2004. godinu, konstatovao pozitivne pomake kod: Federalnog ministarstva za izbjeglice i raseljene osobe, Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva, Federalnog ministarstvo obrazovanja, Federalnog ministarstvo zdravstva i Vrhovnog suda FBiH.

Ono što Ured za reviziju generalno želi istaknuti, a posmatrano kroz proteklih pet godina svoga djelovanja, je činjenica da ***se nije u dovoljnoj mjeri povećala svijest i potreba za javnom odgovornošću isključivo osoba koje upravljaju javnim resursima i njihov odnos prema preporukama «revizije» u cilju poboljšanja cjelokupnog stanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kako finansijskog, tako i općeg.***

Ured za reviziju posebno ističe da je odnos administracije prema građanima i onima koji traže usluge još uvijek nedovoljno profesionalan i na minimumu je odgovornosti. Tako se blagovremenost u odgovorima na pismene upite, izdavanje rješenja, tumačenje zakonskih propisa, naplata prihoda, povrat više naplaćenih sredstava, isplata po računima, davanje neophodnih podataka korisnicima budžeta i druge različite usluge mogu uistinu ocijeniti sa najnižom ocjenom. Stoga je potrebno da se ovom segmentu poslovanja posveti dužna pažnja kako bi se u najskorije vrijeme postigao zadovoljavajući nivo pružanja kvalitetnih usluga u javnom sektoru.

Pored akcentiranih najznačajnijih konstatacija, Ured za reviziju u Javnom izvještaju o reviziji Budžeta u FBiH za 2004. godinu, ***posebno predlaže:***

- da se utvrde obaveze Federacije Bosne i Hercegovine po vanjskom dugu i iste evidentiraju u skladu sa važećim zakonskim propisima;

- da se zaduživanje i izdavanje garancija Federacije Bosne i Hercegovine vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, odnosno da odluku o zaduženju i jemstvu donosi Parlament FBiH u skladu sa navedenim zakonom i ostalim propisima,
- da se izrada, donošenje i izvršenje Budžeta FBiH vrši u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH;
- da Parlament FBiH donese Odluku o blokiranim sredstvima u Hercegovačkoj banci i naplati istih;
- da se izvrši popis svih potraživanja Federacije Bosne i Hercegovine i poduzmu mjere za naplatu istih, odnosno predloži drugo zakonsko rješenje.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

5. POJEDINAČNI IZVJEŠTAJI PO KORISNICIMA BUDŽETA/PRORAČUNA FBIH

UR: 024/03, 012/02/05

5.1 BUDŽET FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

**MENADŽMENTU BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREMIJER/PREDSJEDNIK VLADE FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH/MINISTAR FINANSIJA
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH**

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine**, iskazanih na stranicama od 1 do 22 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH, i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtjevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, **ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, na dan 31.12.2004. godine**, iz sljedećih razloga:
 - zbog nedosljedne primjene **Zakona o budžetima/proračunima u FBiH**, u djelu koji se odnosi na uravnoteženje Budžeta,
 - korištenje odobrenih sredstava nije vršeno, u skladu sa **Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu**, za namjene koje su određene budžetom, i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu. Ostvarena prekoračenja nisu iskazivana u finansijskim izvještajima, a u toku revizije dijela korisnika budžeta utvrđena su u iznosu od 4.540.731,24 KM,
 - nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom), u skladu sa **Zakonom o računovodstvu i pripadajućim podzakonskim aktima**,
 - dugoročne obaveze po osnovu vanjskog duga nisu u cjelosti evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora, kao ni dio preostalih obaveza po kreditu za nabavku terminalnog prilaznog radara,
 - u Glavnoj knjizi Trezora nisu evidentirana deponovana novčana sredstva na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH u iznosu od 1.431.739,22 KM, sredstva na ESCROW računu u iznosu od 874.508,70 KM, kao ni sredstva na računu GSM licence u iznosu od 16.541.571,43 KM.
 - nedosljedna primjena odredaba **Zakona o Trezoru u FBiH** i **Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima**, u dijelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa, otvaranja novih transakcijskih računa-podračuna u okviru JRT i nadzora nad raspolaganjem sredstvima, neiskazivanje u Glavnoj knjizi Trezora sredstava po osnovu povrata kredita datih IBF BiH u komisijama, kao i obaveza Vlade FBiH koje su naplaćene iz navedenih sredstava od strane banke po Zaključku Vlade FBiH u iznosu od 5.970.342,51 KM.
 - zaduživanje korisnika budžeta kod finansijskih institucija u zemlji u iznosu od 1.422.462,81 KM nije izvršeno u skladu sa zakonski propisanom procedurom.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 20., st. 1., tačka j. Ustava Federacije BiH, na prijedlog Premijera, donosi Parlament Federacije BiH.

Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu i Zakonom o Trezoru u FBiH propisana je procedura izrade, donošenje i izvršavanje Budžeta FBiH.

Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu Ministarstvo), u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Budžet FBiH u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava na način propisan od strane istog.

Korisnici Budžeta su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe broj 5.

2 OSVRT NA NEDOSTATKE UTVRĐENE REVIZIJOM ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da, u najvećem dijelu, nije postupljeno po datim preporukama u izvještajima o izvršenim revizijama u prethodnim periodima, a koje se odnose na potpunu uspostavu sistema internih kontrola, kao i dosljednu primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu, Zakona o Trezoru kao i Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u tijelima uprave FBiH.

Pored naprijed navedenog, također, nije u potpunosti postupljeno po datim preporukama koje se odnose na: popis imovine, potraživanja i obaveza; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova; donošenje pisanih procedura u cilju namjenskog i ekonomičnog trošenje sredstava (gorivo, reprezentacija, telefon ...); evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora obaveza po vanjskom dugu, kao i deponovanih novčanih sredstava na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH; popis potraživanja u Trezoru, kao i utvrđivanje prava i obaveza po osnovu osnivačkog uloga u bankama i preduzećima i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Trezora u skladu sa konstatovanim stanjem.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se Vlada FBiH, Ministarstvo i ostali korisnici budžeta pridržavali zakona i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Od ukupnog broja korisnika Budžeta FBiH revidirano je 24 korisnika ili 39,34 %, što je od ukupno planiranih sredstava Budžetom za 2004. godinu 93,48 %. Subjekti revizije su određeni na osnovu: značajnosti i veličine budžetskog korisnika, iznosa sredstava odobrenih Budžetom za 2004. godinu, da li je budžetski korisnik revidiran u prethodnom periodu, kao i datog mišljenja o finansijskim izvještajima.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1. Sistem internih kontrola Ministarstva i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava

Revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2004. godinu, konstatovano je da sistem internih kontrola nije u potpunosti uspostavljen, odnosno nije funkcionisao, na način kojim bi se obezbijedila dosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata u obavljanju poslova iz nadležnosti Ministarstva, kod izrade, donošenja i izvršenja Budžeta Federacije, izrade godišnjeg obračuna Budžeta Federacije, upravljanja novčanim tokovima, kao i nadzora nad izvršenjem Budžeta.

Od strane menadžmenta, sistem internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama koje su u najvećem dijelu donešene pred kraj revidirane godine. Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji utvrđeno je da nadležnosti Sektora za budžet i Sektora za trezor nisu konkretno definisane, i to po osnovu poslova analize i izvještavanja o izvršenju budžeta, odnosno izvještavanja o istom nadležnih organa i institucija, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, uz Konačni Izvještaj o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, koji je dostavljen Vladi FBiH, nije data adekvatna analiza izvršenja budžeta za fiskalnu godinu, kao i odgovarajuća struktura prihoda, izdataka i obaveza. Nedovoljna definisanost nadležnosti, između navedenih sektora, odnosno nedovoljna saradnja, ogleda se i kroz primjenu Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima, donesenog od strane Ministarstva. Iako je samo manji broj korisnika, koji imaju otvorene posebne račune kao podračune (koji su otvoreni na Federalno ministarstvo finansija) sačinio godišnji izvještaj, u skladu sa naprijed navedenim uputstvom i u dva primjerka dostavio Ministarstvu za potrebe Sektora za budžet i Sektora za trezor (koji su samo odloženi u Sektoru za trezor), nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su od strane navedenih sektora poduzete mjere za dostavu propisanih izvještaja, a u cilju uvida u način raspolaganja sredstvima, kao i izvještavanja nadležnih organa i institucija o istom.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za planiranje novčanih tokova, određivanje iznosa mogućih plaćanja u skladu sa raspoloživim sredstvima, odnosno odobravanje prijedloga finansijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) budžetskim korisnicima, nismo se uvjerali da je prilikom izvršavanja navedenih poslova i zadataka uspostavljena adekvatna saradnja između Sektora za trezor i Sektora za budžet.

U skladu sa ovlaštenjima, a u cilju obezbjeđenja nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava od strane korisnika, Ministarstvo je krajem godine, donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola, kojom se svim budžetskim korisnicima nalaže obaveza procjene trenutnog stanja kontrola, identifikacija ključnih rizika i u tom smislu izrada seta internih akata kojima će korisnici regulisati postupke i procedure internih kontrola, sa posebnim naglaskom na sadržaj Pravilnika o internim kontrolnim postupcima. U cilju daljeg jačanja sistema upravne i računovodstvene kontrole u martu 2005. godine donijete su i Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Istih su se dužni pridržavati budžetski korisnici na svim nivoima vlasti u FBiH, a propisane akte dužni su uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine.

Također, treba napomenuti da je Grupa za internu reviziju i kontrolu Sektora za trezor u drugoj polovini godine značajnije pojačala aktivnosti vezane za kontrolu potrošnje budžetskih sredstava, kako unutar Ministarstva, tako i kod drugih budžetskih korisnika, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Potrebno je da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola. Da Ministarstvo, u skladu sa datim ovlaštenjima i nadležnostima, pravovremeno poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odnosno postupanja po Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole, od strane budžetskih korisnika.

Da Grupa za internu reviziju i kontrolu svoje aktivnosti obavlja na osnovu utvrđenog programa i plana rada (godišnjeg i mjesečnog) sa tačno utvrđenim prioritetnim zadacima, kako u Ministarstvu tako i kod drugih budžetskih korisnika, a u skladu sa Zakonom o Trezoru i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

4.2. Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2004. godinu

Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2004. godinu kao i Budžet FBiH za 2004. godinu donio je Parlament FBiH 01.04.2004. godine, a do donošenja istih finansiranje se vršilo u skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju FBiH za period januar - mart 2004. godine. Po isteku fiskalne godine, tj. 19.01.2005. godine, od strane Parlamenta FBiH, donešene su Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2004. godine koje su stupile na snagu 25.01.2005. godine.

Izmjenama i dopune Budžeta FBiH za 2004. godinu, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2004. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2004. godinu
1	2		
I	Prihodi i finansiranje (II + V)	1.250.000.000	1.187.148.494
II	Prihodi i primici	1.075.686.270	1.029.648.494
III	Izdaci	1.250.000.000	1.187.148.494
IV	Deficit (III-II)	174.313.730	157.500.000
V	Pokriće deficita (1+2 +3 +4 +5)	174.313.730	157.500.000
1.	Kreditni od međunarodnih finansijskih institucija	98.800.000	77.500.000
2.	Grant EU	9.300.000	9.000.000
3.	ESCROW-račun	41.913.730	71.000.000
4.	Sukcesija II tranša	21.300.000	
5.	Domaće finansiranje	3.000.000	

Iako je u revidiranoj godini, Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu izvršeno uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, ali poslije isteka fiskalne godine, može se konstatirati na osnovu uvida u dokumentaciju (Zaključka Vlade V br. 88/2004 od 19.02.2004.godine, Odluke Vlade V br. 316/04 od 02.07.2004.godine i Instrukcije Federalnog ministarstva finansija od 21.10.2004. godine) da se nisu pravovremeno poduzele adekvatne mjere, u cilju uravnoteženja budžeta na način propisan zakonom. Donošenje rebalansa budžeta poslije isteka fiskalne godine, kao i usklađivanje rashoda sa ostvarenim prihodima putem odluka, zaključaka i instrukcija, imalo je za posljedicu da pojedini budžetski korisnici nisu realizovali odobrena sredstva budžetom tj. rebalansom. Kao posljedica navedenog je i to da je jedan broj korisnika, na kraju godine (prije donošenja rebalansa), imao iskazane rashode, tj. stvorene obaveze u većem iznosu od iznosa odobrenog rebalansom, a Ministarstvo je za iznos iskazanog prekoračenja, suprotno zakonskim propisima, povećalo korisniku iznos sredstava odobren rebalansom (Federalno ministarstvo odbrane za iznos 161.454,00 KM, Vojska FBiH 94.369,00 KM i Poreska uprava 70.882,00 KM).

Uvidom u izvršene preraspodjele za nedovoljno predviđene izdatke budžetskih korisnika, koji su se podmirivali iz vlastitih ušteda ili ušteda drugih korisnika, a na prijedlog Ministarstva, kao što je konstatovano u prethodnim izvještajima o izvršenoj reviziji, ni u revidiranoj godini nije se mogla potvrditi opravdanost svih preraspodjela, iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se u konkretnom slučaju radi o stvarnoj uštedi odnosno opravdanosti izdataka koji se podmiruje iz iste. Posebno ističemo preraspodjele izvršene za Federalno ministarstvo odbrane i Vojsku Federacije.

Potrebno je da se izrada, donošenje i uravnoteženje budžeta vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Da se nedovoljno planirani izdaci budžetskih korisnika podmiruju u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH i Budžetom FBiH.

4.3. Izvršenje budžeta FBiH za 2004. godinu

4.3.1 Prihodi i primici budžeta FBiH za 2004. godinu

Ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2004. godini, iskazani su u iznosu od 1.172.703.975,00 KM, što je za 14.444.518,00 KM manje u odnosu na rebalans. Značajno je napomenuti da su isti u odnosu na prethodnu godinu veći za 11,56 %.

Struktura iskazanih prihoda, primitaka i finansiranja sa indeksima ostvarenja, iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:

Red. broj	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2004. god.	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi , primici i finansiranje (A+B)		1.187.148.494	1.051.202.031	1.172.703.975	98,78	111,56
A. Prihodi i primici (od 1 do 5)		1.038.648.494	1.013.429.154	1.057.597.503	101,82	104,36
1.	Prihodi od poreza	847.102.015	902.737.295	896.816.353	105,87	99,34
2.	Neporezni prihodi	182.546.479	89.497.879	160.774.947	88,07	179,64
3.	Grantovi (potpore)	9.000.000	21.188.668	0	0	0
4.	Kapitalni primici	0	0	1.950	-	-
5.	Primljene otplate danih zajmova	0	5.312	4.252	-	80,04
B. Finansiranje (6+7+8)		148.500.000	37.772.877	115.106.472	77,51	304,73
6.	Dugoročni krediti i zajmovi	77.500.000	37.772.877	40.415.184	52,15	107,00
7.	ESCROW- račun	71.000.000		52.691.288	74,21	-
8.	GSM- račun	0	0	22.000.000	-	-

U odnosu na planirane prihode i primitke, kao što se vidi iz prethodne tabele, samo je kod iskazanih prihoda od poreza ostvaren porast, dok je kod ostalih stavki ostvaren pad. Treba napomenuti da je rebalans budžeta donesen poslije isteka fiskalne godine i da se u momentu donošenja istog imalo saznanja o ostvarenim prihodima i primicima.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, a što je konstatovano i prethodnom revizijom, vezano za priliv i odliv sredstava na Jedinствeni račun Trezora (u daljem tekstu JRT), nisu u cjelosti provedene odredbe Zakona o Trezoru u dijelu uplate i evidentiranja u Glavnoj knjizi trezora: vlastitih prihoda, sredstava po osnovu privatizacije (ESCROW račun), sredstava po osnovu izdavanja GSM licence (GSM račun), kao i donacija i kredita uplaćenih na transakcijske račune (podračune) budžetskih korisnika koji nisu iskazivani u okviru JRT.

Ostvareni prihodi po osnovu navigacijskih usluga, od strane Direkcije za civilnu avijaciju, kao i prethodnih godina, i dalje se uplaćuju na poseban transakcijski račun i isti, kao ni utrošak sredstava sa navedenog transakcijskog računa, nije iskazan u konsolidovanim finansijskim izvještajima. Nije ni prezentirana dokumentacija da je nad korištenjem naprijed navedenih sredstava vršen adekvatan nadzor od strane Ministarstva.

U toku revidirane godine po osnovu privatizacije preduzeća ostvaren je prihod u iznosu od 11.651.811,69 KM, a po osnovu izdavanja GSM licenci za BiH 38.541.571,43 KM. Navedena sredstva uplaćena su na posebne transakcijske račune, koji nisu otvoreni kao podračuni JRT, a samim tim se i prihod po navedenom osnovu nije mogao iskazati u Glavnoj knjizi Trezora. Međutim, sredstva prenešena sa navedenih računa na JRT, i to sa ESCROW računa 52.691.288,00 KM (za isplatu neisplaćene penzije za mjesec oktobar 2000. godine i za isplatu jedne polovine neisplaćene invalidnine za mjesec mart 2001. godine) i GSM računa 22.000.000,00 KM (kratkoročna pozajmica za izvršenje Budžeta FBiH i izmirenje obaveza iz 2004. godine) evidentirana su u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima na poziciji finansiranja, tj. primljenih kredita i zajmova.

Kratkoročna pozajmica sa posebnog namjenskog transakcijskog računa sredstava od GSM licenci u BiH, u iznosu od 22.000.000,00 KM, iskazana je u Ministarstvu na poziciji »Kratkoročni primici od zaduženje budžeta od drugih nivoa vlasti (Federacije)«, a realizirana na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju kratkoročne pozajmice sa posebnog (namjenskog) računa JRT, V br. 581/04 od 29.12.2004. godine za izvršenje budžeta FBiH i izmirenje obaveza iz 2004. godine. Međutim, u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH, naplaćena sredstva po osnovu GSM licenci za BiH, trebala su se izdvojiti na namjenski otvorene račune od strane entitetskih ministarstava finansija i koristiti isključivo za finansiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH, a što nije ispoštovano u navedenom slučaju. U skladu sa navedenom odlukom Vlade FBiH, povrat pozajmice treba da se izvrši odmah nakon uplate sredstava Makroekonomske pomoći Evropske komisije.

Sa depozitnog računa, iz tekućeg priliva, izvršen je povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda u iznosu od 807.127,43 KM. Do donošenja Pravilnika o procedurama za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa JRT FBiH od strane Ministarstva u septembru, a što je i bila obaveza Ministarstva, povrat je vršen na osnovu Zakona o izvršavanju budžeta za 2004. godinu, Zakona o Trezoru i Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH.

Da se svi javni prihodi i primici, kao i vlastiti prihodi uplaćuju na Jedinstveni račun trezora i evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora po izvorima iz kojih potiču, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH.

Da se uplaćena sredstva po osnovu GSM licenci, koriste isključivo za propisane namjene.

Prihodi od poreza

Struktura iskazanih prihoda, sa indeksom izvršenja, u konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
1.	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	19.400.000	19.689.160	30.419.739	156,80
2	Poseban porez (akcize) na domaće proizvode	88.643.000	90.450.888	88.601.083	99,95
3.	Poseban porez (akcize) na uvozne proizvode	347.157.283	317.982.789	356.178.637	102,60
4.	Ostali porezi	0	12.357	841.803	0
5.	Uvozne pristojbe (carine)	391.901.733	474.602.101	420.775.091	107,37
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 5)		847.102.015	902.737.295	896.816.353	105,87

Kao što se vidi iz prethodne tabele, iskazani prihodi od poreza, u odnosu na rebalans više su ostvareni za 5,71 %, međutim treba napomenuti da su u odnosu na planirana sredstva Budžetom za 2004. godinu ostvareni u procentu 99,96 %.

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da se carine, ostale uvozne pristojbe, kao i poseban porez (akcize) na uvezene proizvode evidentiraju na istoj poziciji prihoda «Uvozne pristojbe na međunarodnu trgovinu i transakcije», u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH. Ovakvim načinom evidentiranja, kao i neusklađivanjem evidencije o ostvarenim navedenim prihodima iskazanim u Glavnoj knjizi Trezora sa evidencijom koju je vodila nadležna institucija (Carinska Uprava) ne pruža mogućnost praćenja priliva prihoda budžeta po izvorima iz kojih potiču (razlika između navedenih evidencija u iznosu 8.354.781,00 KM tretirana kao carinsko evidentiranje). Također, treba napomenuti da se iz prezentirane dokumentacije, kao i razgovora sa ovlaštenim osobama, **nismo mogli uvjeriti da se vrši adekvatno usaglašavanje evidencije ostalih poreza, iskazanih na navedenoj poziciji u Glavnoj knjizi Trezora, sa evidencijama koje vodi Porezna uprava. Skrećemo pažnju da se od strane Porezne Uprave, prilikom sačinjavanja informacija o naplati javnih prihoda koriste podaci iz Glavne knjige Trezora, a ne podaci iz vlastite evidencije.**

Neporezni prihodi

Struktura neporeznih prihodi iskazanih u konsolidovanim finansijskim izvještajima, je slijedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2004. godina	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
a) Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine		113.800.000	37.804.106	106.168.394	93,29
b) Naknade, takse i prihodi od pruž. javnih usluga		62.502.279	43.820.892	48.559.546	77,69
1.	Administrativne takse	13.135.851	10.461.167	1.883.310	14,34
2.	Sudske takse	249.144	352.783	277.519	111,39
3.	Ostale budžetske naknade	7.180.284	6.346.716	7.287.526	101,49
4.	Posebne naknade i takse	8.437.000	8.298.439	9.476.867	112,33
5.	Prihodi od sopstvene djelatnosti	21.000.000	17.776.610	26.486.562	126,13
6.	Neplanirane uplate - prihodi	12.500.000	585.177	3.147.762	25,18
c) Novčane kazne		6.244.200	7.872.881	6.047.007	96,84
Ukupno neporezni prihodi (a+b+c)		182.546.479	89.497.879	160.774.947	88,07

Ukupno iskazani neporezni prihodi u odnosu na sredstva planirana rebalansom budžeta manje su ostvareni za 11,83 % ili 21.771.532,00 KM, od čega se na manje ostvarene prihode od administrativnih taksi odnosi 11.252.541,00 KM.

U okviru prihoda od sopstvene djelatnosti iskazani su i vlastiti prihodi korisnika budžeta u iznosu od 11.905.296,63 KM. Od iskazanih vlastitih prihoda **iznos od 3.208.802,50 KM ili 26,89 % nije evidentiran po korisniku budžeta, a što ostavlja mogućnost da isti ne evidentira naplatu potraživanja u svojim evidencijama.** Posebno ističemo, što je konstatovano i predhodnom revizijom, da se potraživanja od kupaca ne vode u skladu sa Uputstvom o izvršenju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora, kako od strane korisnika budžeta, tako i Sektora za trezor - Grupa za računovodstvo, što znači da nije od strane istih izvršeno usaglašavanje potraživanja u pomoćnim knjigama sa Glavnom knjigom Trezora. Navedeno neusaglašavanje, uzimajući u obzir i prethodne godine može imati značajnog uticaja na godišnji izvještaj u pogledu iskazivanja realnog i tačnog stanja potraživanja.

Da se evidentiranje transakcija po osnovu potraživanja od kupaca, od strane korisnika budžeta, vrši u skladu sa Zakonom o Trezoru, podzakonskim aktima i instrukcijama Ministarstva.

Da korisnici budžeta poduzimaju adekvatne mjere u cilju blagovremene naplate prihoda od strane kupaca, odnosno utuženje istih zbog neplaćanja.

Da se obezbijedi potpuna i tačna evidencija javnih prihoda po vrstama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

4.3.2 Rashodi i izdaci budžeta FBiH za 2004. godinu

Ukupno izdaci u 2004. godini iskazani su u iznosu od 1.133.096.178,00 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na planirana sredstva rebalansom budžeta 95,44 %, a u odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni za 6.793.498,00 KM ili 0,60 % .

Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžet 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B)		1.187.148.494	1126.302.680	1.133.096.178	95,44
A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)		1.089.875.704	1116.302.680	1.043.214.577	95,71
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		1.030.642.834	1077.937.640	992.099.650	96,26
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		310.567.313	329.522.770	302.962.778	97,55
1.	Bruto plaće i naknade	241.470.689	267.250.191	235.578.486	97,56
2.	Naknade troš. zaposlenih i skupštinskih zastupnika	69.096.624	62.272.579	67.384.292	97,52
b) Doprinosi poslodavca (= 3)		28.177.535	31.055.178	27.575.264	97,86
3.	Doprinosi poslodavca	28.177.558	31.055.178	27.575.264	97,86
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		86.926.550	100.462.114	77.538.236	89,19
4.	Putni troškovi	5.781.623	6.105.161	5.124.175	88,63
5.	Izdaci za energiju	11.603.348	10.765.148	9.955.264	85,80
6.	Izdaci za komunalne usluge	8.586.086	12.154.189	8.195.558	95,45
7.	Nabavka materijala	24.642.727	32.200.746	23.348.477	94,75
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	7.975.163	9.770.049	7.324.683	91,84
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	3.805.521	4.881.832	3.339.663	87,76
10.	Izdaci za tekuće održavanje	6.476.120	8.430.267	5.257.501	81,18
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.609.366	634.446	1.078.633	67,02
12.	Ugovorne usluge	16.446.596	15.520.276	13.914.282	84,60
d) Ukupno tekući grantovi (od 13 do 19)		552.429.376	455.491.612	533.598.947	96,59
13.	Grantovi drugim nivoima Vlade	105.867.621	80.703.817	105.797.149	99,93
14.	Grantovi pojedincima	370.835.274	317.791.624	357.680.208	96,45
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	30.710.067	21.524.801	28.040.961	91,31
16.	Subvencije javnim preduzećima	37.512.674	33.767.258	36.665.601	97,74
17.	Subvencije privatnim preduzećima	0	41.000	0	-
18.	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	25.000	-
19.	Ostali grantovi-povrat i drugo	7.503.740	1.663.112	5.390.028	71,83
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 20 do 21)		52.542.037	161.405.966	50.424.425	95,97
20.	Izdaci za otplate inozemnih dugova i kamata	51.628.242	160.412.412	49.653.815	96,18
21.	Kamata na domaće pozajmljivanje	913.795	993.554	770.610	84,33
II KAPITALNI IZDACI (f + g + h)		52.931.690	30.458.916	51.114.927	96,57
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava (= 22)		44.401.327	25.563.117	40.984.609	92,30
22.	Nabavka građevina, opreme, rekonstrukcija i investiciono održavanje	44.401.327	25.563.117	40.984.609	92,30
g) Kapitalni grantovi (od 23 do 24)		0	0	1.600.000	-
23.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	0	0	1.500.000	-
24.	Kapitalni grantovi u inozemstvo	0	0	100.000	-
h) Pozajmljivanje i učešće u dionicama (=25)		8.530.363	4.895.799	8.530.363	100
25.	Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica	8.530.363	4.895.799	8.530.363	100
III TEKUĆA REZERVA		6.301.180	7.906.124	-	-
B. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA (od 26 do 27)		97.272.790	10.000.000	89.881.601	92,40
26.	Otplata dugova primljenih kroz Državu	97.272.790	0	89.881.601	92,40
27.	Otplata pozajmice sa ESCROW računa	0	10.000.000	0	-

Na osnovu iskazanih podataka u finansijskim izvještajima učešće pojedinih izdataka u strukturi ukupnih rashoda i izdataka je slijedeće: Tekući grantovi 47,10 %; Plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 29,17 %; Izdaci za materijal i usluge 6,84 %; Otplata primljenih kredita 7,93 %; Izdaci za kamate 4,45 %; Izdaci za nabavku stalnih sredstava 3,62%; Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica 0,75% i Kapitalni grantovi 0,14 %.

Uvidam u prezentiranu dokumentaciju, vezano za planiranje, izvršenje i izvještavanje o izvršenju budžeta, konstatovano je da se nisu dosljedno primjenjivali zakonski propisi u dijelu klasificiranja izdataka u skladu sa njihovom namjenom, a na osnovu relevantne dokumentacije. Ovo se posebno odnosi na izdatke za nabavku

stalnih sredstava i učešća Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica, gdje nije jasno definisano da li se radi o nabavci stalnih sredstava korisnika budžeta ili nepovratnim davanjima drugim nivoima u svrhu nabavke kapitalne imovine ili za tekuće potrebe.

U naprijed navedenom pregledu sredstva tekuće rezerve nisu iskazana kao posebna stavka, već po pozicijama u skladu sa namjenom za koju su sredstva odobrena, a od strane Ministarstva nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogao utvrditi tačan iznos odobrenih i realizovanih sredstava tekuće rezerve po pozicijama i kao takav iskazati.

Zbog naprijed navedenog, kao zbog činjenice da korisnici budžeta koji su ostvarili prekoračenje rashoda u odnosu na budžetom odobrena sredstva iste nisu iskazali u Glavnoj knjizi Trezora ili su iskazali na drugoj poziciji na kojoj je bilo raspoloživih sredstava, ne može se potvrditi iskazana struktura izdataka, kao i ostvarenje u odnosu na sredstva odobrena rebalansom budžeta.

Tekući izdaci iskazani su u iznosu od 992.099,650,00 KM. Strukturu navedenih troškova čine: izdaci za plaće 23,75 %; naknade troškova zaposlenih 6,79 %; izdaci za doprinose na teret poslodavca 2,78%; izdaci za materijal i usluge 7,82 %; tekući grantovi 53,78 % i izdaci za kamate 5,08 %.

Bruto plaće i naknade plaća zaposlenih iskazani su u iznosu od 235.578.486,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 97,56%, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 31.671.705,00 KM ili za 11,85%. Navedeno smanjenje je u najvećem dijelu rezultat smanjenje broja uposlenih u Federalnom ministarstvu odbrane i Vojski Federacije. I ove kao i prethodnih godina, na osnovu izvršenih revizija finansijskih izvještaja korisnika budžeta konstatovana je nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata u dijelu koji se odnosi na obračun plaće i naknada na plaću. Vezano za primjenu odredaba Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu Zakon o radnim odnosima) utvrđeno je da se nisu pravilno primjenjivali propisani koeficijenti prilikom obračuna plaće. Isplata dodatka na plaću, koji se odnosi na uslove rada i ovlaštenja vršila bez prethodno donesenog akta od strane Vlade FBiH, na osnovu internog akta na koji Vlada FBiH nije dala saglasnost, u procentu većem od zakonom dozvoljenog, a isti se najčešće isplaćivao svim uposlenicima.

Pored navedenog ukazujemo na isplatu nakanada za prekovremeni rad, bolovanje preko 42 dana i porodiljsko odsustvo. Izdaci za naknade za prekovremeni rad iskazani su u neto iznosu od 339.862,01 KM, i to kod 34 korisnika budžeta. Prilikom uvođenja prekovremenog rada, kao i isplate istog nisu provedene propisane procedure u skladu sa članom 67. Zakona o radnim odnosima, a samim tim ne može se potvrditi opravdanost angažovanja radnika za rad duži od punog radnog vremena, kao i da je prije uvođenja istog iskorištena mogućnost preraspodjele radnog vremena i radnika.

Naknade za bolovanje preko 42 dana iskazane su u neto iznosu od 1.206.238,29 KM. Uvidom u dokumentaciju, vezano za refundiranje isplaćenih naknada po navedenom osnovu od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, konstatovano je da dio korisnika budžeta ne podnosi zahtjeve za refundaciju, da se ne evidentiraju potraživanja po navedenom osnovu u Glavnoj knjizi Trezora, odnosno ne poduzimaju adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja koja su evidentirana. Pored navedenog, dio korisnika budžeta isplaćuje naknade za porodiljsko odsustvo na teret bužetskih sredstava, iako se iste trebaju isplaćivati na teret kantonalnih budžeta. Ukazujemo da se zbog naprijed navedenog, kao i ukupno evidentiranih potraživanja po osnovu isplaćenih naknada za bolovanje preko 42 dana u iznosu od 823.161,08KM, budžet Federacije dodatno opterećuje izdacima koji treba da se finansiraju od strane drugih nivoa vlasti.

Potrebno je da se obračun plaća, dodatka na plaću koji se odnosi na posebne uslove rada vrši u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, kao i ostalom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom. Također, prilikom uvođenja prekovremenog rada potrebno je postupiti u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima.

Da se obračun i isplata naknada za bolovanje preko 42 dana i porodiljskog odsustva vrši u skladu sa zakonskim propisima kojima su propisane navedene naknade. Potrebno je utvrditi ukupan iznos potraživanja po navedenom osnovu i izvršiti refundaciju istih u skladu sa zakonskim propisima.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika iskazane su u iznosu od 67.384.292,00 KM što je u odnosu na odobrena sredstva ostvarenje 97,52 %. Istovremeno treba napomenuti da, iako su plaće ostvarene u manjem iznosu nego prethodne godinu, kod navedenih naknada je ostvareno povećanje od 5.111.713,00 KM ili 8,21 %. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja dijela korisnika federalnog budžeta konstatovano je da uposlenicima kod svih korisnika nisu isplaćivane iste vrste naknada, odnosno da svi korisnici nisu imali dovoljno raspoloživih sredstava za isplatu istih, a što se posebno odnosi na naknade za nagrade za rezultate rada i jubilarne nagrade. Ovo se naglašava iz razloga što se određene vrste naknada, koje su isplaćene, nisu mogle planirati

prilikom izrade budžeta za 2004. godinu, iz razloga što nisu bile obuhvaćene aktom Ministarstva kojim se utvrđuje način i elementi izrade budžeta za 2004. godinu, a i propis kojima se propisuje dio naknada donese je u toku revidirane godine.

Isplata naknada zaposlenima koje nisu bile planirane budžetom i koje su utvrđene u toku revidirane godine, kao i isplata prekovremenog rada i nagrada za natprosječne rezultate rada (čak i za sve uposlene), u najvećem djelu rezultat je lošeg planiranja. Korisnici budžeta su planirali veći iznos sredstava za bruto plaće i naknade uposlenih, na osnovu planiranja većeg broja uposlenih od stvarno uposlenih, tako da su na takav način više odobrena sredstava (nije postojala adekvatna kontrola od strane Sektora za budžet) koristili za isplatu naknada koje nisu bile planirane budžetom, **a što istovremeno znači da nisu koristili sredstva u skladu sa namjenom određenom Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.**

U drugoj polovini godine počela je sa primjenom Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaća, donešena od strane Vlade FBiH. Uvidom u primjenu navedene uredbe odnosno isplatu naknada po osnovu iste, nismo se uvjerali u opravdanost visine i načina isplate naknada po osnovu korištenja privatnog automobila za prijevoz na posao i sa posla (20 % cijene litra utrošenog goriva po pređenom kilometru), isplate naknade troškova smještaja za državne službenike i namještenike (300,00 KM), kao i isplate naknade troškova smještaja rukovodilaca federalnih organa izvršne vlasti (500,00 KM). Ovo je navedeno iz razloga, što je u toku izvršenih revizija, utvrđeno da su isplaćivane naknade za upotrebu privatnog automobila za prijevoz sa posla i na posao i u iznosima većim od 1.250,00 KM mjesečno, kao i da je isplaćivana naknada za smještaj bez prethodno prezentirane relevantne dokumentacije kojom se dokazuje da korisnik naknade koristi smještaj u mjestu rada, u skladu sa propisima. Također, nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da se nad korištenjem navedenih naknada provodi adekvatna kontrola.

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispitaju uslovi, kriteriji i način ostvarivanja prava na naknade utvrđene Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima, a posebno u pogledu opravdanosti visine naknada, načina isplate pojedinih propisanih naknada, kao i nadzora nad korištenjem naknade.

Da se u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima svim korisnicima federalnog budžeta za bruto plaće i naknade uposlenih, odobre sredstva u skladu sa njihovim stvarnim potrebama, čime bi se svim uposlenicima pružila mogućnost ostvarivanja istih prava iz radnog odnosa.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 77.538.236,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 89,19 %, a u odnosu na prethodnu godinu izdaci su smanjeni za 22,82 %. Iako je u revidiranoj godinu konstatovano da je veći broj korisnika donio pisane procedure o načinu i pravima korištenja ovih sredstava, ne može se potvrditi da su iste dosljedno provedene (dio donesen krajem godine), kao i da su se prilikom raspolaganja ovim sredstvima dosljedno primjenjivale uredbe, odluke i zaključci donešeni od strane Vlade FBiH.

Naknade za putne troškove, a posebno putni troškovi u inostranstvo, priznavani su i isplaćivani u većem broju slučajeva bez prethodno podnešenog pismenog izvještaja i ovjerenog od strane naredbodavca u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove. Podnošenje pismenog izvještaja je bitno, da bi se potvrdila opravdanost putovanja, kao i nosioc troškova, iz razloga što u nekim slučajevima dio ili sve troškove službenog putovanja snosi organizator putovanja.

Troškovi telefonskih i poštanskih usluga iskazani u iznosu od 5.377.855,89 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 19,69 %. Navedeno smanjenje je jednim dijelom i rezultat provođenja Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH. Međutim, svi budžetski korisnici nisu u cijelosti postupili u skladu sa navedenim zaključkom, a posebno u dijelu ograničenja troškova fiksnih telefona, što ostavlja mogućnost daljeg smanjenja navedenih troškova, a samim tim i racionalnijeg i ekonomičnijeg korištenja javnih sredstava.

Izdaci za gorivo, održavanje vozila i materijal za opravku vozila predstavljaju značajnu stavku materijalnih troškova, a iskazani iznos 6.239.611,23 KM od čega se na izdatke za gorivo odnosi 3.822.985,88 KM. Iako je u odnosu na prethodnu godinu konstatovano smanjenje ovih troškova, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, kao i izvršenom revizijom korisnika budžeta, utvrđeno je da se i dalje u najvećem broju slučajeva ne vrši kontrola utroška goriva i ne vodi evidencija o korištenju službenih vozila. Dio korisnika je donio pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, međutim u svim slučajevima nije izvršena potpuna primjena istih, što je imalo za posljedicu netransparentno korištenje i

neadekvatnu kontrolu upotrebe vozila, posebno vozila datim drugim korisnicima (službenicima) na korištenje. Naprijed navedeno imalo je uticaja na povećanje izdataka po navedenom osnovu.

Da se nakande za službeno putovanje priznaju i isplaćuju u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove, s tim da je potrebno posebnu pažnju obratiti na izvještaje o službenom putovanju u inostranstvo.

Da se dosljedno primjenjuje Zaključak o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Da se donesu pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, kao i vršenju kontrole utroška goriva. U cilju smanjenja troškova održavanja vozila potrebno je uspostaviti adekvatnu kontrolu nad korištenjem i održavanjem istih.

Izdaci za reprezentaciju ostvareni su u iznosu 1.193.134,30 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 96.021,00 KM. Od navedenih izdataka u finansijskim izvještajima na poziciji reprezentacije iskazane su usluge od strane eksternih dobavljača u iznosu od 695.114,65 KM, dok se ostatak u iznosu od 498.019,65 KM odnosi na usluge Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (u daljem tekstu Služba) i iskazan je na poziciji Izdataka za nabavku materijala (po cijenama koštanja). Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovano je da svi korisnici nisu donijeli pisane procedure (kojima bi se propisalo ko i kada može koristiti reprezentaciju) korištenja sredstava reprezentacije, odnosno da i dio korisnika koji je donio iste, nije ih u potpunosti primjenjivao, što je imalo za posljedicu da se nije mogla u pojedinim slučajevima potvrditi opravdanost korištenja reprezentacije, odnosno na ime reprezentacije isplaćivane su i naknade uposlenicima koje nemaju karakter navedenog izdataka. Na osnovu uvida u dokumentaciju, a vezano za pružanje ugostiteljskih usluga od strane Službe, konstatovano je da ovakav način evidentiranja usluga (kod Službe na izdacima za nabavku materijala, a kod korisnika budžeta na internim transakcijama koje se ne iskazuju u finansijskim izvještajima), kao i samo pružanje usluga nije transparentno kako u pogledu iskazivanja stvarnih izdataka po navedenom osnovu u finansijskim izvještajima, tako i mogućnosti korištenja ovih usluga od strane svih korisnika budžeta.

Potrebno je da svi korisnici budžeta pisanim procedurama regulišu način korištenja sredstava reprezentacije, kao i da iste dosljedno primjenjuju. Također, potrebno je da se budžetom za fiskalnu godinu utvrdi koji budžetski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti ugostiteljske usluge od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, a koja bi na osnovu istog planirala potrebna sredstva.

Izdaci unajmljivanja imovine i opreme iskazani su u iznosu od 3.339.663,35 KM, što predstavlja ostvarenje plana od 87,76 %. Od navedenog iznosa na izdatke za unajmljivanja prostora ili zgrada odnosi se 2.700.559,87 KM. Iako su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni manji izdaci po navedenom osnovu, i mada su poduzimane aktivnosti za obezbjeđenje smještaja određenih ministarstva, ne može se potvrditi da su nadležni organa, poduzimali adekvatne mjere radi trajnog i cjelovitog rješavanja ovog problema, u cilju racionalizacije ovih troškova. U vezi navedenog napominjemo da su u objektima, nad kojima Federacija ima pravo raspolaganja, smješteni organi i institucije drugih nivoa vlasti kao i političke partije, a da se istovremeno unajmljuje prostor i plaća naknada za smještaj federalnih organa. Posebno ističemo probleme vezane za smještaj federalnih organa čije je sjedište u Mostaru, imajući u vidu da je dio federalnih organa koji se nalaze u Mostaru smješten u unajmljenim prostorima na različitim lokacijama i da se treba riješiti smještajni prostor za organe čije je sjedište u skladu sa zakonskim propisima u Mostaru.

Da se u cilju racionalizacije troškova unajmljivanja imovine, efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija, od strane nadležnih organa poduzmu adekvatne mjere za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u neto iznosu od 1.725.565,00 KM (bruto 2.462.579,81 KM), što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 10,42 %. Na navedenoj poziciji evidentirane su naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima, kao i naknade za rad stručnih komisija. Vezano za isplatu naknada po osnovu ugovora o djelu odnosno ugovora o privremenim poslovima konstatovano je korisnici da budžeta, koji u okviru svoje djelatnosti provode određene stručne ispite i po tom osnovu isplaćuju naknade za rad stručnih komisija, nemaju ustrojene adekvatne evidencije o naplaćenim sredstvima na ime stručnih ispita, na osnovu kojih bi se moglo potvrditi da se iz namjenski naplaćenih sredstava pokrivaju isplaćene naknade.

Isplata naknade za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima, u drugoj polovini revidirane godine, vršena je na osnovu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, donešene od strane Vlade FBiH. U skladu sa navedenom odlukom, za učešće u radu komisija i radnih tijela članovima je isplaćivana naknada, u visini prosječne mjesečne plaće po zaposlenom u FBiH (najmanji iznos), a najviše do dvostrukog iznosa. Visinu naknade za svakog člana komisije utvrđivao je rukovodilac na prijedlog predsjednika komisije. Uvidom u isplate naknada većih od utvrđenog najnižeg iznosa, nismo mogli potvrditi opravdanost isplate istih, iz razloga što nisu prezentirani kriteriji propisani u navedenoj odluci, na osnovu kojih se utvrđivala visina naknade. Korisnici budžeta, iako su bili obavezni izvještaje o isplaćenim naknadama za članove komisija tromjesečno dostavljati Federalnom ministarstvu finansija, to u najvećem broju slučajeva nisu ispoštovali.

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispita Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, u dijelu: definisanja komisija koje samostalno obrazuju rukovodioci federalnih organa državne službe, a na koje se ova odluka odnosi; potrebi ograničavanja najnižeg iznosa naknade članovima za rad u komisijama, kao i konkretnije razrade kriterija po vrsti komisije, odnosno vrsti posla koji ista obavlja.

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 533.598.947,00 KM, što je u odnosu na sredstva planirana rebalansom manje za 18.830.429,00 KM (ili za 3,41 %), a u odnosu na prethodnu godinu više za 78.107.335,00 KM (ili za 17,14 %). Više realizovani transferi u odnosu na prethodnu godinu u najvećem dijelu su rezultat prijenosa finansiranja poslova iz nadležnosti Carinske uprave i Obavještajno-sigurnosne agencije na državni nivo, kao i isplata zaostalih neisplaćenih penzija i invalidnina iz sredstava ostvarenih privatizacijom preduzeća (sa ESCROW računa).

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja federalnih ministarstava, nadležnih za realizaciju tekućih transfera u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, konstatovano je da veći dio ministarstava, u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu, nije vršio adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava i izvještavao Ministarstvo, odnosno Vladu FBiH o utrošku, odnosno namjenskom korištenju sredstava u skladu sa usvojenim programima. Ne možemo potvrditi, na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju i uzimajući u obzir ukupan iznos planiranih i realizovanih sredstava, kao i potrebu za efikasnijim i transparentnijim utroškom istih, da se od strane nadležnih ministarstava poduzimaju propisane aktivnosti, iako je i prethodnom revizijom ukazano na iste propuste.

Da ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja istih, dosljedno primjenjuju Zakon o izvršavanju budžeta FBiH, odnosno programe utroška sredstava usvojene od strane Vlade FBiH.

Tekući transferi za Upravu za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu Uprava) iskazan u iznosu od 10.991.150,00 KM i **Tekući transferi za Obavještajno-sigurnosnu agenciju BiH** (u daljem tekstu OSA BiH) u iznosu od 8.849.008,00 KM, utvrđeni su Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu, a njihova realizacija u toku fiskalne godine je vršena na osnovu protokola potpisanih u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2004. godinu. Na osnovu uvida u Glavnu knjigu trezora na kraju revidirane godine (kao i tokom revizije u 2005. godini), konstatovano je da se na pozicijama navedenih potrošačkih jedinica čije su nadležnosti prešle na državni nivo, u skladu sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, i dalje iskazuje stanje imovine, obaveza i potraživanja. Imajući u vidu da su navedeni korisnici Budžeta FBiH, prestali sa radom, od strane nadležnih tijela Federacije nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je od strane istih utvrđen pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obavezama do rješenja statusa imovine, odnosno izmirenja obaveza.

Iako se ukupan iznos obaveza Federacije za finansiranje Uprave, trebao, u skladu Protokolom o načinu izvršenja budžeta Uprave za indirektno oporezivanje u fiskalnoj 2004 godini, utvrditi na osnovu knjigovodstvene dokumentacije i izvršenja budžeta po polugodišnjem obračunu, nije prezentirana dokumentacija da je navedeno i realizovano, kao i da su od strane Carinske uprave, u skladu sa zakonskim propisima, na dan statusne promjene, sačinjeni finansijski izvještaji, kao i popis imovine, obaveza i potraživanja, kako u bilansnim tako i u vanbilansnim evidencijama. Također, zbog značajnosti napominjemo da spiskovi neriješenih predmeta Grupe za drugostepeni carinsko-upravni postupak, dostavljeni Upravi od strane Ministarstva (koja je nadležna za dalji postupak), nisu potpisani od strane istih, čime bi se i potvrdilo da su navedeni predmeti i uredno preuzeti.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, da se nisu u cijelosti realizovale odredbe člana 32. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH (po pitanju imovine i aktive), kao i da nije, prema izjavi odgovorne osobe, jasno definisano koja prava (potraživanja), odnosno obaveza se prenose sa Carinske uprave na upravu, a koja ostaju entitetima, smatramo da isto može imati značajno negativan uticaj na Budžet FBiH u narednom periodu.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da ni OSA FBiH, u skladu sa zakonskim propisima, na dan statusne promjene (prijenosa poslova iz njene nadležnosti na državni nivo), nije izvršila usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom). Uzimajući u obzir da nije izvršen popis obaveza, kao i da su u skladu sa članom 102. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, dugovi i zaduženja i ostale obaveze ostale u nadležnosti Federacije (kratkoročne obaveza u finansijskim izvještajima iskazane u iznosu od 7.783.028,83 KM) smatramo da isto može bitno uticati na Budžet FBiH.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, kao i da se jasno definišu prava (potraživanja) i obaveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na upravu za indirektno oporezivanje, odnosno prava i obaveze koja ostaju Federaciji.

Da se dosljedno provedu odredbe Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i da se utvrde dugovi, zaduženja i ostale obaveze, koje u skladu sa navedenim zakonom ostaju u nadležnosti Federacije.

Da se od strane nadležnih tijela Federacije odredi pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obavezama do rješenja statusa imovine odnosno izmirenja obaveza.

Izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate iskazani su u iznosu od 139.535.416,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena rebalansom budžeta za 2004. godinu manje za 9.365.616,00 KM (ili za 6,29 %). Navedeni izdaci se odnose na otplatu vanjskog duga u iznosu od 89.881.601,00 KM (ostvarenje 92,40%) i kamatu u iznosu 49.653.815,00 KM (ostvarenje 96,18%). Uvidom u Izvještaj o realizaciji plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu (sačinjenog od strane Ministarstva) utvrđeno je da se iskazani izdaci po osnovu otplate vanjskog duga i inozemnih kamata, u iznosu od 145.379.080,00 KM (otplata 94.877.098,00 KM, kamata 50.501.982,00 KM), razlikuju od podataka po navedenom osnovu iskazanih u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima za 5.843.644,00 KM. Navedena razlika je rezultat (najvećim dijelom), što je konstatovano i prethodne godine, evidentiranja izdataka po vanjskom dugu u momentu prenosa sredstava (deponovanja) za otplatu vanjskog duga na podračun Federacije – Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, a ne na osnovu relevantnih dokumenata o izmirenju obaveza po vanjskom dugu (po dospijeću), iz deponovanih sredstava na podračunu.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je da se servisiranje obaveza po vanjskom dugu nije vršilo u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Planu otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu, u dijelu izmirenja obaveza krajnjih korisnika po vanjskom dugu iz budžetskih sredstava (a ne iz sredstava obezbijedenih od strane istih). Sredstva krajnjih korisnika, iz kojih se u skladu sa zakonskim propisima trebao servisirati dio vanjskog duga, su od strane nadležnih tijela usmjeravana za plaćanje ostalih obaveza nastalih u fiskalnoj godini i u prethodnom periodu, koje nisu bile planirane Budžetom za 2004. godinu, a što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2004. godinu i Zakonom o Trezoru u FBiH (iz sredstava komisionih kredita kod IBF BiH). Također, ne može se potvrditi da su se, prema krajnjim korisnicima, koji nisu izmirivali dospelje obaveza po preuzetim kreditima (po kojima je Federacija BiH garant), a sredstva su bila namijenjena za servisiranje vanjskog duga, preduzimale adekvatne mjere u cilju naplate istih (Željeznice FBiH i Fondacija ODRAZ). Kao i u prethodnoj godini, Investicijska banka FBiH d.o.o. Sarajevo (IBF BiH), sva prikupljena sredstva u 2004. godini od krajnjih korisnika po komisionim kreditima nije uplatila u Budžet FBiH, kako je utvrđeno ugovorima o komisionu, već je nastavila sa primjenom Zaključka Vlade FBiH, iz 2003. godine, i iz navedenih sredstava izvršila naplatu svojih potraživanja u iznosu od 5.970.342,51 KM. Naplaćena potraživanja, prema izvještaju IBF BiH, se odnose na obaveze Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dugoročne i kratkoročne kredite prema preduzećima za održavanje putne mreže u iznosu od 3.613.276,35 KM, obavezu Vlade FBiH po kreditu za terminalno prilazni radar za kontrolu letenja Aerodrom Sarajevo 2.205.792,43 KM i sudske takse za tužbe po komisionim poslovima od 151.273,73 KM.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i činjenicu da ukupan vanjski dug nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora i isti nije uporediv sa podacima iskazanim u pomoćnim evidencijama, koje se vode u Ministarstvu, iskazana visina izdataka po osnovu vanjskog duga ne može se potvrditi.

Potrebno je da se izdaci po osnovu vanjskog duga (kamata i glavnica) evidentiraju u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja (u periodu kada je obveza i nastala), na osnovu relevantne dokumentacije,

Da se deponovana sredstva, na podračunima Federacije-Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi trezora,

Da se servisiranje vanjskog duga vrši u skladu sa članom 7. Zakona o vanjskom dugu FBiH, odnosno da Ministarstvo servisiranje vanjskog duga vrši u skladu sa identifikiranim izvorima prihoda.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava (uzimajući u obzir i nabavku iz sredstava tekuće rezerve) iskazani su u iznosu od 40.984.609,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 92,30 %. Strukturu navedenih izdataka čine izdaci za: rekonstrukciju i investiciono održavanje u iznosu od 36.175.912,31 KM; nabavka opreme 3.619.303,87 KM (izdaci za nabavku vozila 1.301.205,14 KM); nabavka građevina 401.025,99 KM; nabavka ostalih stalnih sredstava 580.681,15 KM; nabavka stalnih sredstava u obliku prava 207.685,95 KM.

Na osnovu uvida u dokumentaciju, vezano za Izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje, koji predstavljaju 88,27 % ukupnih izdataka za nabavku stalnih sredstava, nije se moglo potvrditi da svi iskazani izdaci predstavljaju ulaganja u nabavku stalnih sredstava i da su se trebala iskazati u okviru navedene pozicije. Ovo se posebno odnosi na iskazane izdatke za izgradnju autoputa Sarajevo-Zenica, u iznosu od 26.989.000,00 KM. Sredstva za ove namjene su prenešena na poseban transakcijski račun, koji nije evidentiran u okviru Jedinstvenog računa Trezora, a istima pravo raspolaganja imaju kolektivno ministar Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i direktor Direkcije cesta FBiH. Izvještaj o stepenu gotovosti radova na navedenom objektu, načinu trošenja odnosno izvještaj o utrošku doznačenih namjenskih sredstava nije prezentiran. U ovom slučaju bitno je napomenuti da se na osnovu prezentirane dokumentacije nisu mogle utvrditi nadležnosti i ovlaštenja, a samim tim i odgovornost za realizaciju navedenog projekta, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Direkcije cesta FBiH, koji učestvuju u realizaciji istog.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju, vezano za način raspolaganja sredstvima namjenjenim za izgradnju autoceste Sarajevo-Zenica i o istom sačini izvještaj, uzimajući u obzir da je u realizaciji projekta učestvovalo Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i Direkcija cesta FBiH.

Da Vlada FBiH u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti tačno utvrdi nosioca aktivnosti po pitanju izgradnje autoceste Sarajevo-Zenica, kao i prava korištenja i upravljanja autocestom.

Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica iskazano je u iznosu od 8.530.363,00 KM, a odnosi se na sredstva koja su realizovana za sufinansiranje projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija. Kao što je konstatovano i prethodnom revizijom, također planirani i realizovani izdaci po navedenom osnovu u 2004.godini, predstavljaju samo dio preuzetih obaveza Vlade FBiH, koje dospijevaju u revidiranoj godini, s napomenom da planom nisu bili utvrđeni projekti koji će se finansirati. Realizacija sredstava vršena je na osnovu odluka Vlade FBiH, međutim nije prezentirana adekvatna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je izbor projekata koji su se finansirali u revidiranoj godini izvršen na transparentan način, odnosno da je prilikom izbora uvažavan značaj projekta, kao i efikasnost korištenja kredita i donacija. Na osnovu izvršenih revizija nismo se uvjerali da su nadležna ministarstva, u revidiranoj godini, u potpunosti uspostavila adekvatan nadzor nad realizacijom projekata koji se finansiraju dijelom i iz ovih sredstava. Vezano za navedeno treba napomenuti da nije postupljeno po preporukama datim prethodnim revizijama, u dijelu utvrđivanja namjene, prava i obaveza koje proističu po osnovu navedenih ulaganja, a koja uključujući i revidiranu godinu iznose 16.288.284,47 KM (u 2002. godini 3.188.534,01 KM; u 2003 .godini 4.562.471,48 KM; u 2004.godini 8.530.363,00 KM).

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem finansiranju učestvuje Vlada FBiH, u Budžetu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih. Također, je potrebno da nadležna ministarstva, u okviru kojih se realizuju projekti, ostvare adekvatan nadzor nad realizacijom istih.

Tekuća rezerva, prema prezentiranoj dokumentaciji, odobrena je u iznosu od 5.585.273,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva rebalansom ostvarenje 88,64 %. Plan i realizacija sredstava tekuće rezerve prikazani su u sledećoj tabeli:

Red. broj	Tekuća rezerva	Plan i realizacija tekuće rezerve u 2004.godini			Index 4/3
		Planirano	Odobreno	Realizovano	
1	2	3	4	5	6
1	Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.501.180,00	4.786.010,80	4.023.844,79	87,00
2	Tekuća rezerva Premijera	400.000,00	399.313,00	398.778,00	99,83
3	Tekuća rezerva Ministra finansija	200.000,00	199.950,00	144.950,00	99,78
4	Tekuća rezerva dopremijera	200.000,00	200.000,00	200.000,00	100,00
Ukupno		6.301.180,00	5.585.273,80	4.767.572,79	88,64

Vezano za odobravanje sredstava tekuće rezerve skrećemo pažnju da je u revidiranoj godini Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH u 2004. godini odobrena rezerva za dopremijera u iznosu od 200.000,00 KM. Navedenu rezervu isti je počeo koristiti prije donošenja navedenog zakona, tj. u vrijeme primjene Odluke o privremenom finansiranju FBiH za period januar-mart 2004. godine, iako je u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH propisana tekuća rezerva samo za Predsjednika Vlade - Premijera i ministra finansija do određenog iznosa, a preostali dio utvrđen godišnjim budžetom odobrava Vlada.

Kao i prethodnom revizijom, i sada je konstatovano da se donešene odluke, odnosno rješenja o odobravanju isplate sredstava iz tekuće rezerve ne realizuju u cjelosti, odnosno da se njihovo izvršenje i realizacija ne prate kontinuirano. Ovdje ističemo Odluku o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za 2004. godinu u iznosu od 1.500.000,00 KM, za finansijsku pomoć za pripremne radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru, donesenu od strane Vlade, dana 24.06.2004. godine. Sredstva po navedenoj odluci su se trebala realizovati u tri jednake rate, s tim da krajnji korisnik podnese detaljan izvještaj o utrošku sredstava. Međutim, konstatovano je da je u revidiranoj godini realizovano 1.000.000,00 KM, a izvještaj o utrošku sredstva nije prezentiran. Dio sredstava u iznosu od 270.000,00 KM realizovan je u 2005. godini, za ostatak sredstava nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se obrazložili razlozi izostanka realizacije.

Takođe, napominjemo da odluke Vlade FBiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve za nabavku novog putničkog automobila za zamjenika premijera (po sistemu staro za novo) u iznosu 45.000,00 KM i međunarodnu konferenciju za strane ulagače u BiH održanu u Mostaru 250.000,00 KM, su stupile na snagu i realizovane bez objave u «Službenim novinama FBiH», što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o Vladi FBiH.

O raspolaganju sredstvima tekuće rezerve, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2004. godinu, premijer i zamjenici premijera obavezni su kvartalno izvještavati Vladu, a Vlada Parlament FBiH. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo mogli potvrditi da je izvještavanje vršeno na način i u rokovima kako je propisano naprijed navedenim zakonom. Prezentirani su samo izvještaji, koji su dostavljeni Vladi FBiH, o raspolaganju sredstvima tekuće rezerve premijera, zamjenika premijera i federalnog ministara finansija za prvih šest mjeseci revidirane godine. Napominjemo da prezentirane evidencija o odobrenim i realizovanim odlukama i rješenjima od strane Ministarstva nisu usaglašene međusobno, kao i sa evidencijom prezentiranom od strane Stručne službe Vlade FBiH. Na osnovu uvida u prezentirane evidencije, kao i u Konačan izvještaj o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu (dostavljen Vladi FBiH od strane Ministarstva), konstatovano je da u navedenom izvještaju iskazani iznos Odluka iz tekuće rezerve Budžeta FBiH za 2004.godinu (Obrazac 8) od 4.010.510,14 KM (u istom iskazana sredstva tekuće rezerve iz 2003. godine u iznosu 117.352,17 KM) ne odgovaraju činjeničnom stanju iz razloga što je u toku 2004. godine odobreno sredstva tekuće rezerve 5.585.273,80 KM, a od čega je realizovano 4.767.572,79 KM (pregled utroška sredstava rezervi Vlade FBiH dat je u prilogu ovog Izvještaja).

U skladu sa zakonskim propisima raspodjela sredstava rezerve treba da se vrši na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava, i to budžetskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke, ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe. Međutim, revizijom je konstatovano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće rezerve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima, koji se pojave u toku budžetske godine.

Potrebno je da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH i Budžetom FBiH.

4.3.3 Finansijski rezultat

Razlika između prihoda i primitaka i rashoda i izdataka, iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi Trezora, je sljedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2004. godinu	Ostvareno u 2004. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5
PRIHODI I PRIMICI		1.187.148.494	1.172.703.975	98,78
1.	Prihodi i primici	1.038.648.494	1.057.597.503	101,82
2.	Finansiranje (kredit i zajmovi; ESKROW i GSM račun)	148.500.000	115.106.472	77,51
RASHODI I IZDACI		1.187.148.494	1.133.096.178	95,44
3.	Rashodi i izdaci	1.089.875.704	1.043.214.577	95,99
4.	Izdaci od finansiranja (otplata kredita i zajmova)	97.272.790	89.881.601	92,40
Više ostvareni prihodi i primici u odnosu na rashode i izdatke		-	39.607.797	

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele ukupni iskazani prihodi i primici su ostvareni u većem iznosu u odnosu na iskazane rashode i izdatke, odnosno iskazan je suficit u iznosu od 39.607.526,00 KM. Međutim, navedeno se ne može potvrditi, iz razloga što je u toku revizije konstatovano i navedeno u ovom izvještaju (tačke 4.3.1. i 4.3.2.), da svi prihodi i primici Budžeta FBiH, kao i rashodi i izdaci nisu iskazani u Glavnoj knjizi Trezora, a time ni u Godišnjem obračunu Budžeta FBiH za 2004. godinu. Pored navedenog, treba naglasiti da su i sredstva ostvarena po osnovu privatizacije preduzeća i izdavanja GSM licenci za BiH, koja su prenešena sa posebnih transakcijskih računa na Jedinstveni račun Trezora, a predstavljaju prihod Budžeta FBiH, iskazana kao primici od finansiranja.

Ministarstvo je u toku revidirane godine u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima podnosilo izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2004. godinu Vladi FBiH, međutim uvidom u navedene izvještaje konstatovano je da isti nisu sadržavali adekvatne analize izvršenja budžeta, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima.

U toku revizije finansijskih izvještaja korisnika budžeta, konstatovano je prekoračenje rashoda na kraju fiskalne godine, u odnosu na sredstva odobrena Budžetom u njegovom posebnom dijelu, a isti nisu iskazani u finansijskim izvještajima. Jedan od razloga neiskazivanja navedenog prekoračenja, u skladu sa zakonskim propisima, prema izjavi ovlaštenih lica korisnika budžeta, je iz razloga što od strane Ministarstva nije data takva mogućnost (dozvoljeno evidentiranje izdataka samo do iznosa raspoloživih sredstava). Navedene više ostvarene izdatke korisnici su iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstava, a dio korisnika je prenio iste na teret Budžeta 2005. godine. **U odnosu na sredstava odobrena rebalansom budžeta konstatovano je prekoračenje kod: Vojske Federacije u iznosu od 2.487.106,00 KM; Vlade FBiH 866.310,00 KM; Federalnog ministarstva odbrane 472.530,00 KM; Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke 277.368,35 KM; Kazneno-popravnih zavoda 141.757,04 KM; Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata 169.075,95 KM; Porezne uprave 69.820,00 KM; FMUP-Uprava policije 49.386,00 KM; Federalnog ministarstva rada i socijalne politike 7.377,90 KM.** Ne može se potvrditi da je utvrđeni iznos prekoračenja i konačan, iz razloga što dio korisnika budžeta nije revidiran, a isti nisu mogli iskazati ostvarena prekoračenja u Glavnoj knjizi Trezora, odnosno i da su kao pojedini revidirani korisnici koristili mogućnost iskazivanja više ostvarenih izdataka na drugim pozicijama, ili su više ostvarene izdatke prenijeli na teret odobrenih budžetskih sredstava u 2005. godini. Na iskazani finansijski rezultat pored navedenog imaju uticaja i nerealizovane odluke Doma za ljudska prava.

4.4. Primjena Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Kao i prethodne godine, i u revidiranoj godini došlo je do promjene propisa tj. Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba), kojom se propisuju pravila, uslovi i način postupanja korisnika budžeta u postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, a što je jednim dijelom doprinijelo nedosljednoj primjeni Uredbe, odnosno različitom postupanju po istoj od strane korisnika. Vezano za primjenu nove Uredbe, ističemo nejasno definisanje rukovodioca federalnog organa uprave, koji je bio nadležan za davanje saglasnosti po pitanju provođenja postupka direktne pogodbe sa jednim ponuđačem, u slučajevima kada se

redovnom procedurom nije mogao izabrati najpovoljniji ponuđač, a što je imalo odraza na efikasno korištenje javnih sredstava.

Na osnovu izvršenih revizija kod korisnika budžeta, odnosno uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da, iako je dio korisnika postupao po procedurama propisanim Uredbom, veći budžetski korisnici nisu dosljedno postupali u skladu sa odredbama Uredbe, a posebno u prvom polugodištu revidirane godine. Neblagovremeno poduzimanja aktivnosti po pitanju provođenja propisanih procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača, kao i nemogućnosti izbora najpovoljnijeg ponuđača zbog nedovoljnog broja ponuda, imalo je za posljedicu da su pojedini korisnici, posebni u prvom polugodištu revidirane godine nabavke vršili od dobavljača iz prethodne godine (dio korisnika nije zaključio Aneks na osnovni ugovor), kao i da su angažovali nove dobavljače bez provedene propisane procedure.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

4.5. Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2004. godine

Na osnovu provedenih revizija za 2004. godinu, konstatovano je, kao i prethodnih godina, da dio korisnika budžeta, koji raspolaže sa najvećim iznosom imovine i obaveza, nije u skladu sa zakonskim propisima izvršio usaglašavanja stanja iskazanog u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) na dan 31.12.2004. godine. Navedeno se posebno odnosi na Federalno ministarstvo odbrane, Vojsku FBiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo finansija (popis ulaganja, potraživanja i obaveza Budžeta FBiH, evidentiranih u Glavnoj knjizi Trezora), a ističemo da popis imovine i obaveza Carinske uprave FBiH i Obavještajno-sigurnosne agencije FBIH na dan prelaska njihovih nadležnosti sa federalnog na državni nivo, također nije izvršen.

Za usaglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa stanjem stalnih sredstava iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama, najveći problem predstavljaju neusaglašenost pomoćnih evidencija, koje su obavezni da vode korisnici budžeta, sa Glavnom knjigom Trezora. Također, i evidencija nekretnina, koju vodi Služba za zajedničke poslove organa i tijela, na kojima federalna tijela imaju pravo raspolaganja, je nepotpuna i ista o evidentiranim nekretninama ne sadrži tačno utvrđene podatke da li se radi o imovini BiH ili FBiH.

Po preporci datoj Ministarstvu prethodnom revizijom, a vezano za potraživanja iskazana u Trezoru FBiH, konstatovano je da od strane istog nisu poduzete adekvatne mjere, u revidiranoj godini, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja po Izvještaju Komisije za popis potraživanja u Trezoru (izvještaj sačinjen u aprilu 2004. godine). Prezentirana je dokumentacija da su određene aktivnosti poduzete tokom 2005. godine, tj. u vrijeme obavljanja revizije za 2004. godinu.

Konstatovane nepravilnosti u prethodnim godinama, koje se odnose na stalna sredstva, dugoročne plasmene, kratkoročna potraživanja i dugoročne obaveze, a koje su potvrđene i u Izvještaju o izvršenoj reviziji Budžeta za 2003. godinu, ostale su nepromjenjene u revidiranoj godini i potrebno je da nadležni budžetski korisnici hitno poduzmu adekvatne mjere u cilju otklanjanja istih. Zbog navedenog, u ovom izvještaju se neće ponovo obrazlagati početna stanje za koja su već prethodnom revizijom dati nalazi i preporuke, a istovremeno se ukazuje da isti imaju značajnog uticaja na tačnost i istinitost iskazanog stanja na dan 31.12.2004. godine u finansijskim izvještajima.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, što je konstatovano revizijom korisnika budžeta u revidiranoj godini uvidom u prezentiranu dokumentaciju, ne možemo potvrditi da iskazana stanja stalnih sredstava, potraživanja, novčanih sredstava i obaveza u konsolidovanim finansijskim izvještajima na dan 31.12.2004. godine odražavaju stvarno stanje istih.

Da se izvrši usaglašavanje stanja iskazanog u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktim.

Da se izvrši usaglašavanje stanja iskazanog u pomoćnim evidencijama stalnih sredstva sa stanjem iskazanim u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se po Izvještaju Komisije za popis potraživanja u Trezoru od strane Ministarstva preduzmu adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja i preduzimanja odgovarajućih mjera u cilju utvrđivanja statusa i naplate istih.

4.6. Novčana sredstva

Na osnovu uvida u knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatovano je da stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima, podračunu za isplatu gotovine i gotovina u blagajni, na kraju fiskalne godine, iznosi 25.658.862,60 KM. Iskazani iznos novčanih sredstava u konsolidovanim izvještajima u odnosu na stvarno stanje novčanih sredstava je umanjeno za 160.970,30 KM (evidentiran na poziciji poravnjanja plaćanja 150.002,60 KM i gotovine 10.967,70 KM). Navedeno umanjeno je evidentirano na poravnanju plaćanja u najvećem dijelu se odnosi na povučene obaveze prema dobavljačima za plaćanje na kraju godine, a koje nisu realizovane, pa su za isti iznos manje iskazane obaveze prema dobavljačima.

Kao i prethodnom revizijom, konstatovano je da u revidiranoj godini, sva novčana sredstva FBiH na transakcijskim računima nisu iskazana u okviru JRT, odnosno Glavnoj knjizi Trezora i godišnjim finansijskim izvještajima i pored datih preporuka prethodnim revizijama. Navedeno se posebno odnosi na sredstva deponovana na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH u iznosu od 1.431.739,22 KM (namjenjenih za izmirenje obaveza po vanjskom dugu), novčana sredstva na ESCROW računu 874.508,70 KM (uplaćena po osnovu prodaje preduzeća i banaka na teritoriji FBiH), kao i novčana sredstva na računu GSM licenca 16.541.571,43 KM (izdavanje GSM licenci za BiH). Prezentirana je dokumentacija, u toku revizije, vezano za transformisanje u 2005. godini ESCROW računa i računa GSM licenca u posebne transakcijske račune u okviru JRT.

Na poseban namjenski transakcijski račun GSM licenci u 2004. godini uplaćen je iznos od 38.541.571,43 KM. Navedena sredstva su uplaćena, od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, iz naplaćenih sredstava po osnovu GSM licenci za BiH. U skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH, navedena sredstva su se trebala izdvojiti na namjenski otvorene račune od strane entitetskih ministarstava finansija i koristiti isključivo za finansiranje projektno dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH. U navedenom slučaju Ministarstvo nije, u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH, otvorilo podračun u okviru Jedinog računa Trezora za uplatu navedenih sredstava, a uplaćena sredstva na poseban namjenski transakcijski račun GSM licenci se ne koriste u skladu sa propisanom namjenom. Podračun u okviru JRT otvoren u 2005. godini.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za raspolaganje sredstvima ostvarenim privatizacijom preduzeća i banaka, iskazanih na posebnom transakcijskom ESCROW računu, konstatovano je da je u toku godine ostvaren priliv u iznosu od 11.651.811,69 KM (stanje 01.01.2004. godine iznosilo 41.913.984,01 KM) i da je sa navedenog transakcijskog računa prenešeno na JRT 52.691.288,00 KM, na osnovu odluka Vlade FBiH, a za isplatu neisplaćenih penzija i invalidnina iz prethodnih godina. Nismo mogli potvrditi da je od doznačenih sredstava iznos 460.056,51 KM realizovan u skladu sa namjenom utvrđenom navedenim odlukama, odnosno da je isti iskazan kao obaveza. Smatramo potrebnim napomenuti i da po osnovu obaveza za dio pozajmice sa ESCROW računa, iskazan u iznosu od 34.500.000,00 KM na dugoročnim obavezama, za koju prilikom revizije prethodnih i predmetne godine nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdio osnov, svrha i rok pozajmljivanja sredstava, nisu poduzete adekvatne mjere u pogledu regulisanja navedene obaveze.

Uvidom u primjenu Zakona o Trezoru FBiH i Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima, konstatovano je nakon uvida u prezentiranu dokumentaciju i na osnovu obavljenog razgovora, da nije postupljeno u skladu sa navedenim propisima, posebno u dijelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa, otvaranja novih transakcijskih računa-podračuna u okviru JRT i nadzora nad raspolaganjem sredstvima.

Od strane Ministarstva, koje je u skladu sa naprijed navedenim uputstvom zaduženo za davanje saglasnosti za otvaranje posebnog računa kao podračuna u okviru JRT, kao i zaključivanje ugovora sa bankama, nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogla potvrditi opravdanost davanja saglasnosti za otvaranja pojedinih računa (ugovor, sporazum ili memorandum sa kreditorom ili donatorom), s napomenom da su isti otvarani kao posebni transakcijski računi. Vezano za nadzor za raspolaganje sredstvima na otvorenim transakcijskim računima, Ministarstvo je Uputstvom o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima, propisalo obavezu da korisnici koji imaju otvorene posebne račune sačinjavaju periodične i godišnje izvještaje i u dva primjerka dostavljaju Ministarstvu za potrebe Sektora za budžeta i Sektora za trezor. Iako je samo manji dio korisnika dostavio navedene izvještaje, od strane istog odnosno navedenih sektora, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su poduzete mjere za dostavu propisanih izvještaja, a u cilju uvida u način raspolaganja sredstvima, kao i izvještavanja nadležnih organa i institucija o istom. Od strane Ministarstva, nije prezentiran pregled ostvarenih prihoda i rashoda u 2004. godini na naprijed navedenim transakcijskim računima, kao ni stanje novčanih sredstava na dan 31.12.2004. godine.

Da se svi javni prihodi Federacije kao i plaćanje svih izdataka vrši preko računa u okviru Jedinštenog računa Trezora, u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH.

Da se namjenska sredstva po osnovu GSM licenci uplaćena na podračun u okviru Jedinštenog računa Trezora, koriste za propisane namjene.

Da se u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH, za namjenska sredstva ostvarena privatizacijom preduzeća i banaka, otvori podračun u okviru Jedinštenog računa Trezora. Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za dosadašnje raspolaganje sredstvima sa posebnog transakcijskog ESCROW računa, a posebno za pozajmicu sa navedenog računa evidentiranu u Glavnoj knjizi Trezora, u cilju utvrđivanja ukupnog iznosa neiskorištenih sredstva, u skladu sa utvrđenim namjenama, ostvarenih privatizacijom preduzeća i banaka i njihove dalje realizacije za propisane namjene.

Da se u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH svi podračuni otvaraju u okviru Jedinštenog računa Trezora. Također je potrebno da se izvrši uvid u način raspolaganja sredstvima na već otvorenim transakcijskim računima – podračunima i da se isti evidentiraju u okviru JRT.

4.7. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama iskazana su u iznosu od 30.353.395,35 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 12.929.625,95 ili za 74,21 %, a ista se odnose na potraživanja od pravnih i fizičkih lica za isporučenu robu i usluge i unaprijed plaćenu robu i usluge. Rezultat povećanja iskazanih potraživanja u odnosu na prethodnu godinu, između ostalog, je povećanje iznosa potraživanja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH u iznosu od 5.659.816,00 KM i prijenos potraživanja u bilansnu evidenciju iz vanbilansne evidencije (gdje su evidentirana prethodne godine sumnjiva i sporna potraživanja) od strane Federalnog ministarstva pravde i Kazneno-popravnih zavoda u iznosu od 7.217.717,48 KM. Međutim ovdje treba posebno ukazati na, što je konstatovano i u izvještajima o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, da veći broj korisnika budžeta nije dosljedno primjenjivao Uputstvo o izvršenju budžeta sa Jedinštenog računa Trezora u dijelu usaglašavanje izvršenih uplata od strane kupaca koje su evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora sa internim evidencijama budžetskih korisnika (pomoćna knjiga potraživanja), kao i činjenicu da najveći broj budžetskih korisnika nije izvršio popis potraživanja na dan 31.12.2004. godine. Iznos naplaćenih potraživanja od 3.208.802,50 ili 26,89 % KM, koji se odnosi na prihode od sopstvenih djelatnosti u 2004. godini, nije evidentiran po budžetskim korisnicima (u prethodnoj godini 4.200.530,34 KM ili 31,94 %). Iznos potraživanja iskazan u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima, zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi.

U kratkoročnim potraživanjima, ističemo potraživanja od Bernarda Hegediša (koji je bio uposlen u Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata) u iznosu od 13.367,32 KM, a što predstavlja dio pogrešno usmjerenih sredstava 31.12.2002. godini od 177.885,32 KM (vraćeno u prvoj polovini 2003. godine 164.518,00 KM), za premije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Vezano za navedeno, od strane Ministarstva, prezentiran je Zahtjev za podnošenje krivične prijave, upućen krajem 2003. godine Federalnom pravobranilaštvu.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 40.320.538,11 KM, a odnosi se na: potraživanja po kratkoročnim plasmanima evidentiranim u Trezoru 10.436.988,02 KM; sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar 29.819.112,72 KM i plasmane korisnika budžeta 64.437,37 KM.

Kao što je naprijed navedeno, u finansijskim izvještajima i knjigovodstvenoj dokumentaciji iskazana su sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. u privremenoj upravi Mostar (u daljem tekstu Hercegovačka banka) u iznosu od 29.819.112,72 KM. Međutim, uvidim u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da je u toku 2004. godine vršeno usaglašavanje stanja blokiranih sredstava između Ministarstva i navedene banke. Na osnovu usaglašenog stanja, prema dopisu Hercegovačke banke br. 693/04 od 14.06.2004. godine, ista je dostavila pregled sredstva po računima budžetskih korisnika u iznosu od 22.955.392,39 KM, na što je od strane Ministarstva data suglasnost dopisom br. 08.14-4549/04 od 05.07.2004. godine. Ministarstvo je na osnovu navedenog uputilo zahtjev budžetskim korisnicima, kojim ih obavještava da je Ministarstvo izvršilo usaglašavanje stanja blokiranih računa kod Hercegovačke banke sa posljednim izvodima te banke i da isti na osnovu dokumentacije koja im se dostavlja (kopija dokumenata i naloga za knjiženje dostavljenih od strane banke) izvrše potrebna knjiženja radi usaglašavanja stanja u Glavnoj knjizi Trezora. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo prije davanja saglasnosti, prethodno usaglasilo stanje računa sa korisnicima budžeta.

Vezano za navedeni zahtjev, Federalno ministarstvo odbrane je dopisom od 30.09.2004. godine obavjestilo Ministarstvo da nije u mogućnosti postupiti u skladu sa istim, iz razloga što nije jasan način knjiženja, posebno cesija i kompezacija, odnosno da isto ne raspolaže potpunom dokumentacijom na osnovu koje bi se izvršilo navedeno usaglašavanje. Prema dokumentaciji ukupna potraživanja u iznosu od 7.575.857,74 KM trebala su se umanjiti za 6.852.494,55 KM (umanjjenje za 6.931.768,60 KM i povećanje za 79.274,05 KM). **Navedeno umanjnje se odnosi na: dio obaveza u iznosu od 4.989.026,55 KM po osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu broj 363/01 od 2001. godine (zaključenim na iznos od 5.600.000,00 KM); cesije u iznosu 360.021,60 KM po osnovu 2 ugovora o cesiji iz 2001. godine kojim je izvršen prijenos potraživanja firmi Lijanović d.o.o Široki brijeg; prebijanje obaveza Federalnog ministarstva odbrane prema Hercegovina osiguranju (po osnovu cesija sa više dobavljača) sa depozitom u Hercegovачkoj banci u iznosu od 1.582.695,45 KM.**

Dio kratkoročnih plasmana evidentiranih u Trezoru u iznosu od 10.436.988,02 KM, odnosi se na već konstatovana potraživanja u izvještaju o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, po kojim su date preporuke u cilju definisanja statusa potraživanja po kratkoročnim plasmanima 4.890.220,00 KM, poduzimanja mjera za naplatu datih pozajmica kantonima 5.248.308,42 KM i kratkoročne pozajmice Federalnoj upravi civilne zaštite 298.459,60 KM, po kojima Ministarstvo u revidiranoj godini nije postupilo.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovачkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveze Federalnog ministarstva odbrane i na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se intenziviraju aktivnosti oko definisanja statusa potraživanja iz ranijih godina, kao i da se poduzmu adekvatne mjere za naplatu svih potraživanja.

4.8. Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 787.929.603,89 KM, odnose se na dugoročne kredite i zajmove u iznosu od 524.592.096,62 KM i dugoročne obaveze i razgraničenja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije 263.337.507,27 KM iskazane po osnovu obaveza za poreze i doprinose na plaću iz prethodnih godina.

Dugoročni krediti i zajmovi u iznosu od 524.592.096,62 KM odnose se na: obaveze po vanjskom dugu 479.694.790,17 KM (evidentirano zaduženje u 2004. godini 40.415.183,97 KM); obaveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja 9.000.000,00 KM; pozajmice sa ESKROW računa 34.500.000,00 KM i dio obaveza po osnovu leasing-a za nabavku vozila 1.397.306,45 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je sljedeće:

- naprijed navedene obaveze po osnovu vanjskog duga ne predstavljaju stvarni iznos obaveza iz razloga što u Glavnoj knjizi Trezora nije evidentiran ukupan vanjski dug. U Izvještaju o Realizaciji plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu, koji je sačinjen od strane Sektora trezora - Grupe za vanjski dug, koja vodi pomoćnu evidenciju o vanjskom dugu (otplata duga i kamate), stanje ukupnih obaveza po vanjskom dugu FBiH na dan 31.12.2004. godine iskazano je u iznosu od 3.374.731.461,00 KM. Po datoj preporuci iz prethodnih revizija, a koja se odnosi na utvrđivanje stanja obaveza FBiH po vanjskom dugu, kao i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Trezora, u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, nije postupljeno. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi iznos ukupnih obaveza po vanjskom dugu, a ovakav način vođenja evidencije (što je i naprijed više puta konstatovano) ima značajan uticaj na tačnost i istinitost iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima.
- dugoročne obaveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja odnose se na kratkoročne kredite (pogrešno evidentirano na dugoročnim kreditima) po ugovorima zaključenim u 2001. godini između Vlade FBiH sa Universal bankom d.d. Sarajevo (sada UniCredit Zagrebačka banka d.d.) i UPI bankom d.d. Sarajevo, u iznosima od po 4.500.000,00 KM, koji su se trebali vratiti iz donacije koju je uplatila Republika Turska u 2002. godini. Na osnovu uvida u ugovore o kratkoročnim revolving kreditima i anekse istih, utvrđeno je da su se preuzete obaveze po kreditima trebale izmiriti do 31.12.2004. godine. Međutim, povrat kredita nije izvršen, a otplata istih je prolongirana na osnovu zaključenih aneksa na ugovore sa navedenim bankama u 2005. godini, u skladu sa odlukom Vlade FBiH koja je stupila na snagu 16.02.2005. godine (Anex II zaključen sa UniCredit Zagrebačkom bankom d.d. 04.02.2005. god.). Nije prezentirana adekvatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je provedena zakonska procedura vezano za zaduživanje po navedenom osnovu. Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost izdataka

za kamate na kratkoročne kredite i troškova upravljanja kreditom koji su samo u 2004. godini iznosili 793.110,00 KM.

- dugoročne obaveze u iznosu od 1.397.306,45 KM, odnose se na dio obaveza po osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji u cilju finansiranja nabavljenih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasing-a zaključenog između Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova-Uprave policije i Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o Sarajevo, dana 25.10.2004. godine na iznos 1.422.462,81 KM (ili 727.293,69 EUR), na rok otplate od 36 mjeseci uz prosječnu mjesečnu ratu 45.435,65 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovano je da navedeno zaduživanje nije bilo planirano Budžetom za 2004. godinu, odnosno da sama procedura zaduživanja nije u potpunosti provedena u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2004. godinu, kao i Uredbe o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH, u dijelu učešća u postupku zaduživanja i odobravanja od strane nadležnog organa.

Uvidom u dokumentaciju o kreditnom zaduženju, konstatovano je da dio preostalih obaveza po osnovu Ugovora o kreditnom zaduženju FBiH (za nabavku terminalnog prilaznog radara), zaključenog između Vlade FBiH i Investicijske banke d.o.o. Sarajevo, dana 27.01.2003. godine u iznosu od 7.000.000,00 KM, nije evidentiran u Glavnoj knjizi Trezora. Obaveze po navedenom kreditu nisu bile planirane u Budžetu za 2004. godinu, a iste je IBF BiH naplatila, u iznosu od 2.205.792,43 KM (prema Izvještaju IBF BiH), iz sredstva od povrata kredita koji je Vlada FBiH dala u komisijon IBF BiH. Izdaci po navedenom osnovu nisu iskazane u Glavnoj knjizi Trezora, kao ni u finansijskim izvještajima. Ni u toku ove revizije nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su provedene zakonske procedure o kreditnom zaduženju FBiH.

Potrebno je da se utvrde obaveze FBiH po vanjskom dugu u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, i na osnovu konstatovanog stanja iste evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se utvrdi opravdanost zaduženja po kratkoročnim revolving kreditima u iznosu od 9.000.000,00 KM, kao i pripadajućih kamata i troškova upravljanja kreditima, odnosno da se na osnovu utvrđenog stanja donesu adekvatne mjere u cilju rješavanja istog, u skladu sa zakonskim propisima.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za zaduživanje FBiH po kreditu za nabavku terminalnog prilaznog radara u iznosu od 7.000.000,00 KM, s tim da se uskladi sa zakonskim i podzakonskim aktima i da se isti u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH evidentira u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za zaduživanje FMUP-Uprave policije po osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji u cilju finansiranja nabavljenih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasing-a u iznosu od 1.422.462,81 KM, i na osnovu konstatovanog poduzmu odgovarajuće aktivnosti.

Da se zaduživanje i izdavanje garancija Federacije vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, te Uredbom o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH, odnosno da se odluka o zaduženju i jamstvu donosi od strane Parlamenta u skladu sa iznosima i namjenama utvrđenim godišnjim budžetom.

4.9. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2004. godine iskazane su u finansijskim izvještajima u iznosu od 212.260.113,05 KM, a odnose se na: kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 62.132.532,80 KM; kratkoročni krediti i zajmovi 22.142.250,00 KM (kratkoročna pozajmica sa računa GSM –licence 22.000.000,00 KM) i obaveze prema zaposlenima 127.985.330,25 KM.

U okviru iskazanih obaveza prema pravnim i fizičkim licima i obaveza prema zaposlenima sadržane su neizmirene obaveze nastale u revidiranoj godini kao i obaveze, koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH («Sl. novine FBiH» broj 66/04 od 27.11.2004. godine) utvrđene kao unutrašnji dug. Navedenim zakonom utvrđuju se unutrašnje obaveze FBiH prema pravnim i fizičkim licima, način pojedinačne verifikacije utvrđenih potraživanja, kao i način njihovog izmirenja. U toku revizije nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo stanje obaveza koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđene kao unutrašnji dug FBiH.

Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, poduzmu aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora, kao i druge mjere u skladu sa navedenim zakonom.

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Federacije BiH i finansijskih izvještaja korisnika budžeta, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, konstatovano je da i u revidiranoj godini, kao i u prethodnim godinama nije uspostavljen adekvatan odnosno funkcionalan sistem internih kontrola. Jedan od razloga je i to što su akti za uspostavu sistema internih kontrola doneseni pred kraj revidirane godine, i isti u najvećem broju slučajeva nisu mogli biti primjenjeni u revidiranom periodu, mada je utvrđena i nedosljedna primjena od strane dijela korisnika budžeta prethodno donešenih procedura i instrukcija. Navedeno je imalo za posljedicu da se nisu dosljedno provodili zakonski i podzakonski akti u planiranju, izvršenju i nadzoru nad izvršenjem Budžeta FBiH za 2004. godinu.

Na osnovu izvršenih revizija finansijskih izvještaja korisnika budžeta, može se konstatovati da je dio korisnika postupio po preporukama datim prethodnim revizijama, a što je imalo uticaja na dosljednu primjenu zakonskih propisa, kao i efikasno korištenja javnih sredstava. Međutim, napominjemo da se kod dijela korisnika budžeta, kontinuirano ponavljaju propusti iz godine u godinu na koje se ukazivalo prethodnim revizijama, koji imaju značajan uticaj na finansijske izvještaje, a isti se odnose na: izradu i donošenje budžeta; uravnoteženje budžeta; korištenje budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu; uplatu i evidentiranje svih prihoda i rashoda preko JRT, odnosno u Glavnoj knjizi Trezora; popis imovine, potraživanja i obaveza, kao i zaduživanje FBiH.

Propusti i nedostaci, koji su utvrđeni u toku revizije finansijskih izvještaja kod korisnika budžeta, koji su imali značaj uticaj na finansijske izvještaje u revidiranoj godini, a mogu imati uticaja i na dosljednu primjenu zakonskih propisa i efikasno korištenje javnih sredstava u narednom periodu, konstatovani su kod: Federalnog ministarstva odbrane, Vojske Federacije, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i Federalnog ministarstva financija. Smatramo da je radi otklanjanja uočenih nepravilnosti, odnosno nedostataka, potreban veći angažman Vlade FBiH, a posebno Premijera i zamjenika Premijera, kao i menadžmenta Ministarstva, svakog u okviru svojih nadležnosti. Ovdje naglašavamo da je potrebno da se od strane istih, prilikom izrade prijedloga zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na izradu, donošenje i izvršenje budžeta, dosljedno primjenjuju odredbe Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Ukazujemo da je Ministarstvo, u skladu sa svojom nadležnosti, u cilju uspostave cjelovitog i efikasnog sistema internih kontrola, donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sistema interne kontrole, krajem revidirane godine, odnosno Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, u martu 2005. godine. Vezano za realizaciju navedenih akata, posebno su značajne daljne aktivnosti Ministarstva kao i svih budžetskih korisnika, čijom bi se dosljednom primjenom osigurao funkcionalan sistem internih kontrola koji bi obezbijedio efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku za očitovanje o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2004. godinu, samo se Federalno ministarstvo finansija očitovalo dopisom broj 08-49-3431/05 od 28.07.2005. godine. Prema navedenom očitovanju od strane Ministarstva je prihvaćena većina datih primjedbi i preporuka i po istima su već preduzete adekvatne aktivnosti. Za dio nalaza i preporuka, koji nije prihvaćen, date su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nismo uvažili iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija, odnosno novi dokazi i činjenice koje nismo imali u toku revizije. Vezano za primjedbu Ministarstva da su pojedine primjedbe i preporuke uopćene i nedorečene jer iste ne sadrže tačan opis povrede propisa i njegovu odredbu koja je povrijeđena, napominjemo, da su u pojedinačnim izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu kod korisnika budžeta koji su revidirani dati nalazi sa konkretno utvrđenim nepravilnostima i prporukom za otklanjanje istih, a da je su u Izvještaju o izvršenoj reviziji Budžeta FBiH dati generalni nalazi u cilju ukazivanja na propuste koji su konstatovani kod većeg broja korisnika odnosno koji su imali značajan uticaj na izvršenje budžeta, kao i na iskazano stanje u finansijskim izvještajima na kraju revidirane godine.

**Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.**

UR: 024, 027 – 01 /05

5.2 VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

**MENADŽMENTU
VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine**, iskazanih na stranicama od 1 do 9, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **neuspostavljanje adekvatnog sistem internih kontrola, imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava kao i utvrđivanja prava i obaveza, koja proističu po osnovu učešća u projektima koje finansira međunarodna zajednica,**
 - **nedosljedna primjena Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, a što je iskazano prekoračenjem odobrenog budžeta u iznosu od 866.310,00 KM,**
 - **nije dosljedno proveden Zakon o proračunima/budžetima u FBiH, Zakon o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu i Budžet FBiH za 2004. godinu, u dijelu koji se odnosi na korištenje i izvještavanju o korištenju tekućih rezervi**
 - **nepoduzimanje mjera po preporukama datim u prethodnim revizijama za utvrđivanja osnovanosti plasmana sredstava Vlade FBiH, kod BOR banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu 5 kredita članovima Vlade FBiH, javnim i kulturnim radnicima.**
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Vlade FBiH za godinu koja završava sa 31.12.2004. godine.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU**1 UVOD**

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vlada) je izvršni organ FBiH koja vrši izvršnu vlast u FBiH, ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom FBiH predviđene za Predsjednika FBiH, odnosno Potpredsjednike FBiH. Izvršnu vlast vrši na osnovu Ustava FBiH i Zakona o Vladi FBiH.

Vlada zastupa FBiH kao pravno lice i upravlja imovinom u vlasništvu FBiH. U ostvarivanju svojih ovlaštenja donosi: uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Vladu čini: premijer/predsjednik Vlade koji ima dva zamjenika, iz različitih konstitutivnih naroda koji se biraju iz reda ministara i ministri. Za svoj rad odgovorni su Parlamentu FBiH, predsjedniku i potpredsjednicima FBiH.

Premijer je Predsjednik Vlade, rukovodi radom Vlade i odgovoran je za njen rad, osigurava jedinstvo u izvršavanju poslova iz djelokruga Vlade, ostvaruje saradnju sa drugim organima Federacije, organima kantona i drugim državnim tijelima, kao i sa drugim organima i organizacijama i usmjerava djelovanje Vlade kao cjeline i članova Vlade pojedinačno, te vrši i druge poslove utvrđene Ustavom FBiH.

Vlada radi i odlučuje na sjednicama na osnovu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kojim se pored ostalog reguliše odnos Vlade prema predsjedniku i potpredsjednicima FBiH i odnos Vlade prema Parlamentu FBiH.

Za obavljanje određenih stručnih i drugih poslova za svoje potrebe, Vlada je formirala Stručnu službu Vlade (u daljem tekstu Stručna služba). Stručnom službom rukovodi Sekretar Vlade, koga imenuje Vlada, i isti pomaže premijeru i zamjenicima premijera u pripremi sjednica Vlade, brine se o pripremanju i blagovremenom dostavljanju kompletnih materijala potrebnih za rad Vlade i njenih radnih tijela, osigurava radnim tijelima Vlade pomoć i saradnju stručnih službi i drugih službi, pomaže premijeru i zamjenicima premijera u obavljanju njihovih prava i dužnosti u vezi sa izvršenjem zaključaka Vlade, neposredno se stara o blagovremenom dostavljanju Parlamentu Federacije nacrtu i prijedloga zakona i drugih akata i materijala koje utvrdi Vlada, odgovara Vladi za zakonit i djelotvoran rad Stručne službe kojom neposredno rukovodi i obavlja druge poslove koji mu se povjere.

Sekretar je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.

Stručna služba Vlade organizovana je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade, na koji je Vlada dala saglasnost.

Sredstva za rad Vlade obezbjeđuju se u federalnom budžetu, a u okviru istih su i sredstva za rad Stručne službe.

Broj uposlenih na dan 31.12.2004. godine u Vladi je bilo 18, a u Stručnoj službi 50.

Sjedište Vlade je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41., a ima i Područni ured u Mostaru.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, a u sklopu istog i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da Vlada u najvećem dijelu nije postupila po preporukama, datim u prethodnoj reviziji. Ovdje treba napomenute da se veći dio preporuka, po kojima nije postupljeno, kontinuirano ponavlja u izvještajima o izvršenoj reviziji.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnosi na: uspostavu sistema internih kontrola; dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade FBiH; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i praćenje utroška goriva.

Međutim, Vlada nije postupila po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene budžetom u njegovom Posebnom dijelu. U okviru svojih nadležnosti Vlada nije pokrenula postupak o podjeli imovine između BiH i FBiH, kao ni kompletiranju dokumentacije za stalna sredstva koja pripadaju Vladi FBiH.

Posebno ističemo da nisu poduzete adekvatne mjere za utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod Bor banke d.d. Sarajevo u iznosu od 560.981,00 KM za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom regulativom zakonskom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Vlada pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Vlade, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Vlade u skladu sa zakonskim i ostalim propisima kao i rad Stručne službe u izvršavanju finansijskog plana Vlade.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima datim u Zakonu o Vladi FBiH i Poslovniku o radu Vlade FBiH i Uredbom o Stručnoj službi Vlade FBiH, Sekretar Vlade rukovodi Stručnom službom i naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana Vlade.

Unutrašnja organizacija Stručne službe utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), međutim uvidom u isti utvrđeno je da opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na obaveze, ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka svih zaposlenih.

Pored navedenog konstatovano je da nisu popunjena radna mjesta savjetnika za finansijska pitanja i savjetnika za radne odnose i personalna pitanja. Navedeni poslovi se obavljaju bez pismenog ovlaštenja (prema izjavi ovlaštene osobe poslovi se obavljaju po usmenom nalogu) od strane uposlenika raspoređeni na druga radna mjesta. Napominjemo da je na navedeno ukazano i ranijim revizijama, a isto ponovo ističemo iz razloga što navedena radna mjesta imaju značajnog uticaja na raspolaganje i kontrolu budžetskih sredstava.

Od strane Sekretara Vlade, u prvoj polovini revidirane godine donesena su uputstva o korištenju sredstva reprezentacije i načinu korištenja putničkih automobila. Pravilnici kojima se reguliše vođenje materijalno-finansijskog poslovanja, kretanju knjigovodstvenih dokumenata i popisu, doneseni su krajem godine i njihova implementacija se očekuje u 2005.godine. Revizijom dokumenata, isprava i izvještaja konstatovano je da nisu u potpunosti uspostavljene adekvatne računovodstvene kontrole kod blagajničkog poslovanja, evidencije prisutnosti na poslu, pravdanja putnih naloga za službeno putovanje, namjenskog korištenja reprezentacije, kontrola utroška goriva (po normativu o utrošku goriva), nabavke materijala i vršenja usluga kao i kod praćenja realizacije sredstava rezervi i izvještavanja o istom.

Adekvatan sistem internih kontrola nije uspostavljen ni kod donošenja i izvršenja odluka koje donosi Vlada, vezano za realizaciju sredstava utvrđenih u finansijskom planu (tekuća rezerva i učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica), a koje se realizuju od strane Stručne službe. Dio odluka Vlade koji se odnosi na raspolaganje naprijed navedenim sredstvima nije donesen po procedurama utvrđenim u Poslovniku o radu Vlade FBiH (u daljem tekstu Poslovnik), što je u najvećem dijelu imalo za posljedicu da se sredstava nisu u cijelosti koristila za namjene utvrđene zakonskim propisima (sredstva tekuće rezerve), odnosno za dio uplaćenih sredstava nije utvrđena namjena tj. prava i obaveze koje proističu po osnovu uplate istih (učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica). Imajući u vidu naprijed navedeno kao i neuspostavljeni sistema internih kontrola kod praćenja realizacije, evidentiranja i izvještavanja o utrošku sredstva, dio donešenih odluka nije realizovan, nisu evidentirana prava koja eventualno proističu po osnovu uplaćenih sredstava, kao i prekoračenja budžetom odobrenih sredstava za ove namjene.

Iako su u godini koja je predmet revizije, donesene određene pisane procedure, smatramo da u odnosu na prethodnu godinu nije postignut značajan napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, kojima bi se obuhvatili svi segmenti rada i procesi odlučivanja. **Ovdje posebno ističemo nedosljednu primjenu procedura od strane Vlade, kod donošenja akata koji imaju uticaja na izvršenje budžeta, u skladu sa Poslovníkom, koji je donijela Vlada.**

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Vlade

U skladu sa Zakonom o Vladi FBiH, Premijer/Predsjednik Vlade donio je Poslovník o radu Vlade Federacije BiH (u daljem tekstu Poslovník), kojim je uređena: unutrašnja organizacija i način rada Vlade odnosno ustrojena radna tijela Vlade; savjetodavna tijela Vlade; odnos prema drugim nivoima vlasti; javnost rada Vlade te način objave propisa. U skladu sa Poslovníkom, za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vlade i davanje prijedloga i mišljenja iz nadležnosti Vlade, formirana su radna tijela (šest komisija), koje u okviru svoje nadležnosti razmatraju materijale koji se dostavljaju Vladi na razmatranje, daju mišljenje i prijedloge na te materijale, a nadležna ministarstva su dužna uskladiti svoje predložene materijale sa mišljenjem i prijedlozima komisije. Materijale za sjednicu Vlade Obradivač dostavlja u propisanoj formi uz prethodno pribavljeno mišljenje od Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija, svako u okviru svoje nadležnosti. Sekretar Vlade osigurava da svi materijali koji se dostavljaju Vladi, prethodno budu razmatrani od strane nadležne komisije, a ukoliko nisu sačinjeni u obliku i na način kako propisuje Poslovník iste vraća obrađivaču na upotpunjavanje.

Revizijom je konstatovano, na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, da dio akata koji je donijela Vlada, a koji se odnosi na planiranje i raspolaganje sredstvima Budžeta FBiH za 2004. godinu, nisu prethodno obrađeni po procedurama propisanim Poslovníkom, i kod istih su utvrđeni određeni propusti. Najveći dio materijala pripremljenog za sjednice nije prethodno razmatran od strane nadležnih komisija, a naglašavamo da su samo dvije komisije povremeno održavale sastanke (Komisija za administrativna pitanja i Komisija za ekonomski razvoj). Vezano za naprijed istaknuto navodimo sljedeće:

- da je u formi zaključka, donesenim početkom fiskalne godine (19.02.2004.godine), naloženo Federalnom ministarstvu finansija da izvrši obaveze koje imaju karakter dužničko-povjerilačkih odnosa i ličnih primanja iz 2003. godine, kod raznih budžetskih korisnika na teret odobrenog budžeta za 2004. godinu i to iz tekućeg priliva 2004.godine. Istim zaključkom je naloženo budžetskim korisnicima da umanje pozicije u odobrenom budžetu za 2004. godinu za iznos neizmirenih obaveza iz 2003.godine. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je prijedlog ovih zaključaka kandidiran na dnevni red sjednica Vlade po procedurama i na način kako to propisuje Poslovník (nema mišljenja nadležnih tijela), odnosno da se prije donošenja istih raspolagalo relevantnim pokazateljima. U skladu sa Zakonom o Vladi navedena materija nije se mogla rješavati u formi zaključka (koji nije objavljen u službenim novinama), a posebno ističemo da su se naprijed navedena nedostajuća sredstva (u kojima je evidentirano i prekoračenje budžeta) trebala obezbijediti u Budžetu FBiH za 2004. godinu u skladu sa odredbama Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH kao i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2004.godinu. Smatramo da je ovakvim načinom rješavanja neizmirenih obaveza iz 2003. godine na teret odobrenih sredstva za 2004. godinu imalo direktan uticaj na izvršenje Budžeta FBiH u 2004. godinu, donesenog od strane Parlamenta.
- u formi zaključka također početkom fiskalne godine (22.01.2004.godine) preuzeta obaveza otplate kredita Svjetske banke za TAC projekat u iznosu od 500.000,00 KM Javnog radio-televizijskog servisa BiH, a sa naznakom da će se isto tretirati kao podrška Vlade ovom javnom emiteru. Uz navedeni zaključak nije prezentirano mišljenja nadležnih organa kao ni mišljenje tijela Vlade. I ovim zaključkom rješavale su se stvari koje su se trebale riješe u formi odluke, da se objavi u službenim novinama odnosno u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta/Proračuna u FBiH za 2004. godinu.

- prilikom uvida u dokumentaciju vezanu za donošenje odluka o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava, nije se mogla potvrditi opravdanost izvršenih preraspodjela, iz razloga što se u pojedinim slučajevima nije moglo potvrditi da se radi o uštedama, na osnovu kojih bi se mogla izvršiti preraspodjela u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu. Također, vezano za raspolaganje sredstvima tekuće rezerve Vlade FBiH, konstatovano je da za raspodjelu istih nisu doneseni kriteriji (namjena i visina), kao i da se prilikom donošenja odluka o raspolaganju istim, nisu uzimala u obzir raspoloživa sredstva (izvori finansijskih sredstava), odnosno pratilo izvršenje prethodnih odluka, što je rezultiralo da dio odluka donesenih u 2004. godini nije realizovan. Dvije odluke o odobravanju sredstava rezervi nisu u skladu sa Zakonom o Vladi objavljene u Službenim novinama FBiH.

Također, uvidim u dokumentaciju, vezano za rad komisija Vlade, koje su održavale sjednice u predmetnoj godini, smatramo potrebnim istaknuti način rada i odlučivanja istih. Konstatovano je da je Komisija za administrativna pitanja donosila rješenja o naknadama za troškove smještaja ministrima, na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim davanjima koja nemaju karakter plaće, i ako je u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom ista trebao donijeti nadležni rukovodilac. Kao potvrdu naprijed istaknutog, navodimo rješenja donesena 22.12.2004. godine, kojima je utvrđena naknada troškova privremenog smještaja u iznosu 500,00 KM mjesečno, sa isplatom od 01.07.2004. godine, a čija realizacija je počela u 2005. godini. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su, u momentu donošenja navedenih rješenja, bila planirana i obezbjeđena sredstva u budžetu Vlade u 2004. godini, za navedene naknade.

Smatramo, uzimajući u obzir i naprijed navedeno, da je nedosljedna primjena Poslovnika, posebno u dijelu koji se odnosi na rad komisija i pripremanja sjednica Vlade i pripremanje materijala u obliku i na način propisan Poslovníkom, znatno uticala na efikasan i kvalitetan rad Vlade, u dijelu koji se odnosi na izvršenje budžeta. U izvještajima o izvršenim revizijama u prethodnom periodu, ukazivali smo na navedeno i davali preporuke da se dosljedno primjenjuje Poslovník.

U cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg rada kao i ostvarivanju funkcije izvršne vlasti Vlada treba osigurati dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade, svih drugih zakonskih i podzakonskih akata.

Da se preispitaju donesena rješenja o isplati naknada za smještaj rukovodiocima federalnih organa izvršne vlasti i da se rješenja o isplati naknada za smještaj donesu od strane nadležnog rukovodioca.

c) Izvršenje budžeta za 2004. godine

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu sredstva za rad Vlade odobrena su u iznosu od 20.987.190,00 KM (u navedenom iznosu iskazana su sredstva tekuće rezerve 6.301.180,00 KM). U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za period 01.01.-31.12.2004. godine iskazani su izdaci u iznosu od 16.438.021,00 KM što je u odnosu na planirana sredstva (umanjeno za sredstva rezervi koja nisu realizovana, kao i sredstva koja su realizovana preko drugih budžetskih korisnika zaduženih za sprovođenje odluka) 17.354.093,00 KM manje za 916.072,00 KM.

Međutim, uvidom u finansijske izvještaje i knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatovano je da su u odnosu na sredstva odobrena budžetom u njegovom Posebnom dijelu ostvareni izdaci u iznosu većem za 866.310,00 KM. Navedeno prekoračenje se odnosi na više ostvarene izdatke po osnovu: Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica (odluka donesena u 2003.godini a sredstva realizovana u 2004.godini) u iznosu od 800.000,00 KM; Izdatke za komunalne usluge (telefonske usluge za 12 mjesec 2004.godine) 10.643,54 KM i Izdatke za iznajmljivanje imovine i opreme (zakup poslovnog prostora dio 11. i 12 mjesec 2004. godine) 55.666,48 KM. Konstatovana prekoračenja po osnovu Učešća Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica iskazana su na ostalim kratkoročnim razgraničenjima, a izdaci za zakup poslovnog prostora evidentirani su u knjigovodstvu u fiskalnoj 2005. godini i ova prekoračenja će teretiti odobreni budžet za 2005. godinu. Međutim navedeni izdaci za telefonske usluge, zbog nedostatka odobrenih sredstava na propisanoj poziciji, evidentirani su u 2004. godini na poziciju ugovorenih usluga.

Da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdaci za bruto plaće odobrene su rebalansom budžeta u iznosu od 2.104.394,00 KM (budžetom 2.223.170,00 KM) a isplaćene 1.511.500,27 KM. Sredstava za navedene naknade odobrena su na bazi plana od 99 uposlenih, mada je u toku 2004. godine, evidentirano na bazi časova rada 73 uposlena ili 73,74 % od planiranog broja

uposlenih. Više planirana sredstva za navedene naknade su na osnovu odluka o preraspodijeli u iznosu od 129.800,00 KM iskorištena za isplatu naknada zaposlenih, tako da su iz navedenih sredstava isplaćene i naknade koje nisu bile naznačene u prijedlogu plana Vlade (naknade za rezultate rada, dio jubilarnih nagrada).

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, koja se odnosi na obračun i isplatu plaća uposlenih, konstatovano je, i ovom revizijom kao i prethodnim, nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata, koja se odnosi na sljedeće:

- iako se od strane dijela ministarstava ne dostavljaju evidencije sati o prisustvu na poslu ministara, i ne vodi evidencije o prisustvu poslu savjetnika premijera od strane Vlade, obračuna plaća i naknada za iste se vrši i to na bazi punog fonda sati,
- naknade za prekovremeni rad isplaćene su u neto iznosu od 25.819,08 KM, i to u najvećem dijelu za poslove pripreme sjednica Vlade, računovodstveno-finansijskim poslovima i radnom mjestu vozača. Prekovremeni rad predviđen je Okvirnim godišnjim planom za rad duži od punog radnog vremena-prekovremeni rad u Stručnoj službi Vlade FBiH za 2004. godinu, a isplata je vršena na osnovu izvještaja o ostvarenim satima koje je pratilo rješenje o naređenju dužeg rada od punog radnog vremena donošeno po isteku obračunskog perioda. U navedenom slučaju nije postupljeno u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH, kojim je regulisano da rukovodilac tijela uprave odnosno službe može službeniku narediti da radi duže od punog radnog vremena (prekovremeni rad) o čemu za svaki slučaj donosi rješenja,
- za raspoređivanje službenika na druge poslove u okviru Stručne službe, zbog nepopunjenosti radnog mjesta, nisu donoseni pismeni akti o rasporedu i ovlaštenju za obavljanje tih poslova, već se prema izjavi odgovorne osobe ti poslovi obavljaju na osnovu usmenog naloga.

Da se prilikom raspoređivanja radnika po ukazanoj potrebi za angažovanjem na druge poslove i zadatke, uvođenja prekovremenog rada kao i obračuna plaća i naknada (na osnovu efektivno provedenih radnih sati na poslu) dosljedno primjenjuju odredbe odgovarajuće važeće zakonske regulative.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 998.591,00 KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena budžetom manje za 16,13 %. Međutim, u odnosu na odobrena sredstva u Posebnom dijelu budžeta, konstatovano je prekoračenje u iznosu od 66.310,02 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na **izdatke za putne troškove, telefonske usluge i reprezentaciju**, konstatovano je da se nisu provodile utvrđene procedure u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, kao i donesene pisane procedure o načinu korištenja reprezentacije. Prilikom pravdanja naloga za službeno putovanje u najvećem broju slučajeva ne sačinjava se izvještaj sa službenog putovanja, odnosno iz prezentiranih putnih naloga ne može se utvrditi razlog i opravdanost putovanja.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 100.851,20 KM, a ostvareni 111.494,74 KM s tim da se razlika od 10.643,54 KM evidentirala na poziciji ugovornih usluga, što nije u skladu sa važećim zakonskim propisima. Ovdje također treba istaknuti nedosljednu primjenu Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH, u dijelu visine odobrenih troškova za pojedine djelatnike.

Izdaci za reprezentaciju ostvareni su u iznosu od 130.097,43 KM, od čega se na korištenje usluga Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH odnosi 83.336,55 KM. Na navedenoj poziciji pored troškova reprezentacije iskazani su i troškovi koji po svojoj namjeni spadaju u dodatne naknade zaposlenih na koje se u skladu sa zakonskim propisima obračunava i plaća porez (nabavka prehrambenih artikala za božićne i novogodišnje praznike za 43 uposlenika po 100,00 KM). Također, smo konstatovali da se u prilogu dijela faktura za izvršene ugostiteljske usluge ne nalaze specifikacija vrste usluge koja je izvršena, kao i da se u svim slučajevima ne može potvrditi opravdanost nastanka izdatka po ovom osnovu.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se vrši suštinska finansijska kontrola koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i izdaci po osnovu ugovora o djelu isplaćeni su u neto iznosu 70.031,27 KM (bruto iznos 101.182,79 KM). Navedeni izdaci u najvećem dijelu su isplaćeni po osnovu naknada za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima Vlade FBiH i Stručne

službe. Također, iskazani su i izdaci po osnovu izvršenih usluga prevođenja i rada na izradi i realizaciji polugodišnjeg programa rada i djelovanja vezano za omladinski sektor.

Početak druge polovine godine, isplata naknade za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima vršena je po Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, donešene od strane Vlade FBiH, dana 24.06.2004.godine. Za učešće u radu komisija i radnih tijela članovima je isplaćivana naknada, prema navedenoj odluci, u visini prosječne mjesečne plaće po zaposlenom u FBiH (najmanji iznos) a najviše do dvostrukog iznosa. Visinu naknade za svakog člana komisije utvrđivao je rukovodilac na prijedlog predsjednika komisija. Uvidom u isplate, članovima komisija, veće od najnižeg iznosa nismo mogli potvrditi opravdanost istog, iz razloga što nije prezentiran način primjene kriterija utvrđenih u navedenoj odluci na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade. **Izvršaj o isplaćenim naknadama za članove komisija do kraja fiskalne godine nije dostavljen Federalnom ministarstvu finansija/financija.**

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispita Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu: definisanja komisija koje samostalno obrazuju rukovoditelji federalnih organa državne službe, a na koje se ova odluka odnosi; potrebi ograničavana najnižge iznosa naknade članovima za rad u komisijama kao i konkretnije razrade kriterija po vrsti komisije, odnosno vrsti posla koji ista obavlja.

d) Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica

U finansijskim izvještajima navedeni izdaci iskazani su u iznosu od 8.530.363,00 KM, što odgovara iznosu sredstava planiranih budžetom. Međutim, uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da je u predmetnoj godini izvršena realizacija sredstava, po navedenom osnovu, a na osnovu odluke koja je donesena a nije realizovane u 2003.godini, u iznosu od 800.00,00 KM, kao i da ista nisu u skladu sa zakonskim propisima evidentirana na propisanoj poziciji (evidentiran na kratkoročnim razgraničenjima). Navedeni izdatak predstavlja više utrošena sredstva u odnosu na budžetska sredstva odobrena za ove namjene u 2004.godini, a isti će teretiti sredstva odobrena budžetom za 2005. godinu.

Na osnovu saznanja iz prethodnih revizija, kao i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da odobrena sredstva, u iznosu od 8.530.363,00 KM, predstavljaju samo dio preuzetih obaveza Vlade po navedenom osnovu tj da ukupno preuzete obaveze nisu planirane Budžetom za 2004. godinu. Za planirani iznos sredstava nije prezentirana dokumentacija iz koje se može zaključiti na koje projekte se odnose odobrena sredstva, a prema izjavi odgovorne osobe i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da visinu sredstava u Budžetu za navedene naknade, kao i poziciju na kojoj će se ista planirati, Vladi, predlaže Federalno ministarstvo finansija/financija. Također treba naglasiti da se realizacija sredstva vrši na osnovu odluka koje donosi Vlada, na prijedlog Federalnog ministarstva finansija/financija. Naprijed navedeno kao i neadekvatno praćenje utroška sredstava imalo je za posljedicu prekoračenje budžetom odobrenih sredstava, kao i da su se realizovana sredstva pogrešno evidentirala odnosno da se nisu uopšte evidentirala (kako u 2004.godini tako i u prethodnim godinama) na propisanim pozicijama, od strane Stručne službe. Na navedeno ukazujemo, i iz razloga što je uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano da se od strane Stručne službe, prilikom evidentiranja realizovanih ulaganja, prethodno nije utvrđivala namjena, prava i obaveze koje proističu iz navedenih projekata, kao što ne možemo potvrditi da su sva izvršena ulaganja evidentirana na odgovarajućim pozicijama u skladu sa zakonskim propisima.

Planiranje sredstava u Budžetu FBiH za učešće Vlade u sufinansiranje projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, vrši se na poziciji « Pozajmljivanje i učešće u dionicama » (analitički « Učešće u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima »), što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, uzimajući u obzir svrhu, namjenu kao i prava i obaveze koje proizilaze iz karaktera ovih ulaganja.

Također, konstatovano je da nije u cijelosti postupljeno po preporukama datim prethodnim revizijama. Komisija za popis, na dan 31.12.2004.godine, utvrdila je da su ulaganja po navedenom osnovu iznosila 16.288.284,47 KM (u 2002.godini 3.188.534,01 KM; u 2003.godini 4.562.471,48 KM; u 2004.godini 8.530.363,00 KM) kao i da su samo ulaganja izvršena u 2002. godini evidentirana na poziciji «Dugoročni plasmani » (analitički « Učešće u zajedničkim ulaganjima »). Komisija je samo konstatovala stanje ulaganja i predložila da se pokrenu procedure za utvrđivanje namjene, prava i obaveza koje proističu iz projekata, a na osnovu čega će se izvršiti adekvatno evidentiranje uloženi sredstava.

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem finansiranju učestvuje Vlada, u Budžetu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih.

Da se u Budžetu FBiH sredstva za učešće Vlade u sufinansiranju projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija planiraju na odgovarajućim pozicijama, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, shodno sa njihovom namjenom i pravima i obavezama koji proističu iz zaključenih sporazuma odnosno ugovora. Također, evidentiranje istih u knjigovodstvenim evidencijama vršiti u skladu sa naprijed navedenim.

Da se, u skladu sa prijedlogom Centralne komisije, izvrši uvid u ulaganja Vlade u projekte koji su se finansirali iz sredstava međunarodnih kredita i donacija, utvrdi njihova namjena, prava i obaveze koji proističu iz istih, te u skladu sa tim izvrše adekvatna evidentiranja.

e) Korištenje sredstava tekuće rezerve

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu sredstva za tekuću rezervu odobrena su u iznosu od 6.301.180,00 KM (tekuća rezerva Vlade 5.501.180,00 KM; rezerva premijera 400.000,00 KM, rezerva dopremijera 200.000,00; rezerva ministra finansija 200.000,00 KM), s tim da se u tekuću rezervu može izdvojiti 0,5307 % ukupnih izdataka Budžeta. Skrećemo pažnju da je Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH propisana tekuća rezerva za Predsjednika Vlade-Premijera i ministra finansija do određenog iznosa, a preostali dio utvrđen godišnjim budžetom odobrava Vlada. Međutim Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004.godini pored naprijed navedenog, što nije usaglašeno sa osnovnim zakonom, propisana je i tekuća rezerva za zamjenike premijera. U revidiranoj predmetnoj godini odobrena je rezerva za dopremijera u iznosu od 200.000,00 KM, i isti ju je počeo koristiti prije donošenja Zakona o izvršenju Budžeta FBiH u 2004.godini, tj. u vrijeme primjene Odluke o privremenom finansiranju FBiH za period januar-mart 2004.godine.

Prema prezentiranoj evidenciji o korištenju tekuće rezerve u revidiranom periodu, na osnovu odluka Vlade, ukupno je odobreno sredstava u iznosu od 4.786.010,80 KM, a realizovano 4.066.803,28 KM, kao i da je odobreni iznos tekuće rezerve od strane Premijera od 399.313,00 KM i dopremijera od 200.000,00 KM u potpunosti realizovan. Kao i prethodnom revizijom, i sada je konstatovano da se donešene odluke po osnove tekuće rezerve od strane Vlade u potpunosti ne realizuju, odnosno da se ne prati kontinuirano njihovo izvršenje kao i realizacija. Ovdje navodimo da je od strane Vlade donesena Odluka o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za 2004.godinu, dana 24.06.2004.godine, u iznosu od 1.500.000,00 KM, Vladi FBiH, za finansijsku pomoć za pripremne radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru, sa naznakom da se sredstva realizuju u tri jednake rate i da se krajnji korisnik obavezuje podnijeti detaljan izvještaj o utrošku sredstava Vladi FBiH. U revidiranoj godini realizovano je 1.000.000,00 KM (dok je dio u iznosu od 270.000,00 KM realizovan u 2005.godini), a izvještaj o utrošku sredstva nije prezentiran. Takođe, iz sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH dva puta su odobravana sredstva Vladi odnosno zamjeniku premijera u iznosu 45.000,00 KM i 13.360,80 KM, za nabavku novog putničkog automobila (po sistemu staro za novo), s tim da je prva odluka odmah stupila na snagu, bez objave u «Službenim novinama FBiH», što je bila obaveza u skladu sa Zakona o Vladi FBiH.

U skladu sa zakonskim propisima raspodjela sredstava rezerve vrši se na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava i to budžetskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe. Međutim, revizijom je konstatovano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće rezerve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima, koji se pojave u toku budžetske godine.

O raspolaganju sredstvima tekuće rezerve, u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2004. godinu, premijer, zamjenici premijera i federalni ministar finansija obavezni su kvartalno izvještavati Vladu, a Vlada Parlament FBiH. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo mogli potvrditi da je izvještavanje vršeno na način i u rokovima propisano naprijed navedenim zakonom. Prezentirani su samo izvještaji, koji su dostavljeni Vladi FBiH, o raspolaganju sredstvima tekuće rezerve premijera, zamjenika premijera i federalnog ministara finansija za prvih šest mjeseci revidirane godine.

Da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004.g i Budžetu FBiH.

Da se preispita raspolaganje sredstvima tekuće rezerve, od strane ovlaštenih lica propisanih Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2004. godine, odnosno da se izvrši usaglašavanje zakonskih odredbi navedenog i osnovnog zakona (Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH).

f) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima ne predstavljaju značajnu stavku u budžetu Vlade, međutim uvidom u način realizacije odobrenih sredstava za izdatke za usluge i materijal, konstatovano je da se nije u svim slučajevima postupalo na način i po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Ovdje navodimo da su ugovori za isporuku materijala, u najvećem dijelu zaključeni sa dobavljačima, čiji je izbor po provedenom tenderu za fiskalnu 2003.g izvršila Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i o istom obavijestila Vladu.

U toku revidirane godine izvršena je nabavka novog automobila Passat u iznosu od 81.660,80 KM. Vlada je Odlukom odobrila nabavku novog putničkog automobila Passat po principu staro za novo s tim da se razlika sredstava u iznosu od 45.000,00 KM potrebnih za nabavku novog vozila obezbijedi iz tekuće rezerve Vlade (staro vozilo procijenjeno je na 23.300,00 KM). Komisija za nabavku robe i usluga izvršila je izbor najpovoljnijeg ponuđača, putem prikupljanja tri ponude, i sa istim je zaključen ugovor od strane menadžmenta u iznosu od 71.934,00 KM (ocarinjeno ali bez obračuna poreza na promet). Međutim, imajući u vidu da je ugovorena cijena vozila veća od odobrenog iznosa, za realizaciju istog dodatno su odobrena sredstva iz tekuće rezerve Vlade u iznos od 13.360,80KM.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini.

Potrebno je da se nabavka stalnih sredstava planira i da se realizacija vrši na osnovu usvojenog plana i iz sredstava odobrenih Budžetom.

g) Ostali nalazi

Kao i prethodnom revizijom, tako i ovom, konstatovano je da nije postupljeno po datoj preporuci (nije prezentirana relevantna dokumentacija), koja se odnose na utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod BOR banke. Navedeno se odnosi na plasman sredstava, u 2002.godini, po Zaključku o načinu plasmana sredstava Vlade FBiH kod BOR banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita). Plasman sredstava izvršen je iz komisionih sredstava koja su doznačena na račun BOR banke po Ugovoru o komisionom odnosu i Aneksom Ugovora o komisionom odnosu, u iznosu od 2,935.587,78 KM. Preporuka je data zbog nemogućnosti potvrđivanja osnovanosti navedenih plasmana. Također napominjemo da nije prezentirana dokumentacija da je navedeni iznos komisionih sredstava kod BOR banke evidentiran i u Glavnoj knjizi.

Da se preduzmu adekvatne mjere na osnovu kojih će se utvrditi osnovanost i način korištenja komisionih sredstava kod BOR banke, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita), kao i izvršiti uvid i u do sada realizovano po navedenim zaključcima, odnosno zaključenim ugovorima. Također, potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju, vezano za data sredstva u komisijom kod BOR banke, i u skladu sa konstatovanim izvršiti njihovo evidentiranje.

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Vlade za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana Vlade, vodeći računa i o okruženju, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta kontinuirano ponavlja, iako je tokom prethodnih revizije ukazivano na to i davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ističemo, uočene propuste vezane za izvršenje finansijskog plana, od strane Stručne službe, u skladu sa zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na realizaciju po osnovu odluka Vlade (učesća Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica, raspolaganje sredstvima rezervi). Ovdje treba također ukazati i na

konstatovane propuste, koji se javljaju prilikom realizacije odluka Vlade vezanih za isplata plaća i naknada članovima Vlade i njihovim savjetnicima, kao i samo donošenje istih.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola (najveći dio istih donesen na kraju godine), smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure, kao i da se donesu nove procedure i uspostavi funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Naglašavamo potrebu donošenja pisanih procedura, za izvršenje i praćenje izvršenja finansijskog plana, u dijelu koji se odnosi na realizaciju sredstava na osnovu odluka Vlade, iz razloga što isto ima značajan uticaja na zakonitost i efikasnost korištenja istih.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

Vlada FBiH se očitovala dopisom broj 03-14-212/05 od 23.05.2005. godine o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izještaja na dan 31.12.2004. godinu. Na određen broj nalaza data su obrazloženja, kao i obavještenje da su već poduzete aktivnosti po određenim preporukama.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. oec.

UR: 008-04, 029-04 /05

5.3 SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

**MENADŽMENTU
SLUŽBE ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FBiH**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH**, iskazanih na stranicama od 1 do 9 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u djelu potpunog nadzora nad kontrolom cjelovitosti finansijske dokumentacije, evidentiranja utroška budžetskih sredstava na tačno budžetom utvrđenim pozicijama, trošenjem budžetskih sredstava za tačno utvrđene namjene, evidentiranje promjena na osnovu validne knjigovodstvene dokumentacije,**
 - **za obavljanje poslova u skladu sa Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela BiH nije donesen poseban sporazum između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH, a sa federalnim tijelima kojima se pružaju usluge iz člana 2 ove Uredbe nisu sačinjeni ugovori,**
 - **zasnivanje radnog odnosa i odobravanje prekovremenog rada nije provedeno prema odredbama Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u tijelima uprave FBiH,**
 - **nije vršen obračun i plaćanje poreza na promet proizvoda i usluga u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga,**
 - **ne izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim u dijelu evidentiranja nakon izvršenog popisa .**
4. Po našem mišljenju **finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Vlada Federacije BiH je Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (u daljem tekstu Uredba o Službi) obrazovala Službu za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Služba) koja treba da vrši poslove za potrebe Vlade FBiH i njene urede, federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave, Parlament FBiH, kao i za potrebe predsjednika i potpredsjednika FBiH. Služba obavlja stručne, operativno-tehničke, ugostiteljske, pomoćne i druge poslove, u okviru zajedničkih djelatnosti predviđenih ovom Uredbom. Služba može obavljati naprijed navedene poslove i za potrebe drugih federalnih tijela uz saglasnost Vlade FBiH, a na osnovu pismeno sačinjenih ugovora. Služba može obavljati poslove i za tijela Bosne i Hercegovine, po posebnom sporazumu između Vlade FBiH i Vijeća ministara.

Pored navedenih poslova regulisanih Uredbom o Službi, Služba u skladu sa članom 45. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, obavlja finansijsko i materijalno poslovanje, poslove prijemne kancelarije, pisarnice i kurirske poslove za potrebe federalnih organa do dana kada Vlada FBiH odredi organe i tijela Federacije koji će trajno preuzeti obavljanje ovih poslova.

Radom Službe rukovodi direktor sa ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim zakonom, drugim propisima i opštim aktima. Zamjenik direktora pomaže direktoru u provođenju njegovih ovlaštenja i obaveza. Direktor Službe, uz saglasnost zamjenika direktora, odlučuje o slijedećim pitanjima: Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Službe; postavljanju i razrješenju načelnika i šefova organizacionih jedinica.

Finansiranje Službe se vrši iz Budžeta/Proračuna FBiH. Služba svoje finansijsko poslovanje obavlja putem Trezora i vrši naplatu svojih usluga, također putem Trezora.

Broj zaposlenih u Službi na dan 31.12.2004. godine je 441.

Sjedište Službe je u Sarajevu, Ulica Musala broj 9.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja Službi za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, utvrđeno je da je Služba preduzimala aktivnosti u cilju realizacije datih preporuka u prethodnim revizijama.

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: donošenje Pravilnika o kalu, rasturu, kvaru i lomu robe; Pravilnika o inventarisanju; Pravilnika o kontroli rada ugostiteljskih objekata; evidentiranje ulaganja u dva stana i potraživanja po ugovoru o sufinansiranju (dugoročni kredit) za jedan od tih stanova; obnavljanje prijedloga donošenja Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje kao i Odluke o načinu korištenja službenih stanova;

Dio preporuka je jednim djelom realizovan a isto se odnosi na: izvršeni popis u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH uz konstataciju da utvrđene razlike po popisu nisu knjigovodstveno evidentirane u godini u kojoj je utvrđena ta razlika; donošenje i potpisivanje ugovora o vršenju usluga Službe korisnicima usluga grijanja u zgradi Vlade.

Međutim, Služba nije postupila po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: suštinsko funkcionisanje sistema internih kontrola; dosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH i Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Službe; dosljednu primjenu Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga kao i obavljanje poslova u skladu sa Uredbom o Službi.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, organizovanog sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija Službe omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja budžetskih sredstava, da li su se poštivale odredbe: Uredbe o Službi, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2004. godinu, Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH, Zakona o trezoru i instrukcija koje se odnose na nju.

- ocjenu računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,

Revizijom je obuhvaćena dokumentacija putem uzoraka iz svih, odjeljenja, servisa i odsjeka, a neposredan uvid u rad izvršen je u Odjeljenju za finansijsko materijalne poslove, Servisu za pružanje ugostiteljskih usluga i Servisu za pružanje usluga prijevoza.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (u daljem tekstu Pravilnik o unutarnjoj organizaciji), utvrđene su organizacione jedinice (odjeljenja, servisi i odsjeci), njihov djelokrug rada, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Službe. Tokom 2004. godine veći dio upražnjenih rukovodnih radnih mjesta je popunjen, ali ne i mlađi samostalni referent za računovodstveni nadzor, dok su se neki poslovi obavljali po usmenom nalogu direktora.

U Odjeljenju za finansijsko materijalne poslove Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđeno je radno mjesto Mlađi samostalni referent za računovodstveni nadzor, sa opisom poslova koji obuhvataju kontrolu ispravnosti materijalno-finansijskog poslovanja u svim oblastima Službe. Prema prezentiranoj dokumentaciji navedeno radno mjesto je popunjeno u 2004. godini i to privremenim rasporedom uposlenika koji već radi na poslovima mlađeg samostalnog referenta za knjigovodstvene poslove. Vršena je formalna i suštinska kontrola samo knjigovodstvene dokumentacije koja je stvarala finansijski izdatak ali ne i suštinska provjera valjanosti postojanja obaveza, izdataka i njenog pravilnog evidentiranja na odgovarajućim pozicijama.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju za obračun plaća u Odsjeku za knjigovodstvo, finansijske poslove, računovodstveni nadzor i poslove informatike utvrđeno je da se nalaze samo pripremljene liste a ne i šitne. Pripremljene liste na osnovu šitnih listi sačinjavaju šefovi odsjeka ili objekata gdje se pružaju usluge bez naknadnih kontrola u Odjeljenju za finansijsko materijalne poslove.

Tokom 2004. godine postupajući po preporukama iz Izvještaja o izvršenoj reviziji donesen je Pravilnik o kalu, rasturu, kvaru i lomu robe; Pravilnik o inventarisanju; Pravilnik o kontroli rada ugostiteljskih objekata i uz već ranije donesene pravilnike, uputstva i odluke u svim slučajevima nije ostvaren nadzor nad svim izdacima Službe. Također, je utvrđeno da nije u svim slučajevima (računi Ptt za mobilne telefone, izdatke reprezentacije, izdaci za službena putovanja) vršena suštinska provjera valjanosti postojanja obaveza i pravilnog evidentiranja na odgovarajućim pozicijama.

Nadležnost, način i postupak obavljanja poslova Službe utvrđena su Uredbom o Službi. Tokom revizije konstatovano je da Služba nije postupila u skladu sa Uredbom o Službi u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova za tijela Bosne i Hercegovine (nije zaključen sporazum između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH), kao i sačinjavanje pismenih ugovora sa tijelima FBiH u skladu sa članom 1. Uredbe o Službi. Tokom revizije utvrđeno je da su sačinjeni Ugovori o korištenju usluga i upućeni svim eksternim korisnicima na potpisivanje. I pored urgencija potpisani ugovori nisu dostavljeni Službi a usluge su vršene. Tokom revizije nije predočena relevantna dokumentacija iz koje bi se moglo zaključiti da je Služba putem Vlade FBiH poduzela adekvatne mjere u cilju realizacije započetih aktivnosti oko potpisivanja sačinjenih ugovora.

Ranijim revizijama pa i ovom utvrđeno je da je donesen značajan broj vrlo važnih pravilnika, uputstava, odluka i ostalih pisanih procedura, ipak bez suštinske kontrole vjerodostojnosti, cjelovitosti i pravne osnovanosti knjigovodstvenih isprava, stalnih kontrola pružanja svih usluga, utrošaka materijala pravovremenim evidentiranjem svih obaveza nije obezbijeđena puna sigurnost za pravovremeno sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i izradu pouzdanih finansijskih izvještaja.

Preporučuje se Službi da radi efikasnog poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima i poslovanjem u skladu sa Uredbom o Službi uspostavi adekvatan sistem internih kontrola kao i da se pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskog korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

Da se računovodstvene kontrole vrše u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Službe po Uredbi o Službi

Uredbom o Službi i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji definisani su poslovi koje Služba obavlja. Uvidom u dokumentaciju, revizijom je konstatovano slijedeće:

- evidencija o nekretninama na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela je nepotpuna u dijelu koji se odnosi na dokumentaciju kojom se potvrđuje na kojim nekretninama federalna tijela imaju pravo raspolaganja, a posebno po pitanju vlasništva nad nekretninama bivše SR Bosne i Hercegovine u zemlji i inostranstvu. Posljedica navedenog su neriješeni odnosi u pravu korištenja, održavanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama. Revizijom je utvrđeno da u 2004. godini nije bilo značajnih pomaka u rješavanju pitanja obezbjeđenja dokumentacije kojom se potvrđuje pravo na nekretninama. Naime 16. decembra 2004. godine od strane Vijeća ministara donesena je Odluka o osnivanju Komisije za državnu imovinu, utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, određivanje prava i obaveza BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH u upravljanju imovinom. Predstavnici FBiH u ovoj Komisiji su Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde FBiH i Pravobranilaštvo FBiH.

Da se uspostavi evidencija o nekretninama na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela, kao i da se u saradnji sa članovima ove Komisije predstavnicima Federacije u narednom periodu nastave započete aktivnosti na obezbjeđenju dokumentacije o nekretninama koja pripada Federaciji.

- Služba vodi evidenciju stanova koji se koriste za službeni smještaj prema Uputstvu o vođenju evidencije, načinu primopredaje službenih stanova i realizaciji obaveza iz ugovora o korištenju službenih stanova u nadležnosti Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, koju je donio direktor Službe 21.10.2003. godine. Od strane nadležnih tijela nisu donesene: Odluka o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje i Odluka o visini i načinu plaćanja mjesečne zakupnine za korištenje službenih stanova. Dodjela službenih stanova na korištenje vrši se po rješenju Premijera, a na osnovu koga Služba zaključuje ugovor o korištenju stana za privremeni smještaj sa korisnikom. Zbog naprijed navedenog, a ne regulisanog, izraženi su problemi vezani za ostvarivanje prava na službeni smještaj, visinu naknade i način plaćanja smještaja i pratećih troškova. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba u 2004. godini ponovo pokrenula aktivnosti na donošenju naprijed navedenih odluka koje do kraja godine nisu donesene.

Preporučuje se da Služba ponovo pokrene aktivnosti na donošenju Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje kao i Odluke o načinu korištenja službenih stanova.

- u skladu sa Uredbom o Službi, Služba može obavljati poslove za tijela BiH po posebnom sporazumu između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH, a poslove iz člana 1. stav 2. navedene Uredbe za potrebe drugih federalnih tijela na osnovu pismeno sačinjenog ugovora. Revizijom je konstatovano da je Služba obavljala usluge (ugostiteljske usluge, investiciono i tekuće održavanje službenih zgrada, osiguranje objekata, davanje službenih vozila na korištenje) za tijela Bosne i Hercegovine bez potpisanog posebnog sporazuma između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH. Također je konstatovano da su za dio federalnih tijela pružane usluge bez prethodno sačinjenog pismenog ugovora, a usluge su pružane i trećim licima suprotno odredbama Uredbe o Službi (ugostiteljske usluge). Tokom godine Služba je za obavljanje usluga sačinila pismene ugovore i uputila na potpisivanje, koji ni nakon pismenih intervencija nisu potpisani ni dostavljeni a usluge su se nastavile pružati.

Da se stručni, operativno-tehnički, ugostiteljski i drugi poslovi, za federalna tijela i institucije BiH, a koji su u nadležnosti Službe obavljaju u skladu sa Uredbom o Službi i da se poduzmu aktivnosti na potpisivanju godišnjih ugovora o regulisanju odnosa federalnih, državnih i ostalih korisnika u objektima u kojima Služba pruža te usluge.

c) Prihodi po osnovu obavljanja ugostiteljskih usluga

Prihodi od pružanja usluga drugima, u knjigovodstvenoj evidenciji, iskazani su u ukupnom iznosu od 2.366.805,90 KM, a ostvareni su najvećim dijelom iz osnova pružanja ugostiteljskih usluga, kao i usluga održavanja i spremanja radnog prostora, unutrašnjeg osiguranja objekata, usluga investiciono-tehničkog

održavanja, izdavanja poslovnih prostora u zakup, izdavanja stanova za službeni smještaj, usluga štampanja i prihodi od izdate tenderske dokumentacije.

Najveću stavku navedenih prihoda čine prihodi ostvareni po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.366.546,90 KM, a prihod po drugim osnovama iznosi 1.000.259,00 KM. Prema vrsti korisnika ovaj prihod je ostvaren iz osnova internih transakcija (federalni budžetski korisnici) u visini od 621.249,45 KM, a iz eksternih transakcija i prodaje za gotovinu je ostvareno 1.745.556,45 KM.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba izvršila knjigovodstveno smanjenje na poziciji internih potraživanja po osnovu internih transakcija u vrijednosti od 48.792,52 KM bez validne knjigovodstvene dokumentacije, što znači usluge od internih transakcija nisu evidentirane u skladu sa Zakonom o trezoru FBiH.

Na cijene ugostiteljskih usluga koje su korištene Vlada FBiH je dala saglasnost. Međutim nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se mogao utvrditi način i visina utvrđivanja cijena pojedinih ugostiteljskih usluga, odnosno njihova opravdanost, obzirom da se značajan dio ugostiteljskih usluga pruža trećim licima.

Služba je ugostiteljske usluge vršila trećim licima (eksterne ugostiteljske usluge) a po Uredbi Služba nije ovlaštena za obavljanje istih. Na navedene usluge u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga plaća se porez na promet proizvoda i usluga, a što nije vršeno od strane Službe.

Ugostiteljske usluge izvršene federalnim tijelima (interne ugostiteljske usluge) evidentiraju se kao interni prihodi u Službi odnosno interni rashodi u federalnim tijelima i kao takvi ne iskazuju se u finansijskim izvještajima. Troškovi nastali po osnovu istih evidentiraju se kao «Izdaci za hranu i prehrambeni materijal» u Službi. Revizijom je utvrđeno da visina i način korištenja ugostiteljskih usluga koja se pruža federalnim tijelima, nije regulisana od strane nadležnih organa niti je tokom 2004. godine Službi dostavljen spisak uposlenika budžetskih korisnika kojima je dozvoljeno stvaranje ovih izdataka. Ukupan iznos navedenih usluga ograničen je samo visinom raspoloživih sredstava za navedene namjene utvrđene u budžetu Službe za tekuću godinu.

Tokom revizije nije predočena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je Služba vršeci usluge na ovaj način i po ovim cijenama iz ostvarenih prihoda mogla pokriti sve troškove (plate uposlenih, amortizacija itd.), što znači da se dio troškova pokrivaio iz budžeta.

Vršeci usluge ugostiteljstva na ovaj način od strane Službe nije pružena mogućnost svim korisnicima federalnog budžeta da koriste iste.

Služba je ostvarila prihod od izdavanja poslovnih prostora u zakup u visini od 720.284,62 KM na koji nije obračunavan a ni plaćan porez na promet usluga.

Služba vodi pomoćne evidencije eksternih i internih prihoda koje usaglašava periodično sa ostvarenim prihodom u Trezoru Ministarstva finansija. Nakon izvršenog usaglašavanja po potrebi se upućuju urgencije za naplatu nenaplaćenih prihoda. Revizijom je utvrđeno da se ova usaglašenja ne vrše kako je to Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora predviđeno.

Da se ugostiteljske usluge pružaju u skladu sa odredbama Uredbe o Službi. Za pružanje navedenih usluga federalnim organima ponovo inicirati donošenje podzakonskih akata kod nadležnog tijela u pogledu visine, načina i prava korištenja ovih usluga. Sredstva u budžetu Službe za tekuću godinu, za navedene namjene, planirati u skladu sa utvrđenim iznosima po korisnicima, a na osnovu donešenih podzakonskih akata. Da se za usluge ugostiteljstva utvrde cijene koje mogu pokriti troškove kako bi se isključilo dodatno opterećenje budžeta Federacije.

Obračun i plaćanje poreza na promet proizvoda i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga.

Da se uspostavi potpuna evidencija ostvarenih prihoda od eksternih i internih transakcija u skladu sa Zakonom o trezoru FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora.

d) Izvršenje Budžeta za 2004. godinu

Rebalansom budžeta FBiH za 2004. godinu za rad Službe ukupno odobrena sredstva iznose 7.289.110 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja Službe ukupno ostvareni izdaci su 7.073.459 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 215.651 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je prekoračenje u visini od 21.958,91 KM na poziciji ostale komunalne usluge a odnose se na izdatke za grijanje iz decembra 2004. godine. Isplata toplog obroka (dio toplog obroka u iznosu od 4 KM koji se odnosi na uposlenike u ugostiteljstvu) u iznosu od 92.079 KM evidentiran je na poziciji hrana i prehrambeni materijal i predstavlja prekoračenje trošenja budžetskih sredstava na poziciji naknade za topli obrok.

e) e) Tekući rashodi u 2004. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2004. godini iskazani su u iznosu od 5.208.345 KM ili 99,45% od rebalansom odobrenog iznosa od 5.236.650 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 466 uposlenih, a broj uposlenih na bazi časova rada je 452. Revizijom je utvrđeno da je za period 7-12 2004. godine za 164 uposlena izvršen obračun i isplata razlike plaća od stvarno obračunate po rješenjima do zajamčenog iznosa utvrđenog Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.

Ukupan broj uposlenih u Službi na dan 31.12.2004. godine je 441 uposlenik, a što je u odnosu na broj utvrđen u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji više za 31. Od ukupnog broja zaposlenih na neodređeno vrijeme je zaposleno 369, a na određeno vrijeme 72 uposlenika. U 2004. godini je 45 namještenika koji su bili u radnom odnosu na određeno već duže vrijeme putem javnog oglasa zasnovalo radni odnos na neodređeno. Prijem 10 uposlenika na određeno radno vrijeme, nije izvršen u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH jer nije raspisan oglas. Uposlenici na određeno vrijeme najvećim dijelom su raspoređeni na spremanje i uređenje prostora, pružanje ugostiteljskih usluga te unutarnje osiguranje objekata.

Da se prijem radnika u radni odnos provodi po odredbama Zakona o državnoj službi i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Službe.

Tokom 2004. godine, kontinuirano je vršena isplata prekovremenog rada (28.825 KM) na osnovu evidencija koje vode rukovodioci, a isplatu odobrava rješenjem direktor Službe po isteku obračunskog perioda (mjeseca). Prekovremeni rad ostvarivan je u najvećem dijelu na poslovima unutrašnjeg osiguranja objekata i pružanja ugostiteljskih usluga. Uzimajući u obzir da je na navedenim poslovima angažovan veći broj radnika u odnosu na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja radnika za rad duži od punog radnog vremena. Od strane menadžmenta nije doneseno rješenje i provedena procedura o uvođenju prekovremenog rada, odnosno potrebi za prekovremenim radom, u skladu sa članom 67. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (Pregled umanjnja toplog obroka za 2004. godinu uposlenika Servisa za pružanje ugostiteljskih usluga) konstatovano je da je dio izdataka za topli obrok u iznosu od 92.176,00 KM evidentiran na poziciji « hrana i prehrambeni materijal », a isti su se u skladu sa važećim propisima trebali iskazati na poziciji « Naknada za topli obrok ». U toku revizije nije prezentiran pravni osnov (odluka) na osnovu kojeg se vrši navedeno umanjnje, utvrđivanja visine iznosa koji se umanjuje kao i način iskazivanja navedenih naknada.

Da se prilikom uvođenja prekovremenog rada dosljedno primjenjuju odredbe odgovarajuće važeće zakonske regulative kao i da se prethodno razmotri mogućnost preraspodjele radnog vremena.

Isplatu toplog obroka odnosno način korištenja uskladiti sa propisima kojima se reguliše navedena naknada zaposlenima.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 1.744.883 KM a ostvareni su 92% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Na ovoj poziciji evidentirani su: nabavka materijala za spremanje hrane 687.857 KM; energiju 272.541 KM; Ptt i komunalne usluge 238.597 KM; tekuće održavanje imovine i opreme 196.228 KM; ugovorene usluge 78.723 KM; nabavku kompjuterskog i ostalog kancelarijskog materijala 48.183 KM; osiguranje 41.627 KM; usluge prevoza i goriva 29.532 KM; putne troškove 29.159 KM i najam i najamovanje imovine i opreme 17.076 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na izdatke za putne troškove, reprezentaciju i telefonske usluge, utvrđeno je da se nisu provodile utvrđene procedure u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH i Službe, a posebno u dijelu finansijske kontrole koja podrazumjeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koja su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

Nalog za službeno putovanje se izdaje na neodgovarajućem obrascu, a prilikom podnošenja istog na isplatu ne sačinjava se izvještaj sa službenog putovanja. Navedeno se posebno odnosi na putne naloge za službena putovanja u inostranstvo, gdje se u najvećem broju slučajeva iz revizijom obuhvaćenih putnih naloga ne može utvrditi razlog i opravdanost putovanja, a kod jednog broja naloga ni isplata ostalih troškova koji su priloženi uz putni nalog (troškovi noćenja i reprezentacije).

Prilikom pravdanja računa za mobilni telefon nije u svim slučajevima postupljeno u skladu sa Zaključkom o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlada FBiH. Za stvorene troškove određenog broja mobilnih telefona, od strane korisnika mobilnog telefona, nije nadoknađivan iznos iznad dozvoljenog limita, a također za isto prekoračenje nije dato odobrenje odnosno obrazloženje o opravdanosti navedenog izdatka uz konstataciju da svi ovi računi nemaju priloženu specifikaciju troškova svih mobilnih telefona a računi su uredno likvidirani što podrazumjeva njihovu potupnost.

Pored izdataka za reprezentaciju ostvarenih u vlastitim objektima, koji nisu iskazani na izdacima reprezentacije već na internim rashodima, Služba je iskazala i izdatke po navedenom osnovu u eksternim objektima u iznosu od 7.606,00 KM. U jednom broju slučajeva u prilogu računa ne nalazi se specifikacija izvršenih usluga, kao ni podatak iz kojih razloga je stvoren navedeni izdatak, odnosno razlog zbog čega navedena usluga nije pružena u ugostiteljskim objektima Službe.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH i Službe, odnosno da se vrši suštinska finansijska kontrola koja podrazumjeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

f) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba u 2004. godini u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba) vršila nabavku i to: putem postupka javnog nadmetanja; u skladu sa donesenom Odlukom Službe po pozivu do dozvoljene vrijednosti i u skladu sa članom 9. Uredbe metodom ograničenog nadmetanja uz pismenu saglasnost Federalnog ministarstva finansija.

Putem javnog nadmetanja vršen je izbor najpovoljnijih ponuđača za pružanje svih usluga održavanja predviđenih Uredbom o Službi, nabavku hrane za rad restorana i ostale nabavke. Izvršeno je oglašavanje javnih poziva krajem januara 2004. godine ali je prema procedurama nabavke izvršen izbor malog broja ponuđača obzirom da se na naprijed navedene javne pozive za većinu oglašanih LOT-ova nije javio dovoljan broj ponuđača. Ponovljeno je javno oglašavanje. Za jedan veći broj LOT-ova se i poslije ponovljenog javnog poziva nije izvršio izbor zbog nedovoljnog broja prijavljenih pa se tražila saglasnost Federalnog ministarstva finansija za okončanje izbora po pozivu. Nakon dobivene saglasnosti pristupilo se pozivanju ponuđača i izvršen je izbor najpovoljnijih ponuđača. Komisije su na osnovu donesenih Pravilnika o vrednovanju kriterija prilikom razmatranja ponuda po objavljenim javnim pozivima vršile bodovanje i birale najpovoljnije.

Do okončanja izbora najpovoljnijih ponuđača proteklo je mnogo vremena tako da je za jedan dio usluga i za veći dio nabavke hrane za rad restorana nabavka vršena od ponuđača sa kojima su ugovori sklopljeni u prethodnoj godini za budžetsku 2003. godinu. Nakon dva javna oglašavanja nije izvršen izbor najpovoljnijih ponuđača za redovno održavanje vozila, postupak izbora nije nastavljen a usluge servisiranja za cijelu 2004.godinu vršene su kod izabranih ponuđača iz prethodne godine.

Nabavka stalnih sredstava po pozivu vršena je prema Odluci Službe broj 01-49-3385/2004 od 28.9.2004. godine uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija u vrijednosti do 50.000 KM. Koristeći tu odluku Služba je za potrebe Vlade FBiH iz vlastitih sredstava nabavila računare u vrijednosti od 14.882,13 KM. Ova sredstva su evidentirana u stalnim sredstvima Službe a data su Vladi na korištenje uz izdate reverse. U slučajevima kada se nabavka vrši za druge budžetske korisnike treba da se koriste njihova budžetska sredstva i samo evidentiranje sredstava prilagodi izvršenoj nabavci.

Metodom ograničenog nadmetanja uz pismenu saglasnost Federalnog ministarstva finansija, po izvršenom pozivu tri ponuđača izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku radnih odijela o čemu je donesena Odluka 24.12.2004. godine. Revizijom je utvrđeno da je ispostavljen predračun na ukupnu vrijednost nabavke od 49.006 KM na dan 31.12.2004. godine na temelju čega je evidentiran izdatak a u to vrijeme od strane isporučioaca Ugovor nije bio potpisan. Naime, isporučilac je Ugovor potpisao 09.02.2005. godine, gdje je utvrđeno da će se po potpisivanju ugovora plaćanje vršiti po etapama u skladu sa iznosima iz narudžbi. Po predračunu ugovorena radna odijela su isporučena u drugom kvartalu 2005. godine.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupa u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH što znači da se nabavka iz sredstava Službe vrši samo za Službu i to u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Stvaranje obaveza vršiti na osnovu ugovora sklopljenih za tekuću budžetsku godinu i na osnovu validne knjigovodstvene dokumentacije.

Potrebno je da se, radi pravovremenog izbora najpovoljnijih ponuđača, proces pokretanja postupka nabavki počne znatno ranije.

g) Stalna sredstva i sitan inventar

Ukupna nabavna vrijednost građevinskih objekata i zemljišta u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima na dan 31.12.2004.godine iskazana je u iznosu od 57.014.115,78 KM. Na osnovu izvršenog uvida u raspoloživu dokumentaciju i izvršeni popis utvrđeno je da Služba ne može potvrditi pravo raspolaganja odnosno

pravo vlasništva nad nekretninama evidentiranim u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima Službe.

Tokom 2004. godine u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V.broj:237/2003 od 12.6.2003. godine i Odlukom Predsjedništva BiH broj:5/02 kojom je utvrđen status reprezentativnog kompleksa "Konak" izvršena je primopredaja ovog objekta i isknjižavanje ukupne nabavne vrijednosti od 537.670,13 KM stalnih sredstava i sitnog inventara.

Služba je na dan 31. 12. 2004. godine raspolagala sa 33 vozila. Tokom 2004. godine vraćena su 2 vozila koja su bila na korišćenju u Službi vlasnicima a 10 vozila je ustupljeno na osnovu odluka Vlade FBiH ostalim federalnim tijelima uprave ali i tijelima uprave BiH (Predsjedništvo BiH, Akademija nauka i umjetnosti BiH). Također je konstatovano da Odluka o uslovima i načinu korištenja vozila Službe za potrebe drugih federalnih organa i tijela (dostavljena Vladi FBiH na usvajanje) nije donesena do kraja 2004. godine. Vozila se pored federalnih organa i tijela daju na korištenje i institucijama BiH. Odobravanje korištenja vozila federalnim organima i institucijama vršilo se na osnovu zahtjeva koji je odobravao direktor Službe a u jednom slučaju u nedostatku vlastitih vozila za potrebe institucija BiH vozilo je iznajmljeno od "AC Quattro" d.o.o Sarajevo i plaćeno iz sredstava Službe.

Da se za nekretnine, na kojima Služba ima pravo raspolaganja, nastave aktivnosti oko pokretanja postupka upisa u zemljišne knjige i uz pomoć nadležnih institucija FBiH ulože dodatni naponi u cilju provođenja istog, nakon čega treba izvršiti usklađivanje evidencije nekretnina sa postojećom u Glavnoj knjizi Trezora.

h) Materijalno knjigovodstvo

Prema izvršenom popisu zaliha robe i materijala u skladištima, na dan 31.12.2004. godine, ukupno iskazana vrijednost je 92.464,69 KM, a odnose se na zalihe hrane u skladištu, kancelarijski materijal, materijal za održavanje stalnih sredstava, materijal za održavanje čistoće i ostali materijal. Utvrđenim načinom evidentiranja sve zalihe se nakon nabavke stavljaju u upotrebu.

Uvidom u izvršeni popis zaliha materijala u skladištu i magacinu utvrđeno je da se ove zalihe odnose na zalihe kancelarijskog materijala (798,19 KM), čistovnog materijala i HTZ opreme (1.901,17 KM), hrane u centralnom magacinu (16.146,20 KM), tehničkog materijala (25.647,94 KM), auto - dijelova (3.401,19 KM) i zaliha hrane u ugostiteljskim objektima (44.570,04 KM). Komisija za popis zaliha ugostiteljske robe u svim objektima gdje Služba pruža ugostiteljske usluge konstatovala je stanje namirnica na dan 31.12.2004. godine što dokazuje da sva nabavljena roba nije utrošena a evidentirana je na izdacima u 2004. godini. Uzimajući u obzir način obavljanja ugostiteljske djelatnosti u 2004. godini (eksterni i interni kupci), knjigovodstvena evidencija nije vođena u skladu sa čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, nego je samo izvršeni popis neutrošenih zaliha materijala u ugostiteljskim objektima sveden na nabavnu vrijednost i evidentiran na stanju zaliha robe u skladištu a nije izvršena korekcija stvarnih izdataka materijala za spremanje hrane.

Zaduženje ugostiteljskih objekata vršeno je na osnovu sedmičnih trebovanja «izlaza u objekat», a razduženje se nije vršilo na osnovu utroška materijala po propisanim normativima (za hranu) u kuhinjama već na osnovu naturalnog popisa koji je vršen mjesečno od strane zaduženog radnika i položenog pazara. Unutar servisa za ugostiteljstvo formirana je komisija koja svaki mjesec vrši kontrolu robe u objektima (inventuru). Pored ove Komisije na osnovu Pravilnika o kontroli rada ugostiteljskih objekata formirana je Komisija koja po nalogu direktora Službe, neposrednog rukovodioca ili po vlastitom nahodjenju vrši kontrolu rada ugostiteljskih objekata. Revizijom je utvrđeno da se ova kontrola vrši vanrednim popisom u toku mjeseca i stvarno stanje upoređuje sa knjigovodstvenim u Servisu za ugostiteljstvo.

Da se knjigovodstvena evidencija materijala vrši u skladu sa čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a da se razduženje materijala (hrane) u ugostiteljskim objektima vrši na osnovu utroška materijala prema propisanim normativima. U cilju veće efikasnosti i kontrole rada Servisa za pružanje ugostiteljskih usluga potrebno je dosljedno primjeniti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnik o kontroli rada ugostiteljskih objekata .

i) Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2004. godine

Direktor Službe je u skladu sa ovlaštenjima i zakonskim odredbama donio Odluku broj 01-34-4192/04 od 10.12.2004. godine o redovnom godišnjem popisu sredstava, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2004. godine. Formirana je: Centralna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja; 8 komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara (po objektima); Komisija za popis zaliha u magacinu kancelarijskog

materijala, čistovnog materijala, HTZ-opreme, hrane i pića; Komisija za popis novčanih sredstava i gotovog novca u blagajni, obaveza i potraživanja i Komisija za rashodovanje stalnih sredstava, opreme i sitnog inventara u 2004. godini.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za izvršeni popis na dan 31.12.2004. godine, konstatovano je da su komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara izvršile fizički popis stalnih sredstava i sitnog inventara, i da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2004. godine u skladu sa važećim propisima. U zapisnicima komisija iskazano je finansijsko stanje stalnih sredstava i sitnog inventara kao i prijedlog za otpis (višak-manjak). Komisija za rashodovanje stalnih sredstava, opreme i sitnog inventara je izvršila fizičko uništenje stalnih sredstava, opreme i sitnog inventara predloženog za otpis o čemu je sačinila izvještaj.

Centralna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu i na osnovu zapisnika popisnih komisija i njihovih prijedloga za otpis zaključila da se: usvoji u cjelosti Izvještaj Centralne popisne komisije sa izvještajima svih popisnih komisija; prihvati izvršeni otpis sitnog inventara prema Pravilniku o kvaru, rasturu i lomu; prihvati prijedlog Komisije za rashod i rashodovanje stalnih sredstava, sitnog inventara i auto-guma; donese rješenje o rashodu, fizičkom uništenju i isknjižavanju stalnih sredstava i sitnog inventara i sačini zapisnik u uništenju sredstva, opreme i sitnog inventara; da se knjigovodstveno evidentira utvrđeni višak a da se utvrđeni manjak sitnog inventara u svim ugostiteljskim objektima evidentira na lična konta zaposlenih po objektima gdje je utvrđen manjak.

Direktor Službe je Odlukom broj 01-05-479/05 od 24.02.2005. godine prihvatio Izvještaj Centralne popisne komisije za popis sredstava, obaveza i potraživanja Službe sa stanjem 31.12.2004. godine. Knjigovodstveno evidentiranje prema ovoj Odluci nije izvršeno u 2004. godini.

Iako je revizijom utvrđeno da je izvršen popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2004. godine radi ne izvršenog evidentiranja Odlukom utvrđenih viškova i manjkova Služba nije izvršila usklađivanje stanja sredstava u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Da se popis imovine vrši u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i da se vrše pravovremena evidentiranja nakon izvršenog popisa.

5 ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti rada Službe sa Uredbom o Službi konstatovan je vidan napredak koji se prije svega odnosi na donošenju pravilnika u: oblasti inventarisanja; kontrole rada ugostiteljstva, čija primjena sa ranije donesenim podzakonskim aktima predpostavlja uspostavljanje sistema internih kontrola na čijem jačanju i dalje treba ulagati značajne napore.

Započete aktivnosti na donošenju Odluke o kriterijima i načinu dodjele službenih stanova na korištenje kao i Odluke o načinu korištenja službenih stanova koje treba okončati čime bi se i ovaj bitan dio poslova Službe sistemski uredio.

Potrebno je da Službe nastavi započete aktivnosti na potpisivanju sačinjenih ugovora sa svim korisnicima svojih usluga a da u što kraćem roku pokrene aktivnosti na donošenju posebnog sporazuma između Vlade FBiH i Vijeća ministara o regulisanju pitanja obavljanja svih poslova koje za njih obavlja u skladu sa Uredbom o Službi.

Skrećemo pažnju na potrebu posebnog angažovanja Službe na sistemskom rješavanju vršenju usluga ugostiteljstva koje ni u 2004. godini unatoč poduzetim aktivnostima nisu na pravilan način uređene. Potrebno je da se knjigovodstvena evidencija materijala vrši u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i da se obezbijedi dosljedna primjena Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga.

Ovom revizijom konstatovani su propusti za koje je prethodnom revizijom data preporuka po kojoj nije postupljeno radi čega se predlaže menadžmentu da se ulože dodatni naponi na realizaciju istih, a sve u cilju postizanja veće zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR:

U ostavljenom roku Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH se očitovala na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Služba je u očitovanju dala obrazloženja na neke nalaze i u cijelosti prihvatila sve dane preporuke uz konstataciju da će sa dužnom pažnjom uzeti u obzir sve nalaze i preporuke i u granicama svojih mogućnosti postupiti u skladu sa navedenim preporukama.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec
Danko Buhač, dipl. oec.

UR: 08/019, 011 – 02/05

5.4 FEDERALNO MINISTARSTVO ODBRANE I VOJSKA FEDERACIJE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ODBRANE I VOJSKE FEDERACIJE**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije**, iskazanih na stranicama od 1 do 15, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004.godine, utvrđeno je sljedeće:
 - nije se dosljedno provodio **Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Budžeta u iznosu od 472.530 KM za Federalno ministarstvo odbrane i 2.487.106 KM za Vojsku Federacije**
 - nije u cijelosti uspostavljen sistem internih kontrola što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i drugih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije (obračun plata i minulog rada, naplata i prikupljanje prihoda iz svoje nadležnosti, evidentiranje obaveza, nabavka roba i vršenja usluga).
 - nije postupljeno u skladu sa **Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu kojim je propisana obveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.**
 - nije se dosljedno provodila **Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u dijelu odabira dobavljača, u djelu u kome se regulira obveza Povjerenstva da internim aktom utvrdi postupak procijene, procedure i bliže upute načina vrednovanja – bodovanja kriterija navedenih u Javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji, i u djelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora.**
 - nije se u potpunosti primjenjivala **Uredba o računovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu evidentiranja i priznavanja rashoda i izdataka u periodu u kome su nastali što je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje rashoda i izdataka za 2004. godinu u iznosu od 311.076 KM za Federalno ministarstvo odbrane i 2.392.737 za Vojsku Federacije.**

- nije u potpunosti usklađen Pravilnik o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave i Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH u dijelu određivanja dodatka na plaću svim službenicima i namještenicima FMO i VF, obračuna minulog rada, položajnog dodatka i izračunavanja koeficijenata za obračun plata pripadnika FMO i VF, što se odrazilo na povećane izdatke po ovom osnovu.
 - nije ustrojena, niti ažurirana jedinstvena personalna evidencija i jedinstvena baza podataka što je imalo za posljedicu odvojeno funkcionisanje komponenti, kao i netransparentne i nepravilne isplate plata.
 - nije osigurano potpuno i pravodobno prikupljanje i naplata prihoda iz nadležnosti Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije, u skladu sa odgovarajućim zakonima i provedbenim propisima.
4. Po našem mišljenju zbog navoda iz prethodne tačke finansijski izvještaji, **ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2004.godine Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo odbrane je osnovano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Isto obavlja upravne, stručne i komandne poslove u području odbrane utvrđene Zakonom o odbrani BiH, direktivama, propisima i naređenjima Ministra odbrane BiH, Zakonom o odbrani FBiH i drugim federalnim zakonima.

Unutarnja organizacija i način rada Federalnog ministarstva odbrane utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane od 21.05. 1998. i Izmjenama istog od 28.06.2002. godine koji je vrijedio do 13.05.2004. godine kada Vlada Federacije BiH daje saglasnost na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane.

U sastavu Ministarstva odbrane je Vojska Federacije, (u daljem tekstu VF), a sjedište istog je u Sarajevu.

Do donošenja novog Zakona o odbrani FBiH («Sl. novine FBiH», broj 34/04), poslove Federalnog ministarstva odbrane obnašali su saglasno ministar i zamjenik ministra odbrane što nije bilo u skladu sa Ustavom FBiH, a po stupanju na snagu novog Zakona, poslovima iz djelokruga rada Ministarstva rukovodi Ministar odbrane FBiH. Sektorima ministarstva kao organizacijskim jedinicama rukovode pomoćnici ministra, koji se u procesu donošenja odluka iz nadležnosti jedinice kojom rukovode o svim značajnim pitanjima, konsultuje sa najviše pozicioniranim službenikom iz reda drugog konstitutivnog naroda, što je regulisano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ministarstva.

Za obavljanje komandnih poslova u Federalnom ministarstvu odbrane osniva se Zajednička Komanda Vojske Federacije. Ustrojstvo, dužnosti i kriteriji za popunu Zajedničke Komande bit će u skladu sa odlukama Predsjedništva BiH. Zajedničkom Komandom upravlja komandant koji ima zamjenika, koji ne može biti iz reda istog konstitutivnog naroda. Komandant je u administrativnom lancu komandovanja odgovoran federalnom ministru odbrane.

Vojska Federacije nastala iz Armije RBiH i Hrvatskog vijeća obrane, sastoji se od dvije komponente do nivoa divizije.

Donošenjem Zakona o službi u Vojsci Federacije BiH («Sl. novine FBiH», broj 34/04), uređeni su profesionalna vojna služba i civilna služba u Vojsci Federacije, činovi, proizvođenje i unapređenje u činove, prava i obaveze vojnih i civilnih osoba na službi u Vojsci Federacije.

Na dan 31.12.2004. godine u FMO je bilo 978 uposlenika, a u VF 8.304, od čega 400 u statusu raspolaganja.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatujemo da FMO i Vojska Federacije u najvećem dijelu nije postupila po datim preporukama, u prethodnim revizijama. Postupljeno je djelomično po preporukama koje se odnose na: poštivanje Uredbe o nabavci roba, usluga i ustupanju radova u dijelu koji se odnosi na jedinstveno raspisivanje tendera na nivou FMO i Vojske Federacije (zajednički za B i H komponentu).

Međutim, FMO i Vojska Federacije nisu postupili po datim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; primjenu Zakona o računovodstvu i Pravilnika o knjigovodstvu u dijelu popisa i usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava, obaveza i potraživanja; primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave, Zakona o odbrani i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, u dijelu koji se odnosi na dodatak na plaću svim službenicima i namještenicima Ministarstva odbrane i pripadnicima Vojske Federacije, korekcije koeficijenata od 10 % i 20 % ukoliko uposlenik nema potrebnu stručnu spremu, izračunavanje koeficijenta za obračun plate pripadnika Vojske Federacije kao aritmetičku sredinu između ličnog i formacijskog čina, povećanje plate za 0,60 % za svaku navršenu godinu penzionog staža i položajni dodatak od 3 % do 9 %; nije u potpunosti uspostavljen sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na ustrojavanje evidencije nekretnina, kontrolom nad aktivnostima Domova Vojske Federacije i prihodima koje isti ostvaruju, u dijelu donošenja procedura o načinu kretanja dokumentacije posebno imajući u vidu specifičnost organizacije FMO i Vojske Federacije.

Iako je FMO sastavilo Plan mjera za otklanjanje nedostataka po Izvještaju Ureda za reviziju za 2003. godinu, i isti uputilo Zajedničkoj Komandi VF i svim organizacionim cjelinama FMO dana 28.10.2004. godine sa naznačenim nositeljima aktivnosti i rokovima za izvršenje, tim za reviziju konstatuje da isti nije realizovan.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, prikupljanje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMO i Vojska Federacije pridržavali zakona i instrukcija koje se odnose na njih; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMO i Vojske Federacije, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMO i Vojskom Federacije uređeno je Zakonom o odbrani BiH, Zakonom o odbrani FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u FMO koje smo istakli u Uvodu ovog izvještaja.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 13.05.2004. godine, konstatovali smo da su detaljnije razrađene vrste organizacijskih jedinica i njihov djelokrug, sistematizacija i opis radnih mjesta, ovlaštenja u rukovođenju i odgovornosti za obavljanje poslova u odnosu na raniji Pravilnik.

U toku revizije, konstatovano je da je u odnosu na prethodni period ostvaren djelimičan napredak u funkcionisanju internih kontrola u dijelu jedinstvenog provođenja, i FMO i Vojske Federacije (hrvatske i bošnjačke komponente), u poštivanju određenih procedura Uredbe o nabavci roba usluga i ustupanju radova, u pogledu raspisivanja javnih poziva i sklapanja Ugovora po istim.

Međutim, nakon provedene revizije konstatujemo da sistem internih kontrola i dalje ne funkcioniše po pitanju redovnog godišnjeg popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, koje se samo djelimično obavlja, po pitanju obračuna plata jer se svim službenicima i namještenicima FMO i VF obračunava dodatak na platu u iznosu od 30%, a plate se obračunavaju odvojeno po komponentama, po pitanju obračuna minolog rada jer se za svaku navršenu godinu penzionog staža plata uvećava za 0,6% umjesto 0,5%, u neadekvatnom praćenju izvršenja budžeta FMO i VF koji ima za posljedicu iskazivanje prekoračenja istog, odnosno korištenje budžetskih sredstava za namjene koje nisu bile planirane, nerealno prikazivanje rashoda i izdataka, neprikazivanje obaveza u periodu u kome su nastale, kao i u tome da interna kontrola nije u cjelosti funkcionisala kod primjene Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

Također, tokom revizije konstatovali smo neadekvatnu internu kontrolu kod evidencije, praćenja i naplate prihoda po osnovu davanja u zakup poslovnih prostora i Domova Vojske Federacije.

Ovakav način rada FMO i VF u prethodnoj godini i uglavnom nefunkcionisanje sistema internih kontrola ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da se radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti finansijskog izvještavanja u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama a sve u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

b) Planiranje, donošenje i praćenje budžeta za 2004. godinu

Tokom revizije konstatovano je da postoje pisane politike i procedure za planiranje budžeta FMO i VF uz kalkulaciju za svaku budžetsku poziciju i za svaku menadžment funkciju na bazi važećih standarda i normativa. Sačinjen je Prijedlog budžeta, odnosno napravljene su dvije varijante prijedloga, prva koja se odnosi na brojčano stanje sa 13200 uposlenih u VF i 1260 u FMO (postojeći broj uposlenih u vrijeme donošenja plana) i druga varijanta za 8000 uposlenika u VF i 846 uposlenih u FMO. Prema izjavi odgovorne osobe, druga varijanta je pravljena na osnovu neslužbenih informacija o redukciji Vojske Federacije i Ministarstva odbrane na nivou Federacije, za oko 5500 uposlenika. Za prvu varijantu budžet je iznosio 362.826.395 KM, a prema drugoj varijanti planirano je za tekuće finansiranje FMO i VF 248.567.792 KM, te dodatnih 89 miliona za finansiranje viška uposlenih odnosno onih koji će biti otpušteni u programu redukcije vojske i službenika FMO i za finansiranje otpremnina za iste što sve skupa iznosi 337.567.792 KM.

Ministarstvo je na sastanku, koji je održan 31.10.2003. godine raspravljalo o obje varijante i prihvatilo je prvu koja je upućena Federalnom ministarstvu finansija, iz razloga što za drugu varijantu nije bilo zvaničnih pisanih odluka od strane Vlade i Parlamenta Federacije u vrijeme kad se radio plan u vezi redukcije ministarstva i Vojske Federacije.

Nakon razmatranja zahtijeva za sredstvima od strane budžetskog korisnika, Ministarstvo finansija FBiH je dokumentima od 11.12.2003. godine pripremlilo i dostavilo Vladi FBiH prijedlog nacrt budžeta u kojem je za Odbranu predviđeno ukupno 241,3 miliona KM, uz smanjenje brojnog stanja sa 13200 pripadnika VF na 8160 i sa 1260 uposlenika FMO na 819 uposlenika. Međutim, na sjednici Parlamenta Federacije usvojen je budžet FMO i VF u ukupnom iznosu od 229.014.000 KM koji je u odnosu na zahtjev korisnika od 362 miliona manji za 38 %. Ovakvo drastično smanjenje budžetskog zahtjeva rezultiralo je značajnim smanjenjem i odustajanjem od niza značajnih zadataka kao što su remont opreme i naoružanja, obuke kroz rotacije postrojbi na poligonu Glamoč i drugim.

Uvidom u dokumentaciju, Odjel za budžet, planiranje i analizu FMO, na bazi utroška sredstava do 28.06. 2004. godine pravi Projekciju odobrenih, raspoloživih i nedostajućih sredstava do kraja 2004. godine za FMO i za VF na bazi odobrenog budžeta. Navedena Projekcija iskazuje oko 17 miliona nedostajućih sredstava. Na pitanje šta su uradili obzirom da nisu dobili nedostajuća sredstva, ovlašteni djelatnik na planiranju je odgovorio da su u drugom polugodištu poduzeli rigorozne mjere štednje na hrani, odjeći, održavanju imovine i drugim izdacima i uglavnom ispoštovali odobreni budžet.

Usvojen je i Program sanacije finansijskog stanja u FMO i VF na 74.sjednici Vlade Federacije u kojem je predložen rebalans budžeta, prestrukturiranje budžetskih sredstava i prenošenje dijela sredstava koji se odnosi na proces redukcije u VF, odnosno isplatu otpremnina za zbrinjavanje viška zaposlenih koji će se do kraja 2004. godine i prva dva mjeseca 2005. godine nalaziti na raspolaganju, u fiskalnoj 2005. godini.

Uvidom u odobreni Budžet Vojske Federacije za 2005. godinu («Sl. novine FBiH», broj 78/04) konstatovano je da je na ime otpremnina za zbrinjavanje viška zaposlenih odobren iznos od 5.000.000 KM. Konstatovano je da je Izmjena i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu (Sl. novine FBiH, br. 5/05) odobreno za Vojsku Federacije ukupno 201.415.284 KM, a za FMO 28.306.624 KM. Međutim, tokom revizije, utvrdili smo da postoji prekoračenje odobrenog budžeta što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu i koje obrazložimo u narednom dijelu teksta.

U sektor materijalno - finansijskog poslovanja u 2004. godini dostavljene su fakture za plaćanje obaveza prema dobavljačima kao i rješenja za otpremnine uposlenika koji su predstavljali višak (redukcija vojske) i iste nisu evidentirane u 2004. godini, jer po izjavi odgovorne osobe na pozicijama tih troškova nije bilo sredstava. Ove obaveze su prenešene na teret proračuna 2005. godine, u iznosu 252.064 KM za FMO i 1.830.876 KM za VF što ukupno iznosi 2.082.940 KM, a iste nisu planirane Budžetom 2005. godine.

Tim za reviziju konstatuje da ove obaveze predstavljaju prekoračenje budžeta i nepoštivanje Uredbe o računovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu evidentiranja i priznavanja izdataka u periodu u kome su nastali.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju i finansijske izvještaje, konstatovali smo neslaganje, odnosno prekoračenje Budžeta FMO i VF, i to u FMO za 161.454 KM (pozicije putnih troškova, nabavka materijala, i rekonstrukcija i investicijsko održavanje), a u VF za 94.369 KM (izdaci za komunalne usluge i doprinosi poslodavca). Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost ovog prekoračenja i nepravilnog rada Trezora u FBiH. Konstatujemo, da je na pojedinim pozicijama Budžeta FMO i VF izraženo prekoračenje za gore navedene iznose, dok je

na nekim pozicijama Budžeta ostalo raspoloživih sredstava, i to za VF u iznosu od 2.752.303. KM a za FMO 651.065,40 KM, što ponovo upućuje na činjenicu da u praćenju izvršavanja budžeta ima dosta propusta, da se isto ne prati adekvatno i samim tim se ne može na vrijeme reagirati.

Timu za reviziju je dostavljen i spisak obaveza koje su nastale u 2004. godini, ali su fakture za iste dostavljene nakon 31.01.2005. godine, i iste nisu evidentirane u 2004. godini, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u periodu u kome su nastali. Uvidom u ovu evidenciju, konstatovali smo da do okončanja revizije, obaveze iz 2004. godine koje terete Budžet za 2005. godinu, a iste nisu planirane iznose 59.012 KM za FMO i 561.861 KM za VF. Na pitanje koliko je takvih obaveza još ostalo, revizorski tim nije dobio odgovor, što ukazuje na nedostatak internih kontrola i nedostatak uvezanosti sektora logistike i sektora materijalno finansijskog poslovanja, odnosno neažurnost sektora logistike u kompletiranju i dostavljanju dokumentacije na knjiženje.

Iz naprijed navedenog konstatujemo da ukupno prekoračenje Budžeta za 2004. godinu iznosi za FMO 472.530 KM, a za VF 2.487.106 KM.

Izvršavanje Budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH.

Uspostaviti i ojačati sistem internih kontrola kod sektora za logistiku i sektora za materijalno finansijsko poslovanje u dijelu rokova za kompletiranja i dostavljanja dokumentacije na knjiženje.

Troškove i izdatke evidentirati u periodu u kome su nastali u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH.

c) *Vlastiti prihodi FMO i VF*

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatovano je da su se vlastiti prihodi u 2004. godini evidentirani u iznosu od 2.462.000 KM, a ostvarivali su se na osnovu izdavanja poslovnih prostora FMO u zakup, izdavanje u zakup Domova VF na komercijalnoj i nekomercijalnoj osnovi i prodaje zastarjelog i viška naoružanja i municije VF.

Revizorskom timu je prezentiran Zaključak Vlade Federacije broj 173/04 od 22.04 2004. godine o uklanjanju viška naoružanja, vojne opreme i streljiva za Vojsku Federacije po kome FMO treba da definiše navedeno streljivo, da donese Rješenje o prodaji i provede procedure prodaje. U zaključku Vlade stoji da će se prodaja provoditi sukcesivno do okončanja procesa reformi obrane u BiH. Instrukcijom Ministra odbrane BiH, Naredbom istog od 15.12.2004. godine i dopisom komandanta EUFOR-a određuju se mjesta skladištenja naoružanja za prodaju i produžava rok izvoza naoružanja koje se treba prodati do 30.06.2005. godine.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je FMO provelo sve propisane procedure prodaje i sklopilo Ugovor o prodaji sa poduzećem SCOUT doo Zagreb na ukupnu vrijednost od 2.077.000 \$ što je i fakturisano. Uvidom u evidenciju naplaćenih prihoda, po ovom osnovu, koju je dostavilo Federalno ministarstvo finansija, konstatirano je da je do kraja 2004. godine naplaćeno 990.375 KM.

Kod ostvarivanja vlastitih prihoda od najma poslovnih prostora, a temeljem uvida u dokumentaciju, konstatovali smo da i dalje postoji problem nepostojanja potpune evidencije objekata koji se daju u zakup po pitanju vlasništva istih, nedostaju adekvatne evidencije sklopljenih ugovora sa zakupoprimcima i ispostavljanje faktura po istim, a posebno knjigovodstvena evidencija naplaćenih potraživanja. Tako je na kontu potraživanja iskazano samo dugovno stanje u iznosu od 10.519.790 KM, a stvarno iskazani naplaćeni prihodi u 2004 godini iznose 2.462.000 KM. **Mišljenja smo, da, bez obzira na odgovarajuće poteškoće sa kojima se FMO susreće prilikom evidentiranja naplaćenih prihoda, odnosno iskazivanja stvarno nenaplaćene realizacije, isto se ne oslobađa odgovornosti, jer je članom 27. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH regulisano da su budžetski korisnici odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda u svojoj nadležnosti.**

Uvidom u popisne liste FMO i VF konstatovali smo da komisija za popis nije vršila popis potraživanja i obaveza i nije uskladila stvarno i knjigovodstveno stanje istih, te iznos ovako iskazanih potraživanja ne možemo potvrditi.

Ostvarivanja dijela vlastitih prihoda u vezi izdavanja u zakup Domova VF na komercijalnoj i nekomercijalnoj osnovi vrši se na osnovu Privremene odluke Ministra: o organizovanju rada domova na komercijalnoj osnovi (kino sale, svečane sale, galerije, osim restorana) za zadovoljenje kulturno – zabavnih, sportskih i drugih potreba pripadnika VF i građana od 09.05.2003. godine. Odlukom je

regulirano da će zahtjeve za korištenje doma VF u Sarajevu odobravati FMO, a odobrenje takvih zahtijeva u drugim domovima Vojske Federacije regulisat će komandant VF svojom naredbom. Na osnovu te Odluke sektor logistike FMO je zadužen za fakturisanje i iznajmljivanje domova VF na komercijalnoj osnovi. **Međutim, tim za reviziju, a na osnovu izjava odgovornih osoba, konstatuje da i po ovom osnovu naplatu prihoda niko konkretno ne prati, niti evidentira, a također ne postoji adekvatna evidencija fakturisanih prihoda po ovom osnovu.**

U skladu sa odgovarajućim zakonima i provedbenim propisima, osigurati potpuno i pravovremeno prikupljanje i naplatu prihoda iz svoje nadležnosti.

Uspostaviti adekvatne evidencije objekata koji se daju u zakup po pitanju vlasništva istih, evidencije sklopljenih ugovora i ispostavljenih faktura po istim, a posebno knjigovodstvenu evidenciju naplaćenih potraživanja.

d) *Izvršenje budžeta za 2004. godinu*

Izmjenama i dopunama Budžeta za 2004. godinu za FMO odobrena su sredstva u iznosu od 28.306.624 KM, a u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta iskazana su u iznosu od 27.618.857 KM, a za Vojsku Federacije odobrena sredstva su 201.415.284 KM a iskazana u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta u iznosu od 198.225.752. KM.

Međutim, bez obzira na manje iskazana u odnosu na odobrena sredstva Budžetom, i FMO i VF su ostvarili prekoračenje budžeta, što smo obrazložili u ranijem poglavlju.

Izdaci za bruto plate i naknade u 2004. godini iznose 153.866.590 KM, što u odnosu na planirani iznos od 154.068.756 KM predstavlja ostvarenje od 99,86 %. Ove isplate odnose se na: neto plate, plate VDI (vojnih diplomatskih izaslanstva), poreze i doprinose na platu.

Uvidom u personalnu evidenciju i obračun plata FMO i VFBiH, revizorski tim konstatuje da se isti i dalje vode i obračunavaju odvojeno za bošnjačku i hrvatsku komponentu, a personalni dosijei uposlenih su i dalje smješteni na dvije lokacije, u Sarajevu i Mostaru.

Utvrđili smo da se prilikom obračuna plata i naknada koriste dva različita softvera za H i B komponentu, od kojih je samo jedan u vlasništvu ministarstva. Iako ministarstvo ima stručni potencijal osposobljen za unapređenje i održavanje vlastitog softvera, za korištenje drugog se troše značajna sredstva.

Ovakav način rada i obračuna plata (odvojeno) predstavlja značajnu slabost interne kontrole, za koju smo se uvjerali da je u ovom segmentu nedjelotvorna, što potvrđuje odvojeno funkcionisanje komponenti.

Uvidom u personalne dosijee uposlenih konstatovali smo da H komponenta nije izvršila postavljenja po novoj formaciji, kao i da je način zasnivanja radnog odnosa različit za pripadnike Vojske Federacije iz H i B komponente, te bi bilo nužno u budućem periodu postupiti u skladu sa članom 11. Zakona o službi u Vojski Federacije BiH, koji za stupanje u Vojsku Federacije profesionalnih vojnih lica i civilnih lica predviđa ugovor o prijemu u profesionalnu vojnu službu, odnosno o prijemu u civilnu vojnu službu i rješenje o postavljanju na dužnost i rješenje o rasporedu na dužnost.

Zbog činjenice da se obračun plata u Ministarstvu radi odvojeno po komponentama, revizorski tim daje uporedni pregled troškova plata u FMO i VFBiH:

Isplaćeno za 2004. god.	Federalno ministarstvo odbrane			Vojska Federacije BiH			FMO + VF
	B doprinos	H doprinos	B + H	B doprinos	H doprinos	B + H	Ukupno
Neto Plata	7.846.927	3.087.588	10.934.515	56.216.949	23.696.974	79.913.923	90.848.439
Bruto Plata	13.258.954	5.217.154	18.476.108	95.029.779	40.041.445	135.071.225	153.547.333
PNP¹ po uposleniku	790,80	819,21	798,60	621,93	621,57	621,82	638,85
PBP² po uposleniku	1.336,20	1.384,22	1.349,40	1.051,32	1.050,30	1.051,02	1.079,75
Prosječan broj uposl.	827	314	1.141	7.533	3.177	10.710	11.851

¹ PNP = prosječna neto plata;

² PBP = prosječna bruto plata.

Na bazi prosječnog stanja broja uposlenih u tijeku 2004. godine kojeg smo računali na osnovu isplaćenih plata, u FMO je bio zaposlen 1.141 uposlenik, a u Vojsci Federacije 10.710 uposlenika.

Prekoračenja broja uposlenih u 2004. godini u odnosu na predviđeni broj Odlukom Predsjedništva BiH o veličini i ustrojstvu oružanih snaga BiH, iznose za FMO 8,7 % i za VF 5,3 %, a koja su posljedica kašnjenja procesa redukcije ljudstva kojeg ćemo detaljnije pojasniti u posebnoj dijelu.

Plate u FMO i Vojsci Federacije su isplaćivane na osnovu Privremenog pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika Federalnog ministarstva odbrane i izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika koji nisu usklađeni sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave, Zakonom o odbrani i Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave.

Ovim Pravilnikom propisuje se: dodatak na platu svim službenicima i namještenicima Ministarstva odbrane i pripadnicima Vojske Federacije u iznosu od 30 % umjesto da Ministar odbrane propiše određene poslove i zadatke kojima ovo pravo pripada; korekcija koeficijenta od 10 % i 20 % ukoliko uposlenik nema potrebnu stručnu spremu, izračunavanje koeficijenta za obračun plate pripadnika Vojske Federacije kao aritmetičku sredinu između ličnog i formacijskog čina, povećanje plate za 0,60 % za svaku navršenu godinu penzionog staža umjesto 0,50 %, položajni dodatak od 3 % do 9 % umjesto 5 %.

Neusklađenost istog ima za posljedicu enormno veće izdatke za plate FMO i VF, od pripadajućih koje su propisane naprijed navedenim propisima, obzirom da se radi o budžetskim korisnicima koji su u 2004. godini imali ukupno prosječan broj 11.851 zaposlenih radnika.

Uvidom u obračun plata H komponente, utvrdili smo i u 2004. godini isplate plata i otpremnina za odlazak u penziju, koje smo identificirali tokom 2003. godine osobama za koje ne možemo potvrditi da su se nalazile u radnom odnosu. Na osnovu raspoloživih informacija i prezentirane dokumentacije, revizorski tim konstatuje da se radi o bivšim pripadnicima Vojske Federacije koji su Odlukom Ministra broj: 13-01-51/02, od 04.02.2002. godine, (zbog smanjenja pripadnika VF – hrvatske komponente u mjesecu januaru 2002. godine, na dozvoljeni broj od 7.225 pripadnika) skinuti sa platnog spiska FMO i VF i za koje se, kako je Odlukom rečeno trebala izvršiti odjava putem rješenja o prestanku djelatne vojne službe.

Obzirom da ove isplate nisu rađene na transparentan način već na osnovu usmenog dogovora između pomoćnika ministra sektora za personal i pomoćnika ministra sektora za materijalno – finansijsko poslovanje, po pismenoj izjavi odgovorne osobe, revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi zakonitost isplata istih.

Uzevši u obzir činjenice da postoji određeni broj tužbi protiv Ministarstva, a u vezi sa ovakvim netransparentnim i nezakonitim radom odgovornih osoba, te da po prethodnom revizorskom izvještaju nisu poduzete nikakve mjere na sagledavanju i rješavanju nastale situacije, revizorski tim je mišljenja da bi se trebala formirati stručna komisija na nivou Ministarstva koja bi ovaj proces trebala sagledati i predložiti, u skladu sa postojećim propisima, adekvatne mjere za definitivno razrješenje nastale situacije.

Revizorski tim je, metodom uzorka, izvršio pregled obračuna plata i personalne evidencije, te ustanovio da se na platnom spisku nalazila i osoba koja je 02.02.2001. godine stavljena na raspolaganje od 3 mjeseca i kojoj je prestao radni odnos 31. maja 2001. godine, u skladu sa Odlukom o smanjenju vojnih efektivna i brojčanog sastava hrvatske komponente VF za 15 % do 31. siječnja 2001. godine. Ista osoba je dobila i otpremninu u iznosu od 6.000 KM u 2004. godini.

Ustanovili smo da se prema postojećem Privremenom Pravilniku o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad koja nije uzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću isplaćuje u iznosu od 90 % plate iz prethodnog mjeseca dok je refundiranje bolovanja od zavoda zdravstvenog osiguranja moguće izvršiti u iznosu od 80 %. U 2004. godini Federalno ministarstvo odbrane je od isplaćenog iznosa svojim uposlenicima za bolovanje preko 42 dana, od 905.361 KM uspjelo refundirati samo 50.999 KM, odnosno 5,63 %. Razlog za ovako slabi procent naplate leži u neriješenim sistemskim problemima između zavoda zdravstvenog osiguranja i ministarstva, te u neprovođenju potrebnih aktivnosti od strane VF koje se tiču dostavljanja potrebne dokumentacije.

Naknade troškova zaposlenima su u 2004. godini izvršene u iznosu od 36.461.532 KM što u odnosu na planirano od 36.466.501 KM predstavlja ostvarenje od 99,98 %. Struktura isplaćenih naknada je sljedeća:

• Naknade za prijevoz s posla i na posao	2.713.312
• Naknada troškova smještaja	379.051
• Naknada za odvojeni život	1.264.589
• Naknada za topli obrok	5.332.219

• Naknade za terenski rad	937.451
• Regres za godišnji odmor	4.916.825
• Otpremnine	17.700.956
• Jubilarne nagrade, porez na dodatna primanja	18.495
• Pomoć u slučaju smrti	1.988.667
• Naknade novčanih primanja (plate regruta)	1.210.126.

Naknade za prijevoz s posla i na posao iskazane u iznosu od 2.713.312 KM, odnose se na pojedinačni prijevoz koji zahijeva novčanu naknadu. Na osnovu razgovora sa odgovornom osobom ministarstva došli smo do saznanja da obračun naknada prijevoza H komponente Vojske Federacije za X, XI i XII mjesec 2004. godine nije obračunat niti prikazan u finansijskim izvještajima za 2004. godinu.

Pored isplata novčanih naknada zaposlenim za prijevoz s posla i na posao u iznosu od 2.713.312 KM, Ministarstvo je tijekom 2004. godine potrošilo na troškove organiziranog prijevoza pripadnika Ministarstva i Vojske Federacije još 3.218.729 KM, tako da možemo reći da su **ukupni troškovi prijevoza personala u 2004. godini iskazani u knjigovodstvenim evidencijama u iznosu od 5.932.041 KM.**

Analizom troškova organiziranog prijevoza za 2004. godinu, revizorski tim je utvrdio da ovaj proces nije bio dobro planiran niti vođen jer u sebi nije sadržavao elemente koji se odnose na očekivano smanjenje broja personala i lokacija, a samim tim i potrebnog broja linija prijevoza.

Javni poziv koji je objavljen krajem 2003. godine, a za 2004. godinu, po postojećoj proceduri Ministarstva nije doživio realizaciju jer je isti Odlukom ministra poništen, a zašto, revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija.

Organizovani prevoz personala se u prva tri mjeseca 2004. godine odvijao na osnovu ugovora sa prevoznicima koji su odabrani za prethodnu 2003. godinu, a na osnovu dobivene saglasnosti Federalnog ministarstva finansija, po prethodnom zahtjevu Federalnog ministarstva odbrane. Naredna tri mjeseca prevoz personala se odvijao na isti način, na bazi potpisanih aneksa ugovora koji nisu dobili saglasnost Federalnog ministarstva finansija, koje se proglasilo nenadležnim za donošenje iste. Za sedmi i osmi mjesec 2004. godine nije bilo organizovanog prevoza uopće ali su uposleni dobivali novčane naknade za prevoz na osnovu rješenja iz Sektora za personal. Vremenski period za posljednja četiri mjeseca 2004. godine je pokriven novim ugovorima sa prevoznicima koji su odabrani provođenjem drugog javnog poziva, a po osnovu novog zahtjeva od strane Zajedničke Komande Vojske Federacije.

Uzevši u obzir činjenicu da Federalno ministarstvo finansija nije nadležno za davanje saglasnosti za produženje ugovora, smatramo da se organizovani prevoz personala za prvo polugodište 2004. godine nije odvijao u skladu sa odredbama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.

Uvidom u dokumentaciju, a vezanu za isplatu naknada, revizorski tim je konstatovao da postoji evidentan problem kašnjenja ispostavljanja rješenja o naknadama, iz sektora za personal Ministarstva, koja se vrlo često donose retroaktivno i ne prate Naredbe o prekomandama i druga akta ministarstva. Dešava se da prođe nekoliko mjeseci prije nego li se postojeće rješenje o ostvarivanju neke naknade ukine, iako su se uvjeti na osnovu kojih je određeni uposlenik ostvarivao istu drastično izmijenili. Ovo, kao i činjenice koje smo utvrdili prilikom revizije obračuna plaća, ukazuje na potrebu značajnih promjena u funkcionisanju ovog sektora čiji rad ima veliki uticaj na finansijske tokove Ministarstva. Ove promjene bi podrazumijevale direktniji kontakt sa jedinicama na terenu i efikasniji način obavljanja poslova iz nadležnosti ovog sektora, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMO.

Prema finansijskim izvještajima Federalnog ministarstva odbrane ukupno iskazane otpremnine u 2004. godini iznose 17.700.956 KM, od čega se 17.403,454 KM odnosi na isplate otpremnina u procesu smanjenja brojnog stanja FMO i VF BiH.

Tokom 2004. godine je provedeno smanjenje brojnog stanja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije prema Odluci o veličini i ustroju oružanih snaga BiH, Predsjedništva BiH od 24. marta 2004. godine, kojom se određuje da se najkasnije do 31. maja 2004. godine, brojna veličina profesionalnih vojnih osoba Oružanih snaga BiH svede na 12.000 pripadnika, od čega 8.000 pripadnika VF BiH i 4.000 pripadnika VRS.

Otpust je vršen potpisivanjem Sporazuma o prestanku profesionalne vojne službe, od strane pripadnika FMO-a i VF, nakon čega je vršena isplata od 6.000 KM za svakog potpisnika pojedinačno, ili putem penzionisanja vojnih osiguranika, kojima je vršena isplata otpremnine u skladu sa zakonskim propisima. Za realizaciju procesa smanjenja brojnog stanja FMO-a i VFBiH su planirana na ime otpremnina sredstva u okviru budžeta za 2004. godinu u iznosu od 15.420.632 KM.

Prema dostavljenom izvještaju od strane ministarstva, u toku 2004. godine VF i FMO su smanjili brojno stanje za ukupno 4.912 osoba, za čije otpremnine je do završetka ovog procesa ukupno isplaćeno 19.073.159 KM, od čega 17.403.454 KM u 2004. godini i 1.669.705 KM u 2005. godini. Troškovi otpremnina su u odnosu na Budžetom odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 15.731.632 KM veći za 21,24 %.

	Broj osoba				Isplaćeni iznos			
	FMO	VF	Ukupno	%	FMO	VF	Ukupno	%
B komp.	272	2.871	3.143	63,99	1.090.289	10.825.803	11.916.092	62,48
H komp.	105	1.664	1.769	36,01	313.725	6.843.342	7.157.067	37,52
Ukupno	377	4.535	4.912	100,-	1.404.014	17.669.145	19.073.159	100,-

Federalno ministarstvo obrane							
Penzija/otpremnina				Sporazum			
B		H		B		H	
Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
265	1.048.289	103	301.725	7	42.000	2	12.000

Vojska Federacije											
Redovan obračun Penzija/otpremnina				Raspodjela Penzija/otpremnina				Sporazumni prekid Profesionalne vojne službe			
B		H		B		H		B		H	
Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
1339	3.049.853	590	1.101.401	841	3.305.951	331	1.283.941	745	4.470.000	743	4.458.000

U cilju provedbe aktivnosti na smanjenju brojnog stanja personala u FMO i VF, odlukom Ministra od 15. januara 2004. godine, ustanovljeno je Koordinacijsko povjerenstvo za provedbu smanjenja i izrađen je Operativni plan provedbe smanjenja personala u FMO i VF. Zadaća ovog Koordinacijskog povjerenstva je da nadzire, prati i koordinira aktivnosti utvrđene Operativnim planom provedbe smanjenja.

Činjenice koje su uticale na prolongiranje planiranog roka završetka aktivnosti otpusta (31. maj 2004. godine), kao i veću cijenu ovog procesa su: objavljivanje Uredbe Vlade o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika VFBiH tek 03.04.2004. godine, iako ju je Vlada donijela 18. decembra 2003. godine; kašnjenje u potpisivanju Odluke Predsjedništva o veličini i ustroju VFBiH zbog čega nisu na vrijeme donesene knjige ustroja zapovjedništava i postrojbi VFBiH i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, na osnovu kojih su se trebali uraditi spiskovi osoba koje će biti otpuštene kao višak; Operativni plan za zbrinjavanje viška otpuštenih pripadnika VFBiH i FMO donesen je na Parlamentu FBiH tek u drugoj polovini aprila 2004. godine; u mjesecu junu 2004. godine došlo je do izmjene Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće kojom se otpremnina za odlazak u penziju povećava sa tri na šest prosječnih ili plata djelatnika.

Zbog ograničenja vremena izvođenja revizije, revizirski tim nije vršio reviziju procesa otpusta pripadnika VFBiH i njegove usklađenosti sa donesenim kriterijima, ali je metodom uzorka provjeravao postupanje Ministarstva u vezi sa članom 5. Uredbe o povoljnijim uslovima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika VFBiH, koji predviđa primjenu odredbi Uredbe i na vojne osiguranike (pasivne vojne osiguranike) kojima je odlukama Civilnog zapovjednika ili drugih nadležnih organa djelatna vojna služba prestala u periodu 01. januara 1997. godine do dana stupanja na snagu ove Uredbe (04.04.2004. godine) zbog smanjenja brojčanog stanja Vojske Federacije, ako na dan stupanja ove Uredbe imaju 40 godina starosti i 20 godina penzijskog staža, od čega tri godine efektivnog staža tokom rata kao vojni osiguranici. Članom 9. iste Uredbe je propisano da su ovi vojni osiguranici pravo na povoljnije uslove penzionisanja mogli koristiti tek nakon potpisivanja Sporazuma sa Ministarstvom odbrane o uslovima penzionisanja.

Utvdili smo da na nivou Ministarstva nisu bile utvrđene jedinstvene procedure i postupci koji se trebaju provesti nad pasivnim vojnim osiguranicima da bi im se priznalo pravo utvrđeno u članu 5. Uredbe, koje se odnosi na ispunjavanja kriterija za ostvarenje penzije pod povlaštenijim uslovima, jer se proces odvijao različito i odvojeno po komponentama.

Revizorskom timu su prezentirani spiskovi od 825 pasivnih vojnih osiguranika H komponente i 1.008 pasivnih vojnih osiguranika B komponente koji su iskoristili pravo na povoljnije uslove penzionisanja, od kojih smo mi odabrali revizorski uzorak.

Zbog uočenih nedostataka u provođenje ovog procesa, mišljenja smo da bi se na nivou ministarstva trebao izvršiti uvid u sve potpisane Sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima kojima su oni stekli pravo na povoljnije uslove penzionisanja.

Na osnovu dokumentacije koju je revizorski tim prikupio u vezi otpusta Vojske Federacije tokom 2004. godine, nismo u mogućnosti u potpunosti potvrditi pravilnost izvršenja ovog procesa iz razloga nedovoljne koordinacije svih institucija koje su učestvovala u pripremi i provođenju pravnih akata na osnovu kojih je proces otpusta i izvršen. Dodatni problem su prouzrokovale izmjene Uredbe o povoljnijim uslovima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika VF BiH i Uredbe o naknadama u toku odvijanja procesa, kojom su osobe iz Vojske otpuštane pod bitno izmijenjenim okolnostima. Odgovornost ministarstva za ovakvo provođenje otpusta Vojske treba tražiti u činjenici da su u Koordinacijsko povjerenstvo za provedbu smanjenja personala u FMO i VF, čiji je osnovni zadatak trebao da bude nadzor, praćenje i koordinacija aktivnosti utvrđenih Operativnim planom provedbe smanjenja, bili imenovani ljudi koji danas nisu na popisu uposlenika Ministarstva i u nedonošenju jedinstvenih procedura i postupaka za provođenje odredbi Uredbe po kojoj su otpust i penzionisanje vršeni.

Ažurirati i ustrojiti jedinstvenu personalnu evidenciju i urediti radno – pravni status uposlenih u Ministarstvu i Vojsci (za Bošnjačku i Hrvatsku komponentu) u skladu sa važećim zakonskim propisima, napraviti jedinstvenu bazu podataka o ličnim činovima;

Izvršiti postavljenja i prijem svih pripadnika Vojske Federacije po novoj formaciji u skladu sa članom 11. Zakona o službi u Vojsci Federacije;

Formirati jedinstvenu bazu podataka i uspostaviti jedinstveni obračun plata za Bošnjačku i Hrvatsku komponentu; Uskladiti Pravilnik o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalni vojnih osoba, službenika i namještenika FMO sa važećom zakonskom regulativom, Kolektivnim ugovorom i ostalim pozitivnim zakonskim propisima i da do njegovog usklađivanja primjena istog bude jedinstvena na nivou cijelog Ministarstva i Vojske Federacije ;

Da menadžment Ministarstva FMO i VF formira stručnu komisiju koja će preispitati osnovanost isplata «zaostalih» plaća tijekom 2004. i 2003. godine, te na osnovu konstatovanog stanja poduzme adekvatne mjere za rješenje nastale situacije, vodeći računa o odgovornosti nad povjerenim javnim sredstvima.

Da se poduzmu određene aktivnosti u sektoru za personal koje bi podrazumijevale direktniji kontakt sa jedinicama na terenu i efikasniji način obavljanja poslova iz nadležnosti ovog sektora, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMO.

Izvršiti uvid u sve potpisane Sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima kojima su oni stekli pravo na povoljnije uslove penzionisanja.

Pravilnikom o platama regulisati da se za bolovanje preko 42 dana isplaćuje iznos koji je prema propisima o zdravstvenom osiguranju moguće i refundirati. Pojačati suradnju sa zdravstvenim institucijama i riješiti interne slabosti koje se tiču neprovođenja potrebnih aktivnosti kako bi se naplata bolovanja podigla na veći nivo.

Iskazani izdaci za nabavku materijala za Vojsku Federacije iznose 13.325.369 KM, a za FMO 725.925 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na nabavku hrane, odjeće, obuće i administrativnog materijala.

Uvidom u dokumentaciju nabavke materijala za 2004. godinu za FMO i VF konstatovano je da se nabavka, za razliku od 2003. godine, vršila na osnovu jednog raspisanog tendera za H i B komponentu, a izvršenje istih se pratilo i evidentiralo odvojeno po komponentama, u skladu sa Privremenom odlukom o raspodijeli i raspolaganju novčanim sredstvima u FMO i VF BiH iz 1999. godine.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Federalno ministarstvo finansija svojim aktom 03-02-219/041 od 13.01.2004. godine dalo saglasnost FMO za korištenje ugovora za I kvartal 2004. godine, po osnovu sklopljenih ugovora u 2003. godini, o čemu smo već dali svoje mišljenje.

Uvidom u Tender-nabavke artikala ishrane za Vojsku Federacije koji je raspisan krajem 2003. godine i sačinjenog Zapisnika komisije o izboru 25.02.2004 godine, **zaključili smo da su na samoj listi propisanih kriterija za odabir najpovoljnijih dobavljača, isti detaljnije opisani, ali to nije regulisano posebnim internim aktom kao što je propisano Uredbom o postupku nabavke roba usluga i ustupanja radova.**

Prema Zapisniku komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača, komisija je za svaki artikal predložila da se sklope Ugovori sa dva odnosno tri dobavljača, za koje nismo mogli potvrditi da ispunjavaju sve kriterije iz tendera po vrsti artikla i da su baš za taj artikal najpovoljniji po svim kriterijima. Bodovanje je rađeno

za grupu proizvoda, naprimjer: za meso i mesne prerađevine, za pekarske proizvode itd, mada javni natječaj nije tako raspisan, po kriterijima koji u potpunosti ne odgovaraju onim objavljenim u javnom natječaju. U Zapisniku komisije se ističe, da, imajući u vidu posebno dvokomponentnost i dvonacionalni sustav Vojske Federacije, da se predlaže izbor najpovoljnijih ponudilaca po dva odnosno tri za svaki artikl. Tako se primjera radi predlaže nabavka suhog voća od dobavljača «Sule Komerc» Sarajevo po cijeni od 2,70 KM i od «Bruning» Sarajevo po cijeni od 4,5 KM (nije jasno zašto sa oba dobavljača i to oba iz Sarajeva po različitim cijenama), a po ukupnim kriterijima za ovu grupu proizvoda niti je dobavljač «Bruning» sa najviše bodova niti je «Sule komerc» drugi po toj bodovnoj listi u kojoj su obuhvaćeni svi kriteriji po dobavljačima. S obzirom na ovakav način bodovanja, ne možemo potvrditi da je izbor najpovoljnijeg ponuđača u potpunosti proveden u skladu sa navedenom Uredbom.

U toku revizije izdataka za ishranu, konstatovali smo pojavu preknjižavanje izdataka sa VF na FMO u slučajevima kada na poziciji izdatka koji treba da tereti Vojsku Federacije nema dovoljno sredstava i onda se kod samog formiranja naloga za plaćanje u sektoru logistike tereti drugi proračunski korisnik (FMO), **bez Odluke Vlade, što je suprotno Zakonu o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu i Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH.** Takvih izdataka je, uvidom u bruto bilans FMO, evidentirano u iznosu od 142.292. KM koji se odnose samo na hranu i prehrambene artikle.

Dana 05.12.2003. godine ministar donosi Odluku o izvršenju nabavke potrošnog i repromaterijala i štampanog materijala za 2004. godinu, a koji su predviđeni planom budžeta za FMO i VF. Formirana je komisija, objavljeno javno nadmetanje i donesen Zapisnik komisije od 17.03.2004. godine o izboru najpovoljnijeg dobavljača. Prema istom, za potrošni materijal i repromaterijal izabrana su četiri dobavljača i za štampani materijal četiri dobavljača. **Uvidom u provedeni tender konstatovali smo da niti u sadržaju ponude niti u kriterijima nema naveden izbor po regionalnoj zastupljenosti ponuđača, a niti su internim aktom (kako to Uredba o nabavci roba, usluga i ustupanju radova nalaže) regulisani i pojašnjeni kriteriji za izbor. Prema tome izbor nije u potpunosti izvršen u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova.**

Izdaci za nabavku nafte i naftnih derivata su u 2004. godini iskazani u iznosu od 3.687.051 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za izbor najpovoljnijeg ponuđača, od strane FMO, za nabavku nafte i naftnih derivata, motornih ulja i maziva opće i specijalne namjene, revizorski tim je konstatovao sljedeće nepravilnosti koje se tiču odabira najpovoljnijih ponuđača, i to:

- Komisija je za svaku vrstu nabavke odabrala više ponuđača pravdajući to revizorskom timu razlozima koji se tiču regionalne zastupljenosti sa stajališta blizine jedinice VF, u cilju smanjenja troškova transporta i efikasnije i sigurnije realizacije potrebnih nabavki. Revizorski tim, na osnovu prezentirane dokumentacije, ove razloge ne može prihvatiti kao relevantne iz razloga što ni na koji način nije definisan pojam regionalne zastupljenosti niti se iz prezentirane dokumentacije može potvrditi da su pojedini dobavljači isključivo vezani za nabavku na određenom području.
- Svi odabrani dobavljači su ponudili različite cijene, na bazi kojih su i potpisani ugovori o nabavci za 2004. godinu. Komisija zaodabir najpovoljnijih ponuđača prilikom izrade tenderske dokumentacije i odabira nije vodila računa o tome da li su ponuđene cijene i realne, odnosno nije utvrdila realne parametre na osnovu kojih je mogla procijeniti ponude. **Nijedna ponuda dobavljača naftnih derivata nije u sebi sadržavala elemente koji utiču na ponuđenu cijenu, a na osnovu kojih bi se u potpisanim ugovorima o nabavci jasno definirala promjena cijena.**
- Prilikom vrednovanja ponuda Komisija nije vodila računa o poštivanju člana 36. Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u kojem izričito stoji da pravna lica koja ne mogu priložiti dokaze o nepostojanju neizmirenih obveza po osnovu javnih prihoda nemaju pravo učešća na tenderu. Sa firmama ZOVKO OIL D.O.O. Žepče, Lamina Mostar i Energopetrol d.j.l. Sarajevo su potpisani ugovori za nabavku nafte i naftnih derivata, iako pomenute firme nisu prezentirale relevantne dokaze da nemaju neizmirenih obveza po osnovu javnih prihoda. Komisija je prihvatila ponudu od firme ZOVKO OIL Žepče na osnovu izjave menadžmenta ove firme da nemaju neizmirenih obveza, a u ponuđenoj tenderskoj dokumentaciji koja govori o referensama ovog ponuđača za period 2000 – 2002., i koja potvrđuje kvalitetu ponuđenih naftnih derivata nalazi se dokumentacija firme ZOVKO Žepče. U Zapisniku o odabiru najpovoljnijih dobavljača stoji da je odabrana firma ZOVKO Žepče, iako je evidentno da se je na tender prijavila firma ZOVKO OIL D.O.O. Žepče, koja je osnovana 12.02.2003. godine.

Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za nabavku nafte i naftnih derivata od firmi ZOVKO OIL Žepče, Energopetrol d.j.l. Sarajevo i Lamina Mostar revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi

ispravnost ovoga procesa jer su fakturisane cijene, za isporučene količine nafte i naftnih derivata, rađena samo na osnovu OPC obrazaca - izvještaja o promjenama cijena dobavljača, koje ne možemo uporediti sa prihvaćenim cijenama javnim tenderom.

Obzirom da odgovorni u ministarstvu nisu revizorskom timu prezentirali dokaze da je do promjena cijena dolazilo u istom procentualnom iznosu poskupljenja barela sirove nafte na svjetskom tržištu, računajući na srednji tečaj USA dolara kako je to člankom 7. Ugovora o nabavci definirano, te zbog činjenica koje smo naveli naprijed vezane za odabir dobavljača, revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi pravilnost i transparentnost procesa nabavke nafte i naftnih derivata.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu 2.300.020 KM što u odnosu na plan od 3.010.960 KM predstavlja ostvarenje od 76,39 %.

Na osnovu obavljenih razgovora i uvida u dostavljene informacije prema relevantnim institucijama, revizorski tim je došao do saznanja da zbog nedostatka adekvatnog održavanja sva pokretna i nepokretna imovina Ministarstva, odnosno Vojske Federacije sve više propada. Glavni uzrok leži u nedovoljnosti finansijskih sredstava za ove namjene.

Potpuno su u nemogućnosti da sprovedu generalni i srednji remont tenkova, a sve više odustaju i od osnovnog održavanja nekretnina, naoružanja i vojne opreme, a posebice municije, oklopnih sredstva i helikoptera neophodnih za realizaciju osnovnih zadataka iz misije Vojske Federacije. Ispravno helikoptera koji su osim osnovne namjene neophodni za pomoć civilnom stanovništvu u raznim nepogodama te realizaciju SARS misije nije ni približno na potrebnom nivou – održavaju nivo operativnosti helikoptera od 15 – 20 %.

Skladišta municije VF nisu zaštićena elektronskim sredstvima, nisu osigurani potrebni uslovi za skladištenje, nije izvršeno deminiranje prostora unutar i oko skladišta, što predstavlja stalnu opasnost za sredstva i ljudstvo.

Svjesni činjenice da država ne može da osigura dovoljno sredstava za moderniziranje i osavremenjavanje oružanih sistema i opreme, smatraju da bi odobravanjem većih sredstava za tekuće održavanje uspjeli barem zaustaviti proces propadanja i spasiti dio opreme i naoružanja.

Revizorski tim je izvršio uvid u način odabira dobavljača za vršenje usluga tekućeg održavanja, u koje spadaju: tekuće održavanje vozila, računarske opreme, biro tehnike, kao i tekuće održavanje borbenih vozila i helikoptera. Utvrdili samo da je javnim pozivom, za svaku grupu usluga tekućeg održavanja odabrano više ponuđača po teritorijalnom principu, s kojima su potpisani okvirni ugovori, iz razloga smanjenja troškova, kako je to prezentirano revizorskom timu od strane odgovornih osoba.

Uvidom u dokumentaciju, uvjerali smo se da složenost jednog sustava kao što je Vojska Federacije podrazumijeva vrlo širok dijapazon potrebnih usluga koje Sektor logistike nije uspio čak sve ni definirati a kamoli unaprijed utvrditi pojedinačnu cijenu za obavljanje istih. Mogućnost kontrole fakturisanja obavljene usluge je unaprijed limitirana ako se zna da su različiti ponuđači za istu vrstu usluge ponudili različitu cijenu.

Pored ovog problema koji je jako izražen, revizorski tim je uočio i druge probleme, a koji se odnose na nepoštivanje ugovorenih procedura, od kojih navodimo primjer kupovine ulja KASTROL assuron 15 W – 40 od firme AC KRŽELJ po cijeni 6,30 KM/litru umjesto 3,90 KM/litru kako je to ugovorom definirano.

Za kupovinu akumulatora za tenkove i druga borbena sredstva od poduzeća ROBNi PROMET D.O.O. Bihać u iznosu od 88.814 KM revizorski tim nije mogao uporediti određene pojedinačne cijene akumulatora sa prezentiranim cjenovnikom na osnovu kojeg je izvršeno fakturisanje.

Izdaci za ugovorene usluge, u 2004. godini ostvareni su u iznosu 2.081.503 KM što u odnosu na budžetom planirani iznos od 2.203.170 KM predstavlja ostvarenje od 94,47 %.

Struktura ostvarenih troškova ugovorenih usluga je: usluge medija, štampanja, javnog informisanja, reprezentacije, stručnog obrazovanja, usluge redovnih i izvanrednih sanitarnih i laboratorijskih pregleda za potrebe regruta i profesionalnih vojnih osoba i ljekarski pregledi i psihološka ispitivanja regruta i vojnih obaveznika radi ocjene sposobnosti za vojnu službu.

Uvidom u ispostavljene račune Privatne srednje škole za obrazovanje odraslih s pravom javnosti – Široki Brijeg u iznosu od 19.830 KM, a za polaganje ispita za KV i VKV vozača neborbenih motornih vozila, nismo u mogućnosti da potvrdimo da se ovo obrazovanje provodilo u skladu sa planom obrazovanja i stručnog usavršavanja za 2004. godinu. Također smo konstatovali da u FMO ne postoji jasna strategija i politika stručnog obrazovanja kako službenika i namještenika, tako i profesionalnih vojnih osoba. Tako raspoložemo saznanjima da se dešavalo da djelatnik ministarstva ode na školovanje u SAD i po povratku sa istog ode u penziju.

U okviru ugovorenih usluga najznačajniji trošak predstavljaju usluge redovnih i izvanrednih sanitarnih i laboratorijskih pregleda za potrebe regruta i profesionalnih vojnih osoba i ljekarski pregledi i psihološka

ispitivanja regruta i vojnih obveznika radi ocjene sposobnosti za vojnu službu koji su u 2004. godini ostvareni u iznosu od 1.818.936 KM.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim je utvrdio da je u 2004. godini trošak regrutovanja ostvaren u iznosu od 1.485.475 KM što u odnosu na planiran iznos od 1.491.000 KM predstavlja ostvarenje od 99,6 %, a koji se odnosi na pregled 17.465 regruta što u odnosu na planirani broj od 18.170 regruta predstavlja ostvarenje od 96%.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava i opreme iskazani su u iznosu od 198.156 KM za FMO i 504.237 KM za Vojsku Federacije.

Izvršenim uvidom u popis sredstava, obaveza i potraživanja, revizorski tim konstatuje da postoji Upustvo o sprovođenju inventure u FMO i VF BiH koje je izdao Ministar od 04.11.2004. godine kao i Naredba da se izvrši potpuna inventura materijalnih sredstava za 2004. godinu i imenovanju Centralne komisije na nivou VF i FMO. Uvidom u popisne liste (Uprava za odbranu Travnik, Uprava za odbranu Sarajevo, Uprava za odbranu Zenica, FMO u sjedištu), konstatirano je da je popis stalnih sredstava samo djelimično urađen i to samo naturalno. U popisne liste su unesene samo količine bez cijena i vrijednosti. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da postoje pojedinačni izvještaji Centralne popisne komisije na nivou VF i nivou FMO u kojima je konstatirano dosta nepravilnosti i dati prijedlozi mjera za otklanjanje istih. **Popis je samo djelimično urađen, u popisnim listama i u Izvještaju Centralne popisne komisija stvarno i knjigovodstveno stanje nije usuglašeno kako to nalaže Zakon o računovodstvu i Pravilnik o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH.**

Uvidom u nabavku stalnih sredstava (ostale zgrade u pripremi) u ukupnom iznosu od 242.876 KM kod Vojske Federacije, **konstatovano je da Izmjenama i dopunama Budžeta nabavka građevina nije planirana već samo nabavka opreme i rekonstrukcija i investicijsko održavanje.** Temeljem uzorka okončane situacije izvođača Graditelj Orašje na iznos od 64.744 KM za izgradnju kasarne Bukova Greda Orašje od 15.01.2005. godine i uzorka od 44.176,75 KM na ime okončane situacije od 21.01.2005. godine od Tehnozaštite Mostar za izvođenje instalacijskih radova na pomenutom objektu i uvidom u kompletnu dokumentaciju konstatovano je sljedeće:

Odluka o izgradnji kasarne donesena je u 2001 godini. Provedena je procedura javnog nadmetanja u 2002. godini, 13.09.2002 sklopljeni ugovori sa najpovoljnijim ponuđačima za građevinske radove i instalacijske radove (grijanje ventilacija vodovod i kanalizacija). Za građevinske radove prema ugovoru za ukupnu vrijednost od 355.700 KM, rok za izvođenje radova iznosi 60 dana od uvođenja Izvođača u posao a ukoliko isti radove ne izvrši u cijelosti u ugovorenom roku predviđene su kaznene odredbe koje bi trebale biti uključene u konačan obračun. Prema Ugovoru za instalacijske radove na ukupnu vrijednost od 254.580 KM, rok za završetak radova je 40 dana od dana uvođenje Izvođača u posao i takođe su predviđene kaznene odredbe u slučaju da se ugovoreni radovi ne izvrše u cijelosti u ugovorenom roku.

Obzirom da Izvođač nije ispoštovao rok za izvođenje radova, uvidom u konačan obračun konstatovali smo da kaznene odredbe nisu uključene u isti.

Dana 05.02.2003. godine Ministarstvo sklapa dopunski ugovor sa izvođačem Tehnozaštitom na iznos od 99.381,70 KM, što predstavlja 39 % od vrijednosti osnovnog ugovora, a bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija što nije u skladu sa čl. 40. i 41. Uredbe o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Tokom revizije konstatovali smo da postoji Odluka ministra od 06.12.2004. godine, da se izvrši potpisivanje Dodatka ugovora sa poduzećem Graditelj Orašje na iznos od 29.173 KM, zbog nepredviđenih zanatskih radova i na osnovu dobivene suglasnosti Federalnog ministarstva finansija, 28.12.2004. godine potpisuje se Dodatak ugovora sa ponuđačem.

Uvidom u Izvještaj komisije o izvršenom tehničkom pregledu izvedenih radova na izgradnji objekta u kasarni Bukova Greda od 03.12.2004 i Dopunskom izvještaju od 17.12.2004. godine po kome je Komisija za tehnički prijem zaključila da je objekat vojarna Bukova Greda završen i da su ispunjeni svi uslovi da se objekat može koristiti sa pratećom infrastrukturom, zaključili smo da je Ugovor od 28.12.2004. godine sa SZR «Graditelj» zaključen retroaktivno kada su radovi već bili završeni a posebice što imamo na uvidu dopis navedenog izvođača od 31.08.2004. godine o ponudi za naknadne radove koji su izvedeni na kasarni prema uputama nadzornog inženjera a koji nisu bili obuhvaćeni sklopljenim Ugovorom iz 2002. godine.

Sve ovo upućuje na nedostatak pisanih procedura o načinu rada i obavljanja pojedinačnih poslova, odnosno nedostatak sistema internih kontrola kao i nedosljednu primjenu pomenute Uredbe o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Revizijom nabavke protivpožarne opreme za Vojsku Federacije (fakture 568 od 29.11.2004. godine na iznos od 60.106 KM i fakture 595 od 7.12.2004. godine na iznos od 61.080 KM od dobavljača d.o.o.Granulo –Re

Sarajevo), konstatovano je da su sklopljena dva ugovora za različite količine i vrste ove opreme. Jedan, na osnovu referata sektora logistike od 29.12.2003. godine, Odluke ministra o nabavci od 08.01.2004 godine, Zapisniku komisije o izboru od 17.03.2004 godine, Odluci ministra od 06.05.2004g., da se sklopi ugovor sa najpovoljnijim dobavljačem na osnovu navedenog Zapisnika komisije. **Sklopljeni Ugovor(od 31.05.2004. godine) se ne slaže po vrsti opreme i pojedinačnim količinama sa onim objavljenim u javnom pozivu, a izvršeni izbor najpovoljnijeg dobavljača nije pravilan i regularan, jer je po broju bodova, na osnovu Zapisnika komisije izabrani dobavljač (Granulo- Re) bio drugi po redosljedu, odnosno po bodovanju.** Drugi Ugovor je sklopljen 28.07.2004. godine sa dobavljačem «Granulo –Re», na osnovu referata logistike od 06.05.2004. godine za pokretanje nabavke protivpožarne opreme u VF, Odluke ministra o nabavci od 12.05.2004. godine po osnovu navedenog referata, objavljenog tendera i kompletne procedure izbora, konstatovano je da se referat odnosno zahtjev za opremom po stavkama u pogledu količine koju je Ministar odobrio svojom Odlukom ne slaže sa količinama opreme objavljenih u Javnom pozivu i Ugovoru koji je sklopljen na osnovu Javnog poziva. Dato je pojašnjenje da je greškom sektora logistike došlo do pogrešnog objavljivanja tendera u pogledu količina nekih artikala, međutim timu za reviziju nije dato cjelovito pojašnjenje u pogledu kompletnog asortimana ove opreme.

Uvidom u bodovanje na osnovu utvrđenih kriterija, konstatovana je nepravilnost u tome da se kod Ugovora od 28.07. 2004 godine daje 10 bodova za kriterij jedinične cijene kad je ponuda potpuna, odnosno sadrži sve količine i vrste opreme navedene u javnom pozivu, a kod ugovora od 31.05.2004. godine za potpunu ponudu se daje 5 bodova. Također ističemo da se kriterij bodovanja koji se odnosi na jediničnu cijenu nije definisao, što taj kriterij točno znači i na što se točno odnosi. Internim aktom to nije regulisano. Zaključujemo da ovaj tender nije ispravno proveden i da nije postupljeno u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova u dijelu u kojem se reguliše obaveza povjerenstva da internim aktom utvrdi postupak procijene, procedure i bliže upute načina vrednovanja – bodovanja kriterija navedenih u Javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji.

Preraspodijelu sredstava raspoređenih Budžetom vršiti u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH;

Osigurati dosljedno provođenje zakonskih i drugih propisa koji regulišu postupak nabavke roba, usluga i ustupanje radova;

Pojačati sistem internih kontrola kod praćenja izvršavanja Ugovora o nabavci robe, usluga i ustupanju radova;

Popis sredstava, obaveza i potraživanja vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH;

Napraviti kompletnu analizu najneophodnijih mjera koje treba poduzeti kako bi se zaustavio proces propadanja pokretne i nepokretne imovine Ministarstva i o tome izvijestiti sve relevantne institucije;

Podići kontrolu provođenja procesa nabavke rezervnih dijelova, odnosno tekućeg održavanja na veći nivo, te razraditi pisane procedure za obavljanje grupa poslova iz domena tekućeg održavanja;

Da FMO definiše jasnu strategiju i politiku stručnog obrazovanja, te da donese Program i Pravilnik stručnog obrazovanja;

5 ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja FMO i VF za 2004. godinu, utvrdili smo da je postignut neznatan napredak u odnosu na provedenu reviziju Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH za 2003. godinu.

Donesen je novi Zakon o odbrani u FBiH i Zakon o službi u Vojsci Federacije koji su riješili neka pitanja dvojnosti rukovođenja i regulirali pitanja vojne službe jedinstveno na nivou Federacije BiH.

Konstatovali smo da u velikom dijelu nisu ispoštovane preporuke iz prethodnog i prethodnih izvještaja, da je ovo peta godina revizije i da je krajnje vrijeme da menadžment mora odlučnije djelovati i uložiti dodatne napore za poduzimanje mjera na otklanjanju uočenih nepravilnosti i realizaciji danih preporuka u dosadašnjim izvještajima Ureda za reviziju.

Posebice ističemo da se treba poraditi na uspostavi i jačanju adekvatnog sistema internih kontrola u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim i drugim propisima, naročito u oblasti obračuna plata, evidencije i naplate prihoda, usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, te nabavke robe i vršenju usluga u dijelu odabira najpovoljnijih dobavljača u pogledu cijene i ostalih kriterija izbora.

Također, smatramo da se trebaju poduzeti pojačane aktivnosti kod sektora za logistiku i sektora za materijalno – finansijsko poslovanje u dijelu utvrđivanja i poštivanja rokova za kompletiranje i dostavljanje dokumentacije na knjiženje.

Posebice naglašavamo neophodnost većih izdataka na tekućem održavanju pokretne i nepokretne imovine Ministarstva, u cilju zaustavljanja procesa propadanja iste.

Znamo da je u toku proces objedinjavanja i uspostave jedinstvenog Ministarstva odbrane na državnoj razini, da to dodatno usložnjava procese u FMO i VF jer se već osipa kadar istog. Međutim i pored toga, smatramo da će menadžment uložiti dodatne napore i ispoštovati preporuke date u ovom izvještaju.

6 KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo odbrane i Vojska Federacije se očitovalo na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu dopisom broj 12-03-45-1084/05 od 21.06.2005 godine.

Prihvaćeni su svi nalazi i preporuke date u Nacrtu Izvještaja i istaknuto, da je stanje prikazano fer i korektno.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Jadranka Novak, dipl. oec

UR: 025/019, 011 – 03/05

**5.5 FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA,
UPRAVA POLICIJE, UPRAVA ADMINISTRACIJE**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA,
UPRAVE POLICIJE,
UPRAVE ADMINISTRACIJE**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i Uprave administracije** iskazanih na stranicama od 1 do 14, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i Federalnih uprava. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, utvrđeno je sljedeće:
 - nije postupljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu kojim je propisana obaveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;
 - nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakon o trezoru u FBiH i Uredba o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH u dijelu koji reguliše novo zaduživanje, postupke i procedure, uključujući pregovaranje oko uslova, pripremu dokumenata, neophodnih odobrenja i njihovo izvršenje u iznosu od 1.422.462,81 KM od strane Uprave policije;
 - nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH u dijelu u kome se reguliše da se ne smiju isplaćivati izdaci koji nisu predviđeni (novčane nagrade, zaduživanje);
 - nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Budžeta u iznosu od 49.386 KM od strane Uprave policije;
 - nije se dosljedno provodila Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, u dijelu općih uslova postupaka nabavke, u dijelu u kome se reguliše na koje se nabavke roba ista ne primjenjuje, u dijelu u kome se reguliše otvaranje i prihvatanja ponuda i u dijelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora;
 - u primjeni je bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji koji nije imao potrebnu saglasnost Vlade Federacije propisanu članom 58. Zakona o upravi FBiH, što je imalo za posljedicu raspoređivanje uposlenika na radna mjesta koja nisu sistematizovana;
 - nije u potpunosti usklađen Pravilnik o platama i drugim primanjima službenika i namještenika FMUP-a sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH u dijelu utvrđivanja visine koeficijenata uposlenicima;
4. Po našem mišljenju zbog navoda iz prethodne tačke **finansijski izvještaji, ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2004. godine Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i Uprave administracije.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: FMUP) osnovano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH »broj 19/2003), a unutrašnji poslovi iz nadležnosti FBiH, njihova organizacija, rukovođenje i nadležnost uređeni su Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine (« Sl. novine F BiH » broj 19/2003).

U skladu sa navedenim Zakonom, unutrašnji poslovi iz nadležnosti ministarstva se odnose na :

- Sprečavanje i otkrivanje krivičnih dijela terorizma, međukantonalnog kriminala, stavljanje u promet opojnih droga, te pronalaženje i hvatanje učinilaca tih krivičnih dijela i njihovo privođenje nadležnim organima,
- osiguranje određenih osoba i zgrada Federacije,
- školovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje,
- državljanstvo Federacije.

Zakonom je regulisano da FMUP vrši nadzor nad radom kantonalnih organa u vezi sa provođenjem federalnih zakona i propisa u slučajevima kada je to provođenje povjereno kantonalnom organu po federalnom zakonu.

Unutrašnja organizacija i način rada FMUP-a, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ministarstva na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 27. decembra 2002. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji ministarstva na koji je također Vlada dala svoju saglasnost 15.07.2004. godine.

U skladu sa navedenim Pravilnikom, poslovi iz nadležnosti FMUP vrše se u okviru organizacionih jedinica: Kabinet ministra (sa Policijskom akademijom i Uredom za žalbe javnosti) i uprava: Uprava policije i Uprava administracije.

Federalnim ministarstvom rukovodi ministar. U rukovođenju federalnim ministarstvom, ministar ima ovlaštenja utvrđena Ustavom Federacije BiH, Zakonom o upravi u FBiH i drugim federalnim zakonima i propisima.

U skladu sa članovima 23. i 40. Zakona o unutrašnjim poslovima FBiH, Upravom administracije i Upravom policije rukovode direktor administracije i direktor policije. Isti su odgovorni ministru.

U rukovođenju Upravom administracije direktor administracije rukovodi svim organizacionim jedinicama osim Kabineta ministra, Uprave policije i Unutrašnje kontrole, utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a.

U rukovođenju Upravom policije, direktor policije rukovodi svim organizacionim jedinicama koje obavljaju poslove policije, utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a.

Na dan 31.12.2004. godine, na nivou FMUP-a je bilo 1196 uposlenika, od čega 55 u Kabinetu ministra i Policijskoj akademiji, 928 uposlenika u Upravi policije i 213 uposlenika u Upravi administracije.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da, FMUP (u daljem tekstu prilikom navođenja ove skraćenice mislimo na sva tri korisnika u sastavu FMUP-a) nije postupilo po datim preporukama koje se odnose na: primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; primjenu Zakona o računovodstvu i Pravilnika o knjigovodstvu u dijelu popisa i usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, usaglašenosti Pravilnika o platama i drugim ličnim primanjima službenika i namještenika u FMUP-u sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, nedosljedna primjena Uredba o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i nedonošenje pisanih pravila i procedura o postupanju u trošenju sredstava.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMUP-a, i federalne uprave pridržavali zakona i instrukcija koje se na njih odnose; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMUP i uprava u njegovom sastavu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

Uvažavajući specifičnost ministarstva, revizorski tim je odlučio da nalaze revizije gdje je to moguće iznosi odvojeno. Nalazi koji se odnose na sva tri korisnika bit će iznijeti kao zajednički nalazi na nivou ministarstva.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMUP-a, Upravom policije i Upravom administracije uređeno je Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije BiH.

Unutrašnja organizacija i način rada FMUP-a regulisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kojeg smo naveli u Uvodu ovog Izvještaja. Tokom gotovo cijele 2004. godine u primjeni je bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donesen u 2003. godini, za koji se utvrdilo da nije prošao predviđenu proceduru prilikom donošenja, odnosno da ne posjeduje saglasnost Vlade Federacije kako je to propisano članom 58. Zakona o upravi u FBiH.

Obzirom da su rješenja o rasporedu na radna mjesta donesena 2003. godine, na bazi ovakvog Pravilnika i da su bila podloga za obračun plata tokom gotovo cijele 2004. godine imamo sa pravnog aspekta situaciju da su se isplaćivale plate uposlenicima na radnim mjestima koja nisu sistematizovana važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2002. godine, (npr. šef kabineta ministra ili kompletan Odsjek za suzbijanje trgovine ljudima).

Formirane su interesorna radna grupa Zaključkom Vlade FBiH od 07.08.2003. godine i ekspertna pravna grupa koju su sačinjavali predstavnici EUPM, OHR-a, Ureda za zakonodavstvo, Vlade FBiH i FMUP-a i iste su vodile raspravu oko navedenih pravilnika i dale svoje stručno mišljenje.

Kompletna situacija se prevazilazi kada Vlada Federacije 15. jula 2004. godine, daje saglasnost na Izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji broj: 08 – 636 od 27.12.2002. godine, odnosno na Pravilnik koji je imao pravnu snagu ali nije bio u primjeni.

U skladu sa postojećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, u Sektoru za materijalno-finansijske poslove koji organizaciono pripada Upravi administracije, obavljaju se finansijsko - računovodstveni poslovi za sva tri korisnika u sastavu FMUP-a.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da su organizacione jedinice FMUP-a – Kabinet ministra i Uprava administracije krajem 2004. godine uskladile rasporede uposlenika na radna mjesta sa postojećim izmjenama Pravilnika. Organizaciona jedinica FMUP-a Uprava policije nije to uradila do dana završetka ove revizije.

Također, tokom revizije konstatovali smo neusuglašenost u tumačenju Zakona o unutrašnjim poslovima FBiH, u dijelu koji se odnosi na pitanja ovlaštenja i rukovođenja ministra i direktora federalnih uprava u sastavu ministarstva. Isto je još više usložnjeno donošenjem Odluke Vlade Federacije broj 80/2004 od 24.02.2004. godine kojom Vlada zadužuje Federalno ministarstvo finansija da prilikom Nacrta budžeta FBiH za 2004. godinu, sredstva predviđena na poziciji FMUP-a evidentira u tri razdjela: FMUP-a (Kabinet ministra i Policijska akademija), Upravu policije FMUP-a i Upravu administracije FMUP-a i Dopisom Federalnog ministarstva

finansija od 26.02.2004. godine upućenog FMUP-u, da se dostave prijedlozi budžeta za nove budžetske korisnike u okviru FMUP-a. Ove Odluke su uslijedile nakon pisma Visokog predstavnika upućenog ministru FMUP-a i Premijeru Vlade Federacije o potrebi uspostavljanja zasebnih budžeta za Upravu policije i Upravu administracije u sastavu ministarstva. Budžet FMUP-a, za 2004. godinu Parlament FBiH je usvojio kao tri glave, pod sljedećim nazivima: Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije i Uprava administracije.

Na osnovu razgovora sa odgovornim osobama i uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Stručni kolegij koji je osnovan u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, nije donosio zaključke po bitnim pitanjima koja se tiču funkcionisanja i nadležnosti ministarstva, odnosno uprava u njegovom sastavu i drugih pitanja od značaja za rad ministarstva i uprava.

Sve naprijed navedeno upućuje da menadžment nije uspio uspostaviti adekvatan sistem internih kontrola radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa i pouzdanosti finansijskog izvještavanja, što potvrđujemo sljedećim nalazima:

Dugogodišnje neusuglašeno stvarno i knjigovodstveno stanje stalnih sredstava i nepoduzimanje konkretnih mjera na usklađivanju istog, uticalo je da u ovom dijelu nije postupljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna kojima je propisana obaveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Nepoštivanje u potpunosti procedura navedenih u Zakonu o budžetima/ proračunima u FBiH, Uredbi o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH prilikom nabavke vozila «staro za novo» putom leasinga, uticalo je da se nabavka izvrši na nedovoljno transparentan i zakonit način od strane Uprave policije.

Neadekvatno praćenja izvršenja budžeta imalo je za posljedicu prekoračenje istog u dijelu obračuna putnih naloga uposlenicima Uprave policije. Nepoštivanje u potpunosti Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova uticalo je da se postupi na netransparentan način: kod nabavke prehrambenih artikala za prva tri mjeseca 2004. godine, kod angažiranja preduzeća Interšped d. d. za špediterske usluge za nabavku saobraćajnih dozvola po predračunu od 19.03.2004. godine, kod nabavke opreme za akciju «Stari most» u Mostaru, kod ugovaranja i praćenja izvršenja sklopljenih ugovora za nabavku nafte i naftnih derivata i kod praćenja izvršenja troškova tekućeg održavanja.

Prilikom isplata novčanih nagrada povodom 8. marta i obilježavanja novogodišnjih praznika postupljeno je u suprotnosti sa članovima 6. i 36. Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna za 2004. godinu u dijelu koji se odnosi na obavezu potrošnje budžetskih sredstava u skladu sa odobrenim Planom.

Nedostatak i nefunkcionisanje internih kontrola vidljiv je i kod fakturisanja usluga zakupa sale Doma policije i zakupa prostora restorana Doma policije gdje se kod fakturisanja nije obračunao porez na usluge, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga. Također, revizijom je konstatovano da nema pisanih procedura o evidenciji, fakturisanju i praćenju sopstvenih prihoda FMUP-a.

Ovakav način rada FMUP-a, Uprave policije i Uprave administracije u prethodnoj godini i uglavnom nefunkcionisanje sistema internih kontrola ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da se radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti finansijskog izvještavanja u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a sve u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

Funkciju Stručnog kolegija u potpunosti uspostaviti u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, i na istom utvrđivati stavove o značajnim pitanjima iz djelokruga ministarstva, Uprave policije i Uprave administracije, kao i blagovremeno, zakonito i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva, odnosno uprava.

b) Planiranje, donošenje i praćenje budžeta za 2004. godinu

Tokom revizije je konstatovano da nema pisanih procedura vezano za izradu Prijedloga sredstava Budžeta, niti je vršeno usaglašavanje zahtjeva sa usvojenim Budžetom. Prijedlog budžeta FMUP-a, Uprava administracije i Uprava policije dostavljaju Federalnom ministarstvu finansija na osnovu Instrukcija od istog.

Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da su organizacione jedinice slale Upravi administracije svoje zahtjeve za potrebnim sredstvima, što je bilo razmatrano u materijalno-finansijskom sektoru navedene uprave. Ista je zatim zahtjeve prilagođavala u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija i nakon toga dana 29.10.2003. godine FMUP šalje prijedlog Budžeta FMUP-a za 2004. godinu Ministarstvu finansija FBiH (u daljem tekstu: FMF) u iznosu od 34.319.822 KM kojeg je potpisao Ministar FMUP-a.

Međutim, kao što smo već istakli, 24.02.2004. godine Vlada Federacije u svojoj Odluci broj 80/2004 zadužuje Federalno ministarstvo finansija da prilikom izrade Nacrta Budžeta FBiH sredstva predviđena na poziciji FMUP –a evidentira u tri razdjela: FMUP-a, Uprava policije FMUP –a i Uprava administracije FMUP-a.

U skladu s tom Odlukom 25.02.2004. godine, Federalno ministarstvo finansija šalje Dopis FMUP-u da do 26.02.2004. godine dostave FMF-a prijedlog Budžeta po novim budžetskim korisnicima u okviru FMUP-a, kako bi nove budžetske korisnike mogli uključiti u Prijedlog Budžeta FBiH za 2004. godinu. Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da je direktor Uprave policije potpisao i poslao Prijedlog budžetskog zahtjeva, u kojem je dostavljena tabela prijedloga za sva tri budžetska korisnika FMUP-a u ukupnom iznosu od 34.319.822 KM, u kojoj je zahtjev za **Upravu policije iznosio 25.414.477 KM** ili 74.05%, zahtjev za Kabinet ministra iznosio 3.066.550 KM ili 8,94 % i zahtjev za **Upravu administracije iznosio 5.838.795 KM** ili 17.01%.

Uprava administracije je dana 26.02.2004. godine poslala Prijedlog za budžetskim sredstvima na isti iznos koji je bio naznačen u već poslatoj zajedničkoj tabeli, dok je od strane ministra dana 08.03.2004. godine upućen dopis FMF sa Prijedlogom budžetskog zahtjeva za MUP – Kabinet ministra i Policijsku akademiju na iznos od 4.108.456 KM, koji je različit od tabelarnog Prijedloga budžetskih zahtjeva koji je već bio dostavljen FMF. Naprijed navedeno upućuje na lošu komunikaciju i neorganiziranost u izvršavanju poslova unutar ministarstva.

Po usvojenom Budžetu od strane Parlamenta Federacije BiH, konstатовano je da nije vršeno usaglašavanje Prijedloga zahtjeva i odobrenog Budžeta i da nema pisanih procedura za isto.

Uvidom u Zapisnik komisije o popisu novčanih sredstava u blagajni FMUP-a - Uprava policije sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, konstatovali smo da je u blagajni zatečena neproknjižena dokumentacija po osnovu obračunatih putnih naloga u iznosu od 48.424 KM kao i popis neproknjiženih računa u blagajni Uprave policije u iznosu od 962,59 KM, što predstavlja prekoračenje Budžeta za Upravu policije za navedene iznose. Razlog za ovo prekoračenje je što na budžetu Uprave policije na ovim izdacima nije bilo više raspoloživih sredstava. Iste terete Budžet 2005. godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH za 2004. godinu.

Izradu prijedloga zahtjeva godišnjeg budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Uputstvom FMF o načinu i elementima izrade budžeta.

Izvršavanje Budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta/ proračuna FBiH.

c) Sopstveni prihodi FMUP-a, Uprave policije i Uprave administracije

Prema knjigovodstvenoj evidenciji ukupno iskazani prihodi od pružanja usluga iznose 2.309.370 KM, od čega za Kabinet ministra iznose 1.470.842 KM, za Upravu policije iznose 514.220 KM i za Uprava administracije iznose 324.308 KM.

Tokom revizije, konstatovali smo da se sopstveni prihodi ostvaruju na osnovu potpisanih Ugovora kojima se reguliše usluga pratnje novca sa Centalnom bankom BiH, po ugovorima za izdavanje sale i restorana Doma policije na korištenje, po osnovu zahtjeva kantonalnih MUP-ova za registarske tablice, saobraćajne dozvole i druge javne isprave. Uposlenici koji rade na poslovima fakturisanja, po ispostavljenoj i potpisanoj fakturi od strane referenta koji je fakturisao, načelnika materijalno - finansijskog sektora, načelnika odjeljenja u ovom sektoru i direktora sektora, jedan primjerak fakture šalju u finansijsko knjigovodstvo na knjiženje. Konstatovali smo da nema analitičke evidencija prihoda po njihovoj strukturi niti ima pisanih procedura o načinu postupanja po različitim osnovama fakturisanja izvršenih usluga.

Na bazi uzorka fakture za pružene usluge ishrane i smještaja za pripadnike koji su pohađali tranzicione kurseve i obuku kadeta Državne granične službe BiH (u daljem tekstu: GDS BiH) u objektu Centar za obuku Suhodol, za period od 03.02.2004. godine do 29.02. 2004. godine na iznos od 30.962 KM, konstatovali smo da je osnov za ovakav način prikupljanja prihoda u Zakonu o unutrašnjim poslovima u dijelu kojim se regulira da Policijska akademija FMUP-a može školovati kadrove i za potrebe Državne granične službe.

Kod ostvarivanja sopstvenih prihoda od najma (faktura za korištenje press sale Doma policije u iznosu od 150 KM za period od 11 do 14 sati dana 21.04.2004. godine, fakture za zakup prostora restorana Doma policije za zakupoprime Abeille d.o.o.Sarajevo na iznos od 6.422,30 KM), konstatovali smo da su iste ispostavljene na osnovu sklopljenih ugovora o iznajmljivanju prostora, **međutim na fakturi nije obračunat porez na promet usluga što nije u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga.**

Uvidom u fakturu u iznosu od 46.000 KM za MUP-Tuzlanski kanton, konstatovali smo da je ista sačinjena na osnovu Ugovora o međusobnim pravima i obvezama FMUP-a i MUP-a Tuzlanskog kantona u školovanju polaznika Policijske akademije FMUP-a a u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima gdje je regulisano da se školovanje polaznika akademije za potrebe kantonalnih organa uređuje posebnim ugovorom.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatovali smo da je FMUP u 2004. godini uspio usaglasiti sa Trezorom potraživanja u iznosu od 3.069.123 KM, a ukupno iskazani naplaćeni sopstveni prihodi FMUP-a iznose 2.309.370 KM, dakle više nego što je naplaćeno vlastitih prihoda u 2004. godini na Jedinstveni račun trezora (u daljem tekstu: JRT) za FMUP. Razlog tomu je veliko zalaganje uposlenika FMUP-a koji rade na ovim poslovima i njihovim stalnim kontaktima sa Sektorom za trezorom FMF i zahtjevima za dostavu Izvještaja o izvršenim uplatama. **Odgovorni uposlenici u FMUP ističu da sa uspostavljanjem trezorskog načina poslovanja postoji stalni problem « prepoznavanja» uplata za njihova potraživanja jer sve uplate nisu evidentirane na Izvještaju o izvršenim uplatama FMUP-a i iste nisu knjižene kao sopstveni prihod FMUP-a već kao prihod Federacije FBiH, tako da za te uplate ostaju otvorena potraživanja MUP-a i ista ne daju pravo stanje potraživanja kupaca.**

Ovaj problem FMUP je isticao i upućivao dopise ministarstvu finansija da se isti pokuša rješavati, međutim do kraja 2004. godine na ovom polju nije bilo značajnijih poboljšanja.

Na usluge zakupa prostora obračunavati i plaćati porez na promet usluga u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga.

U saradnji sa Sektorom za trezor – Grupa za računovodstvo, pridržavati se Uputstva o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, u dijelu u kome se regulišu potraživanja od kupaca.

d) *Izvršenje budžeta za 2004. godinu*

Kabinet ministra

R/br	Opis	Izmjena i dopuna Budžeta za 2004. god.	Izvršenje budžeta za 2004. god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	4/3
UKUPNI RASHODI I IZDACI		3.480.887	2.241.201	64
1.	Bruto plaće i naknade	1.271.150	875.252	69
2.	Naknade troškova zaposlenih	317.920	317.024	100
3.	Doprinosi poslodavca	165.880	139.925	84
4.	Putni troškovi	100.000	29.036	29
5.	Izdaci za energiju	480.000	319.325	66
6.	Izdaci za komunalne usluge	150.000	80.834	54
7.	Nabavka materijala	430.000	228.371	53
8.	Izdaci za usluge prijevoza	45.000	11.698	26
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.600	-	-
10.	Izdaci za tekuće održavanje	60.000	47.305	79
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	7.000	6.939	99
12.	Ugovorene i druge usluge	258.040	94.474	37
13.	Grantovi neprofitnim organizacijama	5.000	5.000	100
14.	Nabavka opreme	119.175	60.367	51
15.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	70.121	20.652	37

Uprava policije

R/br	Opis	Izmjena i dopuna Budžeta za 2004. god.	Izvršenje budžeta za 2004. god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	4/3
UKUPNI RASHODI I IZDACI		21.195.484	20.691.272	98
1.	Bruto plaće i naknade.	11.800.230	11.668.628	99
2.	Naknade troškova zaposlenih	3.891.530	3.878.897	100
3.	Doprinosi poslodavca	1.994.100	1.955.658	98
4.	Putni troškovi	420.000	419.969	100
5.	Izdaci za energiju	470.000	325.146	69
6.	Izdaci za komunalne usluge	320.000	320.000	100
7.	Nabavka materijala	630.490	556.236	88
8.	Izdaci za usluge prijevoza	245.000	244.901	100
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	8.450	785	9
10.	Izdaci za tekuće održavanje	260.000	227.511	87
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	137.000	76.083	56
12.	Ugovorene i druge usluge	187.010	186.514	100
13.	Grantovi pojedincima	11.100	11.100	100
14.	Nabavka opreme	563.428	563.358	100
15.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	257.146	256.486	100

Uprava administracije

R/br	Opis	Izmjena i dopuna Budžeta za 2004. god.	Izvršenje budžeta za 2004. god.	Indeks 4/3
1	2	3	4	4/3
UKUPNI RASHODI I IZDACI		4.922.854	4.635.207	94
1.	Bruto plaće i naknade.	2.054.730	2.021.394	98
2.	Naknade troškova zaposlenih	935.260	920.622	98
3.	Doprinosi poslodavca	251.810	239.528	95
4.	Putni troškovi	30.000	13.941	46
5.	Izdaci za energiju	300.000	267.280	89
6.	Izdaci za komunalne usluge	210.000	191.136	91
7.	Nabavka materijala	749.060	741.560	99
8.	Izdaci za usluge prijevoza	60.000	37.991	63
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.000	-	-
10.	Izdaci za tekuće održavanje	90.000	44.817	50
11.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	16.000	12.118	76
12.	Ugovorene i druge usluge	90.000	75.909	84
13.	Nabavka opreme	113.331	68.909	61
14.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	21.663	-	-

Izmjenama i dopunama Budžeta za 2004. godinu za FMUP - Kabinet ministra odobrena su sredstva u iznosu od 3.480.887 KM, a u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta iskazana su u iznosu od 2.241.202 KM, za Upravu policije odobrena sredstva su 21.195.484 KM a iskazana u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta u iznosu od 20.691.272. KM i za Upravu administracije odobrena sredstva su 4.922.854 KM a iskazana u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta u iznosu od 4.635.207 KM.

Međutim, bez obzira na manje iskazana u odnosu na odobrena sredstva Budžetom, Uprava policije je ostvarila prekoračenje budžeta, što smo obrazložili u ranijem poglavlju.

Troškovi za **bruto plate i naknade**, na nivou FMUP-a iskazani su u iznosu od 16.900.386 KM što u odnosu na plan od 19.030.820 KM predstavlja ostvarenje od 89 %. Iskazani troškovi bruto plata i naknada za Kabinet ministra iznose 1.015.177 KM, za Upravu administracije iznose 2.260.923 KM i za Upravu policije iznose 13.624.286 KM.

Budžet koji je odobren za kompletno FMUP-a, za 2004. godinu je izrađen na osnovu 1.282 uposlenika, dok prosječni broj uposlenih, kojeg smo dobili na osnovu isplaćenih plata, iznosi 1.239.

Provedenom revizijom smo utvrdili da su obračun i isplata plata za prvih šest mjeseci 2004. godine rađeni na osnovu Pravilnika o platama donesenog 2001. godine, a u drugoj polovini 2004. godine pored

Pravilnika u primjeni je i Uredba o plaćama i dodacima na plaću pripadnika policije Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, koju je donijela Vlada Federacije na osnovu člana 19. Zakona o Vladi Federacije.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim je utvrdio da pomenuti Pravilnik nije usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, u dijelu koji se odnosi na visinu koeficijentata, što su utvrdile i prethodno obavljene revizije od strane Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH.

Visina plate uposlenika određuje se na osnovu rješenja o rasporedu uposlenika na odgovarajuće radno mjesto u skladu sa primijenjivanim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, bez izdavanja odgovarajućeg rješenja o koeficijentu.

Prilikom izvođenja revizije, konstatovali smo da se neka radna mjesta uopšte ne mogu prepoznati u važećem i primjenjivanom Pravilniku o plaćama i drugim primanjima službenika i namještenika FMUP-a jer je isti donesen 2001. godine, a pravilnici o unutrašnjoj organizaciji koji su bili u primjeni u 2004. godini doneseni su 2002. i 2003. godine. Revizorski tim ne može potvrditi da u ovakvim slučajevima postoje pisana pravila za određivanja koeficijenta, već je stekao utisak da se svaki slučaj rješava pojedinačno, bilo određivanjem koeficijenta po stepenu stručne spreme u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, bilo zadržavanjem koeficijentata koje su uposlenici imali prije donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta 2003 godine.

Dodatni problem koji je usložnio i onako komplikovanu situaciju u vezi plata je taj da je tokom gotovo cijele 2004. godine bio u primjeni Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donesen u 2003. godini, za koji se utvrdilo da nije prošao predviđenu proceduru prilikom donošenja, odnosno da ne posjeduje saglasnost Vlade Federacije kako je to propisano članom 58. Zakona o upravi u FBiH.

U 2004. godini **troškovi naknada zaposlenim**, na nivou FMUP-a su izvršeni u iznosu od 5.116.543 KM što u odnosu na plan od 5.144.710 KM predstavlja ostvarenje od 99,45 %. Izvršeni troškovi naknada za Kabinet ministra sa Policijskom akademijom iznose 317.024 KM, za Upravu policije iznose 3.878.897 KM i za Upravu administracije iznose 920.622 KM.

Uvidom u isplatu naknade za **troškove prevoza s posla i na posao** koja je u 2004. godini isplaćena u ukupnom iznosu od 1.009.320 KM na nivou FMUP-a, od čega za Kabinet direktora i Policijsku akademiju u iznosu od 29.223 KM, za Upravu policije u iznosu od 865.545 KM i za Upravu administracije u iznosu od 114.552 KM.

Revizorski tim je izvršio uvid u isplatu naknada za prevoz s posla i na posao kako bi provjerio njihovu pravilnost i odraz koji je imala nova Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plate (u daljem tekstu: Uredba o naknadama), donesena od strane Vlade Federacije 26.06.2004. godine.

Na osnovu revizorskog uzorka, revizorski tim konstatuje sljedeće:

1. korištenje usluga prevoza u javnom gradskom saobraćaju za 2004. godinu za radnike i pripadnike MUP-a FBiH uređeno je ugovorom sa KJKP «Gras» kojeg je potpisao ministar MUP-a 23.12.2003. godine. Na ovaj način omogućena je kupovina kupona Grasa uz popust 20 %.
2. tokom cijele godine imamo nepravilnu primjenu Uredbe o naknadama u dijelu koji se odnosi na isplatu, u gotovini, umanjene novčane naknade mjesečne karte gradskog prevoza (80 %).
3. Izmjena Uredbe od 26.06.2004. godine je stvorila poteškoće u primjeni iste, tačnije rečeno radnika Uprave policije i Uprave administracije, obzirom da isti najviše koriste međugradski prevoz. Problem u tumačenju je izazvao član 3. Uredbe o naknadama. Revizorski tim je utvrdio da se je na osnovu donesenih rješenja od strane direktora Uprava, ova naknada isplaćivala na način: dnevna karta x 2 x broj radnih dana. (Tako npr. imamo obračunatu naknadu za prevoz na bazi dnevne karte za 4 mjeseca (7 KM x 2 x 87 radnih dana) na relaciji Busovača – Sarajevo – Busovača u iznosu od 1.200 KM. Obračun ove naknade na bazi mjesečne karte prema važećem cjenovniku bi iznosi 218 KM x 4 mjeseca = 872 KM.)

Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplate naknada, revizorski tim je metodom uzorka konstatovao i isplate novčanih nagrada svim službenicama i namještenicama Kabineta ministra, Policijske akademije, Uprave administracije i Uprave policije od po 100 KM, na koje je uredno plaćen porez od 50 %, na osnovu donesenih odluka od strane ministra MUP-a, direktora Uprave administracije i direktora Uprave policije, a povodom obilježavanja 8. marta – Dana žena. Ukupno isplaćena sredstva povodom 8. marta su 22.700 KM u neto iznosu, odnosno 34.050 KM u bruto iznosu.

Također smo konstatovali i plaćanje fakture u iznosu od 15.016 KM preduzeću MIMS d.o.o. Sarajevo, evidentiranu na poziciji naknada, koja se odnosi na isporuku 640 komada novogodišnjih paketića koji su podijeljeni djeci uposlenika na nivou kompletnog Federalnog MUP-a.

Revizorski tim skreće pažnju i ministru i direktorima uprava na član 36. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, u kome izričito stoji: «Sredstva – pozicija «Naknade troškova zaposlenih» doznačavat će se korisnicima Budžeta na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima, Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika i namještenika organa uprave u FBiH i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH». Također, ukazujemo na član 6. istog Zakona, u kojem stoji da korisnici sredstva budžeta koriste u skladu sa svojim godišnjim finansijskim planom i da su se prilikom formiranja zahtjeva za potrebnim sredstvima u 2004. godini bili dužni pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta za 2004. godinu od strane FMF kojim ovakva vrsta naknada nije predviđena Budžetom u 2004. godini.

Iz razloga koje smo gore obrazložili, revizorski tim ne može potvrditi pravilnost ovakvih isplata.

Revizorski tim je utvrdio i isplatu od po 400 KM za 40 službenika i namještenika Uprave policije koji imaju preko 25 godina radnog staža, na osnovu Odluke direktora Uprave policije u ukupnom iznosu od 16.000 KM koje su isplaćene kao «jubilarne nagrade». Ove «jubilarne» novčane nagrade su isplaćene preko blagajne Uprave policije u gotovini, a povodom obilježavanja Dana policije.

Mi smo mišljenja da se ove nagrade ne mogu okarakterisati kao jubilarne, obzirom da nisu isplaćene za jubileje od 5, 10, 15, 20, 25, 30 godina i više kako je to predviđeno Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, već linearno od po 400 KM ovlaštenim službenicima Uprave policije koji su navršili između 25 i 40 godina radnog staža.

Da se donese novi Pravilnik o plaćama i naknadama službenika, namještenika i pripadnika policije u skladu sa važećim zakonskim propisima, te da se donesu rješenja o koeficijentima za obračun plate za svakog uposlenika;

Da se prilikom donošenja rješenja o isplati novčanih naknada za gradski i međugradski prevoz, osigura dosljedna primjena odredbi Uredbe o naknadama, vodeći računa o raspoloživosti i racionalnosti korištenja budžetskih sredstva;

Sa odobrenih budžetskih pozicija isplaćivati samo one izdatke koji su i previđeni u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta od strane FMF;

Prilikom isplata iz blagajne voditi računa o ograničenjima datih Uputstvom o blagajničkom poslovanju u pogledu visine dozvoljenog iznosa.

Iskazani izdaci za nabavku materijala na nivou FMUP-a iznose 1.526.166 KM od čega za Kabinet ministra 228.370 KM, za Upravu policije 556.235 KM i za Upravu administracije 741.559,82 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na nabavku registarskih tablica, prehrambenih artikala i saobraćajnih dozvola.

U okviru izdataka za nabavku materijala, iskazanih za Upravu policije u iznosu od 556.235 KM treba istaći da je vršena nabavka prehrambenih artikala za potrebe kuhinje za Specijalnu policijsku jedinicu u Upravi policije, a ista nije planirana u prezentiranom Prijedlogu budžeta Uprave policije. Uvidom u fakturu od 15.03.2004. godine na iznos od 13.409,68 KM, te otpremnice od 11.03.2004. godine poduzeća MIMS Sarajevo za isporuku hrane za Specijalnu policijsku jedinicu, konstatovali smo da je nabavka **izvršena prije dobivanja saglasnosti od strane FMF za neposrednu pogodbu, i prije sklapanja Ugovora sa dobavljačem, što nije u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu: Uredbom).**

Naime dana 12.03.2004 godine, direktorica Uprave administracije šalje zahtijev Federalnom ministarstvu finansija za dobivanje saglasnosti za neposrednu pogodbu sa preduzećem MIMS Sarajevo za nabavku prehrambenih artikala i napitaka jer ni u ponovnom pokušaju javnog oglašavanja nisu uspjeli prikupiti tri prihvatljive ponude, i po dobivenoj saglasnosti od 20.04.2004 godine sva tri budžetska korisnika FMUP-a dana 23.04.2004 godine sklapaju Ugovore sa navedenim preduzećem.

Nabavku prehrambenih artikala prije dobivanja saglasnosti za neposrednu pogodbu i prije potpisivanja Ugovora konstatirali smo i kod FMUP-a – Kabineta ministra.

Kod izdataka za nabavku materijala iskazanih za Upravu administracije u iznosu 741.559,82 KM, najveću stavku čine izdaci za nabavku saobraćajnih dozvola i registarskih tablica. Vlada Federacije je donijela zaključak broj 03-04-229/04 od 23.03. 2004. godine kojim se ovlašćuje FMUP-a za nabavku saobraćajnih

dozvola i registarskih tablica, i u skladu s tim 29.03.2004. godine direktorica Uprave administracije donosi Odluku o nabavci saobraćajnih dozvola i sklapanju Ugovora sa dobavljačem ETON International London, kao ponuđačem koji ima zaštićeno pravo na robu - papir od koga se izrađuje ovaj javni dokument radi jednoobraznosti na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Preduzeće za obavljanje špediterskih poslova, Interšped d.d. Sarajevo je ispostavio predračun na 235.279,39 KM od 19.03.2004. godine za uvoz saobraćajnih dozvola od firme ETON INTERNATIONAL LONDON po kome je dat avans, ispostavljena je narudžbenica za dobavljača Interšped od 05. aprila 2004. godine i račun od 31.05.2004. godine.

Interšped je izabran na osnovu saglasnosti FMF za neposrednu pogodbu od 14.04.2004. godine, a na osnovu zahtijeva FMUP-a od 29.03.2004. godine obzirom da se ni u ponovljenom oglasu objavljenom dana 09.01.2004. godine nisu javila najmanje tri ponuđača.

Iz naprijed navedenog zaključili smo da je Uprava administracije angažovala preduzeće Interšped prije nego je dobivena saglasnost FMF da se sa istim sklopi Ugovor, što nije u potpunosti u skladu sa Uredbom.

Na osnovu uzorka fakture SHOT Zenica na iznos od 43.293 KM od 17.07.2004. godine konstatovali smo da se ista odnosi na nabavku opreme po zahtjevu Sektora za komunikacije i informatiku koji je u sastavu Uprave administracije, od 14.06.2004. godine a koja je trebala biti nabavljena za realizaciju akcije «Stari most». Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nabavka je izvršena na osnovu liste roba sa oznakom «službena tajna» za koje se ne primjenjuje Uredba o nabavci, prilikom nabave roba i usluga kao povjerljive robe i kao robe i usluge s oznakom «službena tajna» koju je potpisao direktor Uprave policije. **Obzirom da su postupci nabavke započeti po Uredbi koja je bila na snazi do stupanja na snagu Uredbe broj 34/04 od 26.06.2004 godine, za ovu listu roba je trebala saglasnost Vlade Federacije, koja timu za reviziju nije prezentirana, te ne možemo u potpunosti potvrditi ispravnost ove nabavke.**

Izdaci za nabavku goriva, maziva, lož ulja i mlaznog goriva za helikopter, na nivou kompletnog Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova su izvršeni u iznosu od 633.445 KM, od čega za Kabinet ministra u iznosu od 268.542 KM, za Upravu administracije u iznosu od 96.002 KM i za Upravu policije u iznosu od 268.901 KM.

Revizorski tim konstatuje da FMUP, za nabavku nafte i naftnih derivata od dobavljača Interoil Srebrenik i Energopetrol Sarajevo, za period 01.01. – 21.05.2004. godine, nije imao sklopljene relevantne ugovore, odnosno nije izvršio odabir ovih dobavljača u skladu sa Uredbom o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Za period 21.05. – 31.12.2004. godine ugovor je potpisan sa firmom Energopetrol Sarajevo, metodom neposredne pogodbe, a na osnovu saglasnosti FMF, nakon dva neuspješno provedena tendera.

Revizorski tim ne može potvrditi relevantnost prezentirane dokumentacije na osnovu koje je Federalno ministarstvo finansija dalo saglasnost za neposrednu pogodbu, obzirom da dostavljeni Zapisnik komisije ne sadrži sve elemente koji su predviđeni članom 31. Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova i da nismo mogli izvršiti uvid u ponude dobavljača po prvom, niti po drugom javnom pozivu koji su, prema dostavljenom pisanom obavještenju od strane ovlaštene osobe ministarstva, vraćene ponudiocima iz razloga njihove formalno – pravne neispravnosti.

Uvidom u način kontrole fakturiranih cijena od strane dobavljača nafte i naftnih derivata, revizorski tim konstatuje da ista u 2004. godini nije postojala. U ugovorima o nabavci nafte i naftnih derivata, a koje su potpisali ministar, direktor Uprave administracije i direktor Uprave policije sa preduzećem Energopetrol Sarajevo, stoji: «Cijene robe važe na dan isporuke. Ponudene cijene iz ponude mijenjaju se na više ili niže ako dođe do promjene cijene franco granica BiH, ili ako dođe do promjene zakonskih propisa na osnovu kojih se mijenja visina državnih dažbina ili uvođenje novih».

Revizorski tim je zaključio da interne kontrole prilikom odvijanja procesa nabavke nafte i naftnih derivata u 2004. godini nisu uopšte funkcionisale, obzirom da nije mogao potvrditi pravilnost izvršenih nabavki za period 01.01. – 21.05. 2004. godine, da nije mogao potvrditi da je na dovoljno transparentan način izvršen izbor dobavljača za period 21.05. - 31.12.2004. godine, da ne vidi smisao niti svrhu u potpisivanju ugovora o nabavci u kojem nema definisane cijene niti ugrađenog mehanizma njene kontrole, da nije mogao izvršiti uvid u ponudu Energopetrola Sarajevo na osnovu kojih su potpisani ugovori o nabavci i da odgovorne osobe nisu mogle da argumentuju promjene cijena u 2004. godini.

Izdaci za tekuće održavanje, na nivou FMUP-a iskazani su u iznosu 319.634 KM što u odnosu na plan od 410.000 KM predstavlja ostvarenje od 78 %. Izvršeni troškovi tekućeg održavanja za Kabinet ministra i Policijska akademiju iznose 47.305 KM, za Upravu administracije iznose 44.817 KM i za Upravu policije iznose 227.512 KM.

Na osnovu revizorskog uzorka mi smo izvršili uvid u ove troškove, te smo konstatovali da su dobavljači «MEGA CENTAR» Sarajevo d.o.o. i ASA PVA d.o.o. odabrani metodom neposredne pogodbe, na osnovu date saglasnosti od strane FMF.

Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na troškove nabavke alata za održavanje helikoptera BELL 206 od firme «MEGA CENTAR» Sarajevo d.o.o. u iznosu 14.972 KM revizorski tim je utvrdio da je saglasnost za odabir dobavljača neposrednom pogodbom, od FMF na ovu nabavku data na osnovu zahtjeva od strane Uprave policije u kojem se navode razlozi hitnosti opravke, te da je druga vrsta nabavke neostvariva zbog vremenskog ograničenja objavljivanja javnog poziva. Revizorski tim ne može potvrditi navedene navode u zahtjevu, jer se uvjerio da je FMUP krajem 2003. godine planirao stavljanje u funkciju helikoptera, te je imao dovoljno vremena da objavi javni poziv, odnosno da izvršenje ovakvih troškova uskladi sa postojećim propisima.

Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na nabavku potrošnog materijala i rezervnih dijelova i auto guma od firme ASA PVA d.o.o. Sarajevo, revizorski tim ne osporavajući provednu formalno – pravnu proceduru prilikom provođenja tendera, naglašava problem nemogućnosti upoređivanja, odnosno kontrole fakturisanih cijena u odnosu na one prihvaćene ugovorom. Naime, radi se od tome da je ugovor potpisan na jedinične cijene sa izračunatim porezom pojedinačno, a fakture za obavljene radove i isporučene rezervne dijelove se dostavljaju sa jedinično iskazanim veleprodajnim cijenama i zbirno iskazanim porezom na promet proizvoda.

Revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi da postoji adekvatna kontrola kod praćenja izvršenja ovih troškova, te je mišljenja da bi se ovaj problem u budućem periodu trebao otkloniti.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava i opreme iskazani na nivou kompletnog FMUP-a iznose 974.772 KM, od čega za Upravu policije 819.844 KM, za Upravu administracije 68.909 KM i za MUP - Kabinet ministra 86.019 KM. Značajnu stavku na ovim izdacima kod Uprave policije čini nabavka motornih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasinga.

Tokom revizije, utvrdili smo da je direktor Uprave policije dana 06.05.2004. godine uputio dopis Federalnom ministarstvu finansija u kome traži da ministar podrži vid nabavke motornih vozila po sistemu «staro za novo» putem leasinga sa rokom otplate tri do pet godina čiji bi izdaci na godišnjem nivou iznosili cca 150.000 KM. U dopisu se ističe da FMUP ima na raspolaganju veći broj motornih vozila koja su dotrajala i koja treba zamjeniti sa novim vozilima, da je taj vid nabavke jedno od rješenja i da će se time osloboditi znatna finansijska sredstva kojima bi uspjeli nabaviti i ostalu opremu neophodnu za efikasniji rad policije.

Na osnovu člana 37. Poslovnika o radu Vlade FBiH, FMF daje Mišljenje FMUP-u broj 06-02-3658/04-O.N. kojim ga obavještava da je isto saglasno sa načinom nabavke navedene opreme. Nakon toga, direktor Uprave policije, bez konsultacija sa ministrom FMUP-a, FMF, dana 04.08.2004. godine donosi odluku o nabavci vozila, formira komisiju za nabavku, objavljuje javni oglas u kome nudi 19 dotrajalih motornih vozila, a traži 37 novih, i na osnovu Zapisnika komisije o izboru najpovoljnijeg ponuđača, dana 25.10.2004. godine sklapa Ugovor o poslovnoj suradnji u cilju finansiranja nabavljenih vozila po sistemu «staro za novo» i kreditno se zadužuje na iznos od 1.422.462.81 KM na period od 36 mjeseci sa prosječnom mjesečnom ratom od 45.435,65 KM. Prema navedenom Ugovoru, Uprava policije je obavezna da za svaki pojedinačni predmet finansiranja sklopi Ugovor o finansijskom leasingu pokretnina, da osigura finansijska sredstva za podmirenje obaveza na ime leasing rate za predmete finansiranja i da registriira predmete leasinga u Registru zaloga BiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da su 30.11.2004. godine sklopljeni pojedinačni ugovori o finansijskom leasingu pokretnina, kao i ugovori o zalogu na ime osiguranja novčanog potraživanja Zalogoprimca prema Zalogodavcu.

Tokom revizije, utvrdili smo da je Uprava policije u proceduri ove nabavke umjesto tenderom traženih 37 novih vozila nabavila 36, da je za cijenu jednog vozila umanjena vrijednost Ugovora u odnosu na ponudu najpovoljnijeg ponuđača, što znači da Ugovor nije sačinjen u skladu sa ponudom, i da se u tom dijelu Uprava policije nije pridržavala Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.

Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da se jedno vozilo manje nabavlja u proceduri raspisanog javnog oglašavanja i isto se nabavlja sklapanjem ugovora o nabavci sa dobavljačom ASA PVA d.o.o. Sarajevo dana 18.10.2004. godine, na osnovu liste roba sa oznakom službena tajna, za koje se ne primjenjuju odredbe Uredbe prilikom nabave roba i usluga. Revizijom smo konstatovali da je nabavka izvršena za vozilo u kome tek treba da se ugradi posebna oprema, dakle ne može biti na listi roba s oznakom «službena tajna» za koju se ne primjenjuju odredbe Uredbe, te smatramo da nabavka ovog vozila nije urađena u skladu sa Uredbom.

Na osnovu svega navedenog, konstatovali smo da nabavka po sistemu «staro za novo» nije u potpunosti izvršena u skladu sa procedurom navedenom u Zakonu o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Uredbi o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH (u daljem tekstu: Uredba).

Zakonom o trezoru u FBiH propisano je da ovlaštenja Trezora uključuju i odgovornost za ukupan dug uključujući novo zaduživanje, planiranje i upravljanjem dugom, da novo zaduženje obuhvata cjelokupne procedure, uključujući pregovaranja oko uslova, pripremu dokumenata, neophodnih odobrenja i njihovo izvršenje, neophodno za stvaranje novih obaveza između pozajmitelja i davatelja kredita u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pomenutom Uredbom je regulisano da subjekti koji uzimaju zajam moraju unaprijed obavijestiti nadzorni organ - Federalno ministarstvo finansija o svojoj namjeri za pregovaranje u vezi zajma i isto je trebalo dostaviti najmanje deset kalendarskih dana prije planiranog datuma zaključivanja Ugovora o zaduživanju Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je isto učinjeno. Također, Uredbom je regulisana obaveza subjekata da donese, uz odobrenje svog nadzornog organa, Plan zajmova koje namjerava uzeti i garancija koje namjerava izdati u toku naredne fiskalne godine. Plan se prilaže Budžetu, čiji je sastavni dio i dostavlja se FMF i federalnom trezoru, uvidom u prezentiranu dokumentaciju isto nije urađeno. U prezentiranom Prijedlogu budžeta Uprave policije za 2004. godinu, planirana je nabavka vozila, međutim, tim za reviziju ne može potvrditi da je ista planirana kao novo zaduživanje. Uredbom je dalje regulisano da se ne mogu izdavati garancije ukoliko nisu unaprijed odobrene od strane Parlamenta Federacije BiH kao dio godišnjeg budžeta. Uprava policije nije tražila i nema garanciju kao ni Odluku Parlamenta Federacije o kreditnom zaduženju što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH. Također Uprava policije nije izvjestila nadzorni organ - Federalno ministarstvo finansija u propisanom roku o uzetom zajmu kako je to Uredbom regulisano, odnosno timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi to potvrdila.

Budžetske izdatke izvršavati u skladu sa planiranim i odobrenim Budžetom i u skladu sa Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH.

Osigurati dosljedno provođenje zakonskih i drugih propisa koji regulišu postupak nabavke roba, usluga i ustupanje radova.

Da menadžment ministarstva izvrši uvid u dokumentaciju vezanu za nabavku vozila po sistemu «staro za novo» putem leasinga i zaduživanje Uprave policije, te na osnovu konstatovanog preduzme odgovarajuće aktivnosti.

Dosljedno provoditi Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH, Zakon o trezoru i Uredbu o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH u dijelu koji reguliše novo zaduživanje, postupke i procedure, uključujući i pregovaranje oko uslova, pripremu dokumenata, neophodnih odobrenja i njihovo izvršenje.

e) Stalna sredstva, potraživanje i obaveze

Stalna sredstva prema konsolidovanom bilansu stanja iskazana su u iznosu od 7.742.585 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da postoji Odluka ministra o redovnom popisu sredstava i obveza FMUP-a za 2004. godinu, broj 01-06/1-14-2-5.264 od 20.12.2004. godine, kao i Rješenje o formiranju komisija za provođenje redovnog godišnjeg popisa u FMUP-u.

Uvidom u Izvještaj komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara u sjedištu FMUP-a, konstatovano je da je komisija imala niz poteškoća iz razloga dugogodišnjeg neusaglašenog stvarnog i knjigovodstvenog stanja, fizičkog neuklanjanja neupotrebljivog otpisanog i rashodovanog inventara iz proteklih godina. Ista je utvrdila manjak stalnih sredstava u iznosu od 33.172 KM, kao i višak koji nije procjenjen i dala prijedlog da se uparuju liste manjka i viška i da se onda utvrdi stvarni manjak i višak.

Uvidom u rekapitulaciju popisa stalnih sredstava na nivou FMUP-a iz Elaborata o popisu, utvrdili smo da **konstatovano stvarno stanje u iznosu 6.676.987,91 KM i knjigovodstveno stanje koje iznosi 7.742.585 KM nisu usuglašeni. Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje razloge neusaglašenosti stvarnog i knjigovodstvenog stanja, a iz razgovora sa odgovornom osobom konstatovali smo da popisom, između ostalih, nisu obuhvaćena sredstva u pripremi u iznosu od 700.483,24 KM, koja se odnose na nedovršeni objekat «Restoran i kuhinja» Policijske akademije Vraca, konstatovan je manjak u iznosu od 67.433,14 KM, te prijedlog za rashod od 47.219,46 KM.**

Iz Zapisnika centralne popisne komisije konstatuje se da se stvarni manjak tek treba utvrditi zato što je najvećim dijelom rezultat promjena lokacija koje nisu evidentirane u momentu promjene u materijalnom

knjigovodstvu i da je potrebno utvrditi koji je uzrok i ko je odgovoran za taj manjak. Na osnovu prijedloga pojedinačnih komisija za rashodovanje stalnih sredstava, Centralna popisna komisija predlaže da se donese odluka i izvrši rashodovanje. Također Centralna popisna komisija predlaže da se formira komisija koja će u skladu sa važećim zakonskim propisima regulisati i definisati imovinsko - pravni status nekretnina FMUP-a, kao i procijenu vrijednosti istih.

Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da je izvršen popis obaveza i potraživanja.

U konsolidovanom bilansu stanja iskazana **potraživanja** iznose 3.378.773 KM, od toga se na nenaplaćena potraživanja za period od 1996 – 2001. godine odnosi 707.869,27 KM, na nepravdane akontacije za službeni put i ostala nepravdana potraživanja od uposlenika u iznosu od 377.619 KM, koja se većinom odnose na ranije godine (od 1992) i ista se prenose iz godine u godinu.

Od ovih potraživanja iznos od 196.065 KM, prema Zapisniku komisije, se odnosi na potraživanje od uposlenika koji više ne rade u FMUP-u, 149.000 KM se odnosi na akontacije iz 1992. godine a prema zapisniku komisije ista nije mogla utvrditi ime i prezime lica koja su primila iznos po priznanicama iz razloga što iste nisu čitljive, a iznos od 24.750 KM odnosi se na isplate iz ranijih godina radnicima koji rade u FMUP-u. Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da su ova potraživanja evidentirana na sumnjivim i spornim potraživanjima u iznosu od 369.815 KM. Ostala potraživanja u iznosu od 2.817.693 KM odnose se na potraživanja od pravnih osoba za izvršene usluge i date avanse.

Ukupne obaveze FMUP-a iskazane su u iznosu od 6.573.090 KM. Od navedenih ističemo obaveze prema uposlenicima u iznosu od 1.772.236 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 3.821.698 KM od čega se na razgraničene prihode odnosi 2.333.576. KM a na razgraničene rashode 1.488.041 KM.

Centralna popisna komisija je predložila Ministru da se izvrši rashodovanje dotrajalih i neupotrebljivih stalnih sredstava, a na osnovu prijedloga za rashod po inventuri za 2004. godinu, o rashodovanju sitnog inventara, o otpisu obaveza i izvršenih pretplata iz ranijeg perioda. Obzirom da Ministar nije potpisao Elaborat o popisu, po istom nije postupljeno.

Dostavljena nam je Glavna knjiga FMUP-a koja nije potpisana od strane ministra. Po izjavi ministra FMUP-a, razlog za ovakav postupak je nepotpisivanje Elaborata o popisu od 1992. godine, pa neće niti on da odobri neusuglašena stanja imovine već dugi niz godina, nedostatak službenih pištolja na osnovu Zapisnika komisije o popisu, neriješena zastarjela i nepravdana potraživanja koja se prenose iz godine u godinu. Timu za reviziju je dostavljena prepiska još iz 2002. godine sa FMF u vezi stručnog mišljenja za otpis zastarijelih potraživanja za isplate preko blagajne, a isto je predložilo FMUP-u da se uputi pismeni zahtijev Vladi Federacije imajući u vidu da Vlada donosi Odluku o otpisu. Ovaj problem još uvijek nije riješen.

U skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH uskladiti stanje sredstava iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;

U dogovoru sa Vladom Federacije i FMF razmotriti zastarjela i nepravdana potraživanja i preduzeti adekvatne mjere po istom.

5 ZAKLJUČAK

Stupanjem na snagu Zakona o unutrašnjim poslovima u 2003. godini, došlo je do različitosti u tumačenju po pitanju ovlaštenja i rukovođenja ministra i direktora uprava u sastavu ministarstva. Taj problem se produbljuje početkom 2004. godine donošenjem odluka o odvojenim budžetima uprava, kao novim budžetskim korisnicima u sastavu FMUP-a. Sistem rukovođenja ministarstvom se na određeni način usložnjava. U ovom slučaju rukovođenje ministarstvom kao cjelinom vrši federalni ministar, a rukovođenje federalnim upravama vrše direktori tih uprava, svaka u okviru svojih ovlaštenja. Pitanja koja se tiču odnosa federalnih uprava i FMUP-a, odnosno direktora uprava i ministra uređena su odredbama člana 115. Zakona o upravi u Federaciji BiH, a pitanje ovlaštenja direktora tih uprava u odnosu na rukovođenje uprava uređena su članovima 23. i 40. Zakona o unutrašnjim poslovima, koji je lex specialis.

Donošenjem Zakona o državnoj službi u FBiH derogiraju se određene odredbe Zakona o unutrašnjim poslovima koje su u suprotnosti sa tim zakonom (npr. član 21. Zakona o državnoj službi predviđa da o pravima i dužnostima državnih službenika iz radnog odnosa odlučuje rukovodilac organa državne službe).

Postojeći Zakon o trezoru u FBiH definiše da ministarstvo koje u svom sastavu ima potrošačke jedinice budžetski je nadležno za iste. Isto tako se kaže da su svi ministri odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava, uključujući budžetske korisnike i potrošačke jedinice koji spadaju u njihovu nadležnost.

Isti ćemo da se treba poraditi na uspostavi i jačanju adekvatnog sistema internih kontrola u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim i drugim propisima, naročito u oblasti poštivanja zakonskih procedura prilikom zaduživanja, obračuna plaća, usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, te nabavke robe i vršenju usluga u dijelu odabira najpovoljnijih dobavljača u pogledu opštih uslova postupaka nabavke i u dijelu praćenja izvršavanja sklopljenih ugovora i isplata novčanih nagrada. Smatramo da se dio navedenih problema može rješavati na sastancima Stručnog kolegija koji će utvrđivati stavove o značajnim pitanjima iz djelokruga ministarstva, Uprave policije i Uprave administracije.

Revizorski tim je mišljenja da problemi koje smo uočili traju već dugo i da se osjeća nedostatak volje za napredak, odnosno za rješavanje istih od strane menadžmenta ministarstva i uprava. Konstatovali smo da u velikom dijelu nisu ispoštovane preporuke iz prethodnog i prethodnih izvještaja, da je ovo peta godina revizije i da je krajnje vrijeme da menadžment mora odlučnije djelovati i uložiti dodatne napore za poduzimanje mjera na otklanjanju uočenih nepravilnosti i realizaciji datih preporuka u dosadašnjim Izvještajima Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH. Isto tako smo mišljenja da bi Vlada FBiH, u skladu sa svojim ovlaštenjima, trebala pojačati svoje aktivnosti na rješavanju navedenih problema u funkcionisanju ovog ministarstva.

Znamo da je u toku proces objedinjavanja i uspostave jedinstvenog Ministarstva unutrašnjih poslova na državnom nivou, da to dodatno usložnjava procese u istom. Međutim, i pored toga, smatramo da će menadžment uložiti dodatne napore i ispoštovati preporuke date u ovom izvještaju.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo unutarasnjih poslova dopisom broj 01-548 od 26.07.2005. godine, Uprava policije dopisom broj 09-1377 od 22.07.2005. godine i Uprava administracije dopisom broj 04-06/1-14-1-1677 od 25.07.2005. godine, pojedinačno su se očitovali na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu.

Data su obrazloženja na određene utvrđene nalaze prezentirane u Nacrtu Izvještaja i naknadno je dostavljena dokumentacija koju je tim za reviziju, uglavnom, već posjedovao i na osnovu koje je utvrdio nalaze, tako da ista nije mogla uticati na nalaze koji su utvrđeni i prezentirani u Nacrtu Izvještaja. Dio dokumentacije koja je naknadno dostavljena, u formi informacija i dopisa iz 2005 godine ne predstavlja nikakav novi dokaz i također ne utiče na nalaze utvrđene i prezentirane u Nacrtu Izvještaja.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Jadranka Novak, dipl. ecc.

UR – 017, 032– 03/05

5.6 FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva pravde** iskazanu na stranicama 1 do 4, za godinu koja je završila 31.decembra 2004. godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva pravde. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl.novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima.Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva pravde, skrećemo pažnju na slijedeće činjenice :
 - nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu nedonošenja procedura i pravila kojim bi se odredila visina i način trošenja goriva i korištenja službenih mobilnih telefona, Uredbe o naknadama za putne troškove u dijelu koji se odnosi na pravdanje i podnošenje izvještaja o obavljenom putovanju i Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH u dijelu neusklađivanja koeficijenata u okviru platnih razreda,
 - nepostupanje u skladu sa procedurama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova kod usluga štampanja časopisa, nabavke kancelarijskog materijala, nabavke goriva i izdataka za tekuće održavanje.
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva pravde za godinu koja je završila 31.12.2004.godine.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1 UVOD**

Federalno ministarstvo pravde (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).

Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima pravosudnih institucija i uprave, upravnog nadzora nad radom pravosudne uprave i federalnih tijela uprave, udruženje građana, oblast kancelarijskog poslovanja, upravnog nadzora i izvršenja krivičnih sankcija, kao i vršenje upravnih poslova koji ne spadaju u djelokrug drugih federalnih organa uprave.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Federalnom ministarstvu pravde u Sektoru za izvršenje krivičnih sankcija pored nadzora nad pravilnim i zakonitim postupanjem sa osuđenim licima predviđen je i nadzor nad finansijskim i privrednim poslovanjem kazneno popravnih ustanova.

U sastavu Ministarstva je Zavod za javnu upravu, koji vrši stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na utvrđivanje unutarnje organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela uprave s ciljem unapređenja njihovog rada i organizacije i osiguranja učinkovitog rukovođenja.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine je bio 32.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića 15.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama, datim u prethodnim revizijama. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: popis potraživanja i na usvajanje godišnjeg izvještaja o popisu.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na usklađivanje službenih zvanja sa adekvatnim platnim razredima, nisu donesena pisana pravila kojim se reguliše procedura potrošnje i pravdanja troškova goriva i reprezentacije, na nedosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova i obračun amortizacije.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji je samo djelimično dopunjen s tim da organizacioni status računovodstveno finansijske jedinice nije regulisan, a samim tim raspodjela odgovornosti i ovlaštenja za ove poslove nije adekvatno izvršena.

Nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola konstatovano je kod ispostavljanja rješenja uposlenicima u dijelu neusklađivanja koeficijenata u okviru platnog razreda, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i nepostupanja po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova.

Adekvatan sistem internih kontrola nije uspostavljen kod izdataka za putne troškove u dijelu koji se odnosi pravljanje i podnošenje izvještaja o obavljenom putovanju

Nisu donesene procedure i pravila kojim bi se odredila visina i način trošenja goriva i korištenja službenih mobilnih telefona, kao i pisane procedure o kretanju, kontroli i ovjeri finansijske dokumentacije, što ukazuje da sistem internih kontrola nije funkcionisao.

Iako je u predmetnoj godini postignut izvjestan napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvyještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Prihodi planirani budžetom za Ministarstvo iznosili su 3.129.864,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.684.331,00 KM, što je manje u odnosu na plan za 1.445.533,00 KM ili 46,18 %.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da ukupno iskazani vlastiti (neporezni) prihodi u evidencijama kojima raspolaže Ministarstvo u 2004 godini i u glavnoj knjizi Trezora iznose 427.867,00 KM, a sastoje se od : prihoda po osnovu usluga za polaganje stručnog upravnog ispita u iznosu od 330.800,00 KM, prihoda po osnovu usluga za polaganje pravosudnih ispita u iznosu od 72.630,00 KM, prihoda od prodaje knjiga « Priručnik za polaganje stručnog upravnog ispita » u iznosu od 600,00 KM, prihoda od prodaje časopisa « Pravna misao » u iznosu od 23.837,00 KM.

Također, je utvrđeno da Ministarstvo vodi pomoćne evidencije o prihodima koje su usaglašene sa glavnom knjigom Trezora.

Rashodi i izdaci u 2004. godini planirani su u iznosu od 3.129.864,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.684.331,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 1.445.533,00 KM ili za 46,18 %. Razlog konstatovanog odstupanja ostvarenih izdataka u odnosu na planirane izdatke je u činjenici neadekvatnog planiranja pojedinih pozicija izdataka (ugovorene usluge i plaće i naknade zaposlenih). Bruto plaće i naknade zaposlenih isplaćene su u iznosu od 546.366,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 126.924,00 KM ili 18,85 %.

Uvidom u obračune plaća i dosijea uposlenih, utvrđeno je da su u tri slučaja isplaćene plaće na osnovu rješenja sa koeficijentima koji nisu u skladu sa članom 158. stav 2. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (neusklađenost koeficijenata).

Da se obračun i isplata plaća uposlenika vrši u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom kojima je regulisana isplata istih.

Izdaci za jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i slično iskazani su u iznosu od 6.021,43 KM i odnose se u ukupnom iznosu na jubilarne nagrade. Navedene isplate vršene su na osnovu rješenja.

Utvrđeno je i ako nisu bila planirana sredstva u budžetu za jubilarne nagrade, Ministarstvo je isplatilo navedene nagrade, jer je imalo raspoloživih sredstava na poziciji plaća i naknada troškova uposlenih. Naime, Ministarstvo je planiralo u 2004. godini uposliti 11 novih radnika za koja su planirana sredstva, ali do upošljavanja nije došlo, tako da je na navedenoj poziciji ostalo dovoljno sredstava za isplatu jubilarnih nagrada..

Da se budžetska sredstva planiraju i koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdaci za materijal i usluge u 2004. godini planirani su u iznosu od 1.842.082,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 986.452,00 KM a odnose se na : putne troškove u iznosu od 37.230,00 KM, izdatke za energiju u iznosu od 20.772,00 KM, izdatke za komunalne usluge u iznosu od 80.980,00 KM, nabavka materijala u iznosu od 9.966,00 KM, izdatke za usluge prijevoza i goriva u iznosu od 13.858,00 KM, unajmljivanje imovine i opreme u iznosu od 400,00 KM, Izdatke za tekuće održavanje u iznosu od 33.900,00 KM i ugovorne usluge u iznosu od 789.346,00 KM.

Ugovorene i druge posebne usluge isplaćene u ukupnom iznosu od 789.346,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 2004. godinu za 770.598,00 KM ili 49,40%.

Najznačajniju stavku predstavljaju izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 502.489,00 KM i izdaci za porez po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 215.815,00 KM. Izdaci se odnose: za Komisije za polaganje stručnih ispita, pravosudnih ispita, komisije za odobravanje civile službe, komisije SFOR-a za odštetne zahtjeve, stručne ispite za službenike i zatvorske policajce–stražare, komisije za uvjetni otpust osuđenih osoba. Napominjemo da se cjelokupan iznos novčanih sredstava ostvarenih za polaganje stručnih i pravosudnih ispita raspoređuju na isplatu naknada članovima komisija, zapisničarima i isplatu poreskih obaveza za ove naknade. Ostali troškovi rada ovih komisija (izrada uvjerenja i ostali administrativni materijal) se pokrивaju na teret tekućih rashoda Ministarstva.

Revizijom izdataka za putne troškove, a uvidom u putne naloge utvrđeno je da u najvećem broju slučajeva ne postoje izvještaji o obavljenom putovanju, ili nije naveden datum pravdanja tako da se ne može utvrditi da li je nalog pravdan na vrijeme, što je u suprotnosti sa članom 22.i 23. Uredbe o naknadama za putne troškove.

Prethodnom revizijom konstatovano je da se ne vrši kontrola utroška goriva i data je preporuka da se donesu pisane procedure za kontrolu istog. U toku revizije nisu prezentirane procedure a također je konstatovano da se ne vrši kontrola utroška goriva, što znači da nije postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama.

Također je utvrđeno da ne postoji interni akt, kojim bi se odredila lica koja imaju pravo korištenja službenih mobilnih telefona kao i utvrdilo ograničenje troškova fiksnih i mobilnih telefona a u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH. Revizijom je konstatovano da je bilo prekoračenja kod pojedinih korisnika mobilnih telefona u odnosu na pomenuti Zaključak Vlade FBiH.

Da se pravdanje izdataka za službena putovanja vrši u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove.

Da se donesu pisane procedure kojima bi se osiguralo da se u skladu sa istim vrši kontrola utroška goriva..

Da se plaćanje troškova službenih mobilnih telefona vrši u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave i donijeti interni akt kojim će se ograničiti visina troškova i odrediti lica koja mogu koristiti službene mobilne telefone.

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Usluge štampanja su iskazane u iznosu od 18.908,60 KM i u ukupnom iznosu se odnose na štampanje časopisa «Pravna misao» na osnovu ugovora iz 1998. godine sa dobavljačem »Alden-Print«. Obzirom da se usluge štampanja vrše na osnovu Ugovora iz 1998. godine, Ministarstvo je postupilo suprotno odredbama Uredbe o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova.

Izdaci za nabavku kancelarijskog materijala su iznosili 9.966,00 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Ministarstvo prikupilo po pozivu dvije ponude i dalje procedure nabavke nisu provedene, odnosno Uredba o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova nije ispoštovana.

Uredba o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova nije primjenjivana ni u dijelu koji se odnosi na nabavku goriva do oktobra 2004.godine, kada je sklopljen Ugovor o isporuci goriva sa D.D.“ Energopetrol “ Sarajevo, kao i kod izdataka za tekuće održavanje koji su iskazani su u iznosu 33.900,98 KM.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

5 ZAKLJUČAK

Primjenom preporuka iz prethodnih izvještaja o reviziji ojačan je sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu poštivanje procedura, manjeg broja nepravilnosti i kvalitetnijeg finansijskog izvještavanja.

Međutim, pored navedenog konstatujemo određene propuste vezane za planiranje pojedinih pozicija izdataka, u skladu sa zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na isplatu jubilarnih nagrada koje nisu bile planirane budžetom, kao i nepostojanje pisanih procedura kojima bi se vršila kontrola utroška goriva.

Ministarstvo nije dosljedno i u potpunosti primjenjivalo zakonske i podzakonske akte u dijelu usklađenosti visine koeficijanata za plaće uposlenih i postupku nabavke roba, vršenja usluga i ustupanja radova.

Smatramo potrebno napomenuti nedefinisan organizacioni status finansijsko-računovodstvene jedinice i status uposlenih u okviru ove jedinice, a samim tim nisu definisane odgovornosti i nadležnosti istih, što ima značaja na funkcinisanje sistema internih kontrola.

Ministarstvo u 2004. godini nije donijelo potrebne pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, te smatramo da je potrebno donijeti pisane procedure i uspostaviti funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo pravde dopisom broj 05-14-1075/05 od 25.07.2005. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004.godinu i u cjelosti prihvatilo Izvještaj, kao i izvjestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta, te uspostave i jačanja sistema internih kontrola.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR – 017, 032– 04/05

5.7 KAZNENO POPRAVNI ZAVODI

MENADŽMENTU FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Kazneno popravnih zavoda** iskazanu na stranicama 1 do 4, za godinu koja je završila 31.decembra 2004. godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Kazneno popravnih zavoda i Federalno ministarstvo pravde. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl.novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima.Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Kazneno popravnih zavoda, skrećemo pažnju na slijedeće činjenice :
 - **iskazano prekoračenje budžeta, odnosno više je stvoreno obaveza u odnosu na budžetom predviđena sredstva u iznosu od 141.757,04 KM,**
 - **nije definisan sistem nadležnosti i odgovornosti kroz zakonske propise i internu regulativu od strane Federalnog ministarstva pravde, što je uz neadekvatno organizaciono ustrojstvo uticalo na sistem planiranja i praćenja izvršenja budžeta,**
 - **nepostupanje u skladu sa procedurama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova kod nabavke hrane, kancelarijskog materijala i nabavke goriva i maziva u ukupnom iznosu od 236.258,00 KM.**
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, **osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Kazneno popravnih zavoda za godinu koja je završila 31.12.2004.godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1 UVOD**

Prema članu 7. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave Federalno ministarstvo pravde vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose i na upravni nadzor i izvršenje krivičnih sankcija. Za izvršenje krivičnih sankcija i drugih mjera izrečenih u krivičnom postupku, utvrđenih Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, osnovane su posebne federalne ustanove, kazneno – popravni zavodi (u daljem tekstu KPZ), kojih na području FBiH ima sedam (Sarajevo, Zenica, Mostar, Bihać, Tuzla, Orašje i Busovača).

Za provođenje odgojnih mjera, odnosno svrhe rada osuđenih lica, u KPZ-ima su osnovane privredne jedinice u skladu sa federalnim propisom.

Unutrašnja organizacija i način rada KPZ-a utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Prema Pravilniku Direktor Zavoda ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, drugim propisima i opštim aktima. U skladu sa navedenim direktor organizuje rad zavoda, usklađuje rad organizacionih jedinica, nadzire pravilnost i zakonitost rada i predstavlja zavod. Direktora i zamjenika direktora Zavoda, bez konkursa, postavlja i razrješava Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog ministra pravde.

Sredstva za rad KPZ-a osiguravaju se u Budžetu Federacije u skladu sa Zakonom o Budžetu FBiH kao posebne glave u okviru razdjela Federalnog ministarstva pravde.

Na dan 31.12.2004. godine u svim KPZ- bilo je uposleno 679 radnika.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je KPZ djelimično postupili po preporukama datim u prethodnim izvještajima. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: knjiženje nenaplaćenih potraživanja, usaglašenje potraživanja sa kantonima, usvajanje godišnjeg izvještaja o popisu imovine, potraživanja i obaveza u KPZ Mostar i primjenu amortizacionih stopa iz nomenklature stalnih sredstava.

Međutim, KPZ nisu postupili po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na nedosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova, isplate finansijskih sredstava su na određenim pozicijama prekoračile iznos utvrđen Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu utvrđenim u njegovom posebnom dijelu, nisu donesena pisana pravila kojim se reguliše procedura potrošnje i pravdanja troškova goriva i reprezentacije.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se KPZ pridržavao zakona i instrukcija koji se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu KPZ-a kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje KPZ.

Revizijom će se provjeriti da li su primjenjene preporuke iz prethodne revizije za KPZ Mostar, za KPZ Zenica i Tuzla, naglasak revizije će biti na planiranju i izvršenju budžeta, nabavkama materijala, usluga i kapitalnih sredstava, dok će se kod KPZ Sarajevo provjeriti da li je prilikom nabavki postupljeno u skladu sa procedurama nabavke.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Federalno ministarstvo pravde kao nadležno ministarstvo nije ustrojilo takvu organizaciju kojom bi se ostvarila potpuna koordinacija rada Kazneno popravnih zavoda, uspostavile procedure u računovodstveno finansijskom segmentu djelovanja, sačinili kriteriji za utvrđivanje finansijskih sredstava i ostvario nadzor nad KPZ-ovima, što je imalo za posljedicu neadekvatan sistem planiranja, praćenja izvršenja budžeta KPZ-a i nadzora od strane Federalnog ministarstva pravde, tako da je i u ovoj godini konstatovano prekoračenje budžeta utvrđenog u Zakonu o izvršenju budžeta za 2004. godinu u njegovom posebnom dijelu.

Prethodnom revizijom konstatovano je da se ne vrši kontrola utroška goriva (KPZ Mostar) i data je preporuka da se donesu pisane procedure za kontrolu istog. Tokom revizije nisu prezentirane procedure, a također je utvrđeno da se ne vrši kontrola utroška goriva. Utvrđeno da ne postoje pisana pravila kojim se regulišu procedure oko potrošnje i pravdanja troškova reprezentacije (KPZ Tuzla).

Nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola konstatovano je kod nepostupanja po procedurama propisanih Uredbom o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova (KPZ Mostar i Tuzla).

Iako je u predmetnoj godini postignut izvjestan napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) *Izvršenje budžeta za 2004. godinu*

Ukupno planirana sredstva budžetom za 2004.godinu iznosila su 21.254.629,00 KM, a ostvarena su u iznosu od 20.731.174,00 KM, što je manje u odnosu na plan za 523.455,00 KM ili 2,46 %.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je prekoračenje, odnosno više je stvoreno obaveza u odnosu na budžetom predviđena sredstva.

Vlastiti prihodi u knjigovodstvenoj dokumentaciji i pomoćnim evidencijama iskazani su u iznosu od 3.122.490,00 KM, a odnose se na prihode ostvarene po osnovu mjere pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku.

KPZ su izvršila utuženje(putem resornog ministarstva) za nenaplaćena potraživanja po osnovu izvršenja mjere pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku po rješenjima nadležnih sudova kantona za 2004.godinu u ukupnom iznosu od 1.473.840,00 KM.

Također, KPZ su putem Ministarstva pravde, dostavili svu potrebnu dokumentaciju Federalnom Pravobranilaštvu za potraživanja iz ranijih godina u iznosu od 7.138.206,48 KM, radi utuženja.

Ministarstvo pravde je u ime KPZ izvršilo usaglašenje stanja potraživanja sa kantonima.

Iskazani rashodi i izdaci u 2004. godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 20.731.174,00 KM, a odnose se na: plaće i naknade zaposlenih u iznosu od 10.452.984,00 KM, doprinose poslodavca i ostale doprinose u iznosu od 1.553.625,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 6.087.329,00 KM, tekuće transfere u iznosu od 1.836.779,00 KM i nabavku stalnih sredstava u iznosu od 800.457,00 KM.

Izdaci za materijal i usluge u 2004. godini planirani su u iznosu od 6.091.165,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 6.087.329,00 KM, a odnose se na : putne troškove u iznosu od 68.011,00 KM, izdatke za energiju u iznosu od 979.216,00 KM, izdatke za komunalne usluge u iznosu od 455.243,00 KM, nabavka materijala u iznosu od 3.071.011,00 KM, izdatke za usluge prijevoza i goriva u iznosu od 135.335,00 KM, najamlijevanje

imovine i opreme u iznosu od 5.391,00 KM, izdatke za tekuće održavanje u iznosu od 382.198,00 KM, izdatke za osiguranje, bankarske usluge u iznosu od 60.217,00 KM i ugovorne usluge u iznosu od 930.706,00 KM.

Prekoračenje je utvrđeno je u postupku revizije kod KPZ Zenica u iznosu od 141.757,04 KM i odnosi se na izdatke za materijal i usluge (nabavka materijala i izdaci za tekuće održavanje), što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu.

Također, u izvještajima KPZ-ova su iskazana prekoračenja na određenim pozicijama, dok se za iste pozicije u drugim KPZ-ima pojavljuju neutrošena raspoloživa sredstva, što ukazuje na slabosti kao rezultat neadekvatnog sistema internih kontrola: nepostojanje jedinstvenih realnih polaznih osnova, kriterija i instrukcija prilikom planiranja, nedovoljnog praćenja izvršenja budžeta KPZ-ova i nepostojanje nadzora od strane Federalnog ministarstva pravde.

Iako Privredne jedinice KPZ-ova nisu predmet revizije, uvidom u dokumentaciju KPZ Zenica i Tuzla, utvrđeno je da su izvršeni transferi Privrednim jedinicama KPZ u iznosu od 1.707.698,00 KM, a odnose se na transfere za plaće, topli obrok i prevoz za uposlenike, a što je planirano budžetom za 2004. godinu.

da KPZ koriste budžetska sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu u skladu sa odredbama člana 8. i 14. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH.

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Vezano za postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, izvršen je uvid u KPZ Zenica, Tuzla, Sarajevo i Mostar. Ostvarene nabavke u 2004.godini iznosile su 2.733.181,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju KPZ Mostar, utvrđeno je da procedure propisane Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, nisu ispoštovane kod nabavke hrane (174.206,00 KM), nabavke goriva i maziva (16.560,00 KM) i kancelarijskog materijala (13.847,00 KM)

Također, Uredbu o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova nije primjenjivao KPZ Tuzla kod nabavke goriva i maziva u ukupnom iznosu od 31.645,00 KM u dijelu ponovnog raspisivanja oglasa. Naime, na javni oglas javila su se samo dva ponuđača, pa komisija nije izvršila odabir najpovoljnijeg.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

5 ZAKLJUČAK

Primjenom preporuka iz prethodnih izvještaja o reviziji ojačan je sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu poštivanje procedura, manjeg broja nepravilnosti i kvalitetnijeg finansijskog izvještavanja. Međutim, ministarstvo nije ustrojilo internu regulativu kojom bi se definisale nadležnosti i odgovornosti Federalnog ministarstva pravde i KPZ-ova, kako bi se obezbijedila odgovarajuća organizacija, nadzor, evidentiranje i praćenje finansijskih transakcija. Posebno ističemo neophodnost donošenja kriterija i pravila prilikom planiranja budžeta i rasporeda odobrenih sredstava budžeta po KPZ-ovima.

U 2004. godini nisu donesene potrebne pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, te smatramo da je potrebno donijeti pisane procedure i uspostaviti funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u rada, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo pravde dopisom broj 05-14-1075/05 od 25.07.2005. godine i Kazneno popravni zavod Tuzla dopisom broj 05-14-2170-2/05 od 22.07.2005. godine, pismeno su se očitovali na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Kazneno popravni zavoda za 2004.godinu i u cjelosti prihvatili Izvještaj, kao i izvjestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta, te uspostave i jačanja sistema internih kontrola.

Kazneno popravni zavod Mostar dopisom broj 05-14-2191/05 od 22.07.2005, pismeno se očitovao na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Kazneno popravni zavoda za 2004.godinu. U očitovanju su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju uz primjedbu na nalaz u dijelu postupanja po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Vežano za osporeni nalaz nije pružena adekvatna dokumentacija na osnovu koje bi izmjenili nalaz u izvještaju, te navedenu primjedbu nismo prihvatili.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR: 024/02, 012/01/05

5.8 FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA

NEOVISNI IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva finansija/financija**, iskazanu na stranicama od 1 do 12, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva finansija/financija. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **neuspostavljanje cjelovitog sistema internih kontrola u svim segmentima poslovanja, kao i neprovođenje donesenih pisanih akata, imalo je za posljedicu da se prilikom izvršenja budžeta u dijelu tekućih transfera, izdataka po osnovu vanjskog duga, kao i kontrole trošenja odobrenih sredstava za plaće i materijalne troškove nisu dosljedno primjenjivale odredbe zakonskih i podzakonskih akata,**
 - **nemogućnost potvrđivanja iznosa iskazanih obaveza po osnovu Izdataka za otplatu vanjskog duga i inozemnih kamata,**
 - **zbog konstatovanog stanja dospjelih, neevidentiranih i neizvršenih obaveza na kraju revidirane godine po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, izvršnih sudskih presuda i odluka Doma za ljudska prava ne može se potvrditi ukupan iznos iskazanih izdataka po navedenom osnovu, kao i opravdanost neizvršavanja istih, iako je po istom osnovu bilo budžetom odobrenih raspoloživih sredstava,**
 - **nepoduzimanje adekvatnih mjera po preporukama datim prethodnim revizijama, za utvrđivanje osnovanosti i opravdanost plasmana sredstava za implementaciju projekta za obračun plaća i kadrovskih evidencija od strane preduzeća «Ocean» d.o.o. Travnik, kao i za dosljednu primjenu Uredbe o prestanku važenja Uredbe o formiranju jedinice za privatizaciju banaka,**
 - **nedosljedne primjene Uredbe o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova, u dijelu ugovaranja usluga za tekuće održavanja, kompjuterskih usluga i usluga štampanja biljega, mjenica i poreznih markica.**
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva finansija za godinu koja završava sa 31.12.2004.

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU**1 UVOD**

Federalno ministarstvo finansija/financija (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sistem i poreznu politiku; praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznog sistema u skladu sa Ustavom BiH i Zakonom o Centralnoj banci, carina, uvoznih dažbina, kreditnog i bankarskog sistema; sistem finansijskog poslovanja; obračunski sistem; sistem osiguranja imovine i lica; sistem taksi; doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću; sistem finansiranja javne potrošnje; izrada i izvršenje budžeta Federacije i godišnje obračune Budžeta Federacije, nadzor nad izvršenjem budžeta, budžetska inspekcija, trezorsko poslovanje; upravljanje novčanim tokovima; dnevno praćenje novčanih sredstava; obaveze i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava; koncentracija finansijskih sredstava radi osiguranja finansijskog tržišta; javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja budžeta Federacije.

U sastavu Ministarstva nalazi se: Porezna uprava FBiH, Carinska uprava FBiH (do prelaska na državnu nivo) i Finansijska policija FBiH.

Radom Ministarstva rukovodi ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima. Ministar može ovlastiti pomoćnike ministra i druge službenike da potpisuju pojedine akte, o čemu donosi posebno rješenje.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.

Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2004. godine je bio 126.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo, u drugoj polovini godine, u najvećem dijelu postupilo po preporukama datim u Izvještaju o obavljenju reviziji za 2003. godinu, a koje se odnose na korištenje odobrenih sredstva budžetom za rad samog Ministarstva. Po preporukama, koje se odnose na potpunu uspostavu sistema internih kontrola; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, kao i donošenje procedura za primopredaju i evidentiranje upravnih biljega, djelimično je postupljeno.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: knjigovodstveno evidentiranje deponovanih novčanih sredstava na podračunu Federacije - račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, kao i evidentiranje izdataka na osnovu vanjskog duga u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja; utvrđivanje osnovanosti i načina izvršenja izdataka za kompjuterske usluge; neprovođenje zakonskih procedura kod realizacije Uredbe o prestanku važenja Uredbe o formiranju Jedinice za privatizaciju banaka.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Od strane menadžmenta, sistem internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama koje su u najvećem dijelu donesene pred kraj revidirane godine.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, kojim su utvrđene organizacijske jedinice i njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka, konstatovano je da određeni poslovi i zadaci nisu jasno definisani, tj. nije konkretno utvrđena nadležnost između određenih sektora. Ovo se posebno odnosi na utvrđivanje nadležnosti Sektora za budžet i Sektora za trezor po osnovu poslova analize i izvještavanja o izvršenju budžeta, i izvještavanja o istom nadležnih organa i institucija, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da prezentirani Konačan Izvještaj o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, koji je dostavljen Vladi FBiH, nije sačinjen u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, odnosno da uz isti nije data adekvatna analiza izvršenja budžeta za fiskalnu godinu, kao i odgovarajuća struktura prihoda, izdataka i obaveza. Također, uvidom u primjenu navedenog pravilnika, odnosno neposredno izvršavanje poslova i zadataka u Sektoru za trezor i Sektoru za budžet, konstatovano je da između istih nije uspostavljena adekvatna saradnja, vezano za planiranje novčanih tokova, određivanje iznosa mogućih plaćanja u skladu sa raspoloživim sredstvima, odnosno odobravanje prijedloga finansijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH.

Nedovoljna definisanost nadležnosti, ogleda se i kroz primjenu Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima, donesenim od strane Ministarstva, kojim je propisano da budžetski korisnici koji imaju otvorene posebne račune kao podračune sačinjavaju periodična i godišnja izvještaji i u dva primjerka dostavljaju Ministarstvu za potrebe Sektora za budžet i Sektora za trezor. Iako je samo manji dio korisnika dostavio navedene izvještaji (koja su samo odloženi u Sektoru za trezor), a imajući u vidu da su računi otvoreni na Federalno ministarstvo finansija/financija, od strane istog, odnosno navedenih sektora, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su preduzete mjere za dostavu propisanih izvještaja, a u cilju uvida u način raspolaganja sredstvima, kao i izvještavanje nadležnih organa i institucija o istom.

U toku revizije dat je na uvid prijedlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija/financija, koji se trebao u skladu sa zakonskim propisima donijeti u toku revidirane godine, a kojim bi se trebali otkloniti konstatovani propusti. Međutim, uzimajući u obzir značaj navedenih sektora u postupku donošenja i izvršenja budžeta, samo donošenje pravilnika i njegova dosljedna primjena ne osigurava efikasnost u rada navedenih sektora, ukoliko se ne uspostavi adekvatna koordinacija u radu istih.

Uvidom u dokumentaciju, prezentiranu od strane Grupe za internu reviziju i kontrolu, koja pored ostalog pregleda sisteme kontrole računovodstvenih dokumenata korisnika budžeta, kao i sisteme kontrola nad transakcijama zaduživanja i duga, konstatovano je da je ista znatno povećala svoje aktivnosti u pogledu samog planiranja, kao i broja izvršenih revizija-kontrola u odnosu na prethodni period. Treba napomenuti da je u skladu sa preporukom datoj prethodnom revizijom, polovinom godine u navedenoj grupi izvršeno popunjavanje sistematizovanog broja izvršioca (bio jedan sada tri izvršioca).

U cilju poboljšanja sistema internih kontrola, kao i kontrole trošenja budžetskih sredstava, tokom revidirane godine Ministarstvo je donijelo interne akte kojima se reguliše sljedeće: ograničenje troškova mobilne i fiksne telefonije, reprezentacija i pokloni, uslovi i način korištenja službenih automobila, kontrola utroška goriva za prijevoz službenim automobilima i plan stručnog obrazovanja i usavršavanja službenika u Ministarstvu. Uvidom u primjenu ovih akata u revidiranoj godini, utvrđena je djelimična primjena istih, a jedan od razloga je što su određeni akti doneseni krajem godine.

Potrebno je da se, u skladu sa zakonskim propisima, donese Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija/financija, da se osigura njegova dosljedna primjena, a posebno u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola.

Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, donesenih od strane samog Ministarstva.

Da Grupa za internu reviziju i kontrolu svoje aktivnosti obavlja na osnovu utvrđenog programa i plana rada (godišnjeg i mjesečnog), sa tačno utvrđenim prioritarnim zadacima, kako u Ministarstvu tako i kod drugih budžetskih korisnika, a u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Ministarstvo, u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, obavlja poslove izrade i izvršenja Budžeta Federacije i godišnjeg obračuna Budžeta Federacije, nadzor nad izvršenjem budžeta, budžetsku inspekciju, trezorsko poslovanje i upravljanje novčanim tokovima. Na osnovu prezentirane dokumentacije i razgovora sa ovlaštenim licima, a uzimajući u obzir značajnost navedenih poslova, konstatovano je da se istim nije kontinuirano u toku godine poklanjala dužna pažnja i to u segmentu planiranja, izvršenja i nadzora nad izvršenjem.

U skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Budžet FBiH za 2005.godinu donesen je 31.12.2004. godine, međutim uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da Ministarstvo nije prilikom izrade i donošenja u cijelosti poštovalo propisane procedure i rokove. Pored nepoštivanja rokova (u toku same izrade), nisu donesena sva zakonom predviđenih akata (Konačan izvještaj o privrednoj fiskalnoj politici, smjernice i ciljevi fiskalne politike i procjene glavnih vrsta prihoda i izdataka za slijedeću fiskalnu godinu), a posebno treba istaći da nije prethodno izvršeno usaglašavanje predloženog Budžeta Federacije za 2005. godinu sa prijedlozima zahtjeva budžetskih korisnika, što je zakonska obaveza i što može imati uticaja na izvršenje istog.

Uvidom u predloženi Nacrt Budžeta za 2005. godinu utvrđeno je da isti nije izrađen u skladu sa zakonskim propisima i relevantnom pratećom dokumentacijom. Obaveze po osnovu vanjskog duga (otplata i kamata) u iznosu od 158.390.247,00 KM nisu planirane u budžetu, kao ni prihodi iz kojih će se servisirati vanjski dug. Prema obrazloženju odgovorne osobe navedeno nije planirano iz razloga što se od 01.01.2005. godine vanjski dug servisira sa nivoa države, ali nije obrazloženo na koji će se način servisirati vanjski dug, u iznosu od 2.309.640,00 KM, koji se odnosi na direktno zaduživanje FBiH i koji treba da se servisira iz budžeta Federacije. Međutim, vezano za navedeno, napominjemo da se otplata vanjskog duga servisira iz prihoda FBiH, koji se uplaćuju na jedinstveni račun, a čiju raspodjelu vrši Uprava za indirektno oporezivanje BiH po utvrđenom pravilima i da su se isti trebali iskazati u Budžetu FBiH za 2005.godinu.

Na poziciji Izdataka za nabavku stalnih sredstava iskazani su svi kapitalni izdaci, kako izdaci za nabavku stalnih sredstava korisnika budžeta FBiH, tako i kapitalni grantovi tj. nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine ili ulaganja u imovinu drugih nivoa, a koji su se u skladu sa propisima trebali planirati na posebnoj poziciji. Ovdje ističemo i pitanje načina planiranja sredstva po osnovu Učesća Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica, bez prethodno utvrđene namjene istih. Ovakav način iskazivanja kapitalnih grantova, daje pogrešnu strukturu planiranih rashoda i izdataka, a također može imati uticaja na praćenje izvršenja istih.

Ukazujemo, a što je konstatovano i prethodne godine, i na sljedeće:

- sredstava za nove budžetske korisnike planirana su putem transfera preko Vlade FBiH, a ne kao sredstva za posebnog budžetskog korisnika (Komisija za koncesije),
- sredstva od privatizacije preduzeća, koja se nalaze na ESKROW računu Vlade FBiH, planiraju se kao izvori finansiranja za pokriće deficita, iako isti predstavljaju prihode FBiH od privatizacije preduzeća.

Iako je Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu izvršeno uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, poslije isteka fiskalne godine (24.01.2005. godine), može se konstatovati na osnovu uvida u dokumentaciju (Zaključka Vlade V br. 88/2004 od 19.02.2004. godine, Odluke Vlade V br. 316/04 od 02.07.2004. godine i Instrukcije Federalnog ministarstva finansija od 21.10.2004.godine) da se nisu pravovremeno preduzele adekvatne mjere, u cilju uravnoteženja budžeta na način propisan zakonom. Donošenje rebalansa budžeta poslije isteka fiskalne godine, kao i usklađivanje rashoda sa ostvarenim prihodima putem odluka, zaključaka i instrukcija, imalo je za posljedicu da pojedini korisnici budžeta nisu realizovali odobrena sredstva budžetom tj. rebalansom. Također, kao posljedica navedenog je i to da je jedan broj korisnika, na kraju godine tj. prije donošenja rebalansa, iskazao rashode u iznosu većem od iznosa odobrenog rebalansom, a

Ministarstva je za iznos iskazanog prekoračenja, suprotno zakonskim propisima, povećalo korisniku iznos sredstava odobren rebalansom.

Uvidom u izvršene preraspodjele za nedovoljno predviđene izdatke budžetskih korisnika, koji su se podmirivali iz vlastitih ušteda ili ušteda drugih korisnika, a na prijedlog Ministarstva, nije se mogla potvrditi opravdanost svih preraspodjela iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se u konkretnom slučaju radi o uštedi odnosno opravdanosti izdataka koji se podmiruje iz istih. Posebno ističemo preraspodjele izvršene za Federalno ministarstvo odbrane i Vojsku Federacije.

Potrebno je da se izrada, donošenje i uravnoteženje budžeta vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Da se nedovoljno planirani izdaci budžetskih korisnika podmiruju u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH i Budžetom FBiH.

U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Ministarstvo (Sektor trezor) je odgovorno za izvršenje Budžeta Federacije (plaćanja) po utvrđenim prioritetima (grupama plaćanja). Iz razloga što je prezentiran samo dio dokumentacije, nije se moglo potvrditi da se plaćanje vršilo u skladu sa propisima. Prema izjavi odgovorne osobe, dio dokumentacije (izvještaji o prispjelim obavezama na određeni dan na osnovu kojih su odobravana plaćanja) nije arhiviran (sačuvan), što je konstatovano i prethodnom revizijom. Također, nije prezentiran pregled ukupnih obaveza Budžeta FBiH na dan 31.12.2004. godine po prioritetima plaćanja (grupama plaćanja), odnosno stanje obaveza koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđene kao unutrašnji dug FBiH. Uvidom u prezentirane planove prihoda i rashoda, kao i dokumentaciju na osnovu koje su isti sačinjavani, nije se moglo potvrditi da su isti sačinjavani u skladu sa propisanim procedurama u saradnji sa Sektorom za budžet (priprema i ažuriranje prognoza o novčanim tokovima), odnosno da se prilikom izrade samih planova uzimao u obzir iznos obaveza koji su dospjele za plaćanje, iznos obaveza nastalih u prethodnom periodu, a koje dopijevaju za plaćanje u planiranom periodu. Pored navedenog smatramo potrebnim naglasiti, da se nismo uvjerali, da se poklanja dovoljno pažnje obavezama koje su u skladu sa zakonskim propisima utvrđene kao unutrašnji dug, odnosno da postoji mogućnost njihovog izmirenja mimo načina propisanog zakonom.

Potrebno je da se izvršenje budžeta vrši na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova za izvršenje budžeta, u skladu sa raspoloživim sredstvima i prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, kao i aktima donesenim od strane Ministarstva.

Da Ministarstvo u skladu sa svojim ovlaštenjima i nadležnostima, poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH.

U skladu sa svojim ovlaštenjima, a u cilju obezbjeđenja nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava od strane korisnika, Ministarstvo je krajem godine, odnosno 13.12.2004. godine donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sistema interne kontrole, kojom se svim budžetskim korisnicima nalaže obaveza procjene trenutnog stanja kontrole, identifikacija ključnih rizika i u tom smislu izrada seta internih akata kojima će korisnici regulisati postupke i procedure interne kontrole, sa posebnim naglaskom na sadržaj Pravilnika o internim kontrolnim postupcima.

S ciljem daljeg jačanja sistema upravne i računovodstvene kontrole Ministarstvo je marta 2005. godine donijelo i Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, kojih su se dužni pridržavati budžetski korisnici na svim nivoima vlasti u FBiH. Propisane akte, naprijed navedenim smjernicama, korisnici su dužni uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine.

Također, treba napomenuti da je Grupa za internu reviziju i kontrolu Sektora za trezor u drugoj polovini godine značajnije pojačala aktivnosti vezane za kontrolu potrošnje budžetskih sredstava, kako unutar Ministarstva, tako i kod drugih budžetskih korisnika, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Da se u skladu sa datim ovlaštenjima i nadležnostima pravovremeno poduzmu aktivnosti, u cilju dosljedne primjene odnosno postupanja po Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole, od strane budžetskih korisnika.

U toku revidirane godine, Ministarstvo je u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima podnosilo izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2004. godinu, Vladi FBiH. Uvidom u navedene izvještaje konstatovano je da isti ne sadrže adekvatne analize izvršenja budžeta, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima. Dostavljeni izvještaji su sačinjavani najčešće na osnovu

iskazanog stanja izvršenja budžeta od strane korisnika budžeta u Glavnoj knjizi Trezora, na određeni dan (bez prethodne provjere da li su od strane korisnika budžeta evidentirane sve poslovne promjene i finansijske transakcije).

Značajno je napomenuti, da korisnici budžeta koji su imali prekoračenje rashoda na kraju fiskalne godine, u odnosu na sredstva odobrena Budžetom u njegovom posebnom dijelu, iste nisu mogle evidentirati u Glavnu knjigu, a time i iskazati u finansijskim izvještajima ostvareno prekoračenje. Navedeno prekoračenje nije moglo biti evidentirano, u skladu sa zakonskim propisima, iz razloga što od strane Ministarstva nije data takva mogućnost (dozvoljeno evidentiranje izdataka samo do iznosa raspoloživih sredstava). Navedene više ostvarene izdatke korisnici su iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstva, a dio korisnika je prenio iste na teret Budžeta 2005. godine. Zbog navedenog, iskazani podaci u Konačnom izvještaju o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, ne predstavljaju realan i tačan prikaz ostvarenih rashoda za 2004. godinu, odnosno finansijskog rezultata.

Potrebno je da se izvještaji o izvršenju budžeta sastavljaju i dostavljaju nadležnim organima i institucijama, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

c) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Budžetom FBiH za 2004. godinu planirana su sredstva za rad Ministarstva u iznosu od 328.170.470,00 KM, a po isteku fiskalne godine rebalansom budžeta iznos navedenih sredstava je umanjen na 320.940.836,00 KM.

U finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 294.903.007,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena rebalansom budžeta manje za 8,34% (ovdje su uzeta u obzir sredstava tekuće rezerve). Strukturu ostvarenih izdataka čine: izdaci za tekuće rashode Ministarstva (izdaci za bruto plaće i naknade, izdaci za nabavku materijala i usluga i izdaci za nabavku stalnih sredstava) u iznosu od 4.445.080,00 KM (ili 1,51% ukupnih izdataka), izdaci za tekuće grantove 150.151.901,00 KM (ili 50,91%), izdaci za kamate 50.424.425,00 KM (ili 17,10%) i otplata vanjskog duga 89.881.601,00 KM (ili 30,48%).

Bruto plaće i naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 2.006.332,00 KM (bruto plaće 1.483.363 KM, naknade zaposlenih 522.969 KM) i u odnosu na odobrena sredstva rebalansom budžeta ostvarena su 97,35%. Značajno je napomenuti, kod navedenih izdataka, da su prethodnom revizijom konstatovani propusti, a vezano za dosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH u dijelu isplate naknada za prekovremeni rad i prijema radnika na određeno vrijeme, otklonjeni u drugom dijelu revidirane godine. Također, vezano za isplate naknada za bolovanje preko 42 dana odnosno naknada za porodiljsko odsustvo, konstatovano je da se nisu dosljedno provodili zakonski propisi prilikom refundacije od nadležnih Zavoda zdravstvenog osiguranja, odnosno isplate.

Potrebno je da se naknade bolovanja preko 42 dana kao i naknade plaća za vrijeme plaćenog odsustva (porodiljsko) obračunavaju, isplaćuju i vrši njihova refundacija u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 2.206.458,00 KM, što u donosu na plan predstavlja ostvarenje 76,91%. Najveće odstupanje u odnosu na odobrena sredstva iskazano je kod izdataka koji u strukturi ovih troškova čine najveće stavke, a to su ugovorne usluge iskazane u iznosu od 1.379.327,00 KM (ostvarenje 78,73%) i izdaci za osiguranje, bankarske usluge i platni promet 227.896,00 KM (ostvarenje 55,38%). Uzimajući u obzir da su svi ostvareni izdaci evidentirani, kao i odstupanje u iznosu od 662.468,00 KM (23,09%), postavlja se pitanje realnog planiranja ovih izdataka.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na **izdatke za putne troškove** (iskazane u iznosu od 80.897,00 KM), **reprezentaciju** (110.515,93 KM, skupa sa ugostiteljskim uslugama Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH) i **telefonske i poštanske usluge** (190.365,38 KM), može se konstatovati da su u toku godine odnosno krajem godine donesene pisane procedure za dio navedenih izdataka, da se iste nisu dosljedno provodile, kao ni podzakonski akti Vlade FBiH. Ovdje navodimo, što je konstatovano i prethodne godine, da se prilikom pravdanja naloga za službeno putovanje u inostranstvo, u najvećem broju slučajeva, ne sačinjava izvještaj sa službenog putovanja, odnosno iz prezentiranih putnih naloga se ne može utvrditi razlog i opravdanost putovanja.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se dosljedno primjenjuju donesene pisane procedure.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 32.358,82 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 13,94%. Krajem godine doneseni su pisani akti o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i kontroli utroška goriva, ali isti nisu dosljedno primijenjeni. Ministarstvo je dalo na korištenje vozila, dvojici djelatnika Ministarstva za službene potrebe, kao i djelatniku drugog budžetskog korisnika (Vlade FBiH). Računi troškovi goriva, održavanja vozila, osiguranja i registracije, za vozilo dano djelatniku Vlade FBiH, pravdaju se u Ministarstvu. U toku revizije nisu prezentirani putni nalozi za vozila, kao ni druga relevantna dokumentacija, na osnovu koje bi se moglo potvrditi da Ministarstvo vrši kontrolu korištenja i utroška goriva na osnovu evidencije o korištenju vozila, odnosno namjensko korištenje vozila (da se ista koriste u skladu sa sa danim ovlaštenjem). Posebno ističemo nemogućnost potvrđivanja opravdanosti davanja na korištenje vozila uposleniku Vlade FBiH (a ne Vladi FBiH ukoliko postoji potreba za istim), evidentiranje svih troškova vozila na teret Ministarstva, kao i da se ne vrši kontrola utroška goriva i načina korištenja vozila. Utrošak goriva evidentira se na osnovu ispostavljenih faktura od «Energopetrol» djl Sarajevo (na osnovu pregleda o preuzetom gorivu po vozilima) i pojedinačnih blok računa o utrošku goriva, koji se isplaćuju iz blagajne.

Da se osigura dosljedna primjena odredaba Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih automobila i Uputstva o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima.

Kompjuterske usluge iskazane su u iznosu od 148.671,44 KM, a najveći dio izdataka se odnosi na usluge izvršene od strane preduzeća «ORACLE BH» d.o.o Sarajevo u iznosu od 79.752,02 KM, «Ocean» d.o.o. Travnik 36.469,39 KM, «DI-AM Company» Mostar 12.320,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju vezano za obavljanje usluga od strane preduzeća «Ocean» konstatovano je da je navedeno preduzeće angažovano za usluge podrške operativnom radu i održavanju sistema platnih lista, u skladu sa Ugovorom broj 185/02 od 01.02.2002. godine, zaključenim na neodređeno vrijeme. Iako su troškovi navedenih usluga znatno manji u odnosu na prethodnu godinu, ne može se u cijelosti potvrditi opravdanost istih iz razloga što nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da se kontinuirano vršio nadzor nad izvršenjem usluga (u svim slučajevima dnevnicu planiranog izvršenja nisu potpisivani od strane odgovornih lica; rekapitulacije izvršenih usluga potpisivane su i mnogo kasnije od datuma izvršenja usluga i to u pojedinim slučajevima bez prethodno potpisanih dnevnika; dio usluga koje se odnose na 2004. godinu potpisan i fakturisan u 2005. godini). Kontinuirani nadzor, nad obavljanjem navedenih usluga, je potreban iz razloga praćenja vrste usluge koja se obavlja, vremena provedenog na obavljanju usluge, kao i potrebnoj stručnosti lica koje obavlja istu (ugovoren angažman analitičara 95 KM/NS; specijaliste 60 KM/NS; administratora 38 KM/NS uvećano za porez na usluge 10%). Prema izjavi odgovorne osobe, u toku su razgovori sa navedenim preduzećem, vezano za potpisivanje protokola o načinu angažmana i praćenja izvršenja usluga. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, konstatovano u Izvještajima revizija za prethodne godine (iznos ukupno fakturisanih usluga, da nije prezentirana odluka o potrebi nabavke navedenog softvera i dokumentacija o odabiru najpovoljnijeg ponuđača), kao i da se nije postupilo po preporukama datim u prethodnim revizijama, ponovo ukazujemo na potrebu uvida u cjelokupnu dokumentaciju vezano za implementaciju navedenog projekta.

Potrebno je da se preduzmu mjere kojima će se utvrditi osnovanost i način izvršenja izdataka za implementaciju projekta za obračun plaća i kadrovskih evidencija, posebno imajući u vidu da su ugovori o implementaciji, podršci i održavanju softvera zaključeni na neodređeno vrijeme.

Usluge distribucije upravnih biljega i mjenica, koje vrše Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Sarajevo (u daljem tekstu AFIP) i Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (u daljem tekstu FIP) u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 975.295,20 KM. Usluge štampanja upravnih biljega i mjenica, iskazanih u iznosu od 67.525,17 KM, vrši «Grafotisak» d.d. Grude, na osnovu ugovora o štampanju federalnih upravnih biljega zaključenog 2003. godine i ugovora o izradi i štampanju obrazaca mjenica zaključenog 2001. godine. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je slijedeće:

- od strane Ministarstva nije donesen podzakonski akt kojim se regulišu principi poslovanja sa federalnim upravnim biljezima i mjenicama, kao i nadzor nad istim,
- primopredaja štampanih upravnih biljega i mjenica ne vrši se u skladu sa članku 4. Ugovora zaključenim sa poduzećem «Grafotisak» d.d. Grude, kojim je propisano da iste preuzima Ministarstvo. Ovo se posebno odnosi na preuzimanje upravnih biljega i mjenica, od strane FIP-a, koja iste preuzima direktno od «Grafotisak» d.d. Grude, bez učešća Ministarstva,
- nisu donesene procedure o načinu evidencije upravnih biljega i mjenica, a isti su iskazani u vanbilansnoj evidenciji u iznosu od 6.958.828,00 KM. Navedeni iznos je usaglašen sa popisom izvršenim od strane navedenih agencija na dan 31.12.2004. godine,

- iskazano stanje biljega i mjenica, odnosi se na FIP-u u iznosu od 4.056.406,00 KM i AFIP-u 2.902.422,00 KM. Opravdanost navedenih zaliha, kao i stanje istih ne može se potvrditi iz razloga što u toku revidirane godine nije vršen nadzor i kontrola prometa upravnih biljega i mjenica, kao ni sagledavanje potreba za istim od strane Ministarstva. Navedeno potkrijepljujemo činjenicom da od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija, kojom bi se potvrdilo da je vršena provjera opravdanosti trebovanja upućenih od strane agencija. Kao primjer iz dostavljenog Pregleda biljega i mjenica za 2004. godinu navodimo da je u toku 2004. godine, od strane FIP-a trebovano biljega vrijednosti 4.320.000,00 KM, a da je prodano 3.600.795,00 KM (zaliha u odnosu na prethodnu godinu veća za 21,80%).

Potrebno je da se podzakonskim aktima reguliše način poslovanja upravnim biljezima i mjenicama. Također je potrebno da se prijem istih od štamparije, kao i predaja agencijama vrši od strane ovlaštene osobe Ministarstva, po propisanoj proceduri, odnosno odredbama zaključenih ugovora.

Tekući transferi za Upravu za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu Uprava) iskazan u iznosu od 10.991.150,00 KM i **Tekući transferi za Obavještajno-sigurnosnu agenciju BiH** (u daljem tekstu OSA) 8.849.008,00 KM, utvrđeni su Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu, a njihova realizacija u toku fiskalne godine je vršena na osnovu protokola potpisanih u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu.

Protokol o načinu izvršenja budžeta **Uprave za indirektno oporezivanje** u fiskalnoj 2004. godini, potpisan je dana 30.07.2004. godine, a istim je propisano da se budžet Uprave za period VII-XII 2004. godine realizuje preko Ministarstva finansija i trezora BiH, realokacijom sredstava za te namjene iz budžeta entiteta i Brčko Distrikta BiH i da se prijenos funkcije upravljanja budžetom Uprave u cijelosti prenese na direktora Uprave. Iako se ukupan iznos sredstava, odnosno obaveza Federacije za finansiranje Uprave, trebao utvrditi na osnovu knjigovodstvene dokumentacije i izvršenja budžeta po polugodišnjem obračunu, nije prezentirana dokumentacija da je navedeno i realizovano, kao i da su od strane Carinske uprave, u skladu sa zakonskim propisima, na dan statusne promjene (prijenos poslova iz njene nadležnosti na državni nivo), sačinjeni finansijski izvještaji i popis imovine, obaveza i potraživanja, kako u bilansnim tako i u vanbilansnim evidencijama. Prezentirani su samo finansijski izvještaji Carinske uprave za period 01.01.-31.12.2004. godine, potpisani od strane Direktora Uprave, koji nije bio uposlenik Carinske uprave. Također, zbog značajnosti, napominjemo da spiskovi neriješenih predmeta Grupe za drugostepeni carinsko-upravni postupak, dostavljeni Upravi od strane Ministarstva, nisu potpisani od strane istih, čime bi se i potvrdilo da su navedeni predmeti i uredno preuzeti. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, da se nisu u cijelosti realizovale odredbe člana 32. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH (po pitanju imovine i aktive), kao i da nije, prema izjavi odgovorne osobe, jasno definisano koja prava (potraživanja) odnosno obaveze se prenose sa Carinske uprave na Upravu, a koja ostaju entitetima, smatramo da isto može imati značajno negativan uticaj na Budžet FBiH u narednom periodu.

Protokol o načinu finansiranja **Obavještajno-sigurnosne agencije BiH** potpisan je dana 06.07.2004. godine. Navedenim protokolom propisano je da će se budžet OSA-e za period VI-XII 2004. godine izvršavati preko budžeta institucija BiH, realokacijom neiskorištenog dijela sredstava od usvojenih budžeta entitetskih obavještajno-sigurnosnih službi, a prema dinamičkom planu koji je sastavni dio protokola. Navedenim planom utvrđena je obaveza Federacije u iznosu 8.655.708,18 KM. Od strane OSA FBiH, u skladu sa zakonskim propisima, na dan statusne promjene (prijenos poslova iz njene nadležnosti na državni nivo), sačinjeni su finansijski izvještaji, ali nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom). Uzimajući u obzir da nije izvršen popis obaveza, kao i da su u skladu sa članom 102. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, dugovi i zaduženja i ostale obaveza obavještajne službe ostale u nadležnosti Federacije (kratkoročne obaveza u finansijskim izvještajima iskazane u iznosu od 7.783.028,83 KM) smatramo da isto može bitno uticati na Budžet FBiH.

Na osnovu uvida u Glavnu knjigu Trezora na kraju revidirane godine (kao i u toku revizije u 2005. godini), konstatovano je da se na pozicijama potrošačkih jedinica čije su nadležnosti prešle na državni nivo (Carinska uprava FBiH i OSA FBiH) i dalje iskazuje stanje imovine, obaveza i potraživanja. Imajući u vidu da su navedeni korisnici Budžeta FBiH, prestali sa radom, nije prezentirana dokumentacija, odnosno nije se moglo potvrditi da je od strane nadležnih tijela Federacije utvrđen pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obavezama do rješenja statusa imovine, odnosno izmirenja obaveza. Navedeno također znači da se nisu dosljedno primijenile odredbe zakonskih propisa vezano za formiranje Uprave i OSA-e.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, kao i da se jasno definišu prava (potraživanja) i obaveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na upravu za indirektno oporezivanje, odnosno prava i obaveza koje ostaju Federaciji.

Da se dosljedno provedu odredbe Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i da se utvrde dugovi, zaduženja i ostale obaveze koje u skladu sa navedenim zakonom ostaju u nadležnosti Federacije.

Da se od strane nadležnih tijela Federacije odredi pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obavezama do rješenja statusa imovine, odnosno izmirenja obaveza.

Naknade za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, iskazani su u iznosu od 2.072.090,00 KM i iste su realizovane u odnosu na sredstva planirane za ove namjene u iznosu manjem za 596.379,00 KM ili manje za 22,35%. U skladu sa članom 24. Zakona o Trezoru u FBiH, kao i datoj preporukom u prethodnom revizijskom izvještaju, Ministarstvo je donijelo Pravilnik o procedurama za povrat više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinstvenog računa Trezora FBiH, koji je stupio na snagu 11.09.2004. godine. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nije se moglo potvrditi, da su obaveze po ovom osnovu, koje su evidentirane u pomoćnim evidencijama i koje su se trebale izvršiti u revidiranoj godini, u cijelosti i izvršene. Od strane Ministarstva nisu donesene pisane procedure o načinu vođenja evidencije o primljenim izvršnim naslovima (rješenja, sudske presude...). Prezentirane pomoćne evidencije i način njihovog vođenja ne daju relevantne podatke na osnovu kojih bi se potvrdile ukupne obaveze po navedenom osnovu u revidiranoj godini, njihovo realizovanje u propisanom roku i na propisan način, kao ni stanje dospjelih, a nerealizovanih obaveza na dan 31.12.2004. godine. Napominjemo da pregled neizmirenih obaveza po navedenom osnovu, na kraju fiskalne godine, nije sačinjen.

Da se donesu pisane procedure kojima bi se ustrojila adekvatna evidencija zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, kao i sudskih presuda.

Naknade za izvršenje sudskih presuda iskazane su u iznosu od 1.307.939,00 KM, a planirane u iznosu 1.700.000,00 KM, što predstavlja izvršenje od 76,94%. Uvidom u pomoćnu evidenciju obaveza za navedene naknade utvrđeno je da ista ne daje adekvatnu informaciju o stanju obaveza na dan 31.12.2004. godine iz razloga što se predmeti ne vode hronološkim redom, ne vode se ažurno i što je u istoj iskazan i dio odluka Doma za ljudska prava. Imajući u vidu da se izvršenje sudskih rješenja vrši iz sredstava odobrenih Ministarstvu, kao i da je označeni dužnik nastale obaveze u konkretnom sporu drugi korisnik budžeta, na osnovu prezentirane dokumentacije i izjava odgovornih lica, nismo se uvjerali da postoji adekvatna komunikacija između istih, a posebno vezano za aktivnosti u pogledu regresiranja nastale štete zbog utvrđene odgovornosti.

Da se donesu procedure kojima bi se ustrojila adekvatna evidencija obaveza po osnovu sudskih presuda, a u cilju kontinuiranog praćenja stanja obaveza i pravovremenog izvršavanja istih.

Naknade po osnovu odluka Doma za ljudska prava iskazane su u iznosu od 10.000,00 KM, a planirane su u iznosu od 950.000,00 KM, što predstavlja izvršenje plana od 1,05%. Međutim, konstatovano je da je stanje navedenih obaveza u pomoćnim evidencijama, koje se vode u Sektoru za trezor, na dan 31.12.2004. godine iskazano u iznosu 622.800,00 KM. U navedenom iznosu nisu iskazani troškovi sudskog postupka od 12.927,10 KM i kamata od 10%, koje se obračunavaju od dana donošenja rješenja do dana isplate. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su u navedenom iznosu iskazane obaveza iz revidirane i iz prethodnih godina. Od strane ovlaštenih lica nije dato adekvatno obrazloženje zbog čega obaveze nisu izvršene iako je bilo raspoloživih sredstava, a posebno uzimajući u obzir obavezu obračunavanja kamata.

Da se isplata naknada po osnovu odluka Doma za ljudska prava, planira i izvršava u skladu sa zakonskim propisima.

Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 770.610,00 KM, a odnose se na izdatke po osnovu kamata po ugovorima o zaduživanju za kratkoročne kredite koje je zaključila Vlada FBiH u 2001. godini sa Universal bankom d.d. Sarajevo u iznosu od 4.500.000,00 KM i UPI bankom d.d. Sarajevo 4.500.000,00 KM, a koji su se trebali vratiti iz donacije koja je uplaćena u 2002. godini od strane Republike Turske za troškove isporučenog gasa za 1996. godinu. Za navedene kredite nije prezentirana adekvatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je provedena zakonska procedura vezano za zaduživanje po navedenom osnovu, a što je konstatovano i u prethodnim revizijama. U revidiranom periodu, iskazani su i troškovi finansiranja upravljanja kreditom u iznosu od 22.500,00 KM.

Izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate iskazani su u iznosu od 139.535.416,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena rebalansom budžeta za 2004. godinu manje za 6,29%. Navedeni izdaci se odnose na otplatu vanjskog duga u iznosu od 89.881.601 KM (ostvarenje 92,40%) i kamatu u iznosu 49.653.815 KM (ostvarenje 96,18%). Uvidom u Izvještaj o realizaciji plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2004. godinu (sačinjenog od strane Sektora za trezor – Grupe za vanjski dug) utvrđeno je da se iskazani izdaci po osnovu otplate vanjskog duga i inozemnih kamata u iznosu od 145.379.080 KM (otplata 94.877.098 KM, kamata 50.501.982 KM), razlikuju od podataka po navedenom osnovu iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora i finansijskim izvještajima za 5.843.644,00 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da od strane Ministarstva nisu preduzete adekvatne mjere u cilju otklanjanja nedostataka navedenih u prethodnom revizijskom izvještaju, a što je imalo za posljedicu da se isti nedostaci konstatuju i u toku revidirane godine. Navedeno se odnosi na slijedeće:

- obaveze po kreditima koje dospijevaju u 2005. godini, za koje je izvršena prijenos sredstava sa Jedinstvenog računa Trezora na podračune u Centralnu banku BiH, u iznosu od 2.506.984 KM, evidentirane su kao izdaci u 2004. godini,
- sredstva na podračunima Federacije za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci, na dan 31.12.2004. godine iznosila su 1.440.202,06 KM. Navedena novčana sredstva nisu knjigovodstveno evidentirana u Glavnoj knjizi Ministarstva, a samim tim ni u finansijskim izvještajima,
- sredstva krajnjih korisnika, iz kojih se u skladu sa zakonskim propisima trebao servisirati dio vanjskog duga, su od strane nadležnih tijela usmjeravana za plaćanje ostalih obaveza nastalih u fiskalnoj godini i u prethodnom periodu, koje nisu bile planirane Budžetom za 2004. godinu, a što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu i Zakonom o Trezoru (iz sredstava komisionih kredita kod IBF BiH). Također, nije prezentirana dokumentacija da su se, prema krajnjim korisnicima, koji nisu izmirivali dospelje obaveza po preuzetim kreditima, a sredstva su bila namijenjena za servisiranje vanjskog duga, preduzimale adekvatne mjere u cilju naplate istih (Željeznice FBiH i Fondacija ODRAZ). Obzirom da je Federacija BiH garant za sve preuzete kredite, to su obaveze po kreditima koje nisu plaćali krajnji korisnici izvršene iz Budžeta FBiH za 2004. godinu,
- kao i u prethodnoj godini, Investicijska banka FBiH d.o.o. Sarajevo (IBF BiH), nije sva prikupljena sredstva u 2004. godini od krajnjih korisnika po komisionim kreditima uplatila u Budžet, kako je utvrđeno ugovorima o komisionu, već je nastavila sa primjenom Zaključka Vlade FBiH, br. 21/03 od 27.01.2003. godine i iz navedenih sredstava izvršila naplatu svojih potraživanja u iznosu od 5.970.342,51 KM. Naplaćena potraživanja, prema izvještaju IBF BiH, se odnose na obaveze Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dugoročne i kratkoročne kredite prema preduzećima za održavanje putne mreže u iznosu od 3.613.276,35 KM, obavezu Vlade FBiH po kreditu za terminalno prilazni radar za kontrolu letenja Aerodrom Sarajevo u iznosu od 2.205.792,43 KM i sudske takse za tužbe po komisionim poslovima u iznosu od 151.273,73 KM. Napominjemo da navedene obaveze nisu iskazane u Glavnoj knjizi Trezora i da nisu bile planirane Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i činjenicu da ukupan vanjski dug nije evidentiran u Glavnoj knjizi Trezora i isti nije uporediv sa podacima iskazanim u pomoćnim evidencijama, koje se vode u Ministarstvu, nije se mogla potvrditi visina obaveza po osnovu vanjskog duga iskazana u finansijskim izvještajima.

Potrebno da se izdaci po osnovu vanjskog duga (kamata i glavnica) evidentiraju u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja (u periodu kada je obaveza i nastala,) a na osnovu relevantne dokumentacije ,

Da se deponovana sredstva, na podračunima Federacije-računi za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora,

Da se servisiranje vanjskog duga vrši u skladu sa članom 7. Zakona o vanjskom dugu FBiH, odnosno da Ministarstvo servisiranje vrši u skladu sa identificiranim izvorima prihoda.

d) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

U toku revidirane godine, Ministarstvo je, u najvećem dijelu, dosljedno provodilo procedure propisane Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Međutim, nedosljedna primjena navedene uredbe je konstatovana, kao i prethodne godine, prilikom nabavke materijala i ugovaranja usluga i to: usluga za tekuće

održavanje, kompjuterskih usluga, osiguranja imovine i lica, izdataka za gorivo i usluga štampanja biljega, mjenica i poreznih markica.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupi u skladu sa Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

e) Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2004. godine

U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, od strane ministra, formirana je Komisija za popis i inventarisanje opreme, stalnih sredstava i sitnog inventara i Komisija za popis obaveza i potraživanja. Navedene komisije izvršile su popis i sačinile izvještaje, koji su usvojena od strane Ministra. Uvidom u prezentirane izvještaje o izvršenom popisu konstatovano je da je Ministarstvo, u najvećem dijelu, preduzelo aktivnosti po preporukama datim u prethodnom izvještaju o obavljenoj reviziji, vezano za popis imovine i obaveza, a posebnu u dijelu popisa i procjene preuzete opreme od drugih. Međutim, konstatovano je i sljedeće:

- da se nije dosljedno postupilo po Uredbe o prestanku važenja Uredbe o formiranju jedinice za privatizaciju banaka, a za što je data preporuka u prethodnim revizijskim izvještajima. Ovo se posebno naglašava iz razloga što je Zapisnik o preuzimanju sredstava za rad, arhive, predmeta i druge dokumentacije, prava i obaveza, koji je sačinjen 04.12.2002. godine, ispred Ministarstva finansija potpisao pomoćnik ministra, koji nije imao pismeno ovlaštenje, već je prema izjavi istog postupio po usmenom nalogu odgovorne osobe.
- da je u poslovnoj zgradi Ministarstvu smještena računarska oprema, koja nije u vlasništvu istog, a koja se odnosi na opremu koju je donirao USAID, opremu koja pripada «Oceanu» d.o.o. Sarajevo i opremu UNDP-a. Prema izjavi odgovorne osobe, oprema koja pripada firmi Ocean, smještena je u poslovnoj zgradi, u skladu sa Protokolom o lokaciji računarske platforme za Projekt Centralizovani obračun i isplata plaća za kantone u FBiH, zaključenim 03.02.2004. godine i sačinjenim u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o realizaciji Projekta centralizovanog obračuna i isplate plaća – COIP u kantonima. Uvidom u navedeni protokol, konstatovano je da isti nije potpisan od strane ovlaštene osobe (potpisan od strane pomoćnika ministra – nije prezentirano ovlaštenje), kao i da isti nije ovjeren od strane Ministarstva, niti upisan u knjigu protokola. Također, uzimajući u obzir da se navedena oprema nalazi u istoj prostoriji gdje i oprema za projekt ISFU, značajno je naglasiti da nije prezentirana relevantna dokumentacija da su se dosljedno provodile procedure propisane navedenim protokolom u pogledu: unošenja i iznošenja opreme uz nadzor odgovornog djelatnika Ministarstva i zapisničko evidentiranje; izrada uputstva za slučaj ekscenčnih situacija po kojem mogu postupiti članovi svih timova čija se oprema nalazi u toj prostoriji, kao i pripadnici osiguranja; spiska članova Oceanovog tima kojima se, od strane Ministarstva, trebalo izdati odobrenje za nesmetan ulazak i izlazak u prostoriju gdje je smještena računarska oprema.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za postupanje po Uredbi o prestanku važenja Uredbe o formiranju jedinice za privatizaciju banaka i u skladu sa istom preduzmu adekvatne mjere,

Da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju, vezano za smještaj računarske opreme firme «Oceanu» d.o.o. Sarajevo, u poslovnoj zgradi Ministarstva i u skladu sa konstatovanim preduzmu adekvatne aktivnosti.

f) Ostali nalazi

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatovano je da je Ministarstvo na poziciji »Kratkoročni primici od zaduženje budžeta od drugih nivoa vlasti (Federacije)« evidentiralo kratkoročnu pozajmicu, sa posebnog namjenskog transakcijskog računa sredstava od GSM licenci BiH, u iznosu od 22.000.000,00 KM. Navedena pozajmica, realizovana je na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju kratkoročne pozajmice sa posebnog (namjenskog) računa JRR, V br. 581/04 od 29.12.2004. godine, a evidentirana je u Ministarstvu na navedenoj poziciji po instrukciji Pomoćnika ministar za trezor, iako su u skladu sa navedenom odlukom sredstva namijenjena za izvršenje budžeta FBiH i izmirenje obaveza iz 2004. godine. Međutim, u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH, naplaćena sredstva po osnovu GSM licenci za BiH, trebala su se izdvojiti na namjenski otvorene račune od strane entitetskih ministarstava finansija i koristiti isključivo za finansiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH, a što nije ispoštovano u navedenom slučaju. Napominjemo, također, da je od strane

Ministarstva za uplatu navedenih sredstva bio otvoren poseban transakcijski račun, iako se u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH trebao otvoriti podračun u okviru Jedinstvenog računa Trezora.

Da se sredstva uplaćena po osnovu GSM licenci, koriste za propisane namjene.

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, konstatovane su značajnije aktivnosti Ministarstva na poboljšanja sistema internih kontrola, kako u Ministarstvu tako i kod korisnika budžetskih sredstva (putem instrukcija). Međutim, konstatovano je i da se određeni broj propusta kontinuirano ponavlja, a da nisu preduzimane adekvatne mjere, iako su tokom prethodnih revizija od strane Ureda za reviziju davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

U cilju kontrole trošenja sredstava namijenjenih za funkcionisanje samog Ministarstva doneseni su interni akti krajem revidirane godine, čija dosljedna primjena bi u narednom periodu trebala značajno poboljšati sistem internih kontrola. Međutim, nismo se uvjerali da su također poduzete aktivnosti u cilju adekvatne kontrole izvršenja finansijskog plana u skladu sa zakonskim propisima, u dijelu koji se odnosi na realizaciju tekućih transfera (transfer drugim nivoima vlasti, povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, izvršenje sudskih presuda i odluka Doma za ljudska prava, kamate na domaće pozajmljivanje, otplata vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate).

Značajno je istaći, da se nismo uvjerali da je uspostavljena adekvatna saradnja i koordinaciju u obavljanju poslova između organizacionih jedinica, a posebno Sektora za trezor i Sektora za budžet, kao i neadekvatno vođenje pomoćnih evidencija (bez donešenih pisanih procedura) od strane grupa unutar organizacionih jedinica zaduženih za konkretne poslove, a što utiče na cjelokupan rad Ministarstva.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju preporuke po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja. Imajući u vidu da je u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola Ministarstvo krajem godine donijelo Instrukciju za razvoj i održavanje sistema interne kontrole, a u martu 2005. godine Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, smatramo potrebnim naglasiti značaj daljih aktivnosti Ministarstva, u okviru svoje nadležnosti, a po pitanju primjene navedenih akata od strane budžetskih korisnika.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo finansija se očitovalo dopisom broj 08-49-3431/05 od 18.07.2005. godine o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Prema navedenom očitovanju od strane Ministarstva je prihvaćen veći broj datih nalaza i preporuka i po istima su već preduzete adekvatne aktivnosti. Za dio nalaza i preporuka, koji nije prihvaćen, date su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nismo uvažili iz razloga što nisu prezentirani novi dokazi i činjenice, odnosno nova saznanja koja nismo imali u toku revizije. S obzirom na značajan uticaj, dijela nalaza i preporuka za koje su date primjedbe na istinitost i tačnost finansijskih izvještaja, kao i obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva koji imaju uticaja na donošenje i izvršenje Budžeta FBiH, smatramo potrebnim da se od strane menadžmenta detaljnije sagledaju svi zakonski propisi i podzakonski akti, koji se odnose na ukazane nedostatke i isti dosljedno primijene. Ovdje se misli na, obaveza po osnovu vanjskog i unutrašnjeg dug, izradu i donošenje budžeta, izvršenje i izvještavanje o izvršenju budžeta sa odgovarajućim analizama. Posebno ističemo da bi cjelovito sagledavanje nedostataka koji se kontinuirano ponavljaju, a koji su konstatovani u Izvještaju o obavljenoj reviziji, i postupanje po datim preporukama umnogome doprinijelo pripremi tačnih i pouzdanih finansijskih izvještaja.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. ecc.

UR: 008-03, 029-03 /05

5.9 POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

MENADŽMENTU

POREZNE UPRAVE FBiH

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Porezne uprave FBiH**, iskazanih na stranicama od 1 do 8 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Porezne uprave FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u djelu potpunog nadzora nad: pripremom i obračunom plaća; unosom stvorenih obaveza; kontrolom ispostavljenih faktura za štampanje markica; pravovremenom dostavljanju cjelokupne dokumentacije iz kantonalnih poreznih ureda u Središnji ured, nepostupanje po usvojenom Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Porezne uprave u djelu izdavanja rješenja i raspoređivanja uposlenih na radna mjesta utvrđena ovim Pravilnikom,
 - nepostupanje sa oduzetom robom u skladu sa Uredbom o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom u dijelu koji se odnosi na nedozvoljeno korištenje iste. Također, ukupana vrijednost oduzete robe nije iskazana u vanbilansnoj evidenciji Glavne knjige trezora,
 - evidentiranje vlastitih građevinskih objekata u Poreznoj upravi je izvršeno na osnovu ugovora o kupovini a ne na temelju validne dokumentacije - ZK-a izvadaka i značajan dio objekata koji je dobiven na korištenje od Zavoda za platni promet se ne koristi ili se ne može ući u prostor (već se koristi) a plaća se zakup poslovnih prostora za porezne ispostave u Neumu i Stocu,
4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Porezne uprave FBiH, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Porezna uprava FBiH je uprava u sastavu Federalnog Ministarstva finansija, koja vrši upravne i druge stručne poslove u oblasti prikupljanja javnih prihoda koji su joj propisani u nadležnost Zakonom o poreznoj upravi FBiH i drugim federalnim propisima. Poreznom upravom FBiH rukovodi direktor Porezne uprave i njegov zamjenik. Direktor i zamjenik direktora Porezne uprave odgovorni su Federalnom ministru finansija za svoj rad i rad Porezne uprave, a u okviru svojih prava i dužnosti.

Članom 2 Zakona o poreznoj upravi FBiH definisani su: organizacija i rukovođenje Porezne uprave; saradnja sa drugim vladinim organima; prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obaveznika; identifikacija i registracija poreznih obaveznika; podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza; razrez i naplata poreza; prinudna naplata poreznih obaveza; inspekcijski nadzor; obračun i naplata kamata; odbici i povrati više plaćenih poreza; rokovi zastare za razrez; naplata i povrat poreza; žalbe na porezna rješenja; administrativne kazne za porezne prekršaje; podzakonski akti i porezna mišljenja. U slučajevima kada se ubiranje javnih prihoda reguliše i drugim zakonima primjenjuju će se odredbe ovog Zakona. U skladu sa procedurama prisilne naplate poreznih obaveza Porezna uprava vrši prisilnu naplatu i postupka u skladu sa Uredbom o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica.

Vlada FBiH je dala saglasnost svojom Odlukom Broj: 610/2003 od 20. novembra 2003. godine na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH koji je donio federalni ministar finansija broj 01-02365/04 od 19. januara 2004. godine. Poslovi definisani Zakonom o poreznoj upravi FBiH, su koncentrisani i funkcionalno povezani unutarnjom organizacijom u organizacione jedinice i to: Središnji ured i kantonalne porezne urede u Sarajevu, Tuzli, Zenici, Mostaru, Bihaću, Novom Travniku, Ljubuškom, Livnu, Orašju i Goraždu.

Prema ovom Pravilniku utvrđeno je ukupno 1562 uposlena od čega se na Središnji ured odnosi 261 uposlenik i kantonalne porezne urede sa ispostavama 1301 uposlenik.

Na dan 31.12.2004. godine broj uposlenih u Poreznoj upravi je bio 1508.

Sjedište Porezne uprave FBiH je u Sarajevu, ulica Husrefa Redžića br.3.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Izveštajem o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Porezne uprave za 2003. godinu konstatovani su određeni nedostaci i date su preporuke za njihovo otklanjanje. Porezna uprava tokom 2004. godine je preduzimala aktivnosti u cilju realizacije datih preporuka.

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: adekvatno praćenje troškova budžetskih sredstava prema donesenim dinamičkim finansijskim planovima po kantonalnim poreznim uredima; nastavljene aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva nad poslovnom zgradom u Zenici; procjenjena je vrijednost doniranih vozila u kantonalnom uredu Ljubuški.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primjenjen u dijelu koji se odnosi na: uspostavu sistema internih kontrola putem davanja pismenih saglasnosti na stvaranje izdataka kantonalnih poreznih ureda u cilju kontinuiranog nadzora nad planskom potrošnjom budžetskih sredstava; poštivanje Uredbe o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis stalnih sredstva, sitnog inventara, potraživanja, obaveza, novčanih sredstava i oduzete robe u inspekcijskom nadzoru i prisilnoj naplati.

Međutim, Porezna uprava nije postupila po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: dosljednu primjenu usvojenog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Porezne uprave; postupanje sa oduzetom robom u skladu sa Uredbom o načinu i postupku raspolaganja sa oduzetom robom.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija kantonalnih poreznih ureda i Središnjeg ureda Porezne uprave omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja budžetskih sredstava, da li su se poštivale odredbe: Zakona o poreznoj upravi FBiH; Uredbe o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom,
- ocjena računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje budžetskih sredstava, kao i stvaranje uslova za uvođenje, primjenu i efikasan rad sistema internih kontrola.

Revizijom je obuhvaćena dokumentacija putem uzoraka iz svih kantonalnih poreznih ureda i Središnjeg ureda, a neposredan uvid u rad izvršen je u Središnjem poreznom uredu i kantonalnim poreznim uredima u Sarajevu, Mostaru i Ljubuškom.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave utvrđene su organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Porezne uprave. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH u Kabinetu direktora predviđeni su poslovi unutrašnje kontrole koja nije imala aktivnosti tokom 2004. godine. Ovim Pravilnikom Sektor za prinudnu naplatu i inspeksijski nadzor treba da planira, pravi i implementira programe naplate poreznih dugova i selektivne kontrole poreznih obaveznika koji ne spadaju u kategoriju velikih poreznih obaveznika, kontroliše rad ove funkcije u kantonalnim poreznim uredima. Revizijom je utvrđeno da od planiranih trinaest uposlenika stvarno je uposleno pet i to sa ispostavljenim rješenjima i djelokrugom aktivnosti u skladu sa ranijim Pravilnikom. Nadzor nad radom ovog Sektora do kraja oktobra vršio je CAFAO.

Menadžment je prenio dio svojih ovlaštenja na rukovodioce kantonalnih poreznih ureda i neke rukovodne službenike. Porezna uprava je čestim pismenim obraćanjima kantonalnim poreznim uredima ostvarila djelimičan nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava. Međutim, tokom revizije utvrđeno je da, nije ostvaren puni nadzor posebno u dijelu: razdvajanja poslova pripreme i unosa podataka za obračun plaća; pripreme i izrade naloga za evidentiranje i vršenje samog unosa stvorenih obaveza; izdavanja pripadajućih rješenja uposlenicima u skladu sa Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji; obezbjeđenja cjelovite evidencije o izuzetoj imovini u postupku prisilne naplate; kontrola usklađenosti faktura troškova štampanja poreznih markica sa potpisanim ugovorom.

Preporučuje se Poreznoj upravi da uspostavi adekvatan sistem internih kontrola kako bi se osiguralo zakonito trošenje budžetskih sredstava, poštivanje postojećih zakonskih propisa i ostvario puni nadzor nad radom Porezne uprave.

U skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi do kraja 2004. godine Porezna uprava je bila obavezna donijeti novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Porezne uprave, što nije učinjeno.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Porezne uprave i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Uvidom u poslovanje blagajne konstatovano je da se: blagajna vodi po organizacionim jedinicama, a originalna dokumentacija uz zahtjev za nadopunu blagajne se dostavlja u Središnji ured na evidentiranje; dnevni blagajne se vode uredno za dane kada je bilo prometa na blagajni; da se ne poštuje odluka o blagajničkom maksimumu; putem blagajne su isplaćivane fakture bez specifikacija izvršenih usluga.

Blagajničko poslovanje voditi u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i dosljedno se pridržavati Odluke o blagajničkom poslovanju.

Federalno ministarstvo finansija je sačinilo Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor kojim je tačno utvrđen način vođenja poslovnih knjiga budžetskih korisnika, uz obavezu da budžetski korisnici koji u svom poslovanju imaju određene specifičnosti su dužni donijeti svoje računovodstvene politike. Tokom revizije utvrđeno je da se redovno ostvaruje komunikacija i po potrebi od strane Središnjeg ureda daju pisane instrukcije kantonalnim poreznim uredima o postupanju u konkretnom slučaju ali nisu donesene vlastite

Računovodstvene politike kojima bi se tačno definisale međusobne obaveze i odgovornosti kantonalnih poreznih ureda i Središnjeg ureda.

U kantonalnim poreznim uredima i u Središnjem uredu vode se pomoćne knjige: evidencija zaprimljenih faktura, knjiga stalnih sredstava, personalna evidencija, blagajničko poslovanje cjelokupna evidencija vezana za pripremu i obračun plaća i naknada uposlenika i evidencija robe oduzete u prisilnoj naplati. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju kantonalni porezni uredi prema interno donesenim budžetskim planovima po organizacionim jedinicama za 2004. godinu stvaraju izdatke, likvidiraju zaprimljene fakture i dostavljaju u Središnji ured na dalje evidentiranje. U toku revizije, konstatovano je da je od strane Središnjeg ureda uspostavljena adekvatna kontrola trošenja ovih budžetskih sredstava, s izuzetkom ne izvršenog razgraničenja poslova izrade naloga za knjiženje i unos istih u sistem Glavne knjige Trezora.

Pripreme liste za obračun i isplatu plaća sačinjavaju se po organizacionim jedinicama a unos se vrši u Središnjem uredu. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da kod obračuna plaća jedan uposlenik vrši izradu pripreme liste i unos podataka u sistem obračuna, što znači da u ovom dijelu nije uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola. Revizijom je utvrđeno da na unosu podataka u Središnjem uredu rade uposlenici koji imaju radno-pravni status u kantonalnim poreznim uredima.

Da se osigura računovodstveni nadzor nad pripremom i unosom knjigovodstvenih podataka u cilju uspostave punog nadzora nad trošenjem budžetskih sredstava, kao i da se kod uspostave i jačanja sistema internih kontrola Porezna uprava pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Porezne uprave

Zakonom o poreznoj upravi (članom 2) definisani su poslovi koje vrši Porezna uprava radi ubiranja javnih prihoda na području Federacije. Prema podacima iz Izvještaja o radu Porezne uprave u 2004. godini ukupno je registrovano 87.725 poreskih obaveznika pravnih i fizičkih lica. Obaveza Porezne uprave je da redovno prati uplate javnih prihoda svih poreskih obaveznika. Tokom 2004. godine kantonalne porezne uprave su ukupno izvršile 11.966 kontrola poslovanja poreznih obaveznika, od čega se na velike porezne obaveznike odnose 174, i tom prilikom je izdato 4.753 prvostepena rješenja o neizmirenim poreznim obavezama. Tokom inspekcijskog nadzora podnose se prijave: za prekršajne; za privredne i za krivične prestupe. Iz različitih osnova, naknadno utvrđene porezne obaveze u inspekcijskom nadzoru iznose 298.361.166 KM od čega se na velike porezne obaveznike odnosi 110.493.791 KM a naplaćeno je 16.364.757 KM ili 5,5%. Ovako utvrđeni javni prihodi imaju nizak procenat naplate često zbog zakonske mogućnosti prigovaranja na činjenična stanja i eventualna uvažavanja iznesenih primjedbi na utvrđena stanja, ili naknadno dostavljenih valjanih dokaza. Izražena je i neefikasna naplata po izvršnim rješenjima. Tokom revizije nije predočena adekvatna dokumentacija iz koje se može zaključiti da Porezna uprava vodi evidenciju ovih naplaćenih prihoda i da se isti usklađuju sa evidencijom ovih prihoda u Glavnoj knjizi Trezora.

Prema prezentiranim podacima Porezne uprave u 2004. godini utvrđeno je da veliki broj prvostepenih rješenja o neizmirenim poreznim obavezama se od strane Federalnog ministarstva finansija kao drugostepenog organa poništava ili vraća u ponovni postupak.

U slučajevima kada se ne može redovnim putem ostvariti naplata javnih prihoda Porezna uprava pokreće postupak prisilne naplate i vrši zakonom propisane radnje radi naplate javnih prihoda. Prema podacima iz Izvještaja o radu Porezne uprave za 2004. godinu u toku 2004. godine izdato je 24.910 rješenja za prisilnu naplatu i ukupan iznos naknadno utvrđenih obaveza je 683.445.651 KM od čega je naplaćeno 54.705.397 KM ili 8%. Tokom 2004. godine od strane Porezne uprave nad 19.002.240 KM javnih prihoda iz procesa prisilne naplate je proglašena nelikvidnost tako da je stanje na dan 31.12.2004. godine naknadno utvrđenih javnih prihoda po ovom osnovu 609.738.015 KM što je znatno više (35%) u odnosu na prethodnu godinu. Proces naknadno utvrđenih javnih prihoda iskazanih u Izvještaju o radu Porezne uprave za 2004. godinu nije bio predmet revizije ali njihova ukupna vrijednost i nizak stepen njihove naplate stvara potrebu preispitivanja osnovanosti ovako utvrđenih obaveza od strane Porezne uprave.

Potrebno je da menadžment Porezne uprave skupa sa Federalnim ministarstvom finansija, u čijem se sastavu i nalazi, preispita razloge poništavanja prvostepenih rješenja od strane drugostepenog organa Federalnog ministarstva finansija i da zajedno obezbijede dosljednu primjenu zakonskih propisa.

Potrebno je da Porezna uprava, uz pomoć nadležnih institucija FBiH, u zakonom predviđenom roku upotrijebi sve dozvoljene mogućnosti naplate javnih prihoda i ako je potrebno pokrene inicijativu za izmjenu postojeće zakonske regulative u cilju veće naplate javnih prihoda.

Kada porezni obaveznik ne izmiruje utvrđene obaveze pristupa se oduzimanju imovine o čemu se vodi posebna evidencija. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je postojanje pisanih procedura o načinu evidentiranja tako oduzete robe. Knjigovodstvena evidencija ove robe se vodi u Središnjem uredu na osnovu dostavljenih podataka kantonalnih poreznih ureda. Tokom revizije uočeno je da kantonalni porezni uredi podatke o oduzetoj robi ne dostavljaju pravovremeno ili nikako na knjigovodstveno evidentiranje, što za posljedicu ima postojanje različitih podataka o ukupnim vrijednostima oduzete robe. Popisom na dan 31.12.2004. godine u kantonalnim poreznim uredima utvrđena je vrijednost izuzete imovine u iznosu od 5.331.380,71 KM što je i knjigovodstveno evidentirano a u Izvještaju Porezne uprave za 2004. godinu prema izvještaju Službe za prinudnu naplatu ova vrijednost je 7.386.139 KM.

U zakupljenim skladišnim prostorima Porezne uprave razdvaja se oduzeta roba iz osnova prinudne naplate od robe koja je preuzeta od Finansijske policije ili ranije oduzeta u inspekcijskom nadzoru. Velike zalihe robe na skladištu su iz razloga što: dio robe nije više za upotrebu, neka roba i u ponovljenim postupcima prodaje putem javnog nadmetanja nije prodana, za neku robu koja nije više za upotrebu nije dobivena saglasnost za uništenje. Sva izuzeta imovina stvara troškove uskladištenja i čuvanja.

U popisu oduzete robe nalaze se reversi o izdatoj robi na privremeno korištenje što je suprotno odredbama Uredbe o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom.

Zbog izuzetne kompleksnosti i značajne vrijednosti izuzete imovine i robe u procesu prinudne naplate smatramo potrebnim da menadžment Porezne uprave izvrši detaljan uvid u dosljednu primjenu Uredbe o načinu raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica u kantonalnim poreznim uredima gdje postoji oduzeta roba.

Potrebno je da Porezna uprava osigura pravovremenu, cjelovitu i tačnu dokumentaciju za evidentiranje oduzete robe u postupku prisilne naplate kao i da dosljedno primjenjuje Uredbu o načinu raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica.

Porezna uprava treba da poduzme sve mjere u skladu sa Uredbom o načinu raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica u cilju oslobađanja skladišta oduzete robe posebno one koja nije više za upotrebu.

Porezna uprava za izradu svog Izvještaja o radu za 2004. godinu koristi podatke o prikupljenim javnim prihodima Federalnog ministarstva finansija - Sektor za fiskalnu politiku iskazane u Glavnoj knjizi Trezora, a ne podatke iz vlastitih evidencija koje preuzima svakodnevno od poslovnih banaka i nakon izvršenih potrebnih kontrola upućuje ih na niže organizacione jedinice na evidentiranje. Primjetna je razlika u podacima koji su iskazani u naprijed navedenim evidencijama. Porezna uprava je obavezna ustrojiti evidenciju stvorenih i izmirenih poreznih obaveza za svakog poreznog obaveznika i vršiti pravovremenu kontrolu izvršenja utvrđenih obaveza i poduzimati adekvatne mjere radi poboljšanja naplate javnih prihoda. Na osnovu raspoložive dokumentacije u pojedinim slučajevima je utvrđeno da tek nakon intervencije poreskog obaveznika banke gdje se vrši uplata, doznačavaju izvršenu uplatu javnih prihoda, što znači da ponekad banke zadržavaju te uplate.

Potrebno je da Porezna uprava obezbijedi pravovremenu i tačnu evidenciju utvrđenih i izmirenih poreznih obaveza po poreznom obavezniku i da u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza poduzme adekvatne mjere s ciljem naplate istih.

Potrebno je uložiti dodatne napore u djelu iznalaženja načina svakodnevnog usaglašavanja podataka sa bankama koje prikupljaju javne prihode, radi potpune identifikacije uplaćenih prihoda.

c) *Izvršenje Budžeta za 2004. godinu*

Rebalansom budžeta FBiH za 2004. godinu za rad Porezne uprave ukupno odobrena sredstva iznose 32.285.700 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja Porezne uprave ukupno ostvareni izdaci su 31.566.106 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 719.594 KM. Iako je u okviru ukupnog Budžeta ostalo neutrošeno budžetskih sredstava konstatovano je prekoračenje u visini od 69.820 KM na poziciji nabavka stalnih sredstava. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je u momentu nastanka obaveze bilo raspoloživih sredstava u skladu sa Budžetom.

d) Prihodi budžeta ostvareni vlastitom djelatnošću

Porezna uprava je tokom 2004. godine ostvarivala prihode na osnovu izdavanja mišljenja u skladu sa Pravilnikom o uslovima, postupku i naknadama za mišljenje porezne uprave u ukupnom iznosu od 18.206 KM i na osnovu zahtjeva za refundaciju bolovanja preko 42 dana iz ranijeg perioda koji ima tretman prihoda u iznosu od 42.456 KM. Tokom revizije nisu prezentirani relevantni dokazi o uspostavljenoj evidenciji potraživanja po ovim osnovama i njihovoj usklađenosti sa podacima u Glavnoj knjizi Trezora.

Preporučuje se da Porezna uprava uspostavi adekvatnu evidenciju prihoda budžeta po osnovu vlastite djelatnosti, kako je to Zakonom o trezoru Federacije utvrđeno.

e) Tekući rashodi u 2004. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2004. godini iskazani su u iznosu od 25.670.966 KM ili 99% od rebalansom odobrenog iznosa od 25.869.763 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 1570 uposlenih, a broj uposlenih na bazi časova rada je 1530. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da pojedinim uposlenicima nisu ispostavljena rješenja u skladu sa važećim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH, obračun i isplata plaća jednom broju uposlenih se vrši bez izdatih rješenja o pripadajućim koeficijentima a jedan broj uposlenih obavlja odgovorne poslove po usmenom nalogu rukovodioca. Tokom 2004. godine izvršena je unutarnja preraspodjela uposlenika ali nisu ispostavljena adekvatna rješenja uposlenicima po ovoj preraspodjeli.

Preporučuje se Poreznoj upravi da se svim uposlenicima izdaju zakonom propisana rješenja u skladu sa Zakonom o državnoj službi i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 5.589.839 KM a ostvareni su 90% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Na ovoj poziciji evidentirani su: izdaci za putne troškove; energiju i komunalne usluge; nabavku materijala; izdatke za usluge prevoza i goriva; izdatke za unajmljivanje imovine i opreme, izdatke za tekuće održavanje i izdaci za izradu poreznih markica. Tokom revizije izdataka za nabavku materijala, izdataka za usluge prevoza i goriva, izdatke za tekuće održavanje utvrđeno je da je u Središnjem uredu vršen izbor najpovoljnijeg ponuđača putem javnog oglašavanja, i da su najvećim djelom poštivane odredbe Uredbe o nabavci roba vršenju usluga i ustupanju radova. Naime, prilikom pregleda dostavljene dokumentacije ponuđača prihvaćani su dokumenti čiji je rok važenja istekao, tako da su u postupku izbora najpovoljnijeg bili uključeni i ponuđači koji formalno-pravno nisu ispunjavali uslove javnog poziva. Kantonalni porezni uredi su provodili proceduru izbora najpovoljnijih ponuđača (što nije bio predmet ove revizije), a na njihov izbor saglasnost je davao Središnji ured, nakon čega su zaključivani ugovori i stvarane obaveze.

Preporučuje se dosljedna primjena postojeće zakonske regulative iz oblasti nabavke robe vršenja usluga i ustupanju radova.

Izdaci za izradu poreznih markica ostvareni u visini od 1.316.836,40 KM predstavljaju troškove izrade markica za obilježavanje duhanskih i alkoholnih prerađevina. Na osnovu pisanih procedura proizvođači ili uvoznici duhanskih i alkoholnih prerađevina uz zahtjev za štampanje markica prilažu dokaz o izvršenoj uplati, troškova štampanja markica, na depozitni račun Trezora Federacije. Proceduru izbora dobavljača za štampanje poreznih markica provelo je Federalno ministarstvo finansija. Štampanje poreznih markica u 2004. godini vršeno je na osnovu Ugovora 10538/03 i 1537/03 od 12.12.2003. godine sklopljenog sa «Grafotisak» d.d. Grude. U julu 2004. godine «Grafotisak» d.d. Grude je uputio zahtjev Federalnom ministarstvu finansija za povećanje cijena štampanja duhanskih markica iz uvoza za 5%. Po novoj cijeni štampanja ispostavljene su fakture za štampanje markica a nije sačinjena izmjena postojećeg ugovora. Porezna uprava nije upoznala kantonalne porezne urede o izmijenjenim cijenama trškova štampanja markica za uvozne duhanske prerađevine, tako da su uvoznici uplaćivali troškove štampanja po ranije utvrđenim cijenama, a Porezna uprava je istovremeno prihvatila fakture sa uvećanim cijenama što je povećalo izdatke u budžetu. Revizijom je utvrđeno da je u Poreznoj upravi ostvaren nadzor nad distribucijom štampanih poreznih markica ali nije obezbijedena adekvatna evidencija ostvarenih prihoda i rashoda po ovom osnovu. Upoređivanjem prihoda i rashoda iz osnova štampanja poreznih markica može se utvrditi eventualna razlika. Uspostavljeni nadzor od strane Porezne uprave nad štampanjem poreznih markica nije bio predmet ove revizije.

Preporučuje se Poreznoj upravi da vrši formalnu i suštinsku kontrolu zaprimljenih faktura troškova štampanja markica u skladu sa potpisanim ugovorima, uspostavi adekvatnu evidenciju ovih

prihoda i da utvrdi iznos više isplaćenih sredstava iz budžeta i u skladu sa istim poduzmu adekvatne mjere.

f) Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci u visini od 305.301 KM predstavljaju izdatke za nabavku opreme po tenderima iz 2003. godine (informatička oprema, kopir aparati i auta), nabavku informatičke opreme po Javnom pozivu iz 2004. godine i to samo za dio isporučene opreme. Za drugi dio ugovora protokolom je utvrđena sukcesivna isporuka obzirom da su rebalansom budžeta sredstva za ove namjene smanjena iako je postupak javnog poziva za izbor najpovoljnijeg dobavljača završen i sklopljen ugovor za isporuku prema Budžetom utvrđenim sredstvima. Naime, rebalansom budžeta je prihvaćen budžet kapitalnih izdataka na nivou ostvarenja za period I-VIII u visini od 235.481 KM mada je u vrijeme sačinjavanja Rebalansa budžeta već bilo utrošeno 305.301 KM čime je ostvareno prekoračenje u visini od 69.820 KM.

Preporučuje se Poreznoj upravi da u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH redovno izvještava Federalno ministarstvo finansija o izvršenja budžeta.

g) Kratkoročna potraživanja i obaveze na dan 31.12.2004. godine

U finansijskim izvještajima – bilans stanja na dan 31.12.2004. godine iskazani su kratkoročni plasmani u ukupnom iznosu od 1.002.786,36 KM, a odnose se na stanje novčanih sredstava na računima kantonalnih poreznih uprava kod Hercegovačke banke (876.509,76 KM); stanje na blagajni (8.529,88 KM) i potraživanja za isplaćena bolovanja preko 42 dana. (117.746,72 KM). U 2004. godini izvršeno je usuglašavanje stanja blokiranih računa budžetskih korisnika kod Hercegovačke banke. Prema ovom usuglašavanju preuzeti su izvodi od 03.4. i 04.4.2001. godine i po nalogu Federalnog ministarstva finansija izvršeno je evidentiranje prometa po ovim izvodima, čime je smanjena ukupna vrijednost blokiranih novčanih sredstava za iznos od 3.282,03 KM na teret finansijskog rezultata.

Na dan 31.12.2004. godine u bilansu stanja iskazane su kratkoročne obaveze i razgraničenja u ukupnom iznosu od 2.875.607,51 KM, a sastoje se od:

• Kratkoročnih tekućih obaveza	506.007,82 KM
• Obaveza prema uposlenicima	2.251.852,97 KM
• Razgraničeni ostali prihodi	117.746,72 KM

Sve kantonalne porezne uprave i Središnji ured su donijeli odluke o popisu sredstava izvora sredstava obaveza i potraživanja; formirali komisije za popis sredstava i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza i za popis oduzete robe u kantonalnim poreznim uredima gdje ima oduzete robe. Kantonalni porezni uredi ne vrše popis obaveza i potraživanja nego te podatke preuzimaju od Središnjeg poreznog ureda. Komisije su izvršile popis, sačinile zapisnike na osnovu kojih je Centralna popisna komisija sačinila zbirni popis stalnih sredstava i sitnog inventara, potraživanja, obaveza i novčanih sredstava i oduzete robe u inspeksijskom nadzoru i prisilnoj naplati na dan 31.12.2004. godine. Donesena je Odluka o usvajanju Izvještaja Centralne popisne komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obaveza i novčanih sredstava i oduzete robe kao i Odluka o rashodu opreme i sitnog inventara Porezne uprave FBiH.

Tokom revizije popisa utvrđeno je da su kantonalne porezne uprave na različite načine ustrojile evidenciju stalnih sredstava. Jedan broj kantonalnih poreznih ureda vodi knjigu stalnih sredstava, manji broj stalna sredstva vode na popisnim listama a ostali u tabelarnim pregledima u računaru. Evidentiranje vlastitih građevinskih objekata u Poreznoj upravi je izvršeno na osnovu ugovora o kupovini a ne na temelju validne dokumentacije - ZK-a izvadaka i značajan dio objekata koji je dobiven na korištenje od Zavoda za platni promet se ne koristi ili se ne može ući u prostor (već se koristi) a u nekim slučajevima plaća se zakup poslovnih prostora za porezne ispostave (Neum i Stolac.)

Potrebno je da Porezna uprava sačini jednu knjigu stalnih sredstava i da sopstvenim Računovodstvenim politikama utvrdi jednoobrazan način evidentiranja stalnih sredstava oduzete robe i postupanja sa cjelokupnom imovinom Porezne uprave, kao i da obezbjedi validnu dokumentaciju za evidentiranje građevinskih objekata

*h) Ostali nalazi (IT sistem)***Trezor**

Porezna uprava vrši evidentiranje finansijskih transakcija unosom u sistem Federalnog trezora «on line» vezom, putem vlastitih radnih stanica za sve kantonalne porezne urede i Središnji ured uz odgovarajuće sisteme internih kontrola.

Implementacija TAMP-a

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je do kraja 2004. godine isporučen hardver iz doniranog TAMP-projekta od donatora USAID, da je utvrđena vrijednost isporučene opreme i knjigovodstveno evidentirana po kantonalnim poreznim uredima.

U toku revizije konstatovano je da se u revidiranoj 2004. godini TAMP projekat koristio samo u Kantonalnoj poreznoj upravi Sarajevo i u Kantonalnoj poreznoj upravi Zenica (samo u poreskoj ispostavi Zenica.)

5 ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Porezne uprave, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih Zakonom o poreznoj upravi FBiH, izvršenju Budžeta, a cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu konstatovano je da dio osnovnih zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućem nivou, iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih. Naime, osim redovnih aktivnosti Porezne uprave, inspekcijskim nadzorom inspektori Porezne uprave tokom godine utvrđuju značajan iznos neobračunatih javnih prihoda čija je naplata veoma mala. U evidencijama Porezne uprave se konstantno povećava ukupna vrijednost nenaplaćenih javnih prihoda, što ukazuje na potrebu hitnog poduzimanja dodatnih efikasnijih mjera na njihovoj naplati.

Porezna uprava bi sopstvenim računovodstvenim politikama utvrdila jednoobrazan način postupanja sa ukupnom imovinom i obezbijedila puni nadzor u oblasti finansijsko-računovodstvenog evidentiranja. Ističe se, da je Porezna uprava putem Središnjeg ureda ostvarila adekvatnu kontrolu trošenja budžetskih sredstava po kantonalnim uredima u skladu sa budžetom, i da su uočeni propusti u ovoj oblasti iz ranijeg perioda otklonjeni tokom 2004. godine. Međutim, računovodstveni nadzor, odnosno interna kontrola, nije u cijelosti uspostavljena u djelu razdvajanja poslova pripreme i unosa podataka obračuna plaća i obaveza i nije obezbijedena dosljedna primjena Uredbe o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom. Potrebno je da se u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi ubrzaju aktivnosti na donošenju Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Porezne uprave i da se u skladu sa istim uposlenicima izdaju rješenja o postavljenju.

Ističe se, da je Porezna uprava u 2004. godini realizovala značajan dio preporuka datih u Izvještaju o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealizovanih preporuka. Ovom revizijom neke nerealizovane preporuke su ponovo konstatovane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR:

U ostavljenom roku Porezna uprava se očitovala na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Porezna uprava je u očitovanju dala obrazloženja na neke nalaze. Dio obrazloženja koji se odnose na pojašnjenja određenih pozicija je prihvaćen i inkorporiran u konačan tekst Izvještaja.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc.
Danko Buhač, dipl. ecc.

UR – 017, 032– 01/05

**5.10 FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I
INDUSTRIJE**

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije** iskazanu na stranicama 1 do 7, za godinu koja je završila 31. decembra 2004. godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl. novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, skrećemo pažnju na slijedeće činjenice:
 - nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o budžetu/proračuna u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda;
 - nedosljednja primjena Zakona o izvršavanju budžeta/proračuna u dijelu nepodnošenja tromjesečnih izvještaja Federalnom ministarstvu finansija o utrošku sredstava tekućih transfera.
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1 UVOD**

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima: energije, rudarstva, geoloških istraživanja i industrije, praćenje privređivanja i ekonomskog položaja privrednih subjekata i koordiniranje i provedba projekata od značaja za Federaciju u oblastima za koje je nadležno, kreiranje energetske politike i geoloških istraživanja, inspeksijski nadzor nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima, nad postrojenjima pod tlakom, inspeksijski nadzor pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina i drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br.14-02-1480/03 od 01.08.2003. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 31.07.2003. godine aktom broj V broj 375.

Poslovi iz nadležnosti Ministarstva vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor energije, Sektor rudarstva, Sektor industrije, Federalni inspektorat elektroenergetike, Federalni inspektorat rudarstva, Federalni inspektorat termoenergetike, Sektor za pravno-ekonomska pitanja privrednog sistema i Sektor organizacije, finansija, prava i kadrova.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za mjeriteljstvo i Zavod za geologiju

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine je bio 83.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Adema Buće broj 34.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama, datim u prethodnim revizijama. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: raspisivanje javnog poziva za prijavu stručnih osoba za rad u stručnim komisijama Ministarstva i vođenja dnevnika rada i popisa potraživanja i obaveza.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: uspostavu sistema internih kontrola.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na usaglašenje vlastitih prihoda sa Trezorom u skladu sa Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, revizorski tim je konstatovao da opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka kod zaposlenih.

Također, navodimo da se od ukupnog broja uposlenika (83 uposlenika), van sjedišta Ministarstva nalazi 41 uposlenik u Sarajevu, a prema Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave sjedište Ministarstva je u Mostaru.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije utvrđen ovakav način organizacije i rasporeda uposlenika.

Navedeno ima značajnost iz razloga što po osnovu navedenog rasporeda uposlenika isti ostvaruju određena prava u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

U postupku revizije konstatovano je da nije u potpunosti funkcionisao sistem internih kontrola što je za posljedicu imalo nedosljednu primjenu Zakona o budžetu/proračuna u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda i kod izdataka vezanih za zaključivanje ugovora o djelu gdje nije ispoštovana zakonska i podzakonska regulativa koja se odnosi na navedene usluge.

Također, nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola utvrđeno je kod primjene Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu ne dostavljanja tromjesečnih izvještaja o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu finansija i primjene Zakona o izvršavanju budžeta/proračuna u F BiH za 2004. godinu u dijelu ne podnošenja izvještaja Federalnom ministarstvu finansija o utrošku sredstava tekućih transfera.

Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Ukupno planirani prihodi Ministarstva za 2004. godinu iznosili su 11.501.624,00 KM, a ostvareni su u iznosu od 8.796.930,00 KM i manji su za 2.704.694,00 KM ili 23,52 %.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da ukupno iskazani vlastiti (neporezni) prihodi u evidencijama kojima raspolaze Ministarstvo u 2004 godini iznose 347.072,70 KM, a sastoje se od :

- prihoda od naknada za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije u iznosu od 249.099,00 KM,
- prihoda od naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila u iznosu od 97.973,70 KM.

Prihodi od naknada za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije ostvareni su u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije.

Međutim, revizijom je konstatovano da odredbe navedenog Pravilnika nisu u potpunosti ispoštovane u dijelu raspisivanja javnog poziva za prijavu stručnih osoba za rad u stručnim komisijama Ministarstva (član 5 Pravilnika) i vođenja dnevnika rada .

Navedene nepravilnosti otklonjene su po preporukama datim prethodnom revizijom Ministarstva, tako da od oktobra 2004. godine Ministarstvo postupa u skladu sa propisima koji regulišu navedenu oblast.

Zavod za mjeriteljstvo koji se nalazi u sastavu Ministarstva ostvaruje prihode u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu BiH i na osnovu Odluke o izmjenama odluke o visini i načinu plaćanja naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila.

Revizijom je utvrđeno da iskazani vlastiti prihodi Ministarstva u glavnoj knjizi Trezora iznose 308.919,00 KM i manji su u odnosu na evidencije kojima raspolaže Ministarstvo za 38.155,70 KM.

Naime, Ministarstvo nije vršilo usaglašenje prihoda sa Trezorom tako da evidencije Ministarstva pokazuju određeno neslaganje sa glavnom knjigom Trezora.

Isto tako je utvrđeno je da ne postoje sa odgovarajuće pomoćne evidencije o naplaćenim prihodima, tako da Tim za reviziju nije u mogućnosti potvrditi iskazane vlastite prihode.

Da se naplata, ubiranje i evidentiranje prihoda vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetu/proračunu u FBiH, Zakona o Trezoru i Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Rashodi i izdaci u 2004. godini planirani su u iznosu od 11.501.624,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 8.796.930,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 2.704.694,00 KM ili za 23,52 %.

Izdaci za jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i slično iskazani su u iznosu od 18.183,10 KM i ne odnose se u ukupnom iznosu na navedene izdatke. Naime, knjiženi su izdaci koji se odnose na poklone za novu godinu i poklone za 8.mart u ukupnom iznosu od 5.332,00 KM kao i isplate nagrada za nadprosječne rezultate u radu u iznosu od 5.877,96 KM, a što nije u skladu sa propisima.

Međutim, utvrđeno je i ako nisu bila planirana sredstva u budžetu za jubilarne nagrade i nagrade za rezultate, Ministarstvo je isplatilo navedene nagrade, jer je imalo dovoljno sredstava predviđeno budžetom za plaće i naknade troškova zaposlenih.

Budžetom za 2004.godinu navedene naknade su odobrene za 119 uposlenih, a u vrijeme izrade budžeta broj uposlenih je bio 83. Na kraju fiskalne 2004. godine broj uposlenih je iznosio 83, odnosno isto kao i u vrijeme izrade budžeta (razlika između planiranog broja uposlenih i stvarnog broja uposlenih iznosi 36).

Da se finansijske promjene, odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Uvidom u naknade stručnim saradnicima u iznosu od 6.690,68 KM, utvrđeno je da su komisije formirane u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe dana 26.07.2004.godine i 12.10.2004. godine.

Ministarstvo nije dostavljalo tromjesečne izvještaje o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu finansija.

Uvidom u izdatke za naknade za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije(autorska djela), utvrđeno je da Ministarstvo nije dostavljalo tromjesečne izvještaje o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu finansija, čime je postupljeno suprotno odredbama Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Da se obrazovanje stručnih komisija, uvjeti za predlaganje i imenovanje članova komisije, kriteriji, način ostvarivanja i visina novčane naknade članova komisije, vrši u skladu sa odredbama Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Revizijom izdataka za usluge po osnovu ugovora o djelu, a na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da u pojedinim slučajevima zaključivanje ugovora nije bilo u skladu sa propisima.

Tako je utvrđeno da je sklopan ugovor o djelu mjesečno s licem koji će obavljati posao savjetnika Ministra, i konstatujemo da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva predviđeno mjesto savjetnika Ministra (3 izvršioaca).

Također, navedeni ugovori o djelu su neispravni iz razloga što su zaključivani naknadno po obavljenom poslu (ugovor zaključen 09.08.2004. godine, a rok izvršenja usluge 31.07.2004. godine ili ugovor zaključen 03.12.2004. godine, a rok izvršenja usluge 30.11.2004. godine).

Da se ugovori o djelu zaključuju u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom koja se odnosi na navedene usluge.

Izdaci za unajmljivanje imovine u 2004. godini iznosili su 173.054,00 KM, a odnosili su se na unajmljivanje poslovnog prostora.

Navedeni izdaci odnose se na Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 01-02-2168/00 bez datuma zaključenja, zaključen između DOO Rudarski institut Tuzla i Ministarstva, mjesečne zakupnine 3.746,00 KM, Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 01-02-3175/99 od 21.10.1999.godine, zaključen između JP « Elektroprivreda BiH, Elektrodistribucija Mostar » i Ministarstva, mjesečne zakupnine 11.440,00 KM i Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 12-02-1068/04 od 07.04.2004..godine, zaključen između Zavoda za geologiju BiH i Ministarstva, mjesečne zakupnine 2.750,00 KM.

Revizijom je utvrđeno da Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 01-02-2168/00, bez datuma zaključenja, zaključen između DOO Rudarski institut Tuzla i Ministarstva se odnosi na period od 2 godine i to od 01.10.2000. godine do 01.10.2002. godine, je istekao, čime je postupljeno suprotno Zakonu o obligacionim odnosima, Uredbi o računovodstvu u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Ministarstvo je navedeni prostor koristilo do 31.03.2004. godine i na ime zakupnine za navedeni prostor u 2004. godini platilo 11.238,00 KM.

Tekući transferi su ostvareni u iznosu od 6.153.000,00 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva 6.571.585,00 KM su manji za 418.585,00 KM. U navedeni iznos uključena su odobrena sredstva iz tekuće rezerve Vlade Federacije za finansijsku pomoć radi osnivanja Privrednog društva za skladištenje tečnih goriva « Terminali » d.o.o. Sarajevo u iznosu od 50.000,00 KM i odobrena sredstva iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH- Rezerve Premijera u svrhu predujma za obezbjeđenje troškova prethodnog postupka poslovanja u stečajnom postupku nad imovinom « Energoinvest-Livnica » d.d. Sarajevo u iznosu od 5.000,00 KM.

Transferi rudnicima su odobreni na osnovu Odluka Vlade FBiH o usvajanju i realizaciji programa finansijske pomoći rudnicima uglja u FBiH i Programa finansijske pomoći rudnicima uglja u FBiH u skladu sa odobrenim budžetom rudnicima.

Također, revizijom je utvrđeno da su Odlukama Vlade FBiH odobreni transferi za prestrukturiranje industrije i rudarstva kao i podsticaji industrijskoj proizvodnji, a sve u skladu sa odobrenim budžetom.

Menadžment je donio kriterije za dodjelu transfera posebno za industriju, a posebno za rudnike. Kriterijima su definisani ciljevi, uslovi za dodjelu i određeno o obavezi izvještavanja Vlade F BiH o opravdanosti i načinu trošenja sredstava kao i rezultata podsticaja.

Korisnicima transfera je definisana obaveza o izvještavanju o utrošku sredstava prema Ministarstvu što je i ispoštovano u 2004. godini.

Utvrđeno je da Ministarstvo nije izvještavalo Federalno ministarstvo finansija o utrošku sredstava tekućih transfera, što je u suprotnosti sa odredbama člana 35. Zakona o izvršavanju budžeta/proračuna u F BiH za 2004. godinu.

Da se izvještavanje Federalnog ministarstva finansija o utrošku sredstava tekućih transfera vrši u skladu sa. Zakonom o izvršavanju budžeta/proračuna u F BiH.

c) Stanje imovine, potraživanja i obaveza

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo donijelo Rješenje o imenovanju Komisije za popis stalnih sredstava broj : 12-34-977/04 od 30.12.2004. godine i Rješenje o imenovanju Komisije za popis obaveza, potraživanja i blagajne broj : UPI-12-34-977/04 od 30.12.2004. godine.

Također, imenovana je i Centralna popisna komisija Rješenjem broj : 12-34-977/04 od 30.12.2004.godine.

Navedene Komisije su sačinile izvještaje (zapisnike) o popisu.

U toku 2004.godine nije bilo nabavki stalnih sredstava.

d) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima ne predstavljaju značajnu stavku u budžetu Ministarstva i revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo postupalo po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Napominjemo da nabavke stalnih sredstava (građevinskih objekata i opreme) u 2004. godini nije bilo.

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Ministarstva za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada i izvršenja finansijskog plana Ministarstva, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta kontinuirano ponavlja iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ističemo, uočene propuste vezane za neusaglašenje vlastitih prihoda sa Trezorom i ne odgovarajuće pomoćne evidencije o naplaćenim prihodima, nepravilnosti kod zaključivanja ugovora o djelu i ne dostavljanje tromjesečnih izvještaja o visini isplaćenih naknada za članove komisija Federalnom ministarstvu finansija i ne podnošenja izvještaja Federalnom ministarstvu finansija o utrošku sredstava tekućih transfera.

Također, navodimo da se od ukupnog broja uposlenika (83 uposlenika), van sjedišta Ministarstva nalazi 41 uposlenik, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije utvrđen ovakav način organizacije i rasporeda uposlenika.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure kao i da se donesu nove procedure i uspostaviti funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u rada, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dopisom broj 12-14-605/05 od 18.05.2005. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004.godinu i u cjelosti prihvatilo Izvještaj, sa obavezom da će utvrđene nadostatke i nepravilnosti blagovremeno otkloniti i postupiti po datim preporukama.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR: 022-01, 026-01/05

5.11 FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PROMETA I KOMUNIKACIJA**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva prometa i komunikacija** za godinu koja je završila 31.decembra 2004.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo izvršili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH("Sl.novine FBiH" broj: 48/99) i INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija, iskazana na stranicama od 1 do 8, pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **nepotpun nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava tekućih transfera, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima,**
 - **netransparentno trošenje sredstava namijenjenih za izgradnju auto-puta Zenica–Sarajevo,**
 - **nepotpuna primjena zakonskih i podzakonskih propisa kod obračuna i isplate plaća i naknada troškova zaposlenih.**
4. Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, **osim za napomene date u tački 3., daju istinit i fer pregled u svim značajnim aspektima o položaju i finansijskim rezultatima poslovanja za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004. GODINE**1 UVOD**

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, te sukladno članu 10. istog Zakona obavlja upravne, stručne i druge poslove, koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti prometa i komunikacija.

U sastavu Ministarstva je Direkcija za civilnu avijaciju, koja poslove iz svoje nadležnosti obavlja odvojeno, kao posebno pravno lice.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br.07/6-02-143/2000, od 31.01.2000. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 13.01.2000. godine, aktom broj V broj 4/2000.

Pravilnikom su utvrđene osnovne unutrašnje organizacione jedinice koje obavljaju stručne i upravne poslove iz nadležnosti Ministarstva, a to su:

- Kabinet ministra,
- Sektor prometa,
- Sektor prometnih komunikacija,
- Sektor telekomunikacija,
- Sektor upravno-pravnih i općih poslova,
- Odjeljenje za ekonomsko-pravne poslove, i
- Inspektorat

Ukupan broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine bio je 38.

Sjedište Federalnog ministarstva prometa i komunikacija je u Mostaru, Trg Ivana Krndelja b.b.

2 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Revizijom finansijskih izvještaja sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, utvrđeno je da se djelimično postupilo po datim preporukama iz prethodne revizije i da utvrđene nepravilnosti nisu u cjelosti otklonjene. Naime, u Ministarstvu nisu dosljedno poštivali Uredbu o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovodilaca izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave (koja je bila na snazi do 25.06.2004.godine), Uredbu o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće (stupila na snagu 26.06.2004.godine), a ni Uredbu o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Takođe, Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti po pitanju pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja iskazanih rashoda iz 2002. godine u iznosu od 1.489.867,10 KM, a koji se odnose na isplaćene okončane radove izgradnje mosta u Čapljini.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući timu za reviziju da izrazi mišljenje o tačnosti i korektnosti finansijskih izvještaja i jesu li isti pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom regulativom. Sistemom uzorka utvrdit će se osnovanost i dokumentiranost trošenja budžetskih sredstava, te jesu li poduzete sve mjere za realno planiranje, osiguranje, ubiranje i evidentiranje prihoda.

Cilj revizije je i provjera postupanja menadžmenta Ministarstva po preporukama iz prethodne revizije.

Cilj revizije je i provjera sistema internih kontrola, t.j. pružaju li one dovoljan nadzor u upravljanju javnim sredstvima i koliko je sistem internih kontrola efikasan da spriječi ili otkloni greške.

Revizija uključuje i davanje preporuka za dalji rad sa naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i efikasan rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim izvršio je procjenu sistema internih kontrola, t.j. da li uspostavljeni sistem internih kontrola pomaže u zaštiti imovine i resursa, osigurava li se tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija, kao i pouzdanost finansijskih izvještaja, te je konstatovao slijedeće:

Menadžment Ministarstva normativno je regulirao određeni vid sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predviđeno je mjesto revizora za internu kontrolu, sa zadatkom da prati sve transakcije, analizira izvještaje, te da svaka tri mjeseca ministru podnosi izvještaje o svojim nalazima. Donešen je i Pravilnik o računovodstvenoj i finansijskoj internoj kontroli i nadzoru. Međutim, radno mjesto «revizora za internu kontrolu» nije popunjeno. Po riječima odgovornih u Ministarstvu, svaki šef sektora u svom domenu vrši kontrolu.

Uvidom u važeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, revizorski tim je konstatovao da je sistematizovano 97 izvršilaca što je znatno više od stvarnog broja uposlenih. Opis poslova radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na ovlaštenja i odgovornosti, što vodi zaključku da je moguće da se neki proces obavlja bez nadzora. Proces izrade plana budžeta, praćenje i analiza njegovog izvršenja, koji je vrlo bitan za Ministarstvo, predviđen je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, ali mjesto «stručnog suradnika za analitičko planske poslove» nije popunjeno. Tim za reviziju je konstatovao da se nedovoljna pažnja poklanja ovom procesu.

Nepopunjenost nekih sistematizacijom utvrđenih radnih mjesta, uticalo je da više različitih poslova obavljaju neposredni rukovodioci, da je neravnomjerna opterećenost pojedinih radnih mjesta, što automatski povećava mogućnost pogrešaka. Na poslovima izrade godišnjeg obračuna i radnji koje prethode istom, već nekoliko godina angažovan je spoljni suradnik, sa kojim je Ministarstvo zaključilo Ugovor o obavljanju povremenih i privremenih poslova, iako su u Odjeljenju za ekonomsko-financijske poslove, uz načelnika odjeljenja i stručnog suradnika za finansijske poslove (koji je primljen u radni odnos u 2004.god.) uposlena još dva radnika.

Prema članu 30. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, sjedište Ministarstva je u Mostaru. Prema važećem Pravilniku na koji je i Vlada FBiH dala suglasnost, predviđen je i ured u Sarajevu. Kabinet ministra obavlja poslove iz svoje nadležnosti najčešće u uredu u Sarajevu, u kojem radi ukupno 10 uposlenika, a što je konstatovano na osnovu uvida u evidenciju o prisutnosti na poslu.

U skladu sa odredbama člana 149. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave i važećim Pravilnikom, ministar rješenjima raspoređuje službenike, po potrebi posla. Za uposlenike koji rade u uredu u Sarajevu nisu izdata rješenja, kojim se zbog potrebe posla isti raspoređuju (njih 10) da rade u tom uredu, a na osnovu kojih proističu njihova prava i obveze.

Iako je postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da iste trebaju obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Iako je u 2004. godini pripremljen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, isti je tek u 2005. godini dostavljen nadležnim tijelima za davanje saglasnosti.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donešenih od strane Federalnog ministarstva finansija.

Obzirom da su odredbe o popisu ugrađene u Pravilnik o računovodstvenoj i finansijskoj kontroli i nadzoru, Ministarstvo nije donijelo poseban pravilnik o popisu. Tim za reviziju je konstatovao da komisija za popis, imenovana rješenjem (a ne odlukom) ministra, nije kvalitetno obavila svoj posao, što ukazuje na nedovoljno funkcionisanje internih kontrola i u ovom segmentu. Popisne liste su neuredno popunjene, ispravljane, bez svih potrebnih podataka i kao takve ne mogu poslužiti kao vjerodostojan dokaz. Ispravke unešenih podataka treba uraditi na propisan način, a ispravke obrazložiti. Ministarstvo koristi tuđi poslovni prostor i opremu po ugovoru, uz koji nije priložena lista opreme, tj. uredskog namještaja datog na korištenje. Prilikom godišnjeg popisa u Ministarstvu nije vršen popis istog, niti je sačinjena posebna lista tuđih sredstava. Popisne komisije sačinile su izvještaj o izvršenom popisu. Komisija za popis stalnih

sredstava, sitnog inventara i auto guma za rashod je predložila dio opreme (nabavne vrijednosti 88.378,88 KM, ispravke vrijednosti 74.054,56 KM i knjižne vrijednosti 14.324,32 KM), bez adekvatnog obrazloženja. Na poziciji razgraničenih troškova, još od 2002. godine vodi se, odnosno, evidentiran je iznos od 1.489.867,10 KM, što je potvrđeno i od strane komisije za popis novčanih sredstava, blagajne, obaveza i potraživanja. Ista komisija je u svom izvještaju konstatovala da je pomenuti iznos, koji se odnosi na vrijednost okončanih radova na izgradnji Čapljinskog mosta, još 2002. godine, putem Trezora, u cjelosti isplaćen dobavljaču. Iako je Federalno ministarstvo finansija od Ministarstva tražilo da naprijed navedeni iznos sredstava planira u vlastitom budžetu, kako bi se riješilo evidentirano razgraničenje, isto još nije učinjeno.

Na osnovu izvještaja popisnih komisija, sačinjen je Elaborat o popisu koji je potpisao ministar, nakon čega je isti donio i rješenje o rashodovanju dijela stalnih sredstava i inventara. Timu za reviziju nije prezentirano rješenje o imenovanju komisije za rashod, niti način rashodovanja ove opreme.

Da se godišnji popis vrši u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima.

Da se budžetom planiraju ranije utrošena sredstva za izgradnju Čapljinskog mosta u iznosu od 1.489.867,10 KM, kako bi se izvršilo isknjižavanje pomenutog iznosa iskazanog na kontu ostalih razgraničenih rashoda.

b) Izvršenje proračuna/budžeta za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta Federacije BiH za 2004. godinu, odobrena su sredstva Ministarstvu u iznosu od 52.340.563,00 KM. U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za period 01.01.-31.12.2004. godine, iskazani su izdaci u ukupnom iznosu od 52.302.795,00 KM.

Vlastiti prihodi iskazani su u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva u iznosu od 97.664,00 KM, što je 44,3% od planiranih 220.000,00 KM, a sastoje se od:

- prihoda od pružanja usluga drugima u iznosu od 97.228,00 KM i
- administrativnih taksa i naknada u iznosu od 436,00 KM

Naprijed navedeni prihodi ostvareni su obavljanjem vlastite djelatnosti, i to: po osnovu izdavanja dozvola za obavljanje međunarodnog drumskog prijevoza, federalnih administrativnih taksi, mandatnih i prekršajnih kazni, naknada za obrasce koje izdaju kapetanije i naknada za baždarenje i pregled čamaca. Sukladno članu 24. Pravilnika o računovodstvu, finansijskoj kontroli i nadzoru, rukovodioci organizacionih jedinica dužni su voditi evidenciju o prikupljenim vlastitim prihodima i dostavljati kopije Odjeljenju finansija. Pregledom dokumentacije vezano za iste, konstatirali smo da u Ministarstvu nemaju jedinstvenu evidenciju vlastitih prihoda na nivou Ministarstva i da ne vrše mjesečno usklađivanje stanja sa Trezorom.

Ustrojiti evidenciju vlastitih prihoda i redovno sravnjavati stanje istih sa Trezorom, u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Rashodi i izdaci u 2004. godini, ostvareni u iznosu od 52.302.795,00 KM, odnose se na: tekuće rashode 1.290.044,00 KM; tekući transfere 15.831.217,00 KM i kapitalne izdatke 35.181.534,00 KM.

Izdaci za bruto plaće i naknade ostvareni su u iznosu od 540.447,21 KM, što je u odnosu na plan od 540.770,00 KM, izvršenje od 99%. Obračun plaća i obaveza vršen je na osnovu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Pravilnika o plaćama službenika ministarstva br.01-34-1029/99.

U uredu u Mostaru, kao i u uredu u Sarajevu, vode se odvojene knjige evidencije prisustva na poslu. Obrasci za obračun plaće sačinjavaju se na kraju mjeseca. Uvidom u prezentirane evidencije, utvrđeno je da je u pojedinim slučajevima topli obrok isplaćivan i za uposlenike koji nisu bili prisutni na poslu ili su bili na službenom putu.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na obračun i isplatu plaća i naknada, konstatovano je da se većem dijelu uposlenika Ministarstva svaki mjesec, uz plaću, isplaćuje i poseban dodatak za posebne uslove rada u visini 20 % od osnovne plaće, a na osnovu pojedinačnih rješenja donešenih od strane ministra.

Pored toga, evidentirana je i isplata prekovremenih sati u ukupnom iznosu od 7.815,15 KM i to samo za četiri uposlenika Ministarstva. Smatramo da je broj prekovremenih sati značajan, obzirom da se radi o četiri ista uposlenika (administrativni radnici i vozači, a niti jedan inspektor) i isplati prekovremenih sati redovno, svakog mjeseca. Ne vidimo opravdanost i potrebu za njihov prekovremeni rad, posebno za cijelu godinu. Naredba i rješenje o potrebi za prekovremenim radom treba da se izdaje na kraju mjeseca za

sljedeći mjesec. Za ova četiri uposlenika na platnoj listi za mjesec juni, utvrdili smo i isplatu za noćni rad (ukupno 1.500,00 KM). Nema zakonske osnove, niti opravdanosti za ove isplate.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, revizorski tim je konstatovao da je Ministarstvo do stupanja na snagu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, za 22 uposlenika isplaćivalo naknade za odvojeni život, smještaj i troškove posjete porodici. Nakon stupanja na snagu nove Uredbe, odvojeni život se isplaćuje za tri rukovodeća uposlenika, što je u skladu sa članom 19. iste Uredbe. Međutim, smještaj i troškovi posjete porodici i dalje se isplaćuje za 22 uposlenika. Uvidom u evidencije prisustva na poslu u uredima u Sarajevu i Mostaru, konstatovano je da se pojedinim uposlenicima (ukupno 7) isplaćuju naknade troškova smještaja i troškova posjete porodici, iako je mjesto njihovog prebivališta i rada isto - Sarajevo. Za navedene isplate postoje pojedinačna rješenja. Uvidom u zahtjeve na osnovu kojih su ista donešena, utvrđeno je da su zahtjevi nepotpuni i ne sadrže sve podatke propisane odredbama člana 3. i 20. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. Također je utvrđeno da su dva uposlenika do osmog mjeseca 2004. godine koristila hotelski smještaj.

Iz naprijed navedenog proizilazi da Ministarstvo nije u potpunosti postupalo u skladu sa važećim zakonskim propisima i ostalim provedbenim aktima, kojima su regulisane plaće i naknade troškova zaposlenih.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 423.293,00 KM, što je u odnosu na plan od 427.876,00 KM, izvršenje od 98,93%.

Za **troškove PTT usluga** Ministarstvo je u 2004. godini potrošilo 54.890,61 KM. Na osnovu Zaključka Vlade Federacije BiH o ograničavanju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, ministar je donio Naredbu o ukidanju svih pretplatnih brojeva uposlenih rukovodnih lica i službenika, osim za ministra, sekretara ministra i njihova dva vozača. Istom naredbom ministar je utvrdio limit potrošnje samo fiksnih telefona u uredima, u iznosu od 50,00 KM po uposlenom. Nije ispoštovan naprijed navedeni Zaključak Vlade, obzirom da je konstatovano da su računi za mobilne telefone prelazili propisane limite od 70,00 KM, ali da nije bilo refundiranja od uposlenika.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva, ostvareni u iznosu od 27.995,00 KM također su u granicama planiranim Budžetom. Iako je Ministarstvo donijelo Pravilnik o upotrebi službenih vozila, isti se nije primjenjivao u 2004. godini, obzirom da nije ustrojena, niti je vođena evidencija potrošnje goriva po vozilima.

Da se naknade za topli obrok, poseban dodatak za posebne uslove, troškove smještaja i prijevoza obračunavaju i isplaćuju u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Da se prekovremeni rad planira i odobrava u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Potrebu za prekovremenim satima iskazivati unaprijed, na kraju mjeseca za naredni mjesec, a prema planiranim poslovima i programu rada.

Da se donesu rješenja kojima se pojedini uposlenici zbog potreba posla upućuju na rad izvan sjedišta Ministarstva.

Da se dosljedno sprovodi Zaključak Vlade Federacije BiH o ograničavanju korištenja telefona i da se prekomjerna potrošnja refundira od uposlenika.

Da se postupa u skladu sa članom 5. Pravilnika o upotrebi službenih vozila, t.j. da se razdužuje i pravda potrošnju goriva i maziva, da se ustroji evidenciju o potrošnji goriva, kao i evidenciju ostalih troškova (rezervnih dijelova i servisiranja vozila) po vozilima.

Izdaci za tekuće transfere, planirani u iznosu od 15.831.217,00 KM u potpunosti su realizovani, a odnose se na sljedeće:

- Transfer JP «Željeznice FBiH», u iznosu od 14.091.217,00 KM,
- Transfer za JP «AIR Bosna», u iznosu od 1.440.000,00 KM i
- Transfer za JP «Aerodrom Mostar», u iznosu od 300.000,00KM.

Sukladno članu 2. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture, finansiranje Željeznica FBiH (ŽFBiH), vrši se i iz subvencija dodijeljenih od strane Federacije BiH. U skladu sa navedenim Zakonom, Ministarstvo je 15.09.2004. godine sa ŽFBiH zaključilo ugovore: ugovor o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja i ugovor o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture.

Vlada kao osnivač ŽFBiH preko Ministarstva prometa i komunikacija ima pravo i obavezu kontrole namjenskog trošenja sredstava. Osima toga, i naprijed navedenim ugovorima koje je Ministarstvo potpisalo sa ŽFBiH, također su precizirane međusobne obaveze i prava, te način finansijskog i stručnog nadzora.

Uvidom u izvještaje koje su ŽFBiH dostavljale Ministarstvu, konstatovano je da se ta kontrola od strane Ministarstva obavljala samo formalno. Ministarstvo je samo zaprimalo izvještaje o utrošku sredstava, ali nije poduzimalo nikakve mjere da provjeri navode u izvještajima, posebno sa stanovišta opravdanosti trošenja istih, t.j. svrhe, namjene i prioriteta. Nedovoljan broj uposlenika jeste kočnica, ali nije razlog da se provjere, odnosno, nadzor nikako ne obavlja. Iz izvještaja smo mogli konstatirati da su sredstva od subvencija ŽFBiH koristile uglavnom za finansiranje ranije stvorenih obaveza, prije svega za plaće uposlenika. Iz ovih sredstava, uplaćivana je i akontacija za financiranje rada Bosansko Hercegovačke željezničke javne korporacije (BHŽJK), u mjesečnom iznosu od 28.114,00 KM, ili 337.368,00 KM, koliko je uplaćeno u 2004. godini. Navedene uplate vršene su na osnovu Sporazuma između Federacije BiH i Republike Srpske o uspostavljanju zajedničke željezničke javne korporacije i Odluke o privremenom finansiranju BHŽJK, potpisane od strane predsjedavajućeg Upravnog odbora iste institucije. Sredstva za ove namjene nisu posebno planirana Budžetom, a ista su realizovana u okviru pozicije «Transfer željeznicama».

Transfer za JP AIR Bosna planiran u iznosu od 1.440.000,00 KM u cjelosti je utrošen. Na zahtjev tima za reviziju dostavljen je izvještaj o utrošku sredstava odobrenih za 2004.godinu. Konstatirano je da su ista utrošena za uplatu avansa kod HYPO-ALPE-ADRIA-LEASING d.o.o., u iznosu od 902.379,44 KM, za uplatu depozita ino kompaniji ATR, u iznosu od 291.592,23 KM, za uplatu poreza i doprinosa za period VIII-X/03, u iznosu od 133.363,97 KM, za doprinose za zdravstveno osiguranje za period IX i X/03, u iznosu od 16.370,70 KM, a ostatak na troškove školovanja posade aviona i njihove putne troškove.

Transfer za Međunarodnu zračnu luku Mostar d.o.o. odobren od strane Vlade FBiH u iznosu od 300.000,00 KM, u cjelosti je utrošen za izgradnju dijela perimtaraske ograde oko Zračne luke Aerodroma Mostar. Svu proceduru oko tendera i izbora najpovoljnijeg izvođača, izbora projekta, kao i nadzora nad izgradnjom ograde proveli su uposlenici Zračne luke Mostar.

I u slučajevima naprijed navedenih transfera, Ministarstvo je samo zaprimalo izvještaje o utrošku sredstava, ali nije poduzimalo nikakve mjere da provjeri navode u izvještajima sa stanovišta opravdanosti trošenja istih, t.j. svrhe, namjene i prioriteta.

Osigurati dosljednu primjenu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, posebno sa stanovišta nadzora nad namjenskim trošenjem sredstava.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava, planirani u iznosu od 35.205.490 KM, ostvareni su u iznosu od 35.181.544 KM, od čega je za nabavku opreme planirano 81.490 KM, a ostvareno 57.534 KM.

Iznos od 35.124.000,00 KM planiran za izgradnju auto-puta, te rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih puteva, realizovan je 100 %. Obzirom da se ne radi o ulaganjima u stalna sredstva Ministarstva, treba napomenuti da je navedene izdatke trebalo planirati na poziciji kapitalnih grantova, odnosno, tekućih transfera, u zavisnosti o vrste ulaganja.

Na zahtjev tima za reviziju prezentiran je samo izvještaj o implementaciji sredstava namijenjenih za rekonstrukciju i održavanje regionalnih puteva, dok izvještaj o utrošku realizovanih sredstava za izgradnju auto-puta Zenica – Sarajevo, nije prezentovan. Ovdje treba napomenuti da su se planirana sredstva za izgradnju pomenutog auto-puta implementiraju putem Direkcije za ceste Federacije BiH, koja je i osnovana za takve namjene. Naime, Direkcija za ceste Federacije BiH osnovana je u skladu sa Zakonom o cestama FBiH i Zakonom o privrednim društvima, njen osnivač je Federacija BiH, a kapital iste predstavlja cestovna infrastruktura Federacije BiH. Sukladno Zakonu o cestama FBiH, Ministarstvo je prenijelo javna ovlaštenja iz ove oblasti na Direkciju cesta. Tako je ista, pored ostalog, odgovorna i za izgradnju i rekonstrukciju cesta. Na osnovu pojedinačnih odluka Vlade FBiH, Ministarstvo vrši prijenos odobrenih sredstava i u skladu sa naprijed navedenim zakonom, kao i na osnovu Odluke Vlade FBiH od 13.05.2004.godine, bilo je dužno da u okviru svojih nadležnosti prati implementaciju odobrenih projekata, vrši i upravni nadzor nad primjenom Zakona o cestama FBiH, kao i ostalih provedbenih propisa donesenih na osnovu istog zakona. Po riječima odgovornih lica u Ministarstvu, nedovoljan broj inspektora (samo šest) glavni je razlog zašto se kontrola po ovom osnovu ne vrši u zadovoljavajućem obimu.

U konkretnom slučaju, kada je u pitanju izgradnja auto-puta Zenica - Sarajevo, dionica Visoko - Podlugovi, značajno je napomenuti da je Ministarstvo, na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH, V broj 406/03, od 14.08.2003. godine, putem Direkcije cesta Federacije BiH, iste godine objavilo Javni poziv na prednadmetanje za predmetni projekat. Komisija za otvaranje ponuda, imenovana rješenjem ministra provela je propisanu proceduru, o čemu je sačinila zapisnik i poseban izvještaj, od 30.10.2003. godine, u kojem je naručiocu, t.j. Ministarstvu predložila listu prihvatljivih ponudilaca. Ponudačima čije su prijave za

Prednadmjetanje ocjenjene kao uspješne, upućeni su pozivi za dostavu ponuda. Pozive je uputila Direkcija cesta Federacije BiH, dana, 06.05.2004. godine. Na osnovu rješenja ministra imenovana je Komisija za otvaranje, procjenu, vrednovanje ponuda, koja je provela proceduru, o čemu je sačinila zapisnik i izvještaj od 01.07.2004. godine. Nakon provedene procedure bodovanja po kriterijima utvrđenim u Dokumentima ponude, Komisija je predložila naručiocu – Ministarstvu da poslove izvođenja radova na izgradnji pomenutog dijela auto-cesta dodijeli dvojici ponuđača, jednom ponuđaču za grupu radova A1-Trasa, a drugom ponuđaču za grupu radova A2-Mostovi. Nakon izbora najpovoljnijih ponuđača, pet ponuđača je izjavilo žalbe, koje je Federalno ministarstvo financija, kao drugostepeni organ, odbilo. Ministarstvo je sa izabranim ponuđačima zaključilo ugovore. Odobrena sredstva budžeta za izgradnju auto-puta u iznosu od 26.989.000,00 KM prenešena su na posebne transakcijske račune otvorene 15.07. i 09.10.2002. godine, kod UPI Banke. Navedeni transakcijski računi nisu iskazani u okviru Jedinog računa trezora, a ni navedena sredstva u Glavnoj knjizi Trezora. Sredstvima na transakcijskim računima raspolažu kolektivno ministar i direktor Direkcije cesta Federacije BiH, što je utvrđeno uvidom u kartone potpisnika za raspolaganje sredstvima oba računa od 05.05.2003. godine. Kao što je već naprijed konstatovano, izvještaj o trošenju sredstava sa ovih transakcijskih računa otvorenih za naprijed navedene namjene nije prezentiran revizorskom timu. Po mišljenju tima za reviziju, u ovom dijelu nije adekvatno izvršeno razgraničenje nadležnosti i odgovornosti, posebno ako se ima u vidu činjenica da je Direkcija cesta Federacije BiH registrovana kao posebno pravno lice. Osim što je Ministarstvo i prema Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine dužno da provodi nadzor, u konkretnom slučaju izgradnje auto-puta, ministar je donosio sve pojedinačne akte, potpisivao (i dalje potpisuje) ugovore (i anekse) i odobrava (potpisuje) naloge za plaćanje.

Obzirom na naprijed navedeno, više je nego očigledno da Ministarstvo raspolaže odobrenim sredstvima za izgradnju auto-puta, a da istovremeno od strane istog, navedena sredstva nisu iskazana u finansijskim izvještajima, niti su u postupku revizije prezentirani izvještaji o utrošku tih sredstava.

U vezi prezentiranog Izvještaja o implementaciji sredstava namijenjenih za rekonstrukciju i održavanje regionalnih puteva (Vareš-Banovići, Jajce-Dobretići, Ravno-Čepikuće, Rakitno-Jablanica, Žepa-Han-Pijesak, Čatići-Kraljava Sutjeska, Rama-Tomislavgrad i Livno-Vaganj) i Lučki most u Mostaru, treba napomenuti da je isti sačinjen od strane ovlaštenih predstavnika Ministarstva (tri člana) dana, 06.04.2005. godine, t.j. po isteku budžetske 2004. godine. Iz izvještaja je vidljivo da su odgovorna lica iz Ministarstva posjetila kantonalna, odnosno, županijska resorna ministarstva zadužena za implementiranje programa, pregledali dokumentaciju za sve projekte i konstatovali slijedeće:

- Svi implementatori projekata potpisali su izjavu prilikom prijenosa sredstava na njihov račun da će pri izboru izvođača radova provesti postupak u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, da će redovno dostavljati izvještaje Ministarstvu i tražiti prethodnu suglasnost za zaključenje ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem. Međutim izuzev Zeničko-Dobojskog kantona i Hercegovačko-Neretvanskog kantona-županije niti jedan drugi kanton-županija nije zatražio prethodnu suglasnost. Izvještaji o implementaciji bili su neredovni ili uopće nisu dostavljani.
- Prema izvještaju predstavnika Ministarstva, implementatori ovih sredstava proveli su propisanu proceduru javnog nadmetanja za izvođače radova na vlastitim projektima, kao i javno nadmetanje za nadzor nad provođenjem istih, t.j. u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenje usluga i ustupanju radova. Izuzetak je projekat rekonstrukcije puta Žepa-Han Pijesak, kod kojeg je ugovor sa izvođačem radova potpisan na osnovu posebne Odluke Vlade FBiH, bez provedene procedure javne nabavke.
- Opća je konstatacija da implementacija odobrenih sredstava na većini dionica kasni kao posljedica složene procedure ustupanja radova, kasnog ugovaranja i loših vremenskih prilika.

Predstavnici Ministarstva koji su vršili uvid u predmetnu dokumentaciju, obišli su sva gradilišta i napravili fotodokumentaciju, o čemu su sačinili Izvještaj od 22.04.2005. godine. Po okončanju projekata svi implementatori su dužni oformiti komisije za prijem u čijem radu treba biti uključen i predstavnik Ministarstva

Uvidom u dokumentaciju također smo konstatovali da su u okviru pozicije - Kapitalni izdataci, na kontu 821600 – Rekonstrukcija i investiciono održavanje, evidentirana i sredstva za izgradnju vodovoda u Velikoj Kladaši, odobrena prema posebnoj odluci Vlade Federacije BiH («Sl. novine Federacije BiH» br: 28/04), što ni u kojem slučaju nije nadležnost ovog Ministarstva.

Da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na način raspolaganja sredstvima namijenjenim za izgradnju auto-puta Zenica–Sarajevo, da se o tome sačini izvještaj i da se Vlada Federacije BiH redovno izvještava o implementaciji sredstava odobrenih budžetom za ove namjene.

Da Vlada Federacije BiH u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti razgraniči nadležnosti i odgovornosti po pitanju realizacije izgradnje auto-puta Zenica - Sarajevo i da precizira nosioca aktivnosti, kao i prava korištenja i upravljanja navedenom cestom.

Da se u sklopu obavljanja povjerenih poslova sa stanovišta vršenju nadzora, dosljedno primjenjuje Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakon o cestama Federacije BiH.

Da se sredstva za naprijed navedene projekte ubuduće planiraju na adekvatnoj poziciji, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, imajući u vidu namjenu sredstava.

c) Postupanje po Uredbi o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Nabavka opreme revidirana je sa stanovišta poštivanja Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Tim za reviziju izvršio je uvid u tendersku dokumentaciju i konstatirao, da se u svim slučajima nije postupalo sukladno naprijed navedenoj Uredbi. U većini slučajeva raspisivan je javni poziv (objavljen i u dnevnim novinama i Službenim novinama Federacije BiH), imenovana komisija za otvaranje, procjenu i vrednovanje ponuda, donešeni kriteriji za ocjenjivanje najpovoljnijih ponuđača, vršen izbor najpovoljnijeg, o čemu su sačinjavani zapisnici.

Pored ostalih javnih poziva, Ministarstvo je u 2004.godini raspisalo i objavilo i poziv za javno nadmetanje za izbor stručne institucije za obavljanje upravnog nadzora nad radom stanica za tehnički pregled. U tenderu je navedeno da se otkupnina u iznosu od 1.000,00 KM uplati na račun UG za unapređenje i razvoj tehničke ispravnosti vozila u drumskom saobraćaju, što je u suprotnosti sa Zakonom o trezoru i ostalim zakonskim i provedbenim propisima. Na raspisani javni poziv prijavilo se pet ponuđača, koji su na račun naprijed navedenog UG uplatili ukupno 5.000,00 KM. Ministarstvo se naknadno obratilo pomenutom UG, sa zahtjevom da se uplaćena sredstva doznače u budžet. Iz razgovora sa odgovornim licima u Ministarstvu saznali smo da zbog blokiranog računa UG, nije izvršen povrat na račun budžeta. Mislimo da se navedene «greške» ni u kom slučaju ne bi smjele dešavati, a pogotovo ne u federalnom ministarstvu. Komisija za izbor najpovoljnijeg ponuđača provela je postupak izbora i predložila ministru da se sa firmom čija je ponuda ocijenjena kao najkvalitetnija, zaključi ugovor o prijenosu ovlaštenja za vršenje predmetnih poslova. Neovisno o prijedlogu komisije, Ministarstvo je svim ponuđačima uputilo obavjest da neće vršiti izbor najpovoljnijeg i da će javno nadmetanje poništiti. Javni poziv po istom osnovu ponovljen je 21.07.2004. godine, sa istim uslovima kao u prvom pozivu, navodeći pri tom da se prethodni poziv poništava i sa naznakom, da se otkupnina uplati u budžet FBiH. Nakon provedene procedure na prijedlog komisije, Ministarstvo je donijelo Rješenje o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Izabran je ponuđač koji je od strane komisije i na prvom javnom pozivu ocijenjen kao najpovoljniji. Nakon podnošenja žalbi od strane dva ponuđača, Federalno ministarstvo finansija je kao drugostepeni organ, prvostepeno rješenje ministarstva poništilo i predmet vratilo na ponovni postupak.

Kod odabira osiguravajuće kuće za redovno osiguranje, u Ministarstvu nije postupljeno u skladu sa naprijed navedenom Uredbom, već je odabrana osiguravajuća kuća sa kojom je postojala ranija suradnja.

Dosljedno i u potpunosti postupati u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, odnosno, Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

5 ZAKLJUČAK

Provedena revizija upućuje na zaključak, da je u Ministarstvu potrebno još više ojačati funkcionisanje sistema internih kontrola i da trebaju donijeti ostale nedostajuće interne akte ,pridržavajući se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika .

Potrebno je da se u granicama mogućnosti izvrši popuna radnih mjesta od velikog značaja za rad Ministarstva, naročito mjesto internog revizora i inspektora za oblasti koje nisu obuhvaćene nadzorom, a koje su po zakonu u nadležnosti ovog Ministarstva.

Smatramo da bi trebalo u što kraćem roku izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za način raspolaganja sredstvima namijenjenim za izgradnju auto-puta Zenica–Sarajevo, sačiniti izvještaj i dostaviti ga Vladi Federacije

BiH, koja bi trebala u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti razgraničiti nadležnosti i odgovornost po pitanju realizacije ovog projekta, precizirajući nosioca aktivnosti, kao i prava korištenja i upravljanja nad istim.

Svjesni smo poteškoća sa kojima se u Ministarstvu susreću. Zahvaljujemo se na izuzetno korektnoj suradnji i nadamo se da će naši nalazi pomoći u prevazilaženju problema, a sve u cilju postizanja transparentnosti i zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju propisanih nadležnosti i postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, očitovalo se u ostavljenom roku na predmetni Izvještaj, dopisom br.08-14-448-1/05, od 08.06.2005. godine. Menadžment Ministarstva složio se sa svim primjedbama iz Izvještaja i izvjestio o mjerama koje su već poduzeli i koje će poduzeti, kako bi otklonili utvrđene nepravilnosti.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 008-02, 029-02 /05

5.12 FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva**, iskazanih na stranicama od 1 do 7 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva zdravstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sistem internih kontrola nije u cijelosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva posebno u dijelu poštivanja, Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2004. godinu, Uredbe o računovodstvu što je za posljedicu imalo nepravilno evidentiranje izdataka, neobračunavanje poreza po ugovorima o djelu članovima komisija, neutvrđen jednoobrazan način izvještavanja utroška transferisanih sredstava institucijama od značaja za Federaciju i Komisija za praćenje namjenskog trošenja ovih sredstava nije sačinila izvještaj o tome,**
 - **nije vršeno tromjesečno finansijsko izvještavanje Vlade FBiH i Federalnog ministarstva finansija, o trošenju sredstava Transfera za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju u iznosu od 2.314.000 KM,**
 - **izvršenim popisom sredstava i izvora sredstava na dan 31.12. 2004. godine nisu obuhvaćena potraživanja i obaveze što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH,**
4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji **osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva zdravstva, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo zdravstva (u daljnjem tekstu **Ministarstvo**) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. **Ministarstvo** vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti zdravstva a naročito poslove koji se odnose na: provođenje politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprijeđenje sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provođenje federalnih zakona u oblasti zdravstva; izrada programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetska i međukantonalna saradnja u oblasti zdravstva; koordiniranje i provedba projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju u saradnji sa međunarodnim, Vladinim i nevladinim organizacijama u skladu sa Ustavom BiH, a s ciljem rekonstrukcije i obnove zdravstvenog sistema; učestvovanje u implementiranju informatičkih projekata u oblasti zdravstva; osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprečavanje njihove zloupotrebe; inspekcijski nadzor iz oblasti sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i druge poslove utvrđene zakonom.

U sastavu **Ministarstva** je Federalna uprava za zaštitu od zračenja i radiacionu sigurnost koja obavlja zaštitu od zračenja i radijacijsku sigurnost, stručne i upravne poslove iz oblasti zaštite od zračenja i radijacijske sigurnosti utvrđene odgovarajućim federalnim zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada **Ministarstva** utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji broj 01-37-7072/03 od 28.10.2003. godine na koje je Vlada FBiH svojim aktom broj: 650/2003 dala saglasnost. Poslovanje **Ministarstva** se odvija kroz osnovne organizacione jedinice.

Radom **Ministarstva** rukovodi ministar i odgovoran je za rad **Ministarstva**.

Sredstva za rad **Ministarstva** se osiguravaju u Federalnom Budžetu.

Broj uposlenih u **Ministarstvu**, na dan 31.12.2004. godine je 57 a Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je 82.

Sjedište **Ministarstva** je u Sarajevu, u ulici Titova broj 9.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da se **Ministarstvo** nije očitovao na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2003. godinu. U izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2003. godinu utvrđeni su određeni nedostaci i date su preporuke za njihovo otklanjanje. **Ministarstvo** je različito postupalo po datim preporukama.

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: poštivanje pisanih pravila o evidentiranju i kontroli potrošenog goriva; planirana je nabavka medicinskog materijala na tekućim transferima.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primjenjen u dijelu koji se odnosi na: poštivanje Uredbe o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis imovine, potraživanja i obaveza; praćenje namjenskog izvršavanja transfera institucija od značaja za Federaciju; korištenje budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene budžetom u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH; postupanje sa prijemom pošte u skladu sa vlastitim Uputstvom o kancelarijskom poslovanju u **Ministarstvu**.

Međutim, **Ministarstvo** nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: način vođenja blagajničkog poslovanja; isplatu naknada članovima komisija; evidentiranje izdataka u obračunskom razdoblju u kome je obaveza plaćanja i nastala u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH; tromjesečno izvještavanje o utrošenim sredstvima tekućih transfera (**Federalno ministarstvo finansija** i Vladu FBiH).

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija **Ministarstva** omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja budžetskih sredstava, kao i da li su se poštivale zakonske odredbe o finansijskom izvještavanju,
- ocjena računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje budžetskih sredstava, kao i stvaranje uslova za uvođenje, primjenu i efikasan rad sistema internih kontrola.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva utvrđene su organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Prethodnom revizijom je istaknuto da je unapređen sistem internih kontrola kao i da su donesena podzakonska akta iz oblasti regulisanja slobodne nabavke roba manjih pojedinačnih vrijednosti, kontrole trošenja reprezentacije, korištenja službenih auta, pravila provođenja interne kontrole, a što se nastavilo i u 2004. godini donošenjem Uputstva o kancelarijskom poslovanju i Pravilnika o internoj kontroli i internoj reviziji. Menadžment treba i dalje internu kontrolu unapređivati i proširivati na sve oblasti poslovanja Ministarstva radi cjelokupne primjene zakonskih propisa koji se odnose na Ministarstvo. Tokom 2004. godine nije donesen prijedlog novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva što je bila obaveza.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu utvrđeno je da sistem internih kontrola nije u cijelosti funkcionisao posebno u dijelu koji se odnosi na knjigovodstveno evidentiranje izdataka na propisanim pozicijama, kontroli trošenja budžetskih sredstava i redovnom pismenom izvještavanju o transferima od značaja za Federaciju, pravilnom blagajničkom poslovanju, protokolisanju svih ulaznih dokumenata posebno onih koji služe za stvaranje obaveza i čine knjigovodstvenu dokumentaciju.

Prema Odluci o pravilima za provođenje interne kontrole Ministarstva nastajanje izdataka predlažu rukovodioci organizacionih jedinica a konačnu odluku donosi ministar. Uputstvom o kancelarijskom poslovanju Ministarstva utvrđene su procedure kretanja dokumentacije od trenutka dolaska iste u Ministarstvo, do otpreme na knjigovodstveno evidentiranje. No i pored ovakvog organizovanog sistema kontrole u 2004. godini dešavalo se da sva dokumentacija nije zavedena u knjigu protokola, da su se plaćali preko blagajne pojedinačni računi većih vrijednosti od dozvoljenih i nepotpuni i računi iz prethodne godine, a nisu ni evidentirani svi računi iz 2004. godine što znači da nije izvršeno evidentiranje svih troškova u razdoblju u kome su nastali, a posljedica je pogrešno iskazivanje pojedinih pozicija.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji ovog Ministarstva i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Osigurati puni nadzor nad kretanjem dokumentacije Ministarstva, računovodstveni nadzor nad vjerodostojnim i računski tačnim knjigovodstvenim ispravama u cilju tačnog i pravilnog evidentiranja a time i pravilnog finansijskog izvještavanja, kao i da se kod uspostave i jačanja sistema internih kontrola Ministarstvo pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Izvršenje Budžeta za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu za rad Ministarstva ukupno odobrena sredstva iznose 16.299.940 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 15.320.805 KM ili 94% u odnosu na odobrena sredstva. Iako je utrošeno ukupno manje za 978.670 KM Ministarstvo je na poziciji nabavka materijala za potrebe Ministarstva utrošilo više 5.807 KM. Najveći dio neutrošenih sredstava odnosi se na Transfer za Federalni fond za zdravstvo u čijem sastavu djeluje Fond solidarnosti koji se finansira iz Budžeta i koji iznosi 894.781 KM.

Da se Budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

c) Prihod od vlastite djelatnosti u 2004. godini

Prema podacima Trezora i analitičkog bruto bilasa za 2004. godinu Ministarstvo je ostvarilo prihod Budžeta od vlastite djelatnosti u ukupnom iznosu od 568.408,47 KM. Prema podacima Ministarstva prihodi se ostvaruju na osnovu upravnih rješavanja za :

• polaganje specijalističkih ispita	95.000 KM
• polaganje stručnih ispita za doktore medicine, stomatologije, magistre farmacije	75.900 KM
• specijalizacija stranih državljana	21.000 KM
• registracija lijekova	355.500 KM
• verifikacija rada veledrogerija i carinskih skladišta	19.000 KM
UKUPNO:	566.400 KM

U Ministarstvu se vodi pomoćna evidencija izdatih rješenja kojima prethodi izvršena uplata naknada za rješavanje u skladu sa postojećom zakonskom regulativom iz ove oblasti. Uplate se vrše na Jedinstveni račun Trezora čije usaglašavanje se vrši ali ne redovno uz konstataciju da je evidentirano neznatno odstupanje.

Da se u skladu sa Zakonom o Trezoru prihodi od vlastite djelatnosti svakodnevno usklađuju sa Trezorom Ministarstva financija.

d) Tekući rashodi u 2004. godini

Izdaci za bruto plaće u 2004. godini iskazani su u iznosu 1.068.887 KM ili 99,97% od rebalansom predviđenog iznosa. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 59 uposlenih a broj uposlenih na bazi sati rada je 56. Tokom godine vršena je unutarnja preraspodjela budžetskih sredstava u iznosu od 7.700 KM, kao i preraspodjela od drugih budžetskih korisnika u iznosu od 9.950 KM. Konačnim rebalansom budžeta za ovu namjenu predviđeno je dodatnih 57.500 KM.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 1.638.108 KM ili 98,44% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom od čega se za nabavku medicinskog materijala odnosi 1.256.429 KM, a ostatak u iznosu od 381.679 KM predstavlja izdatak Ministarstva.

Nabavka medicinskog materijala se odnosi na nabavku vakcina prema prijedlogu Zavoda za javno zdravstvo koja je izvršena u dva navrata putem Javnog poziva. Revizijom je utvrđeno da su ispoštovane odredbe Uredbe o javnim nabavkama uz stručno mišljenje o kvlitetu Neovisnog savjetodavnog odbora za Program obavezne imunizacije. Ugovorena je veća vrijednost nabavke u odnosu na Budžetom planirana sredstva u visini od 119.000 KM i odnose se na 2005. godinu. Budžetom za 2004. godinu ova sredstva su planirana na poziciji izdataka Ministarstva a ne na poziciji tekućih transfera, kako je to postojećom zakonskom regulativom predviđeno.

Budžetska sredstva planirati prema namjeni i na propisanim pozicijama u skladu postojećim zakonskim i podzakonskim aktima, da se sredstva troše do visine utvrđene Budžetom u njegovom Posebnom dijelu kao ida se nestvaraju obaveze veće od dozvoljenih.

U ukupnim izdacima Ministarstva u visini od 381.679 KM najveći izdatak čine: izdaci za stručno usavršavanje 115.623 KM; ostale nespomenute usluge i autorski honorari 68.047 KM; izdaci za telefon 51.286 KM; unajmljivanje imovine i opreme 31.736 KM; usluge javnog informisanja 26.873 KM, dnevnice za službena putovanja 23.793 KM itd.

Revizijom je utvrđeno da su na poziciji izdataka za stručno usavršavanje evidentirani izdaci koje Ministarstvo plaća kliničkim centrima za specijalistički staž specijalizanata koji se stručno usavršavaju kao i izdaci članovima komisija za polaganje specijalističkih ispita u oblasti zdravstva. Na naknade članovima komisije nije obračunavan porez na promet usluga.

Na ostalim nespomenutim uslugama i autorskim honorarima evidentiran je izdatak (13.552 KM) na ime provizije banci po projektima «Bolnice 1997» i «Domovi zdravlja 1997 i 1998», nastali na osnovu urgencije Federalnog ministarstva financija i Ministarstva financija BiH a odnosi se na proviziju banke po projektima koje je finansirala Vlada Japana. Uz nalog Federalnog ministarstva finansija za knjiženje nije priložen obračun utvrđenog dugovanja kao ni dokaz da se ovo dugovanje odnosi na Ministarstvo.

Na ovoj poziciji evidentirane su naknade za rad komisija koje rade na upravnom rješavanju iz nadležnosti Ministarstva. Rješenjem utvrđena visina naknade članovima pojedinih komisija se u nekim slučajevima ne može pokriti iz propisanih naknada koje uplaćuju stranke za te namjene. Također, ugovoreni izdaci za troškove rada pojedinih članova komisija su evidentirani na poziciji dnevnica za službena putovanja uposlenika a ne na poziciji ugovorenih usluga. Revizijom je utvrđeno da su na ovoj poziciji evidentirani izdaci temeljem faktura koje nisu protokolisane.

Na isplaćene naknade članovima komisija obračunavati sve pripadajuće poreze i doprinose i ukupne izdatke po ovom osnovu nadoknađivati iz sredstava koje uplaćuju stranke za te namjene.

Da se finansijske promjene odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

e) *Tekući transferi*

Ukupni tekući transferi iskazani u finansijskim izvještajima su 12.599.194 KM ili 93,12% u odnosu na Budžetom odobrena sredstva, a odnose se na:

Transfere za institucije od značaja za Federaciju	1.914.000 KM
Transfer za obavezno psihijatrijsko liječenje	126.422 KM
Transfer za Federalni fond za zdravstvo	9.533.075 KM
Transfer za zavod za transfuzijsku medicinu	479.297 KM
Transfer za Opću bolnicu Sanski Most	300.000 KM
Transfer za Dom zdravlja Velika Kladuša	100.000 KM
Transfer za liječenje od tuberkuloze neosiguranih osoba	56.399 KM
Transfer za programe nevladinih organizacija	90.000 KM

Transferi za institucije od značaja za Federaciju u visini od 1.914.000 KM su realizovani u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj:286/04 od 17.6.2004. godine. Prijedlog Vladi FBiH za ove transfere je pripremljeno Ministarstvo na osnovu zaprimljenih zahtijeva zdravstvenih institucija od značaja za Federaciju. Prema ovoj Odluci sredstva su transferisana kliničkim centrima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću. U skladu sa Odlukom Vlade Ministarstvo je donijelo pojedinačna rješenja o isplati pomenutih sredstava uz obavezu izvještavanja Ministarstva o utrošku sredstava u skladu sa ranije dostavljenim programima. Naprijed navedeni transferi su na različite načine pravdani, obzirom da Ministarstvo nije sačinilo pisane procedure o načinu izvještavanja utrošenih sredstava dobivenih iz Budžeta FBiH.

Obaveza Ministarstva je bila formirati Komisiju koja će pratiti namjenski utrošak sredstava i tromjesečno izvještavati Vladu FBiH i Federalno ministarstvo finansija o utrošenim sredstvima.

Ministar je svojim rješenjem Broj 01-37-6814/03. od 16.10.2003. godine imenovao Komisiju sa zadatkom da prati namjenski utrošak tekućih transfera za zdravstvene ustanove. Od strane Ministarstva nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da je Komisija sačinila Izvještaj o kontroli namjenskog utroška ovih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo utvrdi jednoobrazan način izvještavanja utroška transferisanih sredstava, osigura povratne informacije o utrošku tih sredstava i u skladu sa važećom regulativom izvještava Vladu FBiH i Federalno ministarstvo finansija o istom.

Obezbijediti izradu Izvještaja Komisije o kontroli namjenskog utroška transferisanih sredstava institucijama od značaja za Federaciju.

Transfer za obavezno psihijatrijsko liječenje od 126.422 KM i transfer za liječenje od tuberkuloze neosiguranih osoba u iznosu od 56.399 KM su izdaci koji proizilaze iz Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu zdravstvena zaštita zaraznih bolesti i duševnih bolesnika. Ovi transferi se realizuju na osnovu ispostavljenih faktura zdravstvenih ustanova gdje se na osnovu ispostavljenih sudskih rješenja i konstatovanih dijagnoza zbrinjavaju ovi bolesnici.

Transfer za Federalni fond za zdravstvo u iznosu od 9.533.075 KM ili 91% u odnosu na plan Budžeta FBiH za 2004. godinu se odnose na sufinansiranje zdravstvenih usluga prioritetnih vertikalnih programa zdravstvene zaštite Federalnog fonda solidarnosti. Iz ovog Fonda finansiraju se liječenja najtežih oboljenja (hemodijaliza, maligna oboljenja, dječija onkologija, neurohirurgija itd.). Sredstva se transferišu mjesečno Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Postojećom zakonskom regulativom utvrđeno je da bi iznos ovog transfera trebao

biti znatno veći od navedenog. Revizijom je utvrđeno da se za ove namjene sredstva doznačavaju neredovno i manja su u odnosu na Budžet.

Potrebno je pravovremeno i prema planu Budžeta doznačavati transfere Federalnom fondu za zdravstvo, kako bi isti mogao nesmetano obavljati svoju funkciju.

Transfer za zavod za transfuzijsku medicinu u iznosu od 479.297 KM ili 100% u odnosu na plan Budžeta FBiH za 2004. godinu i služi za sufinansiranje osnovne djelatnosti ovog Zavoda.

Transferi za Opću bolnicu Sanski Most i Dom zdravlja Velika Kladuša u iznosu od 400.000 KM ili 100% u odnosu na plan Budžet za 2004. godinu su amandmanskim putem uvršteni u Budžet za 2004. godinu. Dom zdravlja Velika Kladuša je na ime pravdanja utrošenih sredstava dostavila samo specifikaciju utrošenih sredstava bez priloženih ugovora i faktura, a pravdanje utroška transferisanih sredstava za Opću bolnicu Sanski Most izvršila je Općinska služba Općine putem specifikacije radova i kopija uplatnica ali bez faktura i ugovora. Tokom revizije konstatovano je da je Opća bolnica Sanski Most u izgradnji i da aktivnostima rukovodi Odbor za izgradnju.

Potrebno je da se i ovi transferi planiraju na poziciji transferi od značaja za Federaciju, kao i da se naisti način osiguraju povratne informacije o utrošku ovih sredstava.

Transfer za programe nevladinih organizacija u iznosu od 90.000 KM ili 99% u odnosu na plan Budžeta za 2004. godinu je realizovan na osnovu Javnog poziva, dostavljenog programa utroška sredstava udruženja i po propisanim kriterijima. Sredstva su dobila 22 registrovana udruženja bolesnika.

f) Kratkoročna potraživanja i obaveze

U finansijskim izvještajima i u bilansu stanja na dan 31.12.2004. godine iskazani su kratkoročni plasmani u ukupnoj vrijednosti od 211.975 KM a odnose se na stanje novčanih sredstava na računima Hercegovačke banke i nisu popisom obuhvaćeni. U 2004. godini izvršeno je usaglašavanje stanja blokiranih računa budžetskih korisnika kod Hercegovačke banke. Prema ovom usaglašavanju preuzeti su izvodi od 03.4. i 04.4.2001. godine i po nalogu Federalnog ministarstva finansija izvršeno je evidentiranje prometa ovih izvoda, čime je smanjena ukupna vrijednost blokiranih novčanih sredstava za iznos od 9.114,52 KM na teret finansijskog rezultata.

Uvidom u poslovanje blagajne konstatovano je da: se blagajna o svim uplatama i isplatama nije vodila na propisan način a ni u dane kada je bila promjena u blagajni. U blagajni se nisu isplaćivali pojedinačni računi, nego su u vrijeme isplate po istoj vrsti sabirani i isplaćivani. Jedan broj računa (reprezentacije) isplaćivan je u većem iznosu od dozvoljenog kao i da su pojedini računi plaćeni putem blagajne bili nepotpuni. Iz raspoložive dokumentacije može se zaključiti da Ministarstvo nije na vrijeme podnosilo zahtjeve Trezoru za novčanim sredstvima radi čega se i dešavalo da se kasni u isplatama putem blagajne.

Blagajničko poslovanje voditi u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i dosljedno se pridržavati Odluke o blagajničkom poslovanju.

Na dan 31.12.2004. godine u bilansu stanja iskazane su kratkoročne obaveze i razgraničenja u ukupnom iznosu od 3.573.903 KM i nisu popisom obuhvaćene, a sastoje se od:

• Kratkoročnih tekućih obaveza	3.484.383 KM
• Obaveza prema uposlenicima	89.520 KM

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju kratkoročnih tekućih obaveza na dan 31.12.2004. godine vidljivo je da se ove obaveze najvećim dijelom odnose na redovne transfere Zavodu zdravstvenog osiguranje i reosiguranja iz 2003. i 2004. godine u visini od 2.509.922,50 KM i. Transfere institucijama od značaja za Federaciju iz 2004. godine u visini od 874.456 KM.

Komisije za popis imovine i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza izvršile su popis, sačinile zapisnike na osnovu kojih je donesena Odluka o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu imovine i sitnog inventara i popisu blagajne na dan 31.12. 2004. godine. Ministar je na osnovu podnesenog Izvještaja o popisu donio Odluku o usvajanju popisa sredstava i sitnog inventara, Odluku o rashodu stalnih sredstava i sitnog inventara.

Popis sredstava i izvora sredstava vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.

g) *Ostali nalazi*

IT sistem

Ministarstvo nema vlastitu radnu stanicu a evidentiranje finansijskih transakcija u sistem Federalnog trezora vrše uposlenici Federalnog ministarstva finansija na temelju naloga koje popunjavaju uposlenici ovog Ministarstva, uz odgovarajuće sisteme internih kontrola.

Radi uvezivanja zdravstvenih institucija na teritoriju FBiH u jedinstven informacijski sistem, Ministarstvo je, po projektu «Osnovne bolničke službe», podprojekt «Informatički sistem zdravstvenog osiguranja», u ranijem periodu preuzelo hardver i softver koji ni u 2004. godini nije stavljen u funkciju a nije prezentirana relevantna dokumentacija na temelju koje bi se moglo utvrditi pravo raspolaganja. Ova oprema nije knjigovodstveno evidentirana.

Ministarstvo u saradnji sa ostalim zdravstvenim institucijama koje su učestvovala u realizaciji Podprojekta, treba izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za Podprojekt i poduzeti adekvatne mjere na okončanju aktivnosti na realizaciji započetog programa.

Potrebno je utvrditi vlasništvo nad hardverom i softverom i pravilno evidentirati stalna sredstva u Ministarstvu.

Podračun

Na prijedlog ministra Vlada FBiH je Odlukom broj: 3/04. od 12.01.2004. godine osnovala Jedinicu za implementaciju projekta tehničke pomoći za socijalno osiguranje (SITAP). Ova jedinica ima svojstvo pravnog lica a Odlukom je definisan djelokrug njenih aktivnosti i način rukovođenja, a nadzor nad njenim radom provodi federalni ministar zdravstva. Ova Jedinica (SITAP) je početkom ožujka 2004. godine uputila Federalnom ministarstvu financija zahtijev za otvaranje transakcijskih računa na osnovu čega su računi i otvoreni. Vodi se posebna evidencija o promjenama na ovim računima a bilans stanja se sačinjava u formatu propisanom od strane Svjetske banke. Ministarstvo financija – odnosno Jedinica za koordinaciju Projekta pri Ministarstvu finansija je propisala oblik izvještavanja koje im je upućivao SITAP u elektronskoj formi. Reviziju Projekta obavlja neovisna revizorska kuća koju je odabralo Federalno ministarstvo financija.

Potrebno je da Ministarstvo u skladu sa uputstvom o izmjenama i dopunama uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima vode posebno knjigovodstvo, sačinjavaju periodične i godišnje izvještaje i dostavljaju Federalnom ministarstvu finansija.

5 ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Ministarstva, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih aktom o osnivanju, izvršenju Budžeta, cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu konstatovano je da jedan dio zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućem nivou iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Imajući u vidu da su aktivnosti iz oblasti zdravstva direktno vezane za nadležnost većeg broja zdravstvenih institucija na nivou FBiH kao i više institucija na kantonalnim nivoima ističemo, da je za razvoj zdravstvene zaštite uopće jako bitna kako horizontalna tako i vertikalna saradnja svih institucija u oblasti zdravstva.

Ministarstvo treba u saglasnosti sa ostalim zdravstvenim institucijama Federacije intenzivirati aktivnosti na njihovom uvezivanju u jedinstven informacijski sistem zdravstvenog osiguranja, u cilju razmjenjivanja informacija iz oblasti zdravstva i korištenja svih ostalih pogodnosti koje može ponuditi ovakav vid saradnje.

Ističe se, da su donesenim pisanim procedurama i njihovom primjenom osigurane efikasne računovodstvene kontrole i dio uočenih propusta u ovoj oblasti iz ranijeg perioda otklonjen tokom 2004. godine.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo zdravstva se očitovalo na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Na dva nalaza nisu data adekvatna obrazloženja niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi mogla uticati na promjenu sadržaja nalaza. Ostale nalaze Ministarstvo je prihvatilo i pristupilo realizaciji istih uz obavještenje da će se pridržavati i svih ostalih primjedbi i sugestija.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. ecc.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc.
Danko Buhač, dipl. ecc.

UR: 022-2, 026-02/05

**5.13 FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA SARAJEVO**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
SARAJEVO**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva**, iskazanih na stranicama od 1 do 6, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99) i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako, da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i jesu li finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **Nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola, posebno u dijelu koji se odnosi na izradu i prezentiranje kvartalnih izvještaja o utrošku sredstava transfera, što su bili u obavezi shodno Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH za 2004.godinu.**
 - **Nepostupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, kod izrade projekta «Srednjoročna strategija razvoja poljoprivrednog sektora FBiH».**
4. Po našem mišljenju, a na osnovu provedene revizije, **osim za napomene u tački 3, finansijski izvještaji Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Ministarstva, na dan 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta u FBiH, obavljena je revizija finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** (u daljem tekstu: Ministarstvo) za 2004. godinu. Ministarstvo je osnovano u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl.novine FBiH» br: 19/03) i vrši upravne, stručne, normativno-pravne i druge poslove utvrđene Zakonom, koji se odnose na nadležnost Federacije iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Poslovi iz djelokruga Ministarstva, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i izmjenama i dopunama istog, vrše se u okviru osnovnih organizacijskih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za poljoprivredu, Sektor za veterinarstvo, Sektor za vodoprivredu, Sektor za šumarstvo, Poljoprivredni inspektorat, Veterinarski inspektorat, Vodoprivredni inspektorat, Šumarski inspektorat i Odjeljenje za opće i pravne poslove.

U sastavu Ministarstva nalazi se i Federalna uprava za šumarstvo .

Ukupan broj zaposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine bio je 87.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Maršala Tita broj 15.

2 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, konstatovali smo da su u Ministarstvu postupili po preporukama koje su navedene u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2003. godinu, i tokom 2004. godine donijeli slijedeće akte: Uputstvo o prijemu, evidentiranju, signiranju i raspoređivanju pošte i internoj kontroli, Pravilnik o radu stručnog kolegija, Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije, Pravilnik o popisu i Pravilnik o načinu korištenja službenih vozila. Doneseni su plan i program aktivnosti za provođenje preporuka, ostvaren je monitoring nad provođenjem preporuka i sačinjen izvještaj o tim aktivnostima. Nedostaci koji još nisu otklonjeni po preporukama tima za reviziju, odnose se na nepoštivanje Pravilnika o načinu upotrebe službenih vozila, te nedonošenje Uputstva o načinu korištenja mobilnih telefona i Pravilnika o stručnom obrazovanju.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je, da se utvrdi, jesu li finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom, kao i da se da ocjena računovodstvenog sistema, t.j. je li sistem internih kontrola postavljen za sprečavanje i otkrivanje pogrešnog prikazivanja finansijskog položaja Ministarstva. Sistemom uzorka utvrdit će se osnovanost i dokumentovanost trošenja budžetskih sredstava, jesu li poduzete sve mjere za realno planiranje, osiguranje ubiranja i evidentiranje vlastitih prihoda, te je li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlaštenjima i za utvrđene namjene. Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javne odgovornosti menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva i preporuka iz prethodne revizije. Cilj revizije je i provjera sistema internih kontrola, t.j. pružaju li one dovoljan nadzor u upravljanju javnim sredstvima i koliko je sistem efikasan da spriječi i otkloni pogreške.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Revizorski tim je izvršio procjenu, pomaže li sistem internih kontrola u zaštiti imovine i resursa, osigurava li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija, kao i pouzdanost finansijskih izvještaja. Konstatovali smo da je postignut značajan napredak u sistemu internih kontrola, ali i dalje treba raditi i konstantno doradivati pretpostavke za jačanje istih, dosljedno provodeći smjernice i zaključke Vlade FBiH i Federalnog ministarstva financija.

Ministarstvo je dužno da vodi računa o trošenju odobrenih sredstava, posebno sredstava za transfere i da sačinjava tromjesečne izvještaje o utrošku istih. Pravovremeni i kvalitetni izvještaji doprinijeli bi boljem shvatanju važnosti oblasti u kojoj je ovo Ministarstvo nadležno.

Menadžment Ministarstva nije donio pisane procedure kojima bi obavezao sektore Ministarstva, da na propisan način, kvartalno izvještavaju o utrošku sredstava u sektorima, posebno kada su u pitanju projekti koji se implementiraju putem istih, a što je propisano Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2004. godinu i pojedinačnim odlukama Vlade FBiH. U Ministarstvu nisu donesene ni pisane procedure prema kojima bi resorni inspektorati sačinjavali izvještaje o inspekciji iz domena svog rada, a što je propisano i u članu 39. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji. Izvještaji, i kvartalni i godišnji treba da, uz tabelarni prikaz, sadržavaju i podrobna objašnjenja za sve utroške. Na osnovu tih izvještaja mogu se onda sačinjavati kvalitetni planovi i budžetski zahtjevi. Posebno treba naglasiti da se ti planovi moraju donijeti na vrijeme, računajući pri tom da se fiskalna i poljoprivredna godina ne poklapaju.

Menadžment je odgovoran za sve radnje u svezi planiranja i izvršenja budžeta. Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji do okončanja revizije nije bio usklađen sa Zakonom o državnoj službi, samo su djelomično opisani ovi poslovi. Radna mjesta koja se odnose na planiranje i analizu izvršenja budžeta nisu popunjena, tako da iste obnaša v.d.šefa računovodstva. Iako je doneseno više internih akata, pored ostalih i Uputstvo o prijemu, signiranju i raspoređivanju pošte i internoj kontroli, u Ministarstvu ne postoje sve potrebne pisane procedure, smjernice i metodologija izrade plana budžeta. Postavljanje realnih planskih zahtjeva utemeljenih na dobrim i sveobuhvatnim analizama uveliko bi doprinijelo boljem poslovanju i izvršenju zadataka zbog kojih je Ministarstvo i osnovano.

Ministarstvo je dužno voditi pomoćnu evidenciju ostvarenih vlastitih prihoda i od Trezora redovno tražiti podatke o uplatama, radi praćenja i usaglašavanja istih. Stoga Odjel računovodstva treba da ustroji jedinstvenu evidenciju vlastitih prihoda, na osnovu podataka koje dobije od sektora i da češće kontaktira sa Trezorom, kako bi redovno sravnjavali svoje pomoćne evidencije sa glavnom knjigom, u skladu sa Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenom računom Trezora.

Nakon obavljenog godišnjeg popisa, nije formirana komisija za rashod, koja na prijedlog komisije za popis treba da realizuje rashod opreme predložene za otpis.

U toku 2004. godine odobrena su sredstva za stručno usavršavanje za tri zaposlena radnika, ali bez javnog (internog) oglašavanja. Stoga je neophodno donijeti i Pravilnik o stručnom usavršavanju sa kriterijima.

Istakli bi i rad raznih komisija koje ovo Ministarstvo formira, jer je prema utvrđenim nadležnostima isto bilo obrađivač niza zakonskih propisa, a koji se kao *lex specialis* primjenjuju u oblastima iz nadležnosti istog. Ukoliko u tim komisijama zaposleni iz Ministarstva svoj rad obavljaju tokom radnog vremena, smatramo da u tom slučaju isti nemaju pravo na naknade. Stoga je u cilju transparentnosti potrebno da se preispita rad komisija, a da se naknade zaposlenih za rad u komisijama evidentiraju u sklopu naknada troškova zaposlenih.

U Ministarstvu se nije dosljedno provodio ni Zaključak Vlade FBiH u vezi ograničenja troškova mobilnih i fiksnih telefona, a ni interni Pravilnik o upotrebi službenih vozila, jer se nije vodila evidencija o potrošnji goriva po pređenom kilometru.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni u svim segmentima poslovanja Ministarstva. Prilikom uspostave takvog sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija i u skladu s tim, donijeti nedostajuće akte, a dosljedno provoditi postojeće.

b) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Novi Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, koji je donesen i koji se primjenjuje u 2004. godini ("Sl. novine FBiH" br: 28/04), omogućio je kvalitetniju i blagovremenu pripremu odluka i uputstava za realizaciju plasmana sredstava za podrške u ovom sektoru. Istim Zakonom predviđeno je značajno izdvajanje za podrške u poljoprivredi, u iznosu od 3% od ukupnih sredstava Budžeta FBiH.

Pored prihoda iz Budžeta, Ministarstvo ostvaruje značajne prihode i obavljenjem vlastite djelatnosti, i to u oblasti šumarstva, veterinarstva i vodoprivrede, u skladu sa zakonima koji regulišu navedene oblasti. Međutim, prelaskom na trezorski način poslovanja, interes za ostvarivanje vlastitih prihoda, kao i evidentiranje istih je zanemaren, jer je konstatovano da sektori koji ostvaruju prihode ne vode evidenciju

istih, niti se na nivou Ministarstva vodi evidencija iz koje bi se mogla vidjeti struktura ostvarenih prihoda. U 2004. godini, u knjigovodstvu Ministarstva evidentirano je 104.703,00 KM vlastitih prihoda, ali timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo vidjeti po kojem osnovu su isti evidentirani. To je posebno važno, obzirom, da se različite stručne komisije finansiraju upravo iz ostvarenih vlastitih prihoda. Stoga je potrebna veća saradnja sektora koji ostvaruju vlastite prihode, sa računovodstvom, ali isto tako i računovodstva sa Trezorom.

Budžetom za 2004. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 28.249.730,00 KM. Međutim, obzirom da punjenje Budžeta nije išlo predviđenim tokom, Ministarstvu su doznačena znatno manja sredstva od ranije utvrđenih.

Izmjenama i dopunama Budžeta Federacije BiH za 2004. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od **20.421.766,00 KM**, a ista su realizirana u iznosu od **20.246.468,20 KM** od čega su izdaci za tekuće rashode iznosili 2.534.255,19 KM. Uvidom u dokumentaciju odabranu metodom uzorka, a koja se odnosi na obračun i isplatu plaća i naknada, nismo konstatovali nepravilnosti. U Ministarstvu su postupili po preporukama iz prethodne revizije, pa su i evidencije prisustvu na poslu od III mjeseca 2004. godine potpune, uredne i ažurne.

Međutim, nije se vršilo ocjenjivanje radnika, a samim tim nije bilo niti unapređenja, u skladu sa odredbama člana 49. do 59. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i odredbama člana 6. važećeg Pravilnika o plaćama.

Vršiti ocjenjivanje radnika u skladu sa važećom zakonskom regulativom i Pravilnikom o plaćama.

Pregledom značajnijih stavki izdataka za materijal i usluge, konstatovali smo da su u Ministarstvu na ime **troškova za PTT usluge** potrošili 81.496,76 KM. U Ministarstvu ne postoji Uputstvo o korištenju mobilnih i fiksnih telefona, kojim bi se, shodno Zaključku Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja telefonskih usluga, regulisali ovi troškovi. Iako se samo Ministru plaćaju troškovi mobilnog telefona, trebalo bi donijeti interni akt o načinu reguliranja ovih troškova.

Donijeti interni akt o upotrebi fiksnih i mobilnih telefona, shodno Zaključku Vlade FBiH i prekomjernu potrošnju refundirati.

Kada su u pitanju **izdaci za usluge prijevoza i goriva**, koji iznose 43.421,60 KM, konstatovali smo da su u Ministarstvu donijeli Pravilnik o upotrebi službenih vozila u avgustu 2004. godine, kojim je regulisan način zaduživanja i razduživanja putnih naloga i pravdanje potrošnje goriva. Međutim, ne postupa se prema Pravilniku, jer se ne vodi evidencija potrošnje goriva po vozilima i pređenim kilometrima, kao ni potrošnja maziva i ostalih troškova održavanja (usluga i rezervnih dijelova) po vozilima.

Dosljedno provoditi Pravilnik o korištenju službenih vozila.

Ugovorene usluge ostvarene su u iznosu od 96.165,71 KM, što je u odnosu na plan od 113.610,00 KM izvršenje 85%. U okviru pozicije «Ugovorene usluge» evidentirane su i isplate **naknada za rad u stručnim komisijama** u iznosu od 27.856,00 KM. Za rad u komisijama angažovani su kako zaposleni u Ministarstvu, tako i spoljnji saradnici. Komisije su formirane na osnovu rješenja ministra i sa svakim članom komisije sklopljen je ugovor o povremenim i privremenim poslovima. Sa spoljnjim saradnicima zaključeni su ugovori o djelu i uz isplatu, uplaćeni su i pripadajući porezi, u skladu sa zakonskim propisima. Ministarstvo je u 2004. godini postupilo po preporuci Ureda za reviziju, te je isplate naknada za rad u komisijama reguliralo internim aktom, odnosno, rješenjima koja je donio ministar.

Budžetom za 2004. godinu na poziciji «**Tekući transferi**» planiran je iznos od **25.300.000,00 KM**, od čega se na transfere za poljoprivredu odnosilo 23.000.000,00 KM, za šumarstvo 1.300.000,00 KM i za veterinarstvo 1.000.000,00 KM. Međutim, kako punjenje Budžeta nije išlo zadovoljavajućim tokom, Izmjenama i dopunama Budžeta za 2004. godinu, ranije odobrena sredstva na poziciji «Tekući transferi» smanjena su na **17.610.259,00 KM** i raspoređena na slijedeći način: Transfer za poljoprivredu 15.749.612,00 KM; Transfer za pošumljavanje 1.155.000,00 KM i Transfer za veterinarstvo 705.647,00 KM. Za vodoprivredu nisu odobrena sredstva.

«**Transferi za poljoprivredu**» realizovani su u iznosu od 15.693.284,00 KM, po Programu i u skladu sa kriterijima datim uz Program, a na koji je Vlada FBiH dala saglasnost, i to posebnom Odlukom br: V 241/04, od 27. maja 2004. godine («Sl. novine FBiH» br: 32/04). Pripremne radnje za izradu ovog Programa, zbog specifičnosti namjene i zbog velikog broja korisnika ovih sredstava, trajale su oko četiri mjeseca. Pri tom su prikupljena mišljenja od velikog broja udruženja proizvođača, komora, stručnih institucija, nadležnih kantonalnih ministarstava., održan veliki broj sastanaka, a sve u cilju usaglašavanja stavova i razmatranja primjedbi. Pri svemu se moralo imati u vidu i potreba za određenim strateškim proizvodnjama za područje cijele Federacije

Bosne i Hercegovine. Programom je predviđeno, da se od odobrenih sredstava izmire i obaveze prenesene iz prethodnog perioda, u iznosu od 5.503.388,00 KM, što je i učinjeno već u prvom dijelu godine. Preostala sredstva, raspoređena su na slijedeći način:

• Stočarstvo	10.171.705,63 KM
• Ratarstvo sa povrtlarstvom	2.875.662,33 KM
• Voćarstvo sa vinogradarstvom	2.022.049,45 KM
• Subvencioniranje kamata za invest.kredite	60.064,97 KM
• Projekti, nove tehnologije	583.890,00 KM

Kada je u pitanju dodjela sredstava za novčane podsticaje, bilo da se radi o otkupu mlijeka, duhana, podsticaju za vinogradarstvo i sl., prikupljanje zahtjeva i dokumentacije potrebne za dodjelu sredstava je u nadležnosti kantona. S tim u vezi konstatovano je da ovlaštena lica Ministarstva, u skladu sa važećim propisima, vrše kontrolu prikupljenih zahtjeva u kantonalnim ministarstvima, ali zbog velikog broja korisnika i nedovoljnog broja ljudi u Sektoru poljoprivrede (inspektora), nije moguće provjeriti sve korisnike.

Sa pozicije «Ostale podrške» finansirali su se troškovi subvencioniranja kamata za kredite u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za one korisnike koji redovno izmiruju svoje obveze. Finansirani su i programi-projekti koje podnose naučne i stručne institucije, a koje Ministarstvo odobrava, te posebni programi zaštite bilja i životinja, propisani zakonom.

Izrada projekta «Strategija srednjoročnog razvoja», za koji je utrošeno 126.500,00 KM, ustupljena je Poljoprivrednom fakultetu u Sarajevu, bez provođenja procedura propisanih Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Preko ove pozicije Vlada FBiH je iz sredstava tekuće rezerve izdvojila iznos od 200.000,00 KM za poljoprivrednike sa područja Popova polja, za saniranje posljedica poplave.

Uvidom u Izvještaj analize raspoloživih sredstava, nismo mogli potvrditi utrošena sredstva za «Transfer za poljoprivredu», jer je u tom izvještaju dat jedinstven iznos transfera za veterinarstvo i poljoprivredu.

Budžetom za 2004.godinu, sredstva na poziciji «**Transfer za šumarstvo**» planirana su u iznosu od 1.300.000,00 KM, i to za slijedeće namjene: Sredstva za pošumljavanje u iznosu od 1.000.000,00 KM, te sredstva za projekte od vitalnog interesa za šumarstvo FBiH u iznosu od 300.000,00 KM. Rebalansom je taj iznos smanjen na 1.155.000,00 KM, a izvršenje od 1.071.189,00 KM predstavlja 93% od planiranog.

Ministarstvo je dužno nadgledati implementiranje Zakona o šumama na teritoriji Federacije i podnositi tromjesečne izvještaje Federalnom ministarstvu finansija o utrošku sredstava. Međutim, konstatovano je da se dinamika izvještavanja nije poštivala, jer su izvještaje sačinjavali na kraju godine.

Sredstva za pošumljavanje doznačavaju se korisnicima (kantonalnim šumsko privrednim društvima, koji se kandidiraju preko nadležnih kantonalnih ministarstava), po programu i u skladu sa kriterijima datim uz program, za koji je Federalno ministarstvo finansija dalo saglasnost br.06-14-3665/04-A-K od 11.05.2004. godine. Federalni ministar ugovorom prenosi poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na kantonalna ministarstva, odnosno, na šumsko privredna društva. Superviziju izvršenih radova na terenu, a po završetku istih, vršila je Federalna uprava za šumarstvo zajedno sa Federalnom šumarskom inspekcijom. Tokom 2004.godine aktivnosti na implementiranju navedenog zakona nisu bile privedene kraju na cijeloj teritoriji Federacije BiH. Sektor šumarstva, zajedno sa Federalnom šumskom upravom, vršio je nadzor nad primjenom zakona i propisa, donesenih na osnovu istog, u onolikoj mjeri koliko je broj zaposlenih inspektora omogućavao.

Kad je u pitanju pozicija «**Transferi za vodoprivredu**», Ministarstvo je za finansiranje projekata iz ovog sektora uputilo budžetski zahtjev u iznosu od 2.840.000,00 KM. Zahtjev je i pismeno obrazložen, na osnovu Zakona o vodama i Programu dovođenja u funkciju zaštitnih vodoprivrednih objekata u periodu 2002-2004. godina. Iako je po Zakonu o vodama, Vlada FBiH dužna da izdvaja sredstva za izvođenje radova i nabavku opreme za dovođenje u funkciju postojećeg sistema odbrane od poplava, budžetom nisu odobrena sredstva za ove transfere. Iz razgovora sa odgovornim osobama i prezentiranog izvještaja, doznali smo da je sektor obavljao rad u okviru svoje nadležnosti, t.j.vršio je upravni nadzor nad sprovođenjem Zakona o vodama, kao i upravni nadzor nad javnim preduzećima za vodna područja u obavljanju poslova određenih zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja. Donesen je Glavni operativni plan odbrane od poplava za 2004. godinu i izmjene Zakona o vodama, koje su u obliku nacрта prihvaćene od strane Parlamenta Federacije BiH.

Budžetom za 2004.godinu, sredstva na poziciji «**Transfer za veterinarstvo**» u iznosu od 1.000.000,00 KM, rebalansom su smanjena na 705.647,00 KM. Izvršenje u iznosu od 703.100,00 predstavlja 99,6% od plana. Sredstva za ove namjene, u skladu sa programom i kriterijima donesenim i usvojenim od strane Vlade FBiH, transferisana su kantonima, odnosno, županijama, u svrhu uspostavljanja kontrole kretanja

životinja, kontrole i stalnog nadzora zaraznih bolesti i stvaranju uslova za uzgoj zdravih životinja. U tom cilju osnovana su i četiri regionalna ureda (u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću). Kontrolu utrošenih sredstava vršili su veterinarski inspektori, koji su pravili tromjesečne izvještaje za Ministarstvo. Trebamo istaći da je 2004. godina bila godina izuzetnih aktivnosti veterinarskog inspektorata i inspekcija u stavljanju bruceloze pod kontrolu i uz nedovoljnu kadrovsku popunjenost. Federalna granična veterinarska inspekcija je u fazi transformiranja, odnosno, prelaska na nivo Ureda za veterinarstvo BiH, po odluci Vijeća Ministara BiH.

U cilju transparentnosti, u saradnji sa Trezorom, transfere pratiti analitički, kako su dati i u planu Budžeta.

U cilju što realnijeg određivanja strateških poljoprivrednih podrški, u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji koje trebaju da se subvencioniraju na prijedlog kantona, ostvariti stalnu i potpunu saradnju sa resornim kantonalnim ministarstvima.

U skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH i Odlukama o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava transfera utvrđenih Budžetom, redovno podnositi (kvartalno) izvještaje o utrošku istih Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu financija.

Vršiti redovan nadzor i od kantonalnih ministarstava tražiti izvještaje o realizaciji projekata.

U skladu sa mogućnostima izvršiti popunu radnih mjesta (naročito inspektora), kako bi Ministarstvo što učinkovitije vršilo poslove zbog kojih je i osnovano.

5 ZAKLJUČAK

Nakon obavljene revizije konstatirali smo, da su u Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, postigli značajan napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola. Donesene pisane procedure i pravilnici, uspostavljene unutrašnje organizacione jedinice računovodstva i grupa za upravljenje i koordinaciju sredstava za razvoj, te imenovanje savjetnika ministra za analizu poljoprivredne politike, još su korak naprijed u jačanju internih kontrola.

U cilju prevazilaženja uočenih slabosti tokom predmetne revizije, kao i otklanjanja konstatovanih nepravilnosti, menadžmentu Ministarstva smo dali preporuke, posebno u vezi izvještavanja o utrošku sredstava za transfere, ali i preporuku da nastave sa započetim aktivnostima jačanja sistema internih kontrola.

Nadamo se da će naše preporuke pomoći u svemu tome, a sve u cilju efikasnije zaštite imovine, transparentnosti, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju propisa iz njihove nadležnosti, te samim tim i veće pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR:

Menadžment Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, očitovao se na dostavljeni Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2004.godinu, dopisom br: 01-02-94-1/05, od 26.07.2005. godine. Slažu se sa navedenim primjedbama i u cjelosti prihvataju preporuke tima za reviziju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 022-03, 026-03/05

5.14 VRHOVNI SUD FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

PREDSJEDNIKU VRHOVNOG SUDA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Vrhovnog suda FBiH**, iskazanih na stranicama od 2 do 5, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Vrhovnog suda. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u Federaciji BiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99) i INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanja sveukupne prezentacije finansijskih propisa i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan temelj na osnovu kojega smo iskazali naše mišljenje.
3. Po našem mišljenju, **finansijski izvještaji Vrhovnog suda FBiH, daju istinit i fer pregled u svim značajnim aspektima o položaju i finansijskim rezultatima poslovanja za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1 UVOD**

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vrhovni sud), osnovan na temelju Zakona o Vrhovnom sudu Federacije BiH i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije BiH («Sl.novine Federacije BiH» br: 2/95, 9/96 i 33/99), najviši je žalbeni sud u Federaciji BiH. Vrhovni sud svoju sudsku funkciju vrši samostalno i neovisno, u okviru prava i nadležnosti utvrđenih Ustavom Federacije BiH, naprijed navedenim i ostalim federalnim zakonima.

Predsjednik Vrhovnog suda predstavlja Vrhovni sud, organizuje i rukovodi poslovima sudske uprave, odgovoran je i za upravljane sudskom policijom, te obavlja druge poslove utvrđene Zakonom o Vrhovnom sudu Federacije BiH. U slučaju spriječenosti i odsutnosti, predsjednika Vrhovnog suda zamjenjuje sudija određen godišnjim rasporedom poslova.

Unutrašnja organizacija i način rada Vrhovnog suda utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji poslovanja Vrhovnog suda Federacije BiH i Poslovníkom o radu Vrhovnog suda, koje je na osnovu propisanog ovlaštenja donio predsjednik Vrhovnog suda, uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministra pravde.

Na dan 31.12.2004. godine, u Vrhovnom sudu je bilo zaposleno ukupno 90 radnika, od toga 30 sudija i 60 ostalih administrativnih radnika.

Sjedište Vrhovnog suda je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića br.15.

2 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Revizijom finansijskih izvještaja sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, konstatovano je, da se postupilo po preporukama iz prethodnih revizija, za 2001. i 2002.godinu. Revizija nije vršena za 2003.godinu. Doneseno je više internih akata (pravilnika i uputstava) kojima su regulisani postupci, procedure i ovlaštenja u raspolaganju i trošenju budžetskih sredstava i korištenju imovine, čime su stvoreni preduslovi za uspostavljanje i napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola. U 2004. godini, usklađen je i Pravilnik o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima administracije Vrhovnog suda sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o plaćama i naknadama rukovoditelja izvršnih organa vlasti Federacije BiH i službenika koje imenuje Vlada FBiH. Nedostatak koji nije u potpunosti otklonjen po preporukama iz prethodnih revizija odnosi se na procedure nabavke. U Vrhovnom sudu nije se u svim slučajevima nabavke, postupalo u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova..

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu provedene revizije omogući izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa zakonskim propisima i da li su isti tačno, realno i objektivno iskazan. Cilj revizije je i izražavanje mišljenja o osnovanosti, dokumentovanosti i transparentnosti trošenja budžetskih sredstava, na osnovu propisanih i datih ovlaštenja, kao i ocjena računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, način njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i osposobljenosti za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima. Obzirom da su prethodno izvršenim revizijama data uslovna mišljenja, sa preporukama za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u radu Vrhovnog suda, i u predmetnoj reviziji, naglasak je stavljen na segmente poslovanja kod kojih su prethodno izvršenim revizijama utvrđene nepravilnosti. Revidirani su procesi kod kojih je procijenjeno da postoji srednji i visok kontrolni rizik. To se prije svega odnosi na poslove planiranje i praćenje izvršenja budžeta, popis sredstava i izvora sredstava i postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, sa posebnim naglaskom na procjenu uspješnosti uspostavljenog sistema internih kontrola.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizorski tim izvršio je procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja, te konstatovao slijedeće:

Menadžment Vrhovnog suda donio je više pravilnika, uputstava i ostalih akata koji su stavljeni revizorskom timu na raspolaganje, iz kojih je vidljivo da je u većem dijelu rada i poslova iz djelokruga Vrhovnog suda uspostavljen sistem internih kontrola. U Vrhovnom sudu, pored ostalih akata, doneseno i Uputstvo o izvještavanju o rezultatima rada sudija, kao i određivanje sudijske norme od strane predsjednika suda i donošenje godišnjeg rasporeda poslova.

Predsjednik Vrhovnog suda je posebnom odlukom broj: Su-295/04, od 28.04.2004. godine, imenovao Komisiju za internu knjigovodstvenu kontrolu Vrhovnog suda Federacije BiH. Treba napomenuti da je ova tročlana komisija posvetila pažnju upravo onim segmentima rada suda, koje je i revizorski tim u svojim analizama istakao kao posebne procese.

Opis poslova radnih mjesta administracije nije razrađen u potpunosti, a posebno u dijelu koji se odnosi na obaveze, ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka. Ova primjedba se prije svega odnosi na poslove sekretara suda, koji predsjedniku suda treba da pomaže u rukovođenju i organiziranju rada. Osim toga i V.d. šefa računovodstva, obavlja poslove na osnovu usmenog naloga predsjednika suda, bez pismenog ovlaštenja.

Pravilnik o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima administracije Vrhovnog suda, sve do novembra 2004. godine, nije bio usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o plaćama i naknadama rukovoditelja izvršnih organa vlasti Federacije BiH i službenika koje imenuje Vlada, i to u dijelu koji se odnosi na koeficijente za obračun plaća i položajnog dodatka, zbog čega su se nepravilno obračunavale plaće za lica koja su bila raspoređena na poslovima fizičkog osiguranja, održavanja čistoće, kao i na poslovima pripremanja postupaka u vijeću za upravne sporove.

Donesena je i Odluka o korištenju službenih mobilnih telefona, kojom je regulisano da se prekoračenja telefonskih računa refundiraju iz plaće zadužene osobe. Revizijom se konstatovalo, da se ista nije dosljedno provodila.

Takođe je konstatovano da predsjednik Vrhovnog suda nije donio ni odluku o usvajanju Elaborata o popisu, niti je imenovao komisiju za rashod, koja bi postupila po uputama i prijedlogu popisne komisije i na propisan način riješila pitanje stare i dotrajale opreme i inventara.

U Vrhovnom sudu, nije se u svim slučajevima nabavke, postupalo u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Nastaviti i dalje jačati pretpostavke za potpunu uspostavu sistema internih kontrola u svim procesima i segmentima djelovanja suda, pridržavajući se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Izvršenje budžeta za 2004.godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta za 2004. godinu, odobrena sredstva za Vrhovni sud, iznosila su 4.571.729,00 KM, a realizovana su u iznosu od 4.222.773,37 KM. Vlada FBiH posebnom je Odlukom, broj: 75/04, iz februara 2004. godine («Sl. novine Federacije BiH» br: 12/04), iz tekućih rezervi, na ime plaća i naknada za Vrhovni sud, odobrila sredstva u iznosu 274.000,00 KM.

Izmjenama i dopunama Budžeta za 2004. godinu, sredstva za **plaće i naknade troškova zaposlenih** u Vrhovnom sudu odobrena su u iznosu 3.571.443,00 KM, a ostvarena su u iznosu od 3.516.236,00 KM.

Izvršenom revizijom je konstatovano da su plaće i naknade za 30 sudija Vrhovnog suda i obračunate i isplaćene u skladu sa Zakonom o Vrhovnom sudu Federacije BiH i Zakonom o sudijskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji BiH, dok su za ostale zaposlene u administraciji Vrhovnog suda plaće i naknade plaća isplaćivane u skladu sa Pravilnikom o radnim odnosima i plaćama i drugim primanjima administracije Vrhovnog suda., koji nije bio do novembra 2004.godine, u potpunosti usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH.

Izdaci za materijal i usluge, odobreni Izmjenama i dopunama Budžeta u iznosu od 571.546,00 KM, ostvareni su u iznosu od 315.038,00 KM. U okviru ove pozicije, značajnu stavku predstavljaju komunalne usluge, koje su iznosile 85.486,20 KM, od čega se na ptt usluge odnosi 78.929,20 KM. Krajem 2004.godine, donesena je Odluka o korištenju službenih mobilnih telefona. Revizijom je konstatovano da se ista nije dosljedno provodila, jer prekomjerna potrošnja nije refundirana.

Revizijom naloga za službena putovanja u inostranstvo, utvrđeno je da u pojedinim slučajevima isti nisu pravilno ispunjavani, jer u izvještaju nije navedeno vrijeme prelaska granice BiH, što nije u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove.

U potpunosti provoditi postojeće interne akte i prekomjernu potrošnju refundirati.

Dosljedno sprovoditi Uredbu o naknadama troškova za službena putovanja.

c) Postupanje po Uredbi o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Tim za reviziju izvršio je uvid u dokumentaciju vezanu uz javni poziv za odabir najpovoljnijeg ponuđača za ukupno 10 (deset) grupa (lotova). Predsjednik suda formirao je komisiju koja je pregledala pristigle ponude i odabrala najpovoljnije. Postupak i procedure predmetnih nabavki dosljedno su ispoštovani, u skladu sa važećom Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Međutim, kod nabavke namještaja, nabavljenog od firme „Konjuh“ Živinice, u vrijednosti od 13.360,00 KM, predsjednik Vrhovnog suda donio je odluku o nabavci putem neposredne pogodbe, ali bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija, što nije u skladu sa važećom Uredbom. Ovakvu nabavku u Vrhovnom sudu obrazložili su i pravdali činjenicom da je namještaj od iste firme nabavljen još ranije (prethodnih godina), pa su htijeli da isti bude unificiran.

Osim nepoštivanja važeće Uredbe u slučaju nabavke namještaja, ista nije ispoštovana ni prilikom odabira osiguravajuće kuće za obavezno osiguranje. Bez javnog, odnosno, ograničenog nadmetanja odabrana je osiguravajuća kuća („Sarajevo Osiguranje“) sa kojom su još od ranije imali uspostavljenu poslovnu saradnju.

Dosljedno, i u potpunosti postupati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

5 ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom, uvjerali smo se, da je u odnosu na prethodne revizije u Vrhovnom sudu postignut značajan napredak u uspostavljanju i funkcionisanju sistema internih kontrola, što je zasluga menadžmenta, koji je postupio po preporukama Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH. I pored toga menadžmentu se preporučuje da i dalje radi na jačanju sistema internih kontrola, kako bi se spriječili, blagovremeno otkrili i eliminisali eventualni propusti i nepravilnosti.

Neophodno je što prije donijeti vlastite procedure utvrđene Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donešenim od strane Federalnog ministarstva finansija.

Nadamo se, da će naše preporuke pomoći u prevazilaženju i otklanjanju utvrđenih nepravilnosti, a sve u cilju transparentnosti, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju propisa iz njihove nadležnosti, a samim tim i veće pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

Menadžment Vrhovnog suda FBiH, očitavao se na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004.godine, dopisom br.Su-1449/05, od 25.07.2005. godine. U potpunosti se slažu sa navedenim konstatacijama i u cjelosti prihvataju preporuke tima za reviziju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 022-04, 026-04/05

5.15 SUDSKA POLICIJA SUDOVA FBiH

**PREDSJEDNIKU VRHOVNOG SUDA
GLAVNOM ZAPOVJEDNIKU SUDSKE POLICIJE**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Sudske policije**, iskazanih na stranicama od 2 do 7 dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Sudske policije. Naša odgovornost svodi se, na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima, na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/ proračuna u FBiH («Sl. novine Federacije BiH», broj 48/99) i INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanja sveukupne prezentacije finansijskih propisa i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan temelj na osnovu kojega smo iskazali naše mišljenje.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Sudske policije, konstatovano je da:
 - **popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2004.godine, nije izvršen u potpunosti i u propisanom roku, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza iskazanog u finansijskim izvještajima sa stvarnim stanjem, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o računovodstvu budžeta-proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH,**
 - **nabavke roba nisu vršene u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova,**
 - **nagrade zaposlenima u ukupnom iznosu od 105.300,00 KM, isplaćene su suprotno Zakonu o izvršenju budžeta-proračuna u Federaciji BiH, Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH i Uputstvu o blagajničkom poslovanju.**
4. Po našem mišljenju, **zbog efekata navedenih u tački 3, finansijski izvještaji Sudske policije, ne daju istinit i fer pregled u svim značajnim aspektima o položaju i finansijskim rezultatima poslovanja za godinu koja je završila 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1 UVOD**

Sudska policija sudova Federacije BiH (u daljem tekstu – Sudska policija) osnovana je na temelju Zakona o sudskoj policiji koji je proglasila Ustavotvorna skupština Federacije BiH, dana, 13.09.1996. godine («Sl.novine Federacije BiH» br.19/96). Navedenim Zakonom utvrđena su ovlaštenja sudske policije, ustrojstvo i sredstva za rad, prava i obaveze, radni odnosi i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i rad sudske policije u Federaciji BiH. Predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine odgovoran je za upravljanje Sudskom policijom. Administrativno-stručne, tehničke, kao i materijalno-financijske poslove za Sudsku policiju vrši Vrhovni sud Federacije BiH. Ovlaštenja utvrđena Ustavom Federacije BiH i Zakonom o sudskoj policiji, Sudska policija vrši u odjeljenju sudske policije sudova Federacije BiH i u odjeljenjima sudske policije sudova u kantonima-županijama.

Unutrašnja organizacija odjeljenja Sudske policije uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi predsjednik Vrhovnog suda Federacije, uz saglasnost Vlade Federacije BiH. Pravilnik koji je bio na snazi u revidiranoj 2004. godini, donesen je 1997.godine, uz izmjene i dopune izvršene maja 2002.godine. Radom sudske policije rukovodi Glavni zapovjednik sudske policije kojeg postavlja i razrješava predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH. Predsjednik Vrhovnog suda je posebnim rješenjem prenio svoja ovlaštenja na Glavnog zapovjednika Sudske policije, kojim ga je ovlastio da prati, nadzire, usmjerava i koordinira rad policije, te da kao naredbodavac odlučuje o finansijskim sredstvima i svim transakcijama u postupku izvršenja budžeta, sukladno Zakonu o sudskoj policiji i Zakonu o upravi u Federaciji BiH.

Odlukom Vlade Federacije BiH o utvrđivanju ukupnog broja sudskih policajaca u odjeljenjima sudske policije br: V 44/98, od 19.02.1998. godine, utvrđen je ukupan broj sudskih policajaca do 351 koji su raspoređeni po kantonima-županijama. Odlukom o izmjenama i dopunama iste odluke, broj: V 37/04, od 19.01.2004. godine, taj broj je povećan na ukupno 425 sudskih policajaca. Međutim, na dan 31.12.2004.godine, u Sudskoj policiji je bilo zaposleno 363 sudskih policajaca.

Sjedište Sudske policije je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića br.15.

2 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Revizija finansijskih izvještaja Sudske policije nije vršena za 2003. godinu, već samo za prethodne dvije godine, t.j. za 2001. i 2002. godinu. Iz izvještaja je vidljiv nedostatak internih kontrola posebno u segmentu obračuna i isplate plaća i naknada troškova zaposlenih, u procesu nabavke materijala i opreme, kao i kod godišnjeg popisa sredstava i izvora sredstava. U Sudskoj policiji nisu u postupili po preporukama iz prethodnih revizija, već je ista problematika bila aktuelna i u 2004. godini. Stoga smo i naše ciljeve postavili u tom pravcu.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da na osnovu provedene revizije timu za reviziju omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa zakonskim propisima i da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani,
- ocjenu računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, način njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i osposobljenosti za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- osnovanost, dokumentovanost i transparentnost trošenja budžetskih sredstava, na osnovu propisanih i datih ovlaštenja.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja.

Odredbama člana 4. i 5. Zakona o sudskoj policiji, utvrđena je odgovornost za upravljanje sudskom policijom. Prema članu 4. stav 1. istog Zakona, predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH odgovoran je za upravljanje sudskom policijom, dok prema stavu 2., predsjednik Vrhovnog suda svoje ovlasti može prenijeti na zapovjednika odjeljenja, što je isti i učinio, rješenjem broj: Su 194/03, od 02.04.2003. godine. Navedenim rješenjem, ovlastio je Glavnog zapovjednika sudske policije da prati, nadzire, usmjerava i koordinira rad sudske policije, a takođe da, kao naredbodavac odlučuje o finansijskim sredstvima i svim transakcijama u postupku izvršenja budžeta Sudske policije. Prijenosom ovlaštenja na Glavnog zapovjednika, predsjednik Vrhovnog suda nije mogao prenijeti svoju odgovornost u pogledu upravljanja sudskom policijom, što je regulisano članom 5. navedenog Zakona.

Posebним rješenjem, broj: Sp-01-576/04, Glavni zapovjednik sudske policije ovlastio je v.d. zamjenika glavnog zapovjednika za operacije i sigurnost u sudskoj policiji, da može vršiti potpisivanje i odobravanje svih finansijskih i drugih dokumenata vezanih za sudsku policiju. Činjenica je da nitko od zapovjednika sudskih odjeljenja nema ovlaštenje predsjednika Vrhovnog suda ili Glavnog zapovjednika sudske policije, osim pomenutog v.d. zamjenika, da može potpisivati akte u sudskoj policiji ili bilo kakve ugovore. Pregledavajući dokumentaciju konstatovali smo da su zapovjednici odjeljenja sudske policije, bez ovlaštenja, potpisivali različita akta, od rješenja o prijemu u radni odnos, rješenja o plaćama, do ugovora sa firmama u vezi nabavke opreme i robe ili za vršenje usluga. Iako je Glavni zapovjednik sudske policije, Naredbom broj: Sp31/03, od 29.01.2003. godine, izričito zabranio zapovjednicima odjeljenja sve nabavke, dajući im uputstva o načinu postupanja sa svim dokumentima, zapovjednici odjeljenja sudske policije iste se naredbe nisu pridržavali.

Posebnom Odlukom broj: Su-295/04, od 28.04.2004.godine, Predsjednik Vrhovnog suda je imenovao Komisiju za internu knjigovodstvenu kontrolu Vrhovnog suda FBiH i Sudske policije. Komisija je konstatovala, a što je i tim za reviziju potvrdio, da se nije postupalo u skladu sa Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim ličnim primanjima Sudske policije, donesenim decembra 2003. godine. Naime, iako je u članu 51. istog pravilnika regulisano, da sudskim policajcima i zapovjednicima sudske policije, pripada pravo na uvećani staž osiguranja t.j. beneficirani radni staž, u sudskoj policiji isti se u 2004.godini nije obračunavao. Tek po zahtjevu granskog sindikata, u maju 2005.godine, Federalno ministarstvo pravde donijelo je pojedinačna rješenja za sve pripadnike sudske policije, pod istim brojem: 03-06-1937/04, o stažu osiguranja u uvećanom trajanju, sa primjenom od 01.01.2004. godine. Do okončanja revizije, u sudskoj policiji nisu utvrdili potrebna sredstva za navedene namjene.

Interne kontrole nisu funkcionisale ni u slučaju isplate po 300,00 KM zaposlenima u Sudskoj policiji na ime «nagrade povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika». Sredstva za ove namjene nisu planirana budžetom, a isplata navedene naknade izvršena je putem blagajne, što nije u skladu sa Uputstvom o blagajničkom poslovanju, obzirom da za pomenutu transakciju nisu dobili suglasnost Federalnog ministarstva finansija.

Neefikasnost u funkcionisanju sistema internih kontrola, posebno je došla do izražaja prilikom godišnjeg popisa sredstava i njihovih izvora. Naime, usljed neadekvatnog knjigovodstvenog evidentiranja nabavljene opreme i materijala, konstатовane su značajne razlike stvarnog stanja stalnih sredstava utvrđenog popisom u odnosu na knjigovodstveno, zbog čega zaključno sa 31.12.2004.godine nije ni izvršeno njihovo usaglašavanje. Osim što u propisanom roku nije izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja stalnih sredstava sa knjigovodstvenim, u Sudskoj policiji nije izvršen ni popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja.

Nedostatak u funkcionisanju sistema internih kontrola, odrazio se i prilikom nabavki, radi čega iste nisu vršene u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni.

Donijeti vlastite pisane procedure i akte u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija.

Dosljedno sprovoditi postojeće interne akte.***b) Planiranje i izvršenje budžeta za 2004. godinu***

Poslovi budžetiranja Sudske policije obavljaju se u Vrhovnom sudu i u opisu su poslova i radnih zadataka šefa računovodstva. U toku revizije utvrđeno je da je na osnovu pismenog uputstva i smjernica Federalnog ministarstva finansija, za Sudsku policiju sačinjen budžetski zahtjev u vidu prijedloga, broj: Su:1312/03, od 25.10.2003. godine. Navedenim aktom, planirane su pojedinačne budžetske pozicije izdataka za 2004. godinu, sa kraćim obrazloženjem, za ukupno 363 zaposlena, što je za 12 više od broja zaposlenih utvrđenog posebnom Odlukom Vlade Federacije BiH o utvrđivanju ukupnog broja sudskih policajaca u Odjeljenjima sudske policije iz 1998. godine. Uvidom u «Budžetski zahtjev», konstatovano je da su planirani izdaci na poziciji «Naknade troškova zaposlenih», dosta precijenjeni i nerealni. Od traženih 2.023.924,00 KM, Budžetom za 2004. godinu odobrena sredstva za poziciju «naknade troškova zaposlenih» iznosila su 1.363.050,00 KM.

Izmjenama i dopunama budžeta za 2004. godinu, ukupno odobrena sredstva za Sudsku policiju iznosila su 7.541.465,00 KM, od čega je realizirano 6.582.330,00 KM ili 87%.

Plaće i naknade troškova zaposlenih, predstavljaju najznačajniju stavku u budžetu Sudske policije, jer se na iste odnosi 73,24% ukupno planiranih sredstava. Izmjenama i dopunama Budžeta za 2004. godinu sredstva za ove namjene odobrena su u iznosu od 5.146.060,00 KM, a realizovana su u iznosu od 4.751.771,39 KM, od čega su bruto plaće iznosile 3.390.423,00 KM, a naknade troškova zaposlenih 1.361.348,00 KM.

Kada su u pitanju postupci i procedure koje se odnose na pripremu i obračun **plaća i naknada** plaća, u toku predmetne revizije utvrđeno je, da se evidencije o prisustvu na poslu vode, ali da u pojedinim odjeljenjima Sudske policije iste nisu bile ažurne. Isto je potvrdila i posebno formirana komisija od strane Glavnog zapovjednika, koja je na osnovu uvida u stanje na terenu sačinila posebne izvještaje.

Izvršen je uvid u raspoloživu i prezentovanu dokumentaciju sa ciljem utvrđivanja ispravnosti obračuna i isplate plaća i naknada troškova zaposlenih u predmetnoj godini. Koeficijenti za plaće u Sudskoj policiji utvrđeni su članom 157. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH i u 2004. godini iznosili su 4,55 a prema rješenjima iz 1999. godine. Po tim rješenjima koeficijenti od 3,50 za radna mjesta «mladi referent», uvećani su za 30 %, radi vršenja poslova bezbjednosti, shodno odredbama člana 57. Zakona o unutrašnjim poslovima Federacije BiH («Sl.novine Federacije BiH» br: 1/96).

Odlukom o utvrđivanju poslova na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju u federalnim ustanovama za izvršenje kazne zatvora, sudskoj policiji i Federalnom ministarstvu pravde («Sl.novine Federacije BiH» br: 62/03) regulisano je, da je Federalno ministarstvo pravde ovlašteno za donošenje rješenja o beneficiranom stažu. Međutim, obzirom da u Sudskoj policiji nisu blagovremeno pokrenuli aktivnosti u vezi primjene iste odluke, kao i vlastitog pravilnika, navedeno Ministarstvo nije donijelo rješenja za zaposlenike sudske policije, uvećani staž osiguranja se nije obračunavao u 2004. godini.

Izdaci za naknade troškova zaposlenih iznosili su 1.361.348,00 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo, da je sa pozicije «jubilarne nagrade» svim zaposlenima u Sudskoj policiji, putem blagajne, isplaćen iznos od 300,00 KM, na ime «nagrade povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika». Prethodno je Glavni zapovjednik sudske policije donio je Odluku broj: Sp: 1597/04, od 22.11.2004. godine, kojom se zaposlenima u Sudskoj policiji Federacije BiH isplaćuje nagrada u iznosu od 300,00 KM, po zaposlenom, povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika. U tački II iste odluke navodi se, da su sredstva za navedene namjene osigurana na stavci «Naknade troškova zaposlenih». Prije donošenja predmetne odluke, Federalnom ministru financija zajednički su se obratili Predsjednik Vrhovnog suda Federacije, Predsjednik Ustavnog suda Federacije BiH i Glavni federalni tužitelj, i to aktom broj: Su.1594/04, od 25.10.2004. godine, kojim su tražili suglasnost za nabavku zimmice za zaposlene u administraciji pravosudnih institucija Federacije BiH, pravdajući zahtjev s jedne strane, izvjesnim uštedama na budžetskoj poziciji «naknada troškova zaposlenih», a s druge strane, niskim plaćama zaposlenih u administraciji. Iako se Federalno ministarstvo financija nije izjasnilo po predmetnom zahtjevu, Glavni zapovjednik sudske policije donio je gore pomenutu odluku. Uz ovu isplatu u iznosu od 105.300,00 KM, vezano je više nepravilnosti. Naime, uvidom u budžetski zahtjev uvjerali smo se, da sredstva za te namjene nisu bila planirana, a u okviru naknada planirana su samo sredstva za topli obrok, prevoz, regres, otpremnine, jubilarne nagrade i pomoć u slučaju smrti. Međutim, na osnovu donesene odluke, dana, 26.11.2004. godine, sa Jedinostvenog računa Trezora je na podračun Sudske policije, otvoren u okviru Jedinostvenog računa Trezora, doznačen iznos od 112.300,00 KM, a u svrhu «dopune blagajničkog

maksimuma». Sredstva za naprijed navedene namjene, u ukupnom iznosu od 105.300,00 KM, podignuta čekom, dana, 29.11.2004. godine, isti dan su i isplaćena zaposlenima u Sudskoj policiji Federacije BiH. Ovakva isplata gotovinom suprotna je Uredbi o blagajničkom maksimumu, jer u članu 9. decidno stoji, da se «blagajnički maksimum i vanredna isplata mogu izvršiti samo uz saglasnost ministra financija», što u predmetnom slučaju nije bilo.

Plaće i naknade troškova zaposlenih realno planirati i iste isplaćivati u skladu sa važećom zakonskom regulativom

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Izdaci za materijal i usluge realizovani u 2004. godini, u ukupnom iznosu od 1.166.129,87 KM, kao i utrošena sredstva za **nabavku opreme**, u iznosu od 287.592,60 KM, nisu prekoračili odobrene iznose. Zbog značajnosti, sa stanovišta postupanja po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, revidirane su slijedeće pozicije: nabavka kancelarijskog materijala i štampanih obrazaca, u iznosu od 140.349,00 KM, izdaci za uniforme, u iznosu od 114.309,80 KM, izdaci za usluge prijevoza u iznosu 167.236,09 KM, izdaci za održavanje i opravku vozila u iznosu od 253.489,56 KM i nabavku opreme, u ukupnom iznosu od 287.592,60 KM.

Dana, 14.06.2004. godine, Glavni zapovjednik sudske policije donio je Odluku broj: Sp-01-954/04, o formiranju tročlane komisije za otvaranje i prihvatanje ponuda kod nabavke goriva i maziva, održavanja i servisiranja vozila, policijske opreme, kao i nabavku kancelarijskog materijala. Nakon toga, 29.06.2004.godine, Federalnom ministarstvu finansija, upućen je zahtjev za davanje saglasnosti za predmetne nabavke, i to za nadmetanje po pozivu i neposrednom pogodbom. Saglasnost od Federalnog ministarstva finansija, po ovom zahtjevu nisu dobili. Međutim, u Sudskoj policiji su nastavili aktivnosti vezane za nabavke kancelarijskog materijala, goriva i maziva, kao i servisiranje i održavanje vozila u 2004. godinu, i izvršili izbor dobavljača po kantonima, odnosno županijama. Revidirali smo dokumentaciju vezanu uz nabavke u četiri najveća sudska odjeljenja i to u Tuzli, Sarajevu, Mostaru i Bihaću, i tom prilikom konstatovali slijedeće nepravilnosti.

U Odjeljenju sudske policije u Tuzli, dobavljač za gorivo, firma «Energopetrol», odabrana je ograničenom metodom prikupljanja ponuda, bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija. U istom odjeljenju sudske policije servisiranje vozila povjereno je firmi «Nipex», neposrednom pogodbom, takođe bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija. Ugovor zaključen sa navedenom firmom dana, 14.02.2002. godine, nema sve potrebne elemente, niti je precizirano do kada vrijedi. Navedeni ugovor potpisao je zapovjednik odjeljenja u Tuzli, iako za to nema ovlasti.

U Odjeljenju sudske policije u Sarajevu, za servisiranje vozila odabrana je firma «Autoagent» iz Sarajeva, sa kojom je već postojala saradnja. Na uvid smo dobili ponude samo dva dobavljača, što znači da ni u ovom slučaju odabira najpovoljnijeg ponuđača nije ispoštovana važeća Uredba. Dobavljač za gorivo, za ovo odjeljenje je firma «El Tarik Oil», takođe odabrana bez provođenja propisanih procedura.

U Odjeljenju sudske policije u Mostaru prikupljanjem ponuda po pozivu, bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija odabrani su dobavljači za gorivo, firme »El Tarik Oil» iz Sarajeva i »Koni« iz Konjica. Za servisiranje vozila odabrana je »Auto kuća Jelić«, kao ovlaštenu serviser, sa kojom je zapovjednik odjeljenja potpisao ugovor, bez pismenog ovlaštenja glavnog zapovjednika, dok je za osiguranje automobila i osiguranje zaposlenih od nezgode, odabrano »Hercegovina-osiguranje«, takođe bez provođenja procedura propisanih Uredbom.

I u odjeljenju Sudske policije u Bihaću, dobavljač za gorivo, firma »Energopetrol«, odabrana je bez provođenja propisanih procedura, dok je za osiguranje zaposlenih zaključen ugovor sa firmom »Sarajevo-osiguranje«. Za servisiranje vozila odabrana je firma «Berlina», takođe bez provedenih procedura

Za dobavljača kancelarijskog materijala odabrana je firma »Printerpapir«. Izbor je izvršen ograničenom metodom, bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija. Na isti način izvršen je i izbor firme «Middlepoint», dobavljača za nabavku rentgen aparata, opreme za video nadzor i metal-detektorskih vrata.

Dosljedno i u potpunosti postupati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

d) Popis sredstava i izvora sredstava

Prema knjigovodstvenim podacima sa stanjem na dan 31.12.2004.godine, nabavna vrijednost stalnih sredstava u Sudskoj policiji iznosila je 7.728.672,25 KM i uz ispravku vrijednosti od 3.431.831,60 KM, sadašnja vrijednost navedenih sredstava iznosila je 4.196.840,65 KM. Uvidom u dokumentaciju vezanu za

popis sredstava i izvora sredstava, tim za reviziju je konstatovao, da popis nije obavljen u potpunosti i u propisanom roku, niti je izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja sredstava sa knjigovodstvenim stanjem, što je suprotno Zakonu o računovodstvu, Uredbi o računovodstvu budžeta-proračuna u FBiH, i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH.

Naime, na osnovu izvršenog popisa na dan 31.12.2004.godine, Komisija za popis osnovnih sredstava, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, gotovog novca, potraživanja i obaveza, sačinila je zapisnik broj: Sp-01-633/05, od 15.02.2005. godine, kojim je konstatovala da su se pojavili veliki viškovi materijalnih sredstava, t.j., neslaganje sa knjigovodstvenim stanjem. Budući da komisija nije bila u mogućnosti da utvrdi i obrazloži razloge zbog kojih su se pojavili viškovi, ista je predložila da se oformi poseban tim stručnih lica, koji bi trebali utvrditi stvarno stanje nabavki od 1998.godine do 2004. godine. Glavni zapovjednik sudske policije i šef računovodstva sačinili su «zvanične zabilješke», u kojima su konstatovali, «da je završni račun za Sudsku policiju završen bez inventurnih listi te da se ne slaže materijalno knjigovodstvo sa stvarnim stanjem popisnih lista po kantonima». Potpisnici zabilješke su od predsjednika Vrhovnog suda tražili formiranje radne grupe koja bi trebala izvršiti usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava, što je isti i učinio. Tim za reviziju je konstatovao i skrenuo pažnju menadžmentu na još jedan propust. Naime, uvidom u dokumentaciju vezanu za popis, konstatovano je, da pored neusaglašenog stanja stalnih sredstava, nije izvršeno ni usaglašavanje novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. sa stanjem na dan 31.12.2004.godine, obzirom da nije izvršen njihov popis.

Usaglasiti stvarno i knjigovodstveno stanje te sačiniti Elaborat o popisu sukladno članku 73 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i člana 2 Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Godišnji popis vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o računovodstvu budžeta-proračuna u FBiH, i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta-proračuna u FBiH.

5 ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom uvjerali smo se da postoji niz slabosti u sistemu internih kontrola u Sudskoj policiji. Te slabosti su posebno izražene kod godišnjeg popisa sredstava i njihovih izvora, kao i u postupku nabavki, a koji nisu provedeni u skladu sa važećim zakonima i propisima,

Menadžment bi se trebao više angažovati da u potpunosti uspostavi adekvatan sistem internih kontrola u svim segmentima rada i poslovanja Sudske policije, a u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija.

Nadamo se da će naše preporuke pomoći u prevazilaženju utvrđenih nepravilnosti, a sve u cilju transparentnosti, uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju važećih propisa, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

Dopisom broj Su-1448/05 od 21.07.2005. godine, menadžment Sudske policije očitovao se na dostavljeni Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2004.godinu, prihvatajući sve preporuke tima za reviziju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

UR: 008, 029-01 /05

**5.16 FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA
ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA**

MENADŽMENTU

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata**, iskazanih na stranicama od 1 do 8 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **upravni i finansijski nadzor, zakonska revizija i kontrola namjenskog trošenja sredstava nije vršena u cijelosti u skladu sa ovlaštenjima i potrebama navedenog Ministarstva,**
 - **nije vršen nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračko-invalidske zaštite, u skladu sa Odlukom o formiranju Fondacije,**
 - **sistem internih kontrola nije u cijelosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva, posebno u dijelu poštivanja Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu, Uredbe o računovodstvu, što je za posljedicu imalo prekoračenje tekućih transfera evidentiranih na drugim pozicijama u iznosu od 169.076 KM,**
 - **nisu knjigovodstveno evidentirane obaveze za neisplaćene invalidnine iz prethodnog perioda, što je konstatovano izvršenom revizijom za 2003. godinu, a posebno jedne polovine neisplaćene invalidnine iz marta 2001. godine u visini od 11.651.141,19 KM,**
 - **nepostojanje pisanih kriterija u dijelu transfera udruženjima građana boračko - invalidske populacije.**
4. Po našem mišljenju **finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, koja se završava na dan 31.12.2004. godine.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobođilačkog rata (u daljem tekstu Ministarstvo) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnosi na utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanje sistemskih propisa kojim se regulišu osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, porodica poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobođilačkih ratova i sudionika oslobođilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih boraca, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; upravni i finansijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite u skladu sa Ustavom i zakonom; daje mišljenja na propise koji pripremaju drugi organi, a odnose se na socijalno-statusna prava ovih kategorija; osiguravanje sredstava za finansiranje prava propisanih federalnim zakonima i drugim federalnim propisima; utvrđuje način isplate i usklađivanje mjesečnih novčanih primanja; izgradnju, uređenje i održavanje spomen obilježja groblja boraca i stratišta nevinih žrtava; kontrolu namjenskog trošenja sredstava i vođenje propisanih evidencija iz nadležnosti ovog Ministarstva. Borcima, ratnim invalidima i mirnodopskim vojnim invalidima podrazumijevaju se dosadašnji pripadnici Armije Bosne i Hercegovine, pripadnici HVO i policije, kao i borci NOR-a od 1941-1945. godine. Pod mirnodopskim invalidima podrazumijevaju se vojni invalidi koji su taj status stekli prilikom služenja obaveznog vojnog roka u miru.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-02-511/03 od 05.05.2003. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji broj 01-02-511/03 od 07.10.2003. godine na koje je Vlada FBiH svojim aktom broj 496/2003 dala saglasnost. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacijske jedinice, i to:

- Kabinet ministra,
- Sektor za boračko-invalidsku zaštitu,
- Sektor za finansijsko-računovodstvene i informacione poslove,
- Sektor za normativno-pravne i opšte poslove.

Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva.

Sredstva za rad Ministarstva se obezbjeđuju u Federalnom Budžetu.

Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2004. godine je 30, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno je 33.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo u svojim očitovanjima na Izvještaje o izvršenoj reviziji za 2003. godinu i ranije godine u cijelosti prihvatilo date preporuke i sačinjavalo operativne programe za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti, ali je različito postupalo po datim preporukama.

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: poštivanje Uredbe o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova; popis imovine, potraživanja i obaveza; redovno usaglašavanje podataka u Glavnoj knjizi i ustrojenoj pomoćnoj evidenciji; poštivanje pisanih pravila o evidentiranju i kontroli potrošenog goriva; ograničenju troškova korištenja telefona; pronalaženju alternativnih mogućnosti distribucije invalidnina za 2005 godinu; pravilnom kretanju dokumentacije u Ministarstvu.

Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: suštinsku kontrolu mjesečnih zahtjeva dostavljenih od kantonalnih uprava sa potrebnim novčanim sredstvima za invalidnine; suštinskoj kontroli dokumentacije prije unosa podataka; razdvajanju poslova između sektora; uspostavi sistema internih kontrola na svim nivoima i u svim segmentima; izvršene povrate neisplaćenih sredstava invalidnina; evidentiranje transakcija u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH; primjenu Zakona o budžetu/proračunu u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2004. godinu u dijelu korištenja

budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene budžetom u njegovom Posebnom dijelu.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: zadovoljavajući nivo upravno - finansijskog nadzora izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite; provođenju nadzora nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije; planiranju troškova distribucije invalidnina za 2004. godinu na poziciji «izdaci za materijal i usluge».

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija Ministarstva omogući:

- izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su provedene sve potrebne procedure oko trošenja budžetskih sredstava, kao i da li su se poštivale odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju,
- ocjena računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, načina njihovog uspostavljanja, funkcionisanja i njihovu osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i namjensko trošenje budžetskih sredstava, kao i stvaranje uslova za uvođenje, primjenu i efikasan rad sistema internih kontrola.

Izvršili smo kontrolu poduzetih mjera za implementaciju Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica; izvršavanju upravno-finansijskog nadzora nad izvršenjem trenutno važećih zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite; provođenju zakonom propisanih revizija; kontrolu namjenskog trošenja budžetskih sredstava po datim ovlaštenjima i dosljednog pridržavanja zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo.

4 NALAZI I PREPORUKE

I u 2004. godini nastavljeno je funkcionisanje tri važeća Zakona, i pri tome neujednačeni pravni i socijalni položaj korisnika prava boračko-invalidske zaštite. To znači da su se budžetska sredstva za ove namjene koristila po propisima iz ranijeg perioda.

Invalidsko-boračka populacija svoja prava ostvaruje preko općinskih organa nadležnih za boračko-invalidsku zaštitu i uprava kantona, za koje na nivou Federacije BiH, ne postoje utvrđene jedinstvene politike i sistemski propisi kojima se regulišu osnovna prava ove populacije.

U maju 2004. godine usvojen je Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica («Sl. novine FBiH», br.33/04 od 19.6.2004. godine), kojim se ujednačavaju prava boračke populacije na područje cijele FBiH, stim što primjena ovog Zakona za pripadnike Armije BiH počinje od 01.01.2005. godine, a za pripadnike HVO-a od dana potpisa međudržavnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, a najkasnije do 31.12. 2005. godine.

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva utvrđene su organizacijske jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Prethodnom revizijom ukazano je na nedostatke u dijelu jasnog razgraničenja odgovornosti iz djelokruga rada zaposlenih, što je Ministarstvo tokom 2004. godine rješavalo izradom pisanih procedura interne računovodstvene kontrole i drugim instrukcijama. U toku 2004. godine izrađen je prijedlog novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Krajem 2003. godine u Sektoru za finansijsko-računovodstvene i informacione poslove sačinjene su pisane procedure interne računovodstvene kontrole, čija je primjena počela u 2004. godini. Prema ovim pisanim procedurama tačno je utvrđena kontrola finansijske dokumentacije od momenta njenog uvođenja u knjigu protokola, signiranja, likvidiranja, unosa i kontrole plaćanja. Sektor za finansijsko-računovodstvene i informacione poslove vrši evidentiranje obaveza unosom u sistem Federalnog trezora putem vlastite radne stanice. Razdvojeni su poslovi i vrši se kontrola pripreme i unošenja podataka u radnu stanicu. No i pored

ovakvog organizovanog sistema kontrole u 2004. godini se desilo da pogrešno unesene obaveze nisu pravilno i na vrijeme ispravljene, što je za posljedicu imalo pogrešno iskazivanje pojedinih pozicija.

U toku revizije, konstatovano je da je u odnosu na prethodni period ostvaren značajan napredak u dijelu računovodstvenog nadzora koji se odnosi na provjere vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava. Međutim, računovodstveni nadzor, odnosno interna kontrola, nije u cijelosti funkcionisala kod računске kontrole zaprimljenih faktura u dijelu kontrole neobračunatog rabata utvrđenog ugovorom. Tokom revizije poduzete su mjere na otklanjanju uočenog propusta.

Da se ubrza usvajanje novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji ovog Ministarstva i da se nakon njegovog usvajanja dosljedno vrši njegova primjena.

Da se osigura računovodstveni nadzor nad vjerodostojnim i računski tačnim knjigovodstvenim ispravama u cilju tačnog i pravilnog evidentiranja, a time i pravilnog finansijskog izvještavanja, kao i da se kod uspostave i jačanja sistema internih kontrola Ministarstvo pridržava Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva (članom 3) definisano je da Ministarstvo vrši izradu sistemskih propisa koji regulišu prava boračke populacije; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih i upravno-finansijski nadzor izvršenja zakona iz oblasti boračko-invalidske zaštite.

Ministarstvo je Rješenjem broj: 01-05-148/04 od 03.02.2004. godine obrazovalo stalnu Komisiju za interni računovodstveni nadzor i upravni i finansijski nadzor u Ministarstvu, kantonalnim i općinskim službama uprave nadležnim za zaštitu boračke populacije. Osnovni zadatak ove Komisije je upravno -finansijski nadzor nad ostvarivanjem prava boračko-invalidske populacije. Tokom revizije konstatovano je da je Ministarstvo, putem ove Komisije, izvršilo upravno -finansijski nadzor nad malim brojem uzoraka iz kojih se ne mogu izvući validni zaključci.

Preporučuje se da Ministarstvo u cilju sagledavanja stvarnog stanja korisnika ovih prava obezbijedi permanentni upravno-finansijski nadzor u znatno većem obimu u skladu sa postojećom zakonskom regulativom iz ove oblasti.

Fondacija za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije ima status pravnog lica, a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj: V191/02 od 16.5.2002. godine nadzor nad radom vrši ovo Ministarstvo i Federalno ministarstvo finansija/financija svako u svom dijelu ovlaštenja. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju u 2004. godini konstatovano je da je izvršena kontrola materijalno-finansijskog poslovanja Fondacije po prijavi jednog zaposlenika, dok nadzor nad radom Fondacije u pružanju pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije nije vršen. Iako u 2004.godini Fondaciji nisu doznačavana budžetska sredstva, Ministarstvo je bilo obavezno vršiti upravni nadzor nad radom Fondacije tim prije što je bilo sredstava na računu iz ranijeg perioda.

Potrebno je vršiti nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja boračke populacije kako je to predviđeno Odlukom o njenom formiranju.

Usvajanjem Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica (u daljem tekstu Zakon) Ministarstvo je imalo obavezu da donese sve potrebne podzakonske akte potrebne za njegovu primjenu, kao i da poduzme sve potrebne radnje za njegovu implementaciju. U predviđenom roku sačinjeni su i dostavljeni, nižim nivoima vlasti, slijedeći akti: Pravilnik o radu ljekarskih komisija za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica (sa obrascima); Pravilnik o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta (sa listom); Pravilnik o ortopedskom dodatku vojnih invalida i Pravilnik o dodatku za njegu i pomoć od strane drugog lica vojnih invalida.

Prije zvanične objave Zakona Ministarstvo je uputilo pismenu instrukciju kantonima i ukazalo na obaveze koje proističu primjenom ovog Zakona. Uslijedio je čitav niz pisanih uputstava i organizovanja pojedinačnih i zajedničkih sastanaka Ministarstva sa općinama i kantonima radi pojašnjenja pojedinih pitanja vezanih za realizaciju priprema za pravovremeni početak primjene Zakona. Obzirom da se jedan dio nadležnosti Ministarstva prenosi na nivo kantona (revizija svih izdatih rješenja) uslijedile su izrade dodatnih pisanih procedura i praktičnih pojašnjenja za dosljednu primjenu Zakona.

Pripreme za implementaciju ovog Zakona na nivou kantona i općina nisu bile predmet ove revizije, ali se na osnovu raspoložive dokumentacije, dostavljene od strane Ministarstva, koje je dužno provoditi nadzor,

može zaključiti da se nisu ispoštovale odredbe (čl. 38. i 63) ovog Zakona prema kojim su općinske službe bile dužne da donesu prvostepena rješenja za sve korisnike do 31.12.2004. godine. Prema podacima Ministarstva na dan 15.01.2005. godine od ukupno 41.792 korisnika lične invalidnine na prvostepenu ljekarsku komisiju upućeno je 23.056 (55%) korisnika ovih prava, a izdato je 20.959 (50%) prvostepenih nalaza i mišljenja. Ministarstvo nije koristilo propisane mjere za ne poštivanje rokova predviđenih ovim Zakonom.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti uloži dodatne napore kako bi se okončao postupak utvrđivanja prava po ovom Zakonu, ustrojila sva potrebna evidencija i uspostavila odgovarajuća saradnja svih učesnika u ovom procesu, obzirom da se radi o velikom broju korisnika ovih prava čija ukupna visina čini veliki izdatak iz budžeta.

Ministarstvo je u sklopu svojih redovnih aktivnosti kroz upravni postupak rješavalo o pravima boračko-invalidske populacije. Kao prvostepeni organ za izuzetno materijalno obezbjeđenje i pravo na novčanu naknadu nosioca najvećeg ratnog priznanja u toku 2004. godine, zaprimljeno je 1.151 predmet, a riješeno 1.142. Kao drugostepeni organ za rješavanje o pravima na invalidninu Ministarstvo je u 2004. godini zaprimilo 906 predmeta, a riješilo 830. U postupku zakonske revizije zaprimljeno je 3.485 predmeta, a realizovano 3.484 predmeta.

Primjenom novog Zakona dolazi do promjene nadležnosti Ministarstva u djelu rješavanja o pravima boračko-invalidske populacije. Ministarstvo će samo odlučivati kao drugostepeni organ za korisnike invalidnine po žalbama, a za korisnike koji imaju boravište na području Republike Srpske i Brčko-Distrikta rješavati će po žalbama na prvostepena rješenja i u postupku zakonske revizije.

c) Izvršenje Budžeta za 2004. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2004. godinu za rad Ministarstva ukupno odobrena sredstva iznose 293.679.526 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 293.627.971 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 51.555 KM. Iako je u okviru ukupnog Budžeta ostalo neutrošeno budžetskih sredstava konstatovana su prekoračenja u odnosu na Budžetom odobrena sredstva utvrđena u njegovom Posebnom dijelu za iznos nepravilno evidentiranog izdatka (15.867 KM) na poziciji tekući transferi (invalidnine). Također, revizijom utvrđeni ukupan izdatak u iznosu od 169.075,95 KM na ime poštanskih troškova za isplaćene invalidnine za decembar evidentiran na poziciji ostalih nespomenutih usluga, smatra se prekoračenjem tekućih transfera i nepravilnim evidentiranjem jer nije na ovoj poziciji planiran.

Tokom 2004. godine, u skladu sa Odlukom Vlade broj 654/03, isplaćena je jedna polovina invalidnine za mart 2001. godine. Pripremu dokumentacije za isplatu izvršilo je Ministarstvo, a Trezor je isplatu izvršio sa ESCROW računa što u Glavnoj knjizi Ministarstva nije evidentirano.

Da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

d) Tekući rashodi u 2004. godinu

Izdaci za bruto plaće u 2004. godini su 479.258 KM ili 92,32% od rebalansom predviđenog iznosa 519.105 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 33 uposlana, a broj uposlenih na bazi časova rada je 30. Tokom godine vršena je preraspodjela budžetskih sredstava sa ostalih pozicija na poziciju naknade troškova zaposlenih, mada je budžetskim zahtjevom za 2004. godinu tražena veća masa sredstava koja se konačnim izmjenama Budžeta i prihvatila.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 353.453 KM ili 83,52% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom.

Na ovoj poziciji evidentirani su: izdaci za rad ljekarskih komisija Nova Bila i Federalnog zavoda PIO/MIO Mostar za ocjenjivanje radne sposobnosti; izdaci za registraciju i osiguranje vozila i uposlenika. Isplata naknade PTT usluga za isplaćene invalidnine za decembar 2004. godine u iznosu od 169.075,95 KM evidentirane su na ovoj poziciji, iako Budžetom nisu bile ovdje planirane.

Da se finansijske promjene, odnosno transakcije evidentiraju neposredno na propisanim pozicijama, a na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

e) *Tekući grantovi*

Ukupni tekući grantovi iskazani u finansijskim izvještajima su 292.667.847 KM ili 100% u odnosu na Budžetom odobrena sredstva uključujući i isplatu iz tekuće rezerve (75.000 KM), a odnose se na:

• Izdatke vojne invalidnine	288.813.308,80 KM
• Izdatke za pomoć u liječenju boraca	459.905,55 KM
• Grantovi neprofitnim organizacijama	2.825.000,00 KM
• Transfer udruženjima građana	585.500,00 KM

Izdaci u visini od 288.813.308,80 KM se odnose na redovne izdatke za invalidnine, izuzetno materijalno obezbjeđenje korisnika boračko-invalidske zaštite i izdaci za nosioce najvećeg ratnog priznanja "Zlatni ljiljani". O pravima ove populacije rješavaju općinski organi i uprave kantona, nadležne za ovu populaciju, osim prava na izuzetno materijalno obezbjeđenje, o kojem rješava ovo Ministarstvo. I u 2004. godini isplata ovih sredstava vršena je za pripadnike Armije FBiH na osnovu Naredbe o načinu isplate i povećanju ličnih i porodičnih invalidnina broj 03-02-280/99, a za pripadnike HVO na osnovu Odluke o načinu obračuna naknada za RVI, ranjene, ozlijeđene, povrijeđene i oboljele pripadnike, te članove obitelji poginulih i nestalih branitelja HVO broj 02-41-645/00. Utvrđene visine naknada po pomenutoj Naredbi i Odluci nisu usaglašene i neobezbjeđuju ujednačen socijalni položaj svih kategorija korisnika boračko- invalidske zaštite iz reda Armije FBiH i HVO.

Na poziciji izdataka za vojne invalidnine, evidentiraju se mjesečno dostavljeni zahtjevi za isplatu po kantonima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovano je da je na ovoj poziciji evidentirano dvanaest invalidnina. Na istoj poziciji evidentirani su izdaci (za jedanaest mjeseci) za troškove distribucije invalidnina koju vrše pošte na teritoriji FBiH. Neisplaćene invalidnine koje uredno mjesečno vraćaju pošte u Trezoru se evidentiraju kao smanjenje isplata na ovoj poziciji, dok općine raspolažu sa podacima kome nije isplaćena invalidnina i zbog čega. Ministarstvu nije poznato da li će ta sredstva biti ponovo upućena na isplatu ili je u međuvremenu prestala obaveza isplate, pa prema tome nije poznato da li je taj povrat prihod ili je samo odloženi rashod.

Ministarstvo vrši samo kontrolu računске ispravnosti dostavljenih zahtjeva i njihove usaglašenosti sa pratećom dokumentacijom, ali ne i suštinsku kontrolu. Ministarstvo je u 2005. godini uspostavilo jedinstvenu bazu podataka svih korisnika ovih prava pa se može očekivati u narednom periodu cjelovitija kontrola trebovanih i isplaćenih invalidnina.

Kod preuzimanja pojedinačnih evidencija od općinskih organa potrebno je preuzeti urednu i tačnu evidenciju, kako bi se raspolagalo sa tačnim podacima o svim korisnicima ovih prava.

Potrebno je obezbijediti u kontinuitetu kontrolu dokumentacije koja se dostavlja Ministarstvu na osnovu koje se vrši isplata kao i kontrolu nakon isplata svakog korisnika ovih prava.

Izdaci za pomoć u liječenju borca-invalida vršeni su na osnovu odluke Vlade FBiH broj 414/2004 od 02. 09. 2004 godine, i na osnovu kriterija koje je donio ministar 12. 05. 2004 godine. O pravima odlučuje Komisija od 3 člana formirana od strane ministra Rješenjem broj: 03-14-818/04 od 24.05. 2004 godine. Članovi komisije su uposlenici Ministarstva. Najveći dio ovih sredstava u visini od 369.000,00 KM namijenjeni su za nabavu antidekubitalnih madraca za RVI paraplegičare i ortopedska pomagala za slijepe RVI. Popis lica koje su ostvarile ovo pravo su sačinila kantonalna ministarstva za pitanje boraca, prema dopisu Federalnog Ministarstva boraca 03-41-938/03 od 07. 8. 2003. godine.

Grantovi neprofitnim organizacijama raspodijeljeni su na osnovu Odluke Vlade FBiH broj: 395/04 Budžeta i Rebalansa budžeta za 2004 .godinu. Vlada je donijela Odluku na osnovu prijedloga Ministarstva broj:01-02-1210/04od 06.08.2004godine. Ministarstvo je prijedlog pripremilo na osnovu zaprimljenih zahtjeva sa područja gdje je gradnja već ranije započeta.

Transfer udruženjima građana u iznosu od 585.500 KM je prvi put Budžetom planiran u ovom Ministarstvu. Ministarstvo nije raspolagalo sa potrebnom evidencijom ovih udruženja i nije imalo propisane procedure po kojima bi se ovi transferi realizovali, osim za iznos od 75.000 KM koji je isplaćen naosnovu odlukaVlade iz sredstava tekuće rezerve. Isplate ovih sredstava vršene su na osnovu pojedinačnih rješenja koje je donosio ministar. Udruženja koja su na ovaj način dobila sredstva iz Budžeta su u propisanom roku dostavila Ministarstvu izvještaje o utrošenim sredstvima.

Da se izdaci za pomoć u liječenju, grantovi neprofitnim organizacijama i transferi udruženjima građana boračke populacije raspoređuju na način i u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom, i do visine

utvrđene u njegovom Posebnom dijelu. Posebno je potrebno utvrditi kriterije na osnovu kojih se vrši ova raspodjela.

Ukupni kapitalni izdaci u visini od 87.000 KM predstavljaju izdatak za nabavku auta za invalidna lica. Budžetom za 2004. godinu predviđena su sredstva za ovu nabavku na poziciji gdje se planiraju kapitalni izdaci za Ministarstvo, a ne nabavku sredstava koja se dodjeljuju kao grant pojedincima. Procedurom Javnog poziva za nabavku izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača i stvorena obaveza na iznos od 112.000 KM. Na ovaj način stvorene su veće obaveze nego što su Budžetom predviđene i na temelju predračuna na kraju budžetske godine. Nabavljena auta su dodijeljena invalidima u februaru 2005. godine, o čemu postoji uredna evidencija.

Budžetska sredstva planirati prema namjeni i na propisanim pozicijama u skladu sa postojećim zakonskim i podzakonskim aktima; sredstva trošiti do visine utvrđene Budžetom u njegovom Posebnom dijelu; ne stvarati obaveze veće od dozvoljenih, čime se na ne dopušten način troše budžetska sredstva iz naredne godine i obaveze stvarati na temelju validne dokumentacije.

f) Obaveze na dan 31.12.2004. godine

U finansijskim izvještajima –bilans stanja na dan 31.12.2004. godine iskazane obaveze Ministarstva su u iznosu od 24.734.992 KM, a sastoje se od:

Kratkoročnih tekućih obaveza	24.685.797 KM
Obaveze prema uposlenicima	44.680 KM
Kratkoročnih razgraničenja	4.515 KM

Komisije za popis sredstava i izvora sredstava, obaveza i potraživanja su izvršile popis, sačinile zapisnike na osnovu kojih je donesena Odluka o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu sredstava i izvora, potraživanja i obaveza na dan 31.12. 2004 .godine. Komisija za popis potraživanja i obaveza je popisom utvrdila da ukupna vrijednost kratkoročnih obaveza iznosi 24.701.803,17 KM, a ne 24.685.797 KM kako je to u bilansu stanja evidentirano. Ova razlika predstavlja pogrešno evidentiran izdatak invalidnina u visini od 15.867 KM i 139 KM obaveza pogrešno evidentiranih u trezoru o čemu postoji službena zabilješka. Kratkoročne obaveze se najvećim dijelom odnose na ne isplaćene invalidnine za dvanaesti mjesec 2004. godine.

Prethodnim revizijama je utvrđeno da postoje neizmirene obaveze za invalidnine iz ranijeg perioda za što nije tokom revizije prezentirana odgovarajuća dokumentacija, a ove obaveze nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Ministarstva.. Naime, Ministarstvo je aktom broj 05-41-49/04. od 13.01.2004. godine uputilo Federalnom ministarstvu finansija Zahtjev za isplatu 50% sredstava invalidnine iz mjeseca marta 2001. godine u visini od 11.651.141,19 KM što je i učinjeno obzirom da su ova sredstva Budžetom za 2004. godinu planirana na poziciji Federalnog ministarstva finansija. To znači da Ministarstvo raspolaže ovim podacima, a isti nisu bili predmet popisa a ni knjigovodstvenog evidentiranja.

Da se u narednom periodu finansijske promjene evidentiraju na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i da se stalno usaglašavaju knjigovodstvena evidentiranja sa Trezorom što obezbjeđuje pravovremene ispravke pogrešnih evidentiranja.

g) Ostali nalazi (IT sistem)

Ministarstvo vrši evidentiranje finansijskih transakcija unosom svojih zahtjeva u sistem Federalnog trezora «on line» vezom, putem vlastite radne stanice uz odgovarajuće sisteme internih kontrola.

Međutim, isplata invalidnina se vrši na osnovu mjesečnih zahtjeva kantonalnih uprava koji se dostavljaju na disketama i u pisanoj formi. Ministarstvo posjeduje informacioni sistem koji treba da obezbijedi validne podatke o korisnicima boračko- invalidske zaštite i čija primjena se očekuje u narednoj godini sa početkom primjene novog Zakona. Ažuriranje podataka općinskih uprava u jedinstven informacioni sistem Ministarstva, stvara uslove za suštinsku kontrolu: stečenih prava, broja korisnika, pojedinačne visine ostvarenih prava, isplate, kontrole povrata itd.

Potrebno je obezbijediti cjelovitu bazu podataka za sve korisnike prava boračko-invalidske zaštite, njihovu stalnu ažurnost, permanentnu kontrolu mjesečnih zahtjeva za isplatama, kontrolu isplata i povrata ne isplaćenih invalidnina.

5 ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Ministarstva, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih aktom o osnivanju, izvršenju Budžeta, a cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu konstatovano je da važan dio osnovnih zadataka nije ostvaren na zadovoljavajućem nivou, iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ministarstvo treba da vrši upravno - finansijski nadzor nad dovoljnim brojem uzoraka koji mogu obezbijediti validne zaključke. Potrebno je obezbijediti sveobuhvatan i permanentan upravno-finansijski nadzor, sa tačno određenim rokovima otklanjanja svih utvrđenih nepravilnosti i pismenim obavještanjima o tome. Nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije treba vršiti u skladu sa Odlukom o njenom formiranju.

Ističe se, da su donesenim pisanim procedurama i njihovom primjenom obezbijedene efikasne računovodstvene kontrole, te da su uočeni propusti u ovoj oblasti iz ranijeg perioda otklonjeni tokom 2004. godine. Neujednačini pravni i socijalni položaj korisnika boračko-invalidske zaštite prevaziđen je usvajanjem novog Zakona, čija se primjena očekuje početkom 2005. godine za pripadnike Armije FBiH, a za pripadnike HVO do kraja 2005. godine.

Ministarstvo je uložilo vidne napore na izradi podzakonskih akata za pravovremenu primjenu Zakona. Veliki broj institucija koje su uključene u početak primjene Zakona nije na vrijeme izvršio svoje zadatke, a jedinstven cilj je bio da se do 31.12.2004. godine donesu prvostepena rješenja za sve korisnike ovih prava.

Ističemo da je Ministarstvo u 2004. godini realizovalo značajan dio preporuka datih u Izvještaju o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealizovanih preporuka. Ovom revizijom nerealizovane preporuke su ponovo konstatovane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata se očitovalo na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Na određeni broj nalaza date su primjedbe i obrazloženja. Primjedbe koje se odnose na transfere udrženjima građana su djelomično prihvaćene i inkorporirane u konačan tekst Izvještaja. Ostale primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što nisu data adekvatna obrazloženja i prezentirani relevantni dokazi.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. ecc
Danko Buhač, dipl. oec.

UR – 017, 032– 02/05

**5.17 FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I
OBRTA**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** iskazanu na stranicama 1 do 4, za godinu koja je završila 31. decembra 2004. godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije . Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl.novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima.Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, skrećemo pažnju na slijedeće činjenice :
 - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH kod rasporeda uposlenika u platne razrede i Zaključka Vlade FBiH o ograničavanju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave kod odobravanja i isplate većeg iznosa od predviđenog za uposlenike.**
4. Po našem mišljenju, **finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za godinu koja je završila 31.12.2004.godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA NA DAN 31.12.2004.GODINE**1 UVOD**

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu Ministarstvo)osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).

Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u podsticanju razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenja savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanja udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranju institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetnike infrastrukture, osposobljavanju poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br.01-02-292/03 od 04.02.2004. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 19.01.2004. godine aktom broj V broj 28/2004.

Poslovi iz nadležnosti Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za finansijske i opšte poslove, Sektor za razvoj, Sektor za poduzetništvo, Sektor za obrt, Ured za prekršaje i Sektor za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvoj.

U okviru osnovnih organizacionih jedinica nisu obrazovane unutrašnje organizacione jedinice.

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2004. godine je bio 22.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Dr.Ante Starčevića BB, na osnovu Odluke Vlade FBiH broj V 169/2003 od 22.05.2003.godine o određivanju sjedišta Ministarstva.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE*a) Menadžment i sistem internih kontrola*

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

U postupku revizije konstatovano je da nije u potpunosti funkcionisao sistem internih kontrola što je za posljedicu imalo nedosljednu primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu rasporeda uposlenika u platne razrede prema stručnoj spremi.

Također, nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola konstatovano je kod primjene Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave u dijelu donošenja Odluka o plaćanju troškova službenog mobilnog telefona u cjelosti, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Potrebno je uspostaviti sistem internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donesene od strane Federalnog ministarstva finansija.

b) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Rashodi i izdaci u 2004. godini planirani su u iznosu od 2.414.988,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.040.499,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva manji za 374.489,00 KM ili za 15,51 %.

Uvidom u obračun i isplatu plaća, utvrđeno je da je obračunata plaća za tri uposlenika po koeficijentima platnog razreda VI –službenici više školske sprema s koeficijentom 4,5, a navedeni uposlenici obavljaju poslove srednje stručne sprema (platni razred VII- službenici srednje stručne sprema-koeficijent 3,5) što je regulisano Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Da se obračun i isplata plaća uposlenika vrši u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom kojima je regulisana isplata istih.

Revizijom izdataka telefonskih i poštanskih usluga (PTT), a uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Ministar svojim odlukama (30 odluka) odobrio u cjelosti plaćanje troškova službenog mobilnog telefona što je u suprotnosti sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave broj V 17/2002 od 10.01.2002. godine.

Da se plaćanje troškova službenih mobilnih telefona vrši u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Tekući transferi (grantovi pojedincima) ostvareni u iznosu od 1.382.500,00 KM, odnosno koliko su i bili planirani budžetom.

Utvrđeno da su transferi odobreni na osnovu Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera « Poticaj za poduzetništvo » utvrđenog budžetom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta (Odluka broj V 303/04 od 24.06.2004. godine).U skladu sa Odlukom Vlade FBiH, Ministarstvo je rezultate javnog natječaja objavilo u Službenim novinama FBiH broj 58 od 30.10.2004. godine.

Ministar je donio pojedinačne Odluke o raspodjeli finansijskih sredstava prema Programu koji je usvojila Vlada FBiH, a u cilju realizacije « Poticaj za poduzetništvo» za 2004. godinu (Odluke broj. 07-02-505-3/04-1-6 od 19.10.2004.godine.

Ministarstvo je sa svim odabranim subjektima potpisalo Ugovor o implementaciji odobrenih sredstava dana 11.11.2004. godine.

U skladu sa tačkom 5. Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera « Poticaj za poduzetništvo » utvrđenog budžetom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo je dostavilo Vladi FBiH i Ministarstvu finansija Izvještaj o utrošenim sredstvima tekućeg transfera utvrđenog budžetom FBiH za 2004.godinu broj 01-14-46/05 od 25.03.2005. godine.

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima ne predstavljaju značajnu stavku u budžetu Ministarstva i revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo postupalo po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Ministarstva za 2004. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada i izvršenja finansijskog plana Ministarstva, konstatovani su propusti vezani za raspored uposlenika u platne razrede prema stručnoj spremi i donošenja Odluka o plaćanju troškova službenog mobilnog telefona u cjelosti, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Ministarstvo je u 2004. godini u potpunosti realizovalo planirane transfere « Poticaj za poduzetništvo » u skladu sa Odlukom Vlade FBiH.

Ministarstvo u 2004. godini nije donijelo potrebne pisane procedure u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, te smatramo da je potrebno donijeti pisane procedure i uspostaviti funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

U ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u rada, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta dopisom broj 01-14-340/05 od 10.06.2005. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004.godinu i u cjelosti prihvatilo Izvještaj, kao i izvjestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta, te uspostave i jačanja internih kontrola.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Admir Džumhur, dipl.oec.

UR: 025; 010- 3/05

5.18 FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** na dan 31.12.2004. godine, iskazanih na stanicama od 1-7. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija također obuhvata ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti radnih odnosa, načinu trošenja i evidentiranja budžetskih sredstava;**
 - **popis imovine nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, odnosno nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na dan 31.12.2004. godine,**
 - **više stvorene obaveze po osnovu izdataka za materijal i usluge i nabavke stalnih sredstava u iznosu od 9.135,90 KM u odnosu na budžetom planirana sredstva, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2004. godinu;**
4. Po našem mišljenju, **finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike Sarajevo, za godinu koja završava sa 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004.GODINU

1 UVOD

Ministarstvo rada i socijalne politike je formirano na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u daljem tekstu (Ministarstvo), («Sl. novine FBiH», br: 19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, i to politike rada i zapošljavanja, radnih odnosa i prava iz radnog odnosa, zaštite na radu, penzijsko-invalidskog osiguranja, međunarodnih konvencija u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, ugovora i bilateralnih sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja, socijalne sigurnost i solidarnosti, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice, usvojenja i starateljstva, socijalne zaštite i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-34-32/03 od 03.04.2003. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji broj 01-34-32/03 od maja.2003. i novembra 2004 godine, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost.

Sredstva za rad Ministarstva obezbijavaju se u federalnom budžetu.

Broj zaposlenih na dan 31.12.2004. godine bio je 81. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno je 93 zaposlenika, a Budžetom za 2004. godinu planirano je 80.

Sjedište Ministarstva je u ulici Vilsonovo šetalište br.10 Sarajevo.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije za 2004.godinu, utvrđeno je da Ministarstvo nije postupilo po preporukama Ureda za reviziju za 2003. godinu, u dijelu koji se odnosi na uspostavu internih kontrola u oblasti radnih odnosa, izdaci za putne troškove nisu isplaćivani u skladu sa važećim propisima, nije doneseno uputstvo za korištenje sredstava reprezentacije, nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim po popisu sa 31.12.2004. godine.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija također, uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Ministarstvo je u 2004. godini sistem interne kontrole uspostavilo putem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnika o plaćama i drugim primanjima koji nemaju karakter plaće službenika i namještenika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Drugi akti i instrukcije nisu nam prezentirani.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, revizorski tim je konstatovao da broj radnih mjesta i opis poslova pojedinih radnih mjesta ne odgovara stvarnim potrebama Ministarstva. Usljed toga, u rješenjima o prijemu u radni odnos za pojedine zaposlenike stoji da rade u sektoru u kome postoje sistematizovana nepopunjena radna

mjesta, a oni u stvari obavljaju poslove i radne zadatke u drugim sektorima, u kojima postoji potreba za dodatnom radnom snagom, a radna mjesta nisu sistematizovana. Prema izjavi odgovorne osobe, u novom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva u skladu sa Zakonom o državnim službenicima, koji je dostavljen Vladi na saglasnost, pomenuti nedostaci su otklonjeni, tj. sistematizovana radna mjesta odgovaraju stvarnim potrebama.

Interna kontrola nije funkcionisala kod ostvarivanja naknada na ime putnih troškova, obračuna i isplate prekovremenog rada, korištenja sredstava reprezentacije, popisa sredstava, blagovremene procjene i evidentiranja doniranih sredstava, usklađivanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem sa 31.12.2004. godine. Također, nabavka stalnih sredstava ostvarena je u većem iznosu od planirane za iznos obračunatog poreza na promet proizvoda nabavljenog stalnog sredstva.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola, pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija.

b) Rad i obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, ovo Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom iz nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, poslove inspeksijskog nadzora i vođenja prekršajnog postupka.

Vlada Federacije BiH u skladu sa Strategijom reformi u socijalnom sektoru za srednjoročni period od 2004 do 2007. godine je utvrdila programske aktivnosti i mjere socijalne, dječije i invalidne zaštite. U skladu sa Programskim aktivnostima za 2004. godinu, Ministarstvo je pristupilo izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom. Izmjene se odnose na zaštitu civilnih žrtava rata radi prenošenja osnovnih davanja za civilne žrtve rata na entitetski nivo. Budžetom za 2004. godinu, za ove namjene Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu od 8 miliona KM. Mada su sredstva planirana, nisu realizovana iz razloga što nisu usvojene Izmjene i dopune pomenutog Zakona.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo, kao i u prethodnim revizijama, da svi kantoni u FBiH nisu donijeli svoje provedbene propise kako je bilo definisano Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, te je i dalje status korisnika socijalne i dječije zaštite neujednačen u pogledu ostvarivanja prava.

Potrebno je da Ministarstvo i dalje poduzima aktivnosti na praćenju i provođenju pravne regulative iz oblasti socijalne zaštite na cjelokupnoj teritoriji FBiH.

Inspektorat Ministarstva poslove inspeksijskog nadzora vršio je u oblasti radno-pravnih odnosa, zaštite na radu, socijalne i dječije zaštite.

U oblasti radno pravnih odnosa predmet inspeksijskog nadzora bila su privredna društva i organizacije od federalnog značaja, tj. sa većinskim državnim kapitalom. U 2004 godini u oblasti radno pravnih odnosa ukupno je obavljeno 57 neposrednih inspeksijskih nadzora od čega 46 redovnih i 11 kantonalnih inspeksijskih pregleda. Ovaj Inspektorat nije uspostavio koordinaciju sa tri kantona (Hercegovačko-neretvanski, Zapadnohercegovački i Hercegbosanski). I dalje, ovi kantoni prijave za pokretanje prekršajnih postupaka ne podnose ovom Ministarstvu, već redovnim sudovima za prekršaje. Takođe, rješavanje žalbi na drugostepena rješenja, ne rješavaju se putem nadležnog Ministarstva, već putem drugostepenih komisija na kantonalnom nivou. Ovakvim načinom rada ovi kantoni ne provode odredbe Zakona o prekršajima kojim se povređuju federalni propisi u dijelu prikupljanja javnih sredstava u budžet FBiH. Očekuje se donošenje Zakona o inspekcijama u FBiH, kojim je predviđeno objedinjavanje svih federalnih i kantonalnih inspekcija koje bi jednoobrazno provodile zakonske propise, što bi se odrazilo na prikupljanje javnih sredstava u budžet FBiH.

U oblasti zaštita na radu i dalje se primjenjuje preuzeti Zakon o zaštiti na radu iz SRBiH koji je u trenutnim uslovima primjenjiv po strukturi, a nije primjenjiv u pogledu visine propisane kazne (propisane u dinarima). Kaznene odredbe prema ovom Zakonu su krivične i prekršajne. Uvidom u Izvještaj o radu za 2004. godinu evidentirana je 121 povreda na radu, od toga 92 teže i 29 sa smrtnim ishodom, što upućuje na povećan broj povreda na radu. Uzrok ovolikog broja povreda na radu je loša zaštita na radu, kao i niske kazne za učinjene prekršaje, koje ne utiču na poslodavce kao stimulativna mjera u cilju bolje tehničke opremljenosti sredstava za

rad i bolje zaštite na radu. Ministarstvo je preduzelo aktivnosti na izradi Zakona o zaštiti na radu u 2004. godini, koji je upućen kantonalnim inspekcijama na javnu raspravu.

Potrebno je da se ubrzaju aktivnosti na donošenju Zakona o zaštiti na radu u cilju blagovremene i efikasne zaštite zaposlenika na radu.

c) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Budžetom FBiH za 2004. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu 2.877.620,00 KM, a Izmjenama i dopunama Budžetu za 2004. godinu ta sredstva su smanjena na 2.273.011,00 KM, što je za 604.609,00 KM manje od prvobitnog iznosa. U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2004. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 2.287.710,46 KM, što je u odnosu na planirane izdatke u iznosu od 2.318.823,50 KM, manje za 31.113,04 KM ili 1,35%. Ovaj iznos planiranih, raspoloživih sredstava veći je za 45.812,50 KM od rebalansom predviđenih, po osnovu odobrenih sredstava tekuće rezerve Vlade Federacije za 2004. godinu u iznosu od 72.196,00 KM (66.000,00 KM i 6.196,00 KM) i 26.500,00 KM manje raspoloživih sredstava od rebalansom predviđenih, za potrebe Ekonomsko socijalnog vijeća.

Ministarstvo nije iskazalo obaveze po osnovu izdataka za materijal i usluge i nabavku stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 9.135,90 KM, i to 7.377,90 KM po osnovu izdataka za materijal i usluge i 1.758,00 KM po osnovu nabavke stalnih sredstava. Ovi izdaci su evidentirani u 2005. godini i biće isplaćeni na teret Budžeta 2005. godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2004. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo budžetska sredstva koristi u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrdene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 1.239.180,00 KM, a ostvarene u iznosu od 1.237.897,00 KM što je za 1.283,00 KM manje od planiranog iznosa. Sredstva za ove namjene planirana su za 80 zaposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 82. Na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu je radio 81 zaposlenik.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je Ministarstvo i u 2004., kao i u 2003. godini, vršilo prijem zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme do tri mjeseca, zbog hitnosti obavljanja posla. Pojedini zaposlenicima rješenja o zasnivanju radnog odnosa produžavana su tri po tri mjeseca, do godinu dana. Devet zaposlenika je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme, putem raspisivanja konkursa/oglasa. Uvidom u dokumentaciju, metodom slučajnog uzorka utvrdili smo da su primljena tri zaposlenika koji su bili u radnom odnosu na određeno vrijeme. Samo za jednog primljenog zaposlenika Ministarstvo je tražilo informacije od Federalnog ministarstva pravde o zaposlenicima na raspolaganju, potrebne školske spreme i radnog iskustva.

Za 25 zaposlenika u mjesecu januaru, obračunata je i isplaćena naknada za prekovremeni rad u iznosu od 2.444,76 KM, uz saglasnost ministra, ali bez pojedinačnih rješenja o prekovremenom radu i specifikacije sati provedenih na radu.

Prijem u radni odnos i obračun i isplatu prekovremenih sati, vršiti u skladu sa zakonskim propisima

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 547.689,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 557.416,00 KM, manje za 9.727,00 KM ili 0,98%. Ministarstvo nije evidentiralo obaveze iz 2004. godine po osnovu izdataka za materijal i usluge u ukupnom iznosu od 7.377,90 KM, i to iznos od 7.056,90 KM, koji se odnosi na izdatke za komunalne usluge i iznos od 321,00 KM, koji se odnosi na ugovorene usluge. Navedene obaveze evidentirane su u 2005. godini.

Izdaci po osnovu putnih troškova iskazani su u iznosu od 44.080,10 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da pravdanje pojedinih putnih naloga nije vršeno u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove u dijelu koji se odnosi na pravdanje putnih naloga u propisanim rokovima.

Prema prezentiranoj dokumentaciji izdaci za električnu energiju, centralno grijanje i komunalne usluge iznose 34.459,48 KM. Revizijom smo utvrdili da se isplata ovih naknada vrši na osnovu ugovora sa «Šumaprojektom» tj. srazmjerno pripadajućem dijelu prostora koji koristi. Uvidom u ispostavljene račune od «Šumaprojekta» konstatujemo da nije priložena prateća dokumentacija koja bi ukazala da su ispostavljeni računi obračunati pravilno na ukupnu potrošnju, kako je definisano ugovorom. Ovakve nepravilnosti su rezultat nedovoljnog funkcionisanja interne kontrola kod utvrđivanja naznačenih izdataka.

Izdaci za usluge reprezentacije iskazani u finasijskim izvještajima iznose 11.192,70 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da ne postoje interna pravila kojima bi se regulisao način i visina korištenja sredstava za reprezentaciju. Metodom uzorka, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su se ovi izdaci ostvarivali na osnovu ispostavljenih računa, bez specifikacije ostvarenih usluga.

Putne troškove pravdati u skladu sa Uredbom o naknadama o putnim troškovima.

Izdatke po osnovu električne energije, centralnog grijanja i komunalnih usluga knjigovodstveno priznavati u skladu sa Ugovorom sa zakupodavcem, na osnovu vjerodostojne dokumentacije

Donijeti pisane procedure za korištenjesredstava reprezentacije.

Izdaci za tekuće transfere iznose 362.667,00 KM, a odnose se na tekuće transfere za Ekonomsko-socijalno vijeće u iznosu od 89.667,00 KM, transfere udruženjima u iznosu od 246.500,00 KM i pomoć izgradnji Dnevnog centra Travnik u iznosu od 26.500,00 KM.

Sporazumom o osnivanju Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju FBiH, Vlada FBiH osnovala je Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da su navedenim Sporazumom definisani principi djelovanja, način odlučivanja, djelokrug rada i nadležnost. Navedenim Sporazumom nije definisan nadzor nad potrošnjom budžetom odobrenih sredstava, niti se isti provodio.

Transferi udruženjima iskazani su u iznosu od 246.500,00 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da su udruženja ovom Ministarstvu dostavila Izvještaj o utrošku sredstava. U skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava ovo Ministarstvo nije tromjesečno izvještavalo Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH o utrošku istih.

Ministarstvo nije tromjesečno izvještavalo Vladu FBiH i Federalno ministarstvo finansija o utrošku sredstava transfera, što nije u skladu sa Programom utroška sredstava «Transfer za civilne invalide (devet udruženja)» utvrđenog Budžetom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

d) Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2004. godine

Rješenjem o obrazovanju Komisije za popis od 09.12.2004. godine, ministar je formirao Komisiju za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza Ministarstva za 2004.godinu. Komisija je izvršila popis sredstava i obaveza, a potraživanja nisu popisana.

Uvidom dokumentaciju, konstatovano je da je Komisija za popis izvršila fizički popis stalnih sredstava na posebne liste stalnih sredstava, ali nije u skladu sa propisima izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popisne liste nisu potpisane od strane odgovorne osobe.

Na prijedlog Komisije ministar je donio Odluku o likvidaciji utvrđenih manjkova. Utvrđeni iznos manjka ne možemo potvrditi zato što knjigovodstveno stanje ne odgovara stvarnom.

U Izvještaju Komisije o izvršenom popisu na dan 31.12.2004. godine, navedena su sredstva koja su donirana od strane «PIU SESER»-a Sarajevo. Rješenjem o obrazovanju Komisije za procjenu doniranih sredstava od 13.01.2005. godine, formirana je komisija koja je izvršila procjenu fer vrijednosti doniranih sredstava. Pomenuta Komisija je 16.02.2005. godine sačinila zapisnik sa spiskom doniranih sredstava i njihovim procijenjenim sadašnjim fer vrijednostima, koji nije prihvaćen i koji je vraćen na doradu radi određenih korekcija. Novi Zapisnik Komisije sačinjen je u maju 2005. godine, a donirana sredstva još nisu uknjižena u imovinu Ministarstva.

Takođe, Komisija nije popisala potraživanja Ministarstva, koja su evidentirana u finasijskim izvještajima na poziciji kratkoročnih potraživanja u iznosu od 15.000,00 KM. Uvidom u dokumentaciju, ustanovili smo da su ova potraživanja nastala na osnovu Ugovora o komisionoj prodaji, zaključenog 19.10.2001. godine između Federalnog ministarstva socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica i Štamparije-Fojnica» d.o.o. o distribuciji radnih knjižica, a traje do okončanja distribucije preuzete količine radnih knjižica. «Štamparija Fojnica» je preuzela 100.000 komada radnih knjižica po cijeni od 2,13 KM i obavezala se da će svakih 60 dana isporučivati specifikaciju prodatih radnih knjižica sa tačnim iznosom duga. Nije nam prezentirana dokumentacija, koja bi potvrdila da je Ministarstvo u skladu sa Ugovorom, izvještavano o distribuciji radnih knjižica. Po popisu robe, Komisije radnih knjižica u «Štampariji-Fojnica» od 31.12.2003.g. ukupan saldo radnih knjižica bio je 71.354 komada u veleprodaji i 63 komada u maloprodaji. Finasijska obaveza za prodate knjižice u 2003. godini iznosila je 31.923,01 KM za 14.982 prodate radne knjižice. Od tog iznosa, Štamparija Fojnica je 17.05.2004. godine uplatila 16.923,01 KM. Preostali iznos potraživanja Ministarstva po toj fakturi iznose 15.000,00 KM i ona

nemaju kratkoročni karakter ni po Ugovoru, ni po fakturi, jer nisu namirena u roku od jedne godine. Popis radnih knjižica sa 31.12.2004. godine i obaveze «Štamparije-Fojnica» za prodane knjižice u 2004. godini, revizorskom timu nije prezentiran. Ministarstvo nije potraživanja po osnovu radnih knjižica vodilo u Vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Uvidom u evidenciju stalnih sredstava, utvrdili smo da su u okviru stalne imovine evidentirana četiri poslovna prostora knjigovodstvene vrijednosti od 1.672.848,50 KM. Ovi poslovni prostori nisu uknjiženi na ime Ministarstva. Ministarstvo je kao zakonski slijednik bivšeg Saveza SIZ-a socijalne i dječije zaštite BiH, kasnije Republičkog javnog fonda za socijalnu i dječiju zaštitu BiH-Sarajevo, vlasnik poslovnih prostora. Iz prezentirane dokumentacije vidljivo je da su poduzete aktivnosti oko utvrđivanja činjenica o vlasništvu, jer je u toku rata uništena kompletna arhiva, i pokrenut postupak povrata poslovnih prostora kako bi se uknjižili na ime i koristili za potrebe Ministarstva.

U Izvještaju Komisije za popis navedena je tuđa imovina koja se nalazi na korištenju u Ministarstvu. Komisija je trebala tuđa sredstva popisati na posebne popisne liste i dostaviti ih stvarnim vlasnicima. Takođe, sva popisana motorna vozila nisu registrovana na ime Ministarstva, pa se i u tom smislu trebaju preduzeti potrebne aktivnosti.

Pošto se nepravilnosti u vezi popisa ponavljaju iz godine u godinu, potrebno je da Ministarstvo sačini Plan obavljanja popisa i rada popisnih komisija, u kome će se detaljno razraditi sve radnje prilikom popisa.

Popis imovine vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo utvrdi stvarno stanje radnih knjižica i obaveze «Štamparije-Fojnica» za prodane knjižice, kao i da poduzme aktivnosti u vezi naplate potraživanja, a evidenciju uskladi sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Ministarstvo treba da ubrza aktivnosti oko utvrđivanja vlasništva poslovnih prostora koji se nalaze u evidenciji stalnih sredstava, kako bi iste uknjižili na ime Ministarstva i u potpunosti koristili, što bi imalo uticaja i na budžetska sredstva.

e) Nabavka stalnih sredstava u toku 2004. godine

Ministarstvo je u finansijskim izvještajima na ime nabavke stalnih sredstava ostvarilo iznos od 33.459,00 KM, a planiralo iznos od 34.718,00 KM, što je za 1.259,00 KM ili 3,63 manje od plana.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvu Odlukom Vlade FBiH od 07.10.2004. godine, odobrena prodaja/nabavka putničkih automobila po principu staro za novo. Razlika sredstava će se namiriti iz sredstava Budžeta ovog Ministarstva za 2004. godinu sa pozicije Nabavka stalnih sredstava.

Ministarstvo je od tri prispjele ponude u postupku prodaje/nabavke vozila, odabralo firmu koja je vrijednost šest starih vozila procijenila na iznos od 15.000,00 KM, cijena pasata bez poreza bila je 46.100,00 KM, a razlika između kupoprodajne cijene novog i priznate cijene rabljenih vozila iznosila je 31.100,00 KM bez poreza na promet. Porez je obračunat u iznosu od 3.017,00 KM i zbog nedovoljno planiranih sredstava za nabavku, evidentiran na poziciji Ostalih nespomenutih usluga i dadžbina, što je nepravilno uvećalo poziciju ugovorenih usluga za ovaj iznos. Ovakva evidencija nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Nabavna vrijednost vozila u memorandumskoj evidenciji iskazana je u iznosu od 31.100,00 KM, bez iznosa obračunatog poreza u iznosu od 3.017,00 KM.

Pored vozila Ministarstvo je u 2004. godini nabavilo stalnih sredstava manje pojedinočne vrijednosti u iznosu od 2.359,00 KM. Nabavka ovih sredstava nije obavljena u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

Nabavku stalnih sredstava obavljati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

5 ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2004.godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcionisanjem sistema internih kontrola, uslijed čega se pojedini propusti iz oblasti radnih odnosa, načina trošenja i evidentiranja budžetskih sredstava i popisa imovine, iz godine u godinu ponavljaju.

U toku revizije konstatovali smo da je Ministarstvo internu kontrolu uspostavilo putem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnika o plaćama i drugim primanjima koji nemaju karakter plaće službenika i namještenika. Potrebno je da Ministarstvo postupi u skladu sa Smjericama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija u cilju efikasnijeg funkcionisanja sistema internih kontrola u svim segmentima rada Ministarstva, efikasnijeg trošenja i kontrole utroška odobrenih budžetskih sredstava.

6 KOMENTAR

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, dopisom broj: 01-14/1-510-1/05, od 14.07.2005. godine, očitovalo se na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Preporuke date u Izvještaju su preihvaćene, a Ministarstvo je već poduzelo određene aktivnosti na otklanjanju uočenih nepravilnosti.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

UR- 025, 010 -04/05

**5.19 FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA-FEDERALNO
MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA MOSTAR**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA KULTURE I SPORTA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva kulture i sporta**, iskazanih na stranicama od 1 do 6, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva kulture i sporta. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Po obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, revizorski tim ukazuje na slijedeće činjenice:
 - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu propisa kod planiranja sredstava, evidentiranja plaća i naknada troškova zaposlenih, pripreme programa utroška sredstava tekućih transfera i nepotpunog nadzora nad utroškom sredstava transfera,**
 - **izdvojena sredstva tekućih transfera namijenjena za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa u iznosu od 1.289.443,69 KM nisu realizovana u skladu sa Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, nalazila su se na računu Zavoda za zaštitu spomenika jer se nisu stvorili uslovi za transfer korisnicima,**
 - **ne možemo potvrditi da se podjela neraspoređenih sredstva za projekte i programe u oblasti kulture i sporta u iznosu od 1.484.050,00 KM, vršila u skladu sa prethodno usvojenim kriterijima za raspodjelu istih.**
4. Po našem mišljenju, **finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta, Federalnog ministarstva kulture i sporta, za godinu koja se završava sa 31.12.2004.godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo kulture i sporta (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine FBiH", broj:19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: naučno istraživačku djelatnost, zaštitu i korištenje kulturno-historijskog naslijeđa; muzejsku, arhivsku, bibliotekarsku, izdavačku, pozorišnu, muzičku, likovnu, filmsku i estradnu djelatnost, djelatnost organizacija i udruženja građana u oblasti umjetnosti i kulture; unapređenje sporta i tjelesne kulture i druge poslove utvrđene Zakonom.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za zaštitu spomenika.

Finansiranje Ministarstva vrši se iz budžeta FBiH, a finansijsko poslovanje obavlja se putem Trezora.

Na dan 31.12.2004. godine bilo je ukupno uposleno 44 zaposlenika.

Prema Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, sjedište Ministarstva je u Mostaru. Ministarstvo je u 2004. godini bilo smješteno u Sarajevu, u ulici Obala Maka Dizdara br.2. Prema Zaključku Vlade FBiH broj V.170/2003, Federalno ministarstvo kulture i sporta privremeno će funkcionisati u Sarajevu do donošenja Zakona o izmjenama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, za čije je izmjene, istim Zaključkom, Vlada FBiH naložila pokretanje inicijative.

2 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2003. godinu i unaprijedilo funkcionisanje sistema interne kontrole.

Ministarstvo nije postupilo po preporukama u slijedećim slučajevima: status Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa BiH nije u potpunosti riješen u skladu sa zakonskim propisima, nije se u potpunosti pratilo izvršavanje sredstava transfera kod korisnika putem redovnog podnošenja izvještaja o utrošku sredstava, evidencija novčanih nagrada nije vršena u skladu sa zakonskim propisima, nije se ograničavala potrošnja fiksnih telefona.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se utvrdi da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom, da se da ocjena računovodstvenog sistema, kao i ocjena sistema internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja kao i pribavljanje realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za prikupljanje i čuvanje javnih prihoda, te da li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlaštenjima i za utvrđene namjene.

Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Revizija takođe uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U toku 2004. godine, funkcionisanje sistema interne kontrole u Ministarstvu obavljalo se putem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, Pravilnika o radnim odnosima, plaćama i drugim primanjima zaposlenih, Pravilnika o kancelarijskom poslovanju, Pravilnika o internoj računovodstvenoj kontroli i Pravilnika o zaštiti na radu koji su doneseni krajem 2003. godine. Po preporukama prethodne revizije, u cilju daljeg

jačanja sistema interne kontrole i otklanjanja nepravilnosti u radu, Ministarstvo je u toku 2004. godine donijelo Uputstvo o korištenju osobnog automobila u službene svrhe i utrošku i kontroli utroška goriva, Odluku o troškovima korištenja sredstava reprezentacije i Odluku o ograničavanju troškova korištenja mobilnih i fiksnih telefona. I pored donesenih akata sistem internih kontrola nije funkcionisao kod planiranja budžeta Ministarstva, evidentiranja plaća i naknada troškova zaposlenih, ograničenja potrošnje fiksnih telefona, pripreme programa utroška sredstava tekućih transfera, potpunog nadzora nad utroškom sredstava transfera.

I pored unapređenja funkcionisanja sistema interne kontrole u odnosu na prethodnu godinu putem donesenih akata, njeno djelovanje treba i dalje unapređivati i proširiti na sve oblasti poslovanja, a donesena akta u potpunosti primjenjivati u cilju potpune primjene zakonskih propisa i potpune i tačne knjigovodstvene evidencije.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola, pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija.

b) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Budžetom FBiH za 2004. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu od 14.257.140,00 KM, a Izmjenama i dopunama Budžetu za 2004. godinu ta sredstva su smanjena na 12.307.923,00 KM, što je za 1.949.217,00 KM ili 13,67% manje od prvobitnog iznosa. Ukupni rashodi i izdaci iskazani u finansijskim izvještajima Ministarstva iznose 10.434.685,00 KM i manji su za 1.873.238,00 KM ili 15,22% u odnosu na rebalansom planirane.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo o utrošku sredstava tekućih transfera u 2004 godini izvještavalo Federalno ministarstvo finansija, Vladu FBiH i Parlament, ali na osnovu podataka o realizaciji sredstava transfera iz Trezora.

Takođe, revizijom smo utvrdili da sredstva tekućih transfera namijenjena za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa u iznosu od 1.289.443,69 KM, nisu izvršavana na osnovu odluka iz 2003. i 2004. godine. Pomenuta sredstva nisu blagovremeno transferisana korisnicima iz razloga što korisnici nisu obezbijedili uslove da se sredstva realizuju. Ta sredstva su se nalazila na računu Zavoda za zaštitu spomenika.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 827.410,00 KM, a ostvarene u iznosu od 774.593,00 KM, što je za 52.817,00 KM ili 6,38 % manje u odnosu na plan. Sredstva za ove namjene planirana su u budžetu na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji za 55 zaposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 45. Na dan 31.12.2004. godine, u Ministarstvu je bilo zaposleno 44 zaposlenika, od kojih 18 u Zavodu za zaštitu spomenika. Ovakav način planiranja plaća i naknada troškova zaposlenih ostavlja prostor za isplate koje nisu planirane ili koje su planirane ali u znatno manjem iznosu od naznačenih u zahtjevu za budžetskim sredstvima.

Na osnovu prezentirane dokumentacije ustanovili smo da se na preporuku prethodne revizije vodi evidencija o prisutnosti na poslu, ali koja nije potpuna, jer nedostaju podaci o službenom putovanju, godišnjem odmoru, bolovanju, dopustu, opravdanom i neopravdanom izostanku. Ovakva nepotpuna evidencija uticala je na obračun i isplatu naknada troškova zaposlenih. Takođe, evidencija o prisustvu na poslu zaposlenih nije odobrena jer nije ovjerene od strane odgovorne osobe.

Uvidom u obračun plaće, utvrdili smo slučajeve obračunatih naknada za bolovanje preko 42 dana. U dosadašnjem radu, Ministarstvo nije slalo zahtjev za refundaciju ovih naknada kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja, niti su se ista evidentirala na potraživanjima u Glavnoj knjizi Trezora.

Uvidom u dokumentaciju, ustanovili smo da je 01.12.2004. godine, na osnovu Odluke ministra o isplati nagrada za rezultate rada, za 42 zaposlenika isplaćena nagrada u bruto iznosu od 33.769,79 KM, iznos od 22.513,26 KM na ime naknada (536,03 KM po zaposlenom) i 11.256,53 KM, na ime poreza. Ove nagrade nisu planirane u budžetu, a isplaćene su sa pozicije neto plaće za redovan rad. Raspoloživih sredstava za isplatu nagrada bilo je po osnovu 18,18% većeg broja planiranih zaposlenika u odnosu na stvarni broj zaposlenih u 2004. godini. Porez od 50% isplaćen je sa pozicije poreza na plaću. Ovakva evidencija isplate nagrada nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer isplaćene nagrade nemaju karakter neto plaće, već naknada troškova zaposlenih. Na pomenute naknade nije obračunat i plaćen poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih

nesreća, na osnovu Uputstva o načinu obračunavanja i uplati posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Ministarstvo je u 2004. godini na ime **naknada troškova zaposlenih** evidentiralo iznos od 191.489,14 KM. Od toga na naknade za prevoz 28.067,10 KM, naknade troškova smještaja 837,03 KM, naknade za odvojen život 8.342,78 KM, naknade za topli obrok 102.387,20 KM, regres za godišnji odmor 16.100,00 KM, otpremnine 9.207,13 KM, jubilarne nagrade 9.863,48 KM, pomoć u slučaju smrti i teže invalidnosti 14.934,42 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je na osnovu Rješenja ministra o naknadama i drugim materijalnim pravima u slučaju upućivanja na rad van mjesta prebivališta od 21.06.2004. godine, zaposleniku koji je upućen na rad van mjesta prebivališta svoje porodice, isplaćena retroaktivno naknada za odvojen život od porodice za troškove ishrane i naknada troškova putovanja u mjesto stanovanja porodice u vrijeme sedmičnog odmora, državnih praznika i neradnih dana u iznosu od 3.405,64 KM. Rješenje o isplati ovih naknada primijenjeno je od 27.10.2003. godine. Isplata ovih naknada nije u skladu sa čl. 21. Uredbe o računovodstvu i čl. 40. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna, jer su naknade za novembar i decembar 2003. godine, teretile 2004. godinu, a na koju se ne odnose.

Plaće i naknade troškova zaposlenih realnije planirati prema stvarnom broju zaposlenih, po pojedinačnim pozicijama i vršiti isplatu samo naknada koje su planirane i u iznosima u kojima su planirane. Evidenciju vršiti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Evidenciju o prisustvu na poslu vršiti uredno sa svim potrebnim podacima koju treba da potvrdi odgovorna osoba, kako bi se obračun i isplata plaća i naknada troškova zaposlenih vršila u skladu sa propisima.

Na ime naknada za bolovanje preko 42 dana slati zahtjev za refundaciju ovih naknada kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja uz evidentiranje potraživanja.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 200.379,16 KM, a planirani su u iznosu od 241.552,00 KM, što je manje za 41.172,84 KM ili 17,05%.

Putni troškovi su ostvareni u ukupnom iznosu od 41.968,10 KM. Posebno skrećemo pažnju na izdatke po osnovu putnih troškova koji su teretili Ministarstvo, a odnose se na troškove putovanja za spoljne saradnike, čiji odnos sa Ministarstvom nije regulisan ugovorom, za vozače i pratioca, koji nisu zaposlenici Ministarstva. Finansijska sredstva za finansiranje poslova posebnog osiguranja ličnosti i zgrada osiguravaju se u budžetu Federacije, na osnovu Odluke o određivanju ličnosti i zgrada FBiH koje se posebno osiguravaju i način njihovog osiguranja. Nismo mogli potvrditi da se naknade na ime putnih troškova za spoljnog saradnika-pratioca odnose na ovo Ministarstvo, jer Ministarstvo nije planiralo ove troškove i ne vodi evidenciju o njegovom prisustvu na poslu.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2004. godini iznosili su 40.369,06 KM. Uvidom u račune za fiksne telefone za april, juli i decembar 2004. godine, utvrdili smo da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, jer je potrošnja po zaposlenom prelazila iznos od 50,00 KM. Za juli i decembar mjesec ta potrošnja je bila preko 100,00 KM po zaposlenom. Odlukom ministra o ograničavanju troškova korištenja mobilnih i fiksnih telefona, koja se primjenjuje od 02.08.2004. godine, potrošnja službenog mobilnog telefona ograničava se do 70,00 KM, što se i primjenjivalo.

U izvještaju prethodne revizije skrenuli smo pažnju na Ugovor zaključen sa dobavljačem na ime unajmljivanja kopir aparata na korištenje, na period od 01.12.2003. godine do prestanka potrebe komitenta za kopir aparatom. Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da je Ministarstvo pomenuti aparat koristilo godinu dana, tj. do decembra 2004. godine i po tom osnovu ostvarilo izdatak od 3.600,00 KM. Budžetom za 2004. godinu, planirano je i nabavljena su dva fotokopir aparata, ali tek 03.12.2004. godine, u ukupnom iznosu od 3.780,00 KM. Postavlja se pitanje opravdanosti ostvarenog izdatka na osnovu unajmljivanja kopir aparata i ovako kasne nabavke vlastitih aparata, mada je nabavka planirana Budžetom za 2004. godinu.

Ministarstvo treba sa spoljnim saradnicima sklopiti ugovor o djelu kojim će definisati međusobne obaveze, a za pratioca i vozače, koji nisu zaposlenici Ministarstva, sa nadležnom institucijom usaglasiti evidencije o prisustvu na poslu, finansiranje poslova posebnog osiguranja ličnosti vršiti u skladu sa Odlukom o određivanju ličnosti i zgrada FBiH koje se posebno osiguravaju i način njihovog osiguranja.

Izdatke za telefonske usluge po zaposlenom smanjiti i ograničiti u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Tekući transferi

Ministarstvo je na ime tekućih transfera u finansijskim izvještajima iskazalo iznos od 9.372.184,00 KM, a planiralo iznos od 11.147.000,00 KM, što je manje za 1.774.816,00 KM, ili 15,92%. Od toga na ime grantova drugim nivoima vlasti iznos od 5.895.267,00 KM i grantova neprofitnim organizacijama u iznosu od 3.476.917,00 KM.

Struktura planiranih i izvršenih tekućih transfera u 2004. godini, je slijedeća:

R.b.	Vrsta transfera	Planirano	Ostvareno	Razlika
1.	Transfer za kulturu od značaja za Federaciju	1.600.000,00	1.419.400,00	180.600,00
2.	Transfer za institucije kulture od značaja za BiH	2.000.000,00	1.899.978,00	100.022,00
3.	Transfer za udruž. građana i organiz. u oblasti kulture	500.000,00	499.340,00	660,00
4.	Transfer za sport od značaja za Federaciju	2.167.000,00	2.076.549,00	90.451,00
5.	Transfer za Fond za izdavaštvo	1.800.000,00	1.191.667,00	608.333,00
6.	Transfer za Fond za kinematografiju	1.350.000,00	962.750,00	387.250,00
7.	Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa	1.550.000,00	1.142.500,00	407.500,00
8.	Transfer za adaptaciju i sanaciju Doma kulture Drvar	180.000,00	180.000,00	-
	Ukupno:	11.147.000,00	9.372.184,00	1.774.816,00

Realizacija navedenih tekućih transfera vršila se na osnovu Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2004. godinu, Izmjenama i dopunama Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2004. godinu, Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele «Transfera za Fond za izdavaštvo» i Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava «Transfera za kinematografiju» utvrđenih Budžetom FBiH, koji su usvojeni od strane Vlade FBiH.

Uvidom u Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, utvrdili smo da su Programom utroška sredstava tekućih transfera obuhvaćene i obaveze iz 2003. godine u iznosu od 820.000,00 KM (Transfer za kulturu od značaja za Federaciju u iznosu od 180.000,00 KM, Transfer za institucije kulture od značaja za BiH 100.000,00 KM, Transfer za udruge građana i organizacije u oblasti kulture 60.000,00 KM, Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa 390.000,00 i Transfer za sport od značaja za Federaciju 90.000,00 KM), koje su u istom iznosu i realizirane na teret Budžeta za 2004. godinu. Takođe, istim Programom na pozicijama transfera za kulturu od značaja za Federaciju, transfera za institucije kulture od značaja za BiH, transfera za udruženja građana i organizacije u oblasti kulture, transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa i transfera za sport od značaja za Federaciju, predviđena su neraspoređena sredstva za projekte i programe u ukupnom iznosu od 1.484.050,00 KM, koja su realizirana u iznosu od 1.188.522,80 KM. Prema Programu utroška sredstava, u okviru pojedinih grupa transfera, neraspoređena sredstva mogli su koristiti svi korisnici sredstava transfera iz tih grupa transfera. Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi da se raspodjela neraspoređenih sredstava za projekte i programe vršila na transparentan način, odnosno u skladu sa prethodno usvojenim kriterijima za raspodjelu sredstava transfera.

Uvidom u procedure koje su se odvijale u periodu između objavljenog Poziva za predlaganje programa i projekata u oblastima kulture i sporta za 2004. godinu i odabira korisnika sredstava transfera, nije nam prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je izbor korisnika sredstava transfera izvršen u skladu sa kriterijima za dodjelu sredstava tekućih transfera.

Prema usvojenom Programu utroška sredstava svih transfera ovog Ministarstva korisnici tekućeg transfera su bili obavezni dostaviti finansijske izvještaje sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak dobivenih sredstava u prethodnoj godini, kako bi se stekli uslovi za dobijanje sredstava transfera za narednu godinu. Donesena Odluka o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2004. godinu, u dijelu u kojem Ministarstvo treba pratiti namjenski utrošak sredstava tekuće godine i o istom izvještavati Vladu FBiH. Takođe, nadzor od strane Ministarstva nad utroškom tekućeg transfera za kulturu za 2004. godinu nije u cijelosti proveden iz razloga što nisu dostavljeni izvještaji o utrošku sredstava transfera od strane korisnika sredstava transfera. Usvojenim Programom utroška sredstava nije jasno definisan način nadzora nad korištenjem sredstava transfera od strane korisnika sredstava u cilju namjenskog i efikasnog korištenja javnih sredstava.

Uvidom u izvještaje o utrošku sredstava za kulturu od značaja za FBiH, institucije kulture za BiH i neraspoređena sredstva za projekte i programe u ukupnom iznosu od 3.599.378,00 KM, utvrdili smo da je Ministarstvo od ukupno 82 korisnika izvršilo nadzor kod 26 korisnika u iznosu od 1.861.110,00 KM ili 51,70 % od ukupne realizacije. Od korisnika kod kojih je izvršen nadzor nad utroškom sredstava, Ministarstvo je prihvatilo 8 Izvještaja o utrošku sredstava, a za 18 Izvještaja je tražilo da se dostavljena dokumentacija dopuni, kako bi u potpunosti potvrdila da su se sredstva trošila za namjene za koje su i predviđena.

Transfer za sport od značaja za FBiH realiziran je u iznosu od 2.076.548,89 KM, a planiran u iznosu od 2.167.000,00 KM, što je manje za 90.451,11 KM, ili 4.17% od planiranog. Od ukupno 118 korisnika sredstava transfera, za 40 korisnika je dostavljen izvještaj o utrošku sredstava u iznosu od 726.100,00 KM ili 34,97%.

Na ime transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, realizirana su sredstva u iznosu od 1.142.500,00 KM. Naznačeni iznos realiziran je u skladu sa Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenim Budžetom za 2004. godinu i Kriterija za donošenje odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom. Revizijom ovih izdataka utvrdili smo da budžetom odobrena sredstva za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa nisu transferisana korisnicima u iznosu 1.289.443,69 KM, a odnose se na odluke o dodjeli sredstava transfera za 2003. i 2004. godinu. Prema Izvještaju o izvršenoj internoj finansijsko računovodstvenoj kontroli poslovanja Zavoda za zaštitu spomenika u tekućoj 2004. godini, koju je sačinila Komisija za internu finansijsku kontrolu, imenovana od strane ministra, sredstva nisu realizirana iz razloga što se nisu stekli uslovi za transfer istih (neriješeni imovinsko pravni odnosi, problemi sa dobavljačima, obim radova, granate u pojedinim objektima, korisnik obustavio radove zbog neispunjenih ugovorenih obaveza, očekuje se početak građevinske sezone, niko nije zadužen za projekat i sl.). Iz razloga što sredstva stoje neefikasna duži vremenski period, revizorski tim smatra da nije trebalo vršiti transfer sredstava za projekte koji nisu spremni za realizaciju. Ova sredstva u 2004. godini nalazila su se na računu kod Zavoda za zaštitu spomenika. Takođe, u okviru ovih sredstava na teret transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, vršena je isplata dnevnica po osnovu službenih putovanja zaposlenika Ministarstva, a nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su ovi izdaci planirani u Programu utroška sredstava ovih transfera.

Sredstva transfera za Fond za izdavaštvo u iznosu od 1.191.666,60 KM i transfera za kinematografiju u iznosu od 962.750,00 KM, doznavačavana su direktno Fondaciji za izdavaštvo i Fondaciji za kinematografiju. Revizorskom timu su prezentirani izvještaji o utrošku sredstava, koji su potpisani od predsjednika upravnog odbora jedne i druge fondacije.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo sačinilo konačan izvještaj o utrošku sredstava tekućih transfera za 2004. godinu na osnovu realizacije usvojenih programa o utrošku sredstava s kriterijima raspodjele, koji je dostavljen Vladi FBiH. Pomenuti izvještaj nije sačinjen na osnovu izvještaja korisnika sredstava transfera o utrošku sredstava transfera, kojim bi se moglo potvrditi da su korisnici na transparentan način trošili dodijeljena sredstva u skladu sa programima utroška sredstava s kriterijima raspodjele, usvojenim od strane Vlade FBiH.

Dosljedno prinjenjivati odredbe Zakona o izvršavanju budžetu u FBiH u pogledu planiranja programa, korištenja i izvještavanja o utrošku sredstava tekućih transfera, a u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata iz oblasti kulture i sporta.

Prilikom izrade Programa utroška sredstava tekućih transfera sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, potrebno je jasno definisati nadzor nad praćenjem utroška sredstava tekućih transfera.

Potrebno je da se sredstva tekućeg transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa troše za projekte spremne za realizaciju u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera.

5 ZAKLJUČAK

Tokom revizije konstatovali smo da Ministarstvo donesene podzakonske akte u vezi unapređenja sistema internih kontrola nije u potpunosti primjenjivalo u 2004. godini. Smatramo da je potrebno dosljedno provoditi donesene procedure, odnosno iste uskladiti sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija, a u cilju efikasnijeg funkcionisanja sistema internih kontrola u svim segmentima rada Ministarstva.

Vežano za realizaciju sredstava tekućih transfera, obzirom da se radi o veoma značajnim budžetskim sredstvima koja se realizuju putem ovog Ministarstva, potrebno je da se značajna pažnja posveti pripremi programa utroška sredstava tekućih transfera spremnih za realizaciju tih sredstava od strane korisnika. Odobrena sredstva tekućih transfera potrebno je realizovati u skladu sa zakonskim propisima. Ministarstvo treba posebnu pažnju usmjeriti na nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera od strane korisnika tih sredstava, a sve u cilju efikasnijeg korištenja odobrenih javnih sredstava.

6 KOMENTAR

Federalno ministarstvo kulture i sporta, dopisom broj: 01-14-2-2265/05 od 25.07.2005. godine, očitovalo se na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. U navedenom očitovanju, Ministarstvo je dalo primjedbe na dio nalaza, koje nisu prihvaćene iz razloga što nije dato adekvatno obrazloženje i dostavljena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogle uvažiti date primjedbe. Ministarstvo je navelo da će obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH o provedenim mjerama u cilju otklanjanja konstatovanih propusta u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

UR: 025, 010 -1 /05

**5.20 FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I
IZBJEGLICA**

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica** na dan 31.12.2004. godine, iskazanih na stranicama od 1-7. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji («Sl. novine FBiH», br: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanje dokaza koji podkrijepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija također obuhvata ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrijednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti radnih odnosa, naknada troškova zaposlenih, evidencije izdataka za materijal i usluge i tekući transfera, kao i iskazivanje stanja imovine i obaveza na kraju godine,**
 - **u okviru Programa raspodjele sredstava transfera za raseljene osobe i izbjeglice, na poziciji pod rednim brojem 4. Psiho-socijalni program, edukacija i izrada projekta, troškovi implementacije i regionalnih centara, ostvarenih u iznosu od 637.801,94 KM, vršila se evidencija i isplata dijela redovnih izdataka, koji se odnose na obavljanje osnovne djelatnosti Ministarstva,**
 - **popis imovine i obaveza nije u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, na dan 31.12.2004. godine.**
4. Po našem mišljenju, **osim za napomene navedene u prethodnoj tački, finansijski izvještaji daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica na dan 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica (u daljem tekstu Ministarstvo), formirano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH» br: 19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na prikupljanje i obradu podataka o izbjeglicama i raseljenim osobama, koordiniranje aktivnosti rekonstrukcije zajedno sa registriranjem i nadzorom nevladinih organizacija, stvaranje uslova za povratak raseljenih osoba u njihova mjesta stanovanja, uključujući izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju i popravku kuća i drugih stambenih objekata za potrebe smještaja izbjeglica i raseljenih osoba, održavanje regionalnih centara za pomoć u obavljanju ovih aktivnosti i druge poslove utvrđene naprijed navedenim Zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-34-32/03 od 17.04.2003, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost V. broj: 113/03 od 17.04.2003. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacijske jedinice, i to: Kabinet ministra, Sektor za pravne, ekonomsko-finansijske i opće poslove, Sektor za razvoj održivosti povratka, Sektor za raseljene osobe-prognanike, izbjeglice-povratnike, Sektor za humanitarnu djelatnost i Inspektorat.

Sredstva za rad Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica obezbjeđuju se u federalnom budžetu. Broj zaposlenih na dan 31.12.2004. godine je bio 76. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, predvedeno je 86 zaposlenika, a Budžetom odobreno 80.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu u ul: Alipašina 41.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Na osnovu izvršene revizije za 2004.godinu, utvrđeno je da Ministarstvo nije postupilo po preporuci Ureda za reviziju za 2003. godinu, u dijelu koji se odnosi na uspostavu interne računovodstvene kontrole.

Također, nismo se uvjerali da je uspostavljena Centralna evidencija o raseljenim osobama–prognanicima i izbjeglicama–povratnicima za teritoriju Federacije BiH, kako je definisano Zakonom o raseljenim osobama–prognanicima i izbjeglicama–povratnicima u Federaciji BiH i Uputstvom o vođenju Centralne evidencije donesene od strane ministra.

Ministarstvo nije postupilo po preporuci Ureda za reviziju koja je vezana za zatvaranje računa u skladu sa Uputstvom o zatvaranju računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrolu

Ministarstvo nije uspostavilo sistem internih kontrola u svim segmentima rada. Interna kontrola je djelimično uspostavljena putem akata i pisanih procedura, donesenih od strane menadžmenta.

Rješenjem ministra formirane su: Komisija za internu kontrolu rada Sektora za pravne, ekonomsko-finansijske poslove, Komisija za kontrolu načina rada Sektora za raseljene osobe-prognanike i izbjeglice-povratnike, Komisija za internu kontrolu rada Sektora za humanitarnu djelatnost i Komisija za internu kontrolu Inspektorata.

U toku revizije prezentiran je izvještaj Komisije za internu kontrolu rada Sektora za pravne, ekonomsko-finansijske poslove iz koga se nismo mogli uvjeriti da je Komisija vršila kontrolu u skladu sa ovlaštenjima. Izvještaj Komisije za kontrolu načina rada Sektora za raseljene osobe-prognanike i izbjeglice-povratnike, nije nam dat na uvid.

Izvještaj Komisije za internu kontrolu rada Sektora za humanitarnu djelatnost i Komisije za kontrolu rada Inspektorata, revizijskom timu je dat na uvid. Izvršenim kontrolama nisu konstatovane nepravilnosti u radu Sektora za humanitarnu djelatnost i Inspektorata.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija.

Potrebno je da Komisije za internu kontrolu koje su formirane od strane menadžmenta Ministarstva, obavljaju kontrolu u skladu sa datim ovlaštenjima.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Ministarstvo je bilo u obavezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti izbjeglih i raseljenih osoba.

Zakonom o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama povratnicima u Federaciji BiH i Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama povratnicima u FBiH, Ministarstvo je u obavezi napraviti plan povratka i repatrijacije raseljenih osoba prognanika i izbjeglica-povratnika na teritoriji Federacije. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su svi potrebni dokumenti pripremljeni od strane ovog Ministarstva.

Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije BiH za 2004. godinu objavljen je 03.07.2004. godine. Smatramo da se sredstva tekućih transfera za 2004. godinu, nisu trošila efikasno u toku godine iz razloga što je Odluka o Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, donesena u drugom polugodištu 2004. godine.

Ministarstvo je bilo dužno voditi evidenciju o raseljenim osobama i izbjeglicama za teritoriju Federacije. Uvidom u dokumentaciju uočili smo da je 30.03.2004. godine potpisan Protokol o provođenju procesa revizije brojčanog stanja i statusa raseljenih osoba u BiH. Potpisanim protokolom Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica se obavezuje za pokretanju aktivnosti vezanih za reviziju brojčanog stanja i statusa raseljenih osoba u Bosni i Hercegovini. Nakon provedene re-registracije Ministarstvo će imati potpuniju bazu podataka o evidencijama raseljenih i izbjeglih osoba u FBiH, kao što je definisano zakonskim propisima.

U toku 2004. godine pristupilo se izmjeni postojeće baze DDPR (baza UNHCR) podataka, tako što je instalirana oprema za direktnu vezu 07.02.2005. godine (općine, kantoni i Federacija koja još nije u funkciji).

Uvidom u dokumentaciju, ustanovili smo da je Uputstvo o vođenju Centralne i Osnovne evidencije o raseljenim osobama-povratnicima na teritoriji Federacije BiH, donoseno u 2000. godini, nije usklađeno sa izmjenama i dopunama Zakona o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama-povratnicima u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo donese novo Uputstvo o vođenju Centralne i Osnovne evidencije o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama-povratnicima za teritoriju Federacije BiH, u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama-prognanicima i izbjeglicama-povratnicima u FBiH.

c) *Izvršenje budžeta za 2004. godinu*

Ministarstvu je u Budžetu za 2004. godinu odobreno 30.739.000,00 KM, a na osnovu Izmjena i dopuna Budžeta za 2004., budžet Ministarstva je smanjen na 16.240.136,00 KM, što čini samo 52,83% prvobitnog iznosa. U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2004. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 16.244.942,00 KM, što je u odnosu na planirane izdatke u iznosu od 16.460.136,00 KM u koji su uključena i sredstva tekuće rezerve od 220.000,00 KM, manje za 215.194,00 ili 1,31%.

Uvidom u dokumentaciju, uočili smo u okviru Izdataka za materijal i usluge, na pozicijama nabavke materijala, izdataka za usluge prevoza i goriva, izdataka za tekuće održavanje, ugovorenih i drugih posebnih usluga, da je vršeno knjigovodstveno evidentiranje izdataka, a zatim u istom iznosu isknjižavanje sa naznačenih pozicija. Daljom analizom, utvrdili smo da su računi evidentirani na poziciji tekućih transfera. Iz razgovora sa odgovornim osobama doznali smo da je razlog ovakvog načina rada, što u Budžetu za 2004. godinu na naznačenim pozicijama, nije bilo planirano dovoljno sredstava. U vezi sa naprijed navedenim ne možemo potvrditi da su se sredstva namjenski koristila iz razloga što se dio redovnih izdataka za materijal i usluge evidentirao na poziciji tekućih transfera.

Potrebno je da Ministarstvo realnije planira pojedine pozicije u budžetu i izdatke za materijal i usluge evidentira na pozicijama kojima pripadaju, kako bi se budžetska sredstva koristila u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvđene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 929.330,00 KM, a ostvarene u iznosu od 842.544,00 KM, što je za 86.786,00 KM ili 9,34 % manje u odnosu na plan.

U toku 2004. godine, na osnovu rješenja ministra, osam zaposlenika je zasnovalo radni odnos na određeno vrijeme do tri mjeseca, zbog hitnosti posla. Nakon tog perioda, zaposlenicima je bez raspisivanja konkursa/oglasa radni odnos produžavan na period od tri mjeseca, što nije u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika u organima uprave u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da se istovremeno vršio obračun i isplata naknada za odvojeni život i naknada za korištenje privatnog automobila za prevoz na posao i sa posla u periodu od januara do septembra 2004. godine, a što nije u skladu sa Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovodilaca izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave. Isplate ovih naknada u 2004. godini, vršene su na osnovu Odluke ministra o naknadi za odvojen život od porodice za troškove ishrane iz jula mjeseca 2003. godine i Rješenja o pravu na naknadu za korištenje privatnog automobila za prevoz na posao i sa posla iz decembra 2003. godine.

Prilikom prijema zaposlenika u radni odnos postupati u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Rješenja o pravu na naknadu, obračun i isplatu naknada za odvojen život i naknada za korištenje privatnog automobila za prevoz na posao i sa posla, vršiti u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od 322.994,00 KM, a ostvareni u iznosu od 295.093,00KM, a što je 27.901,00 KM ili 8,64% manje od planiranih.

U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih telefona, ministar je donio Naredbu broj 2, kojom se regulišu troškovi korištenja fiksnih telefona, pravo na korištenje službenih mobilnih telefona i nadoknada troškova za korištenje privatnih mobilnih telefona u službene svrhe, koja se primjenjivala od 01.05.2004.g. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da u periodu prije donošenja pomenute Naredbe nije bilo ograničenja potrošnje mobilnih telefona, a što nije u skladu sa Zaključkom Vlade.

Na poziciji unajmljivanje prostora i zgrada evidentiran je iznos od 106.223,50 KM. Dio u iznosu od 44.423,50 KM, odnosi se na zakup prostora po osnovu Ugovora sa «Šuma-projektom», gdje je smješten jedan sektor Ministarstva. Drugi dio u iznosu od 61.800,00 KM odnosi se na zakup poslovnog prostora Hala-Stup, na osnovu zaključenog Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa fizičkim licem, površine od 980 m2. Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da je dio iznosa za unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 61.800,00 KM, knjigovodstveno evidentiran i na poziciji tekućih transfera. Ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer naznačeni izdatak nije evidentiran na poziciji na koju se i odnosi.

Potrebno je da Ministarstvo Izdatke za materijal i usluge planira i evidentira na poziciji kojoj i pripadaju, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

d) Tekući transferi

U skladu sa Budžetom za 2004. godinu, a prema Programu raspodjele sredstava transfera za raseljene osobe i izbjeglice, Ministarstvu je planiran iznos od 28.932.000,00 KM. Izmjenama i dopunama budžeta, pomenuti iznos je smanjen i iznosio je 14.483.897,00 KM, a ostvaren je u iznosu od 14.452.207,25 KM, odnosno 99,78%.

Obzirom da je Program raspodjele sredstava transfera namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica objavljen tek 03.07.2004. godine, ističemo da se sredstva za prvo polugodište nisu trošila po usvojenom Budžetu za 2004. godinu., osim za izdatke održivog povratka u iznosu od 1.944.046,38 KM. Nismo se uvjerali da je menadžment Ministarstva blagovremeno poduzimao aktivnosti vezane za pripremu i donošenje plana povratka i repatrijacije i programa utroška sredstava namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica, u cilju ravnomjernije i efikasnije potrošnje namjenskih sredstava u toku godine.

Transfer utroška sredstava za raseljene osobe i izbjeglice za 2004. godinu ostvaren je, kako slijedi :

R/b	Naziv projekta	Iznos
1.	Rekonstrukcija stambenih objekata i podrška kolektivnim centrima	7.977.306,36
2.	Zajednički projekti	1.880.000,00
3.	Projekti održivog povratka i humanitarne pomoći povratnicima	3.313.698,95
4.	Psihosocijalni programi, troškovi implementacije, regionalni centri	637.801,94
5.	Transfer sredstava za realizaciju projekta podrške povratku, općini Srebrenica	643.400,00
	Ukupno:	14.452.207,25

Izdaci po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata i podrške kolektivnim centrima iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od **7.977.306,36 KM**. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju (dinamika realizacije projekta iz plana povratka i repatrijacije) ističemo da je Ministarstvo realizovalo 1.187 ugovora korisnicima stambenih objekata i podrške kolektivnim centrima.

Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da je u okviru sredstava transfera vršena i isplata naknada članovima komisija koje su formirane od strane ministra i to: Komisija za provođenje Javnog poziva sa prednadmetanjem i nadmetanjem za nabavku građevinskog materijala i izvođenje građevinskih radova visoko i nisko gradnje, Komisija za izradu zapisnika o tehničkom pregledu i prijemu objekata po «Podprojektu rješavanja pojedinačnih slučajeva», Komisija za zajedničke projekte sa vladinim i nevladinim sektorima na nivou BiH, Komisija za provođenje Javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za isporuku sitne poljoprivredne mehanizacije i plastenika, Komisija za ocjenu kvaliteta i opravdanosti zahtjeva projekata iz oblasti održivog povratka, Komisija za nabavku vozila. Akti o obrazovanju navedenih komisija nisu objavljeni u «Službenim novinama FBiH», kako je to definisano Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Takođe, Izvještaj Ministarstva o visini isplaćenih naknada za članove komisija za protekli period 2004. godine, od 19.11.2004. godine, ne sadrži iznose isplaćenih naknada za članove komisija, već ukupan iznos isplaćenih naknada za sve komisije, što nije u skladu sa navedenom Odlukom. Takođe, evidencija naknada u komisijama predstavlja redovnu aktivnost Ministarstva, koje treba planirati i evidentirati u okviru ugovorenih usluga, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a ne iz sredstava transfera.

Potrebno je da Ministarstvo ubuduće blagovremeno inicira aktivnosti vezane za pripremu i donošenje plana povratka i repatrijacije i programa utroška sredstava namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica, u cilju ravnomjernije i efikasnije potrošnje namjenskih sredstava u toku godine.

Da se obrazovanje komisija, utvrđivanje visine naknada za rad istih i izvještaj o isplaćenim naknadama, vrši u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Potrebno je da Ministarstvo Izdatke za materijal i usluge planira i evidentira na poziciji kojoj i pripadaju, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Struktura utroška sredstava transfera za zajedničke projekte:

1. BPK-Kantonalno ministarstvo za soc. polit.raseljena lica i izbjeglice	300.000,00 KM
2. CHURCH WORLD SERVICE (CWS)	250.000,00 KM
3. Help	200.000,00 KM
4. Izbjeglički servis za povratak-Drvar	10.000,00 KM
5. JRT TREZOR BIH, Fond za povratak	1.000.000,00 KM
6. ZEDO Kantonalno ministr. za rad i soc. politiku	120.000,00 KM
Ukupno:	1.880.000,00 KM

Putem Jedinstvenog računa Trezora izvršen je transfer sredstava u iznosu **1.000.000,00 KM** za implementaciju zajedničkih projekata finansiranih kroz Fond za povratak. Isplata naznačenih sredstava izvršena je na osnovu Odluke o odobravanju sredstava Fondu za povratak Bosne i Hercegovine, na ime realizacije zajedničkih projekata rekonstrukcije i povratka u okviru Komisije za izbjeglice i raseljene osobe. Prema izjavi odgovorne osobe, do momenta revizije sredstva po osnovu zajedničkih projekata nisu realizovana.

U Programu utroška sredstava tekućeg transfera za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica za psihosocijalni program, troškove implementacije i regionalnih centara, planiran je iznos od **662.000,00 KM**, a realizovan iznos od **637.801,94 KM**, što čini 96,34 % ostvarenja. U navedenom Programu, nisu posebno iskazani izdaci na koji se isti odnose, tako da je u okviru troškova implementacije vršeno evidentiranje dnevnica, održavanje vozila, ugovora o djelu, goriva, naknada za rad komisija, nabavka kancelarijskog materijala kao i porezi i doprinosi po osnovu obračunatih i plaćenih komisija.

Takođe, na navedenoj poziciji evidentirane su obaveze iz 2003. godine po osnovu naknada za rad Regionalnih centara u iznosu od 64.329,03 KM, iako su isti trebali biti realizovani iz kantonalnih budžeta u omjeru od 30 %. Ovakva evidencija nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravinikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer obaveze nisu knjigovodstveno evidentirane u momentu kada su i nastale. Donesena je Uredba o prestanku važenja Uredbe o osnivanju regionalnih centara za pomoć i koordinaciju povratka raseljenih osoba prognanika i izbjeglica na području i sa područja Republike Srpske, dana 06.05.2004. godine.

Na osnovu uvida u dokumentaciju, utvrdili smo da je Ministarstvo tromjesečno izvještavalo Vladu Federacije BiH, u skladu sa zaključkom kolegija premijera FBiH od 26.07.2004. godine. Ministarstvo nije tromjesečno izvještavalo Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH o o utrošku sredstava tekućih transfera sa obrazloženjem utroška tih sredstava, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju budžeta Federacije FBiH za 2004. godinu i programom koji donosi Vlada.

Potrebno je u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, o utrošenim sredstvima tekućih transfera tromjesečno izvještavati Federalno ministarstvo finansija i Vladu Federacije.

e) Popis imovine, obaveza i novčanih sredstava, na dan 31.12.2004. godine

Rješenjem ministra o obrazovanju popisnih komisija, formirane su komisije: za popis stalnih sredstava, za popis sitnog inventara i auto-guma, za popis novčanih sredstava i gotovine u blagajni, kao i Centralna popisna komisija.

Komisija za popis obaveza i potraživanja nije formirana u skladu sa članom 73. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, odnosno nije izvršen popis obaveza na dan 31.12.2004. godine.

Formirane komisije su izvršile popis, usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem i sačinile izvještaje.

U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2004. godine iskazana vrijednost stalnih sredstava iznosi 1.464.353,28 KM. Međutim, uvidom u dokumentaciju ustanovili smo, da je zgrada u ul. Terezije 56, Diobenim bilansom između Federalnog ministarstva raseljenih lica i izbjeglica i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, pripala ovom Ministarstvu. Pomenuta zgrada se nalazi u evidencijama stalnih sredstava Ministarstva, sadašnje vrijednosti u iznosi 1.220.155,83 KM. Dokaz o vlasništvu revizijskom timu nije dat na uvid.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se na popisnim listama nalazi 14 vozila od kojih samo 6 koja su registrovana na Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica.

Takođe su nam dostavljene saobraćajne dozvole za 3 vozila Opel Corsa, koja su registrovana na ime Fondacije za zapošljavanje i obuku-Odjel za demobilizaciju i rekonstrukciju. Pomenuta vozila su u 2003.g. bila na popisu

stalnih sredstava Ministarstva, ali su Rješenjem ministra o isknjižavanju iz knjigovodstvene evidencije stalnih sredstava-motornih vozila od 31.12.2004.g. i isknjižena. U istom Rješenju se navodi da će se ova stalna sredstva voditi na posebnoj popisnoj listi, kao «tuđe» sredstvo u upotrebi, a kad se steknu uslovi, uknjižiti kao stalna sredstva Ministarstva. Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi pravo korištenja ovih sredstava od strane Ministarstva.

Komisija za popis novčanih sredstava i gotovine u blagajni popisala je sredstva na aktivnim transakcijskim računima kod poslovnih banaka na dan 31.12.2004.godine i to:

– Raiffeisen Bank-Federalno ministarstvo socijalne politike i raseljenih-«Malezija	10.660,34KM
– Raiffeisen Bank-Fed. min. soc. pol. i raseljenih-«Povratak u Srebrenicu»-Raiffeisen Bank-	51.618,23KM
– ABS Banka-Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica-«Projekat UNHCR-a»-	13.189,32KM
– HB Central Profit Banka-Fed.min.so.pol.i ras.-«Povratak u Srebrenicu»-	2.366,65KM
– UPI Banka-FMF Program podsticajnih mjera za zapošljavanje-	484.079,30KM

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2004. godine nisu iskazana sredstva donatorskih računa kod banaka. Od navedenih transakcijskih računa samo je transakcijski račun kod UPI Banke FMF- Program podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi, otvoren uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija. Ostali računi su otvoreni ranijih godina na ime bivšeg Federalnog ministarstva socijalne politike i raseljenih. Od strane ovog Ministarstva nisu poduzete mjere u cilju zatvaranja navedenih računa, t.j. Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Uputstvom o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima. Takođe, nemamo saznanja da je Ministarstvo vodilo posebno knjigovodstvo za promjene na ovim računima, da je sastavljalo periodične i godišnje izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i da je te izvještaje dostavljalo Federalnom ministarstvu finansija, kako je trebalo u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima.

Popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Poduzeti aktivnosti oko utvrđivanja vlasništva zgrade u Ul. Terezije 56 i tri auta koja se vode na Fondaciji za zapošljavanje i obuku, a koja nisu uopšte popisana.

Ministarstvo treba poduzeti aktivnosti kako bi se navedeni računi otvorili u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima.

5 ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2004. godinu, uočili smo da je izvršen napredak u cilju postizanja transparentnosti u radu Ministarstva kao javne odgovornosti menadžmenta. Transparentnost se posebno ogledala kod nabavki građevinskog materijala za rekonstrukciju stambenih objekata i podrške kolektivnim centrima, odnosno dosljednom primjenom Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova. Potrebno je da Ministarstvo u narednom periodu pojača aktivnosti na pravovremenoj izradi Plana povratka i repatrijacije i Programa utroška sredstava namijenjenih za podršku povratku raseljenih osoba i izbjeglica u cilju efikasnije i ravnomjernije potrošnje namjenskih sredstava u toku godine.

Takođe, potrebno je da Ministarstvo u potpunosti vrši nadzor nad utroškom tekućih transfera i o utrošku istih, izvještava Federalno ministarstvo finansija i Vladu Federacije svaka tri mjeseca u skladu sa zakonskim propisima.

6 KOMENTAR

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, u ostavljenom roku, očitovale se dopisom br: 01-14-998-1/05 od 18.05.2005. godine na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine. Preporuke date u Izvještaju su prihvaćene, a Ministarstvo je već poduzelo određene aktivnosti na otklanjanju uočenih nepravilnosti

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

UR- 025, 010 -02/05

5.21 FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRAZOVANJA I NAUKE**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke**, iskazanih na stranicama od 1 do 7, na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje je odgovoran menadžment Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako, da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
 - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti planiranja sredstava, izvršavanja budžeta u okviru odobrenog, u oblasti naknada troškova zaposlenih, evidentiranja izdataka za materijal i usluge i tekućih transfera, kao i utvrđivanja prava vlasništva nad imovinom,**
 - **nedosljednu primjenu Zakona o izvršavanju budžeta/proračuna za 2004. godinu, a što je uticalo na stvaranje obaveza u većem iznosu od odobrenog budžetom u iznosu od 277.368,35 KM. Više ostvareni izdaci se odnose na izdatke za materijal i usluge u iznosu od 68.382,35 KM i na tekuće transfere u iznosu od 208.986,00 KM,**
 - **Ministarstvo nije primjenjivalo Zakon o izvršavanju budžeta u dijelu koji se odnosi na tromjesečno izvještavanje Federalnog ministarstva finansija/financija i Vlade Federacije BiH o utrošenim sredstvima tekućih transfera.**
4. Po našem mišljenju, **finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta, Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke Mostar, za godinu koja se završava sa 31.12.2004. godine.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.**

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

1 UVOD

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je u 2003. godini, na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine FBiH", broj:19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje; pedagoške standarde i normative prostora, opreme i nastavnih sredstava za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i odgoj, nostrifikaciju i ekvivalenciju inostranih školskih svjedodžbi i diploma; stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnog osoblja; udžbeničke literature za osnovno i srednje obrazovanje; naučno istraživački rad na unapređenju odgojno obrazovnog rada; standarde i normative za visoko obrazovanje; dački studentski standard; razvoj naučno istraživačke djelatnosti; zaštitu autorskog prava i intelektualne svojine; koordiniranje naučno istraživačke aktivnosti; razvoj naučno istraživačkih organizacija; podsticanje fundamentalnih primjenjenih istraživanja, razvoj investicionih tehnologija i kadrova u naučno istraživačkoj djelatnosti; praćenje inovacija, razvoja i unapređenja tehnologija i druge poslove utvrđene Zakonom.

Finansiranje Ministarstva vrši se iz budžeta FBiH, a finansijsko poslovanje obavlja se putem Trezora u Mostaru.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva predviđeno je 50 zaposlenika, a na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu je bilo zaposleno 45 zaposlenika.

Prema Zakonu, sjedište Ministarstva je u Mostaru. Ministarstvo je u 2004. godini bilo smješteno u Sarajevu u ulici Obala Maka Dizdara br.2, a u Mostaru u ulici Adema Buća br.34.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo jednim dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2003. godinu. Ministarstvo nije postupilo po slijedećim preporukama: nije u potpunosti uspostavljena interna računovodstvena kontrola, nije se vodila evidencija ostvarenih vlastitih prihoda, niti se vršilo usaglašavanje tih prihoda sa Glavnom knjigom Trezora, budžetska sredstva se nisu u potpunosti koristila u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za 2004. godinu i to do visine u njegovom Posebnom dijelu, prijem u radni odnos i evidencija o prisustvu na poslu nije se vodila u potpunosti u skladu sa propisima, nisu donesena pisana pravila kojima se reguliše utrošak i kontrola utroška goriva, o utrošku sredstava tekućih transfera nisu izvještavani Federalno ministarstvo finansija/financija i Vlada FBiH u skladu sa propisima, nisu poduzete aktivnosti oko utvrđivanja prava vlasništva nad zgradama koje se nalaze u evidenciji stalnih sredstava Ministarstva.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se utvrdi da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom, da se da ocjena računovodstvenog sistema, kao i ocjena sistema internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja kao i pribavljanje realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za prikupljanje i čuvanje javnih prihoda, te da li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlaštenjima i za utvrđene namjene.

Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Revizija takođe uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Ministarstvo nije uspostavilo sistem internih kontrola u svim segmentima rada. Interna kontrola je djelimično uspostavljena putem akata i pisanih procedura, donesenih od strane menadžmenta, koje se nisu u potpunosti primjenjivale u toku 2004. godine.

U skladu sa Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih budžetom FBiH za 2004. godinu Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine imenovala je nadzorno tijelo koje će pratiti namjenski utrošak sredstava tekućih transfera kod svih korisnika sredstava. U toku revizije, revizorskom timu su prezentirani dokumenti gdje Ministarstvo zahtijeva od korisnika sredstava da dostave izvještaje o utrošku sredstava transfera sa pratećom finansijskom i računovodstvenom dokumentacijom. Do izrade revizorskog izvještaja, nadzorno tijelo nije izradilo izvještaj o namjenskom utrošku sredstava iz razloga, što su kasno doznačena sredstva korisnicima iz oblasti obrazovanja i nauke.

Decembra 2004. godine nadzorno tijelo je izradilo Izvještaj o kontroli namjenskog utroška sredstava tekućih transfera za 2003. godinu. Razlog kašnjenja je što su pojedina sredstva transfera iz 2003. godine, doznačavana korisnicima do augusta 2004. godine.

Potrebno je da se radi efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola, kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni. Prilikom uspostave sistema internih kontrola, pridržavati se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija.

b) *Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva*

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Ministarstvo je bilo u obavezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, normative za visoko obrazovanje, dački i studentski standard i razvoj naučno-istraživačkih organizacija.

Okvirnim Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, nadležne obrazovne institucije u Bosni i Hercegovini bile su obavezne najkasnije do juna 2004. godine, stvoriti sve potrebne uslove za normalni početak osnovnog školovanja u trajanju od devet godina. Da bi se ispoštovala zakonska odredba i prelazak na devetogodišnje obrazovanje u školskoj 2004/2005. godini, na prijedlog federalnog i svih kantonalnih ministara, formirane su odgovarajuće stručne strukture, tijela i komisije koje su trebale da pripreme nastavne planove i programe za početak procesa devetogodišnjeg obrazovanja. U razgovoru sa odgovornom osobom saznali smo da je od deset kantona, u sedam izvršen upis učenika u devetogodišnje osnovno obrazovanje, a u tri kantona nije.

Otežavajuća okolnost u radu ovog Ministarstva predstavlja nedonošenje zakona o nauci. Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na državnom nivou vezano za donošenje okvirnog zakona o nauci u Bosni i Hercegovini. Finansiranje nauke vrši se na osnovu usvojenog Programa raspodjele sredstava transfera za oblast nauke od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine.

c) *Prihodi po osnovu zakonom utvrđene djelatnosti Ministarstva*

Ministarstvo je u 2004. godini ostvarivalo vlastite prihode po osnovu recenziranja udžbenika i polaganja stručnih ispita iz oblasti obrazovanja. Na osnovu ostvarenih vlastitih prihoda, Ministarstvo planira ugovorene usluge u okviru kojih se vrši isplata po osnovu ugovora o djelu za recenzente i članove komisija za stručne ispite. U Glavnoj knjizi Ministarstva vlastiti prihodi iskazani su u iznosu od 32.850,00 KM, što predstavlja samo jedan dio prihoda koje ostvaruje Ministarstvo. Prema evidencijama sektora koji ostvaruju prihode, ukupni vlastiti prihodi iznose 193.450,00 KM. Od tog iznosa 167.900,00 KM ostvareno je po osnovu recenziranja udžbenika i 25.550,00 KM po osnovu uplata za polaganje stručnih ispita. Date su nam uplatnice kojim se potvrđuju navedeni iznosi. Služba za ekonomsko-finansijske i opće poslove Ministarstva ne vodi niti usaglašava svoju pomoćnu evidencije o vlastitim prihodima sa Glavnom knjigom trezora.

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, Ministarstvo treba voditi evidenciju ostvarenih vlastitih prihoda i svoju pomoćnu evidenciju redovno usaglašavati sa Glavnom knjigom trezora.

d) Izvršenje budžeta za 2004. godinu

Budžetom FBiH za 2004. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu od 6.288.750,00 KM, a Izmjenama i dopunama Budžetu za 2004. godinu ta sredstva su smanjena na 4.969.699,00 KM, što je za 1.319.051,00 KM ili 20,97% manje od prvobitnog iznosa. Ukupni rashodi i izdaci iskazani u finansijskim izvještajima Ministarstva u koje su uključena i sredstva tekuće rezerve u iznosu od 200.000,00 KM, iznose 4.648.056,00 KM i manji su za 321.643,00 KM ili 6,47% u odnosu na rebalansom predviđena.

Međutim, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da u naprijed navedenim izdacima nisu iskazani izdaci u iznosu od 277.368,35 KM. Ovi izdaci se odnose na više stvorene obaveze od budžetom odobrenih po osnovu izdataka za materijal i usluge od 68.382,35 KM i po osnovu tekućih transfera od 207.986,00 KM, a isti su evidentirani na pomenutim pozicijama u 2005. godini i tereti će budžet za 2005. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo realnije planira pojedine pozicije u budžetu i budžetska sredstva koristi u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvđene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade planirane su u iznosu od 824.118,00 KM, a ostvarene u iznosu od 800.719,00 KM, što je za 23.399,00 KM ili 2,84 % manje u odnosu na plan. Sredstva za ove namjene planirana su za 50 zaposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 46. Na dan 31.12.2004. godine, u Ministarstvu je bilo zaposleno 45 zaposlenika, od toga 12 u Mostaru i 33 u Sarajevu.

Izvršili smo uvid u pripremu, obračun i isplatu plaće i naknada troškova zaposlenih za januar, septembar i decembar 2004. godine. Na osnovu prezentirane dokumentacije ustanovili smo da se ne vodi uredno evidencija sati o prisutnosti na poslu, a pogotovu za zaposlenike koji rade u Mostaru. Evidencije o prisustvu na poslu zaposlenih, takođe nisu potpisivane od strane rukovodilaca sektora.

Naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 178.315,86 KM, a planirane u iznosu od 182.628,00 KM, što je za 4.312,00 ili 2,36% manje od plana. Ministarstvo ove naknade nije planiralo po pojedinačnim pozicijama, već sve naknade troškova zaposlenih u jednom iznosu. U okviru naknada troškova zaposlenih evidentirane su naknade za prevoz sa posla i na posao u iznosu od 27.506,00 KM, naknade troškova smještaja u iznosu od 748,91 KM, naknade za topli obrok tokom rada u iznosu od 103.525,20 KM, regres za godišnji odmor u iznosu od 16.450,00 KM, otpremnine u iznosu od 3.756,30 KM, jubilarne nagrade u iznosu od 7.935,15 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 18.394,30 KM.

Na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima, koja nemaju karakter plaće, ministar je u decembru 2004. godine donio Odluku o dodjeli nagrade za rezultate rada za 44 zaposlenika u iznosu od po 373,87 KM po zaposleniku. Na ukupan iznos neto nagrada za rezultate rada od 16.450,28 KM, obračunat je i plaćen porez na dodatna primanja u iznosu od 50%, ali nije obračunat i plaćen poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, na osnovu Uputstva o načinu obračunavanja i uplati posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Evidenciju sati o prisustvu na poslu vršiti uredno za sve zaposlenike, evidenciju treba da potvrdi odgovorna osoba, kako bi se obračun i isplata plaća i naknada troškova zaposlenih vršila u skladu sa propisima.

Planirati po pojedinačnim pozicijama naknade troškova zaposlenih i vršiti isplatu samo naknada koje su planirane i u iznosima u kojima su planirane.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 809.759,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 831.223,00 KM, manje za 21.464,00 KM ili 2,58%.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2004. godini iznosili su 51.081,61 KM. Uvidom u račune za fiksne telefone za januar, maj i august 2004. godine, utvrdili smo da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, jer je potrošnja po zaposlenom prelazila iznos od 50,00 KM. Za maj mjesec ta potrošnja je bila preko 90,00 KM po zaposlenom. Uvidom u analitičke kartice utvrdili smo da je iznos računa za fiksni telefon za decembar u iznosu od 4.057,30 KM, unešen u evidencije, a zatim u istom iznosu storniran i evidentiran u 2005. godini. Ovakva evidencija nije u skladu sa propisima, jer je stvorena obaveza u većem iznosu od planiranog, a račun nije evidentiran u periodu na koji se i odnosi, odnosno u kojem je nastala obaveza za plaćanje.

Isti je slučaj i kod Izdataka za unajmljivanje prostora i zgrada gdje je zbog nedostatka raspoloživih sredstava, račun za zakup poslovnog prostora u Mostaru u iznosu od 2.648,00 KM, evidentiran, pa zatim storniran. Od tog iznosa dio od 1.400,00 KM, evidentiran je u 2004. godini, a preostali dio od 1.284,00 KM, za koji nije bilo raspoloživih sredstava, evidentiran u 2005. godini i bit će isplaćen na teret budžeta za tu godinu.

Na ime usluga reprezentacije u 2004. godini, evidentirano je 9.521,60 KM. U okviru ovog iznosa evidentiran je i račun u iznosu od 3.000,00 KM, koji se odnosi na kupovinu poklona ženama za 8. mart. Ovakva evidencija nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer kupovina poklona predstavlja dodatna primanja izvan radnog odnosa i trebalo ih je evidentirati u okviru naknada troškova zaposlenih, na koje je trebalo platiti porez u skladu sa zakonskim propisima. Uvidom u dokumentaciju, uočili smo da pojedini računi za reprezentaciju nemaju priloženu specifikaciju usluga, niti ime osobe koja je koristila uslugu.

Ugovorene usluge su planirane u iznosu od 590.372,00 KM, a ostvarene u iznosu od 589.027,00 KM, što je za 1.345,00 KM manje od plana. Od ovog iznosa iznos od 326.555,75 KM se odnosi na usluge po osnovu ugovora o djelu za recenziranje udžbenika iz 2003. godine, a koje su uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija evidentirane i isplaćene u 2004. godini. Takođe, zbog nedovoljno raspoloživih sredstava, obaveze u iznosu od 63.041,05 KM, koji se odnose na usluge po osnovu ugovora o djelu za recenziranje udžbenika iz 2004. godine, evidentirane su u 2005. godini i biće isplaćene na teret budžeta za 2005. godinu.

Na naznačenim pozicijama izdataka za materijal i usluge došlo je do prekoračenja budžeta u iznosu od 68.382,35 KM, iz razloga nerealnog planiranja sredstava i korištenja sredstava iznad odobrenih budžetom u njegovom Posebnom dijelu. Rashodi budžetskih korisnika se priznaju i evidentiraju u onom obračunskom periodu u kojem je nastala obaveza za plaćanje, bez obzira na to da li je i kada izvršeno samo plaćanje.

Budžetska sredstva koristiti u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH i to za namjene koje su određene budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdatke za telefonske usluge po zaposlenom smanjiti i ograničiti u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Izdatke na ime usluga reprezentacije namjenski trošiti i evidentirati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a obaveze za poreze obračunavati i plaćati u skladu sa zakonskim propisima.

Tekući transferi

Ukupni transferi Ministarstva, zajedno sa Tekućom rezervom iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od 2.945.258,32 KM, a planirani su u iznosu od 2.950.550,00 KM. Od toga na Grantove drugim nivoima vlasti odnosi se iznos od 1.498.355,94 KM i na Transfere za nauku iznos od 1.446.902,38 KM.

Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2004.godinu, koja se sastoji od kriterija za raspodjelu sredstava transfera za obrazovanje i kriterija za raspodjelu sredstava transfera za nauku.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da dio transfera koji se odnosi na 2004. godinu i to subvencioniranje smještaja i ishrane studenata u iznosu od 193.150,00 KM, transfer iz oblasti nauke u iznosu od 13.086,00 KM i finansiranje obrazovanja i rekonstrukcija škola u iznosu od 2.750,00 KM, nisu knjigovodstveno evidentirani u godini u kojoj je obaveza i nastala. Knjigovodstveno evidentiranje ovih transfera vršeno je u 2005. godini, a što ukazuje da su se sredstva trošila suprotno odredbama Zakona o izvršavanju budžetu u FBiH za 2004.godinu. Takođe, knjigovodstveno evidentiranje naznačenih pozicija nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, tj. obaveza nije knjigovodstveno evidentirana kada je i nastala.

Sredstva transfera za finansiranje studentskog standarda, sredstva iz oblasti nauke i sredstva za finansiranje obrazovanja i rekonstrukciju škola, koristiti u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Programom raspodjele sredstava transfera.

U okviru Programa raspodjele sredstava za finansiranje obrazovanja i rekonstrukciju škola, izvršena je isplata sredstava u iznosu od 50.000,00 KM u svrhu finansijske podrške poboljšanju obrazovnog procesa Gimnaziji u Mostaru, iznos od 200.000,00 KM za finansiranje Osnovnoj školi u Drvaru i iznos od 98.000,00 KM za sanaciju školskih objekata u Općini Bužim. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovali smo da naznačene obrazovne ustanove u ostavljenom roku, nisu dostavile izvještaje o utrošenim sredstvima.

Potrebno je da Ministarstvo prati namjenski utrošak sredstava u skladu sa donesenim Programom raspodjele sredstava transfera.

Ministarstvo je obavezno u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta, svaka tri mjeseca izvještavati Federalno ministarstvo finansija i Vladu Federacije BiH o realiziranim projektima. Tromjesečni izvještaj o utrošku sredstava tekućih transfera, Ministarstvo nije sačinilo, što nije u skladu sa čl.35. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2004.godinu. Nadzorno tijelo formirano od strane Vlade FBiH, a na prijedlog ministra, trebalo je sačiniti Izvještaj o kontroli namjenskog utroška sredstava tekućih transfera za 2004. godinu. Ravizijskom timu Izvještaj nije dat na uvid.

Potrebno je da Ministarstvo sredstva tekućih transfera koristi samo za namjene i u iznosima koji su utvrđeni Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele.

U skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, Ministarstvo treba tromjesečno izvještavati o utrošenim sredstvima tekućih transfera Federalno ministarstvo finansija i Vladu Federacije BiH.

Potrebno je da Nadzorno tijelo za praćenje namjenskog utroška sredstava transfera sačini Izvještaj o kontroli namjenskog utroška tekućih transfera za 2004. godinu, u skladu sa Programom raspodjele sredstava transfera.

e) Stanje imovine, potraživanja i obaveza

U Bilansu stanja na dan 31.12.2004. godine iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 1.541.042,00 KM. Ministarstvu su na ime nabavke stalnih sredstava planirana sredstva u iznosu od 295.198,00 KM. Od toga na ime nabavke građevina, za kupovinu poslovne zgrade u Mostaru planirana su sredstva u iznosu od 258.350,00 KM. Ministarstvo je više puta objavljivalo javni poziv za prikupljanje ponuda za kupovinu zgrade radi preseljenja u Mostar, ali u 2004. godini nisu uspjeli odabrati adekvatan poslovni prostor. Iz razgovora sa odgovornom osobom doznali smo da će se aktivnosti u vezi obezbjeđenja prostora za smještaj Ministarstva u Mostaru riješiti do kraja 2005. godine.

Na ime nabavke opreme planirano je 36.848,00 KM, a oprema je nabavljena u iznosu od 25.812,00KM. Odlukom ministra uknjižena su stalna sredstva i sitan inventar Jedinice za koordinaciju Razvojnog projekta (PCU-Obrazovanje), koja je završila projekat. Na osnovu Odluke ministra o uknjižavanju stalnih sredstava i sitnog inventara prema Popisnoj listi komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara uknjižena su sredstva na ime donacije Parsons Global Services Inc.(Usaid Community Reintegration and Stabilization Program).

U evidencijama stalnih sredstava nalaze se zgrade u vrijednosti od 1.286.400,16 KM, za koje Ministarstvo nije prezentiralo dokaze o vlasništvu. Diobenim bilansom između Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i Federalnog ministarstva kulture i sporta ove zgrade su pripale i evidentirane su u okviru stalnih sredstava ovog Ministarstva.

Uvidom u saobraćajne dozvole vozila koja su evidentiranih u stalnim sredstvima Ministarstva, utvrdili smo da su od ukupno sedam vozila, samo dva vozila registrovana na ime ovog Ministarstva.

Poduzeti aktivnosti oko utvrđivanja vlasništva na zgradama koje su evidentirane u stalnim sredstvima ovog Ministarstva i sva evidentirana vozila registrovati na ime Ministarstva.

5 ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za 2004.godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcionisanjem sistema internih kontrola.

U toku revizije konstatovali smo da Ministarstvo ranije donesene podzakonske akte u vezi unapređenja sistema internih kontrola nije u potpunosti primjenjivalo tokom poslovanja u 2004. godini. Smatramo da je potredno dosljedno provoditi donesene procedure, a u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donijeti nove procedure u cilju efikasnijeg funkcionisanja sistema internih kontrola u svim segmentima rada Ministarstva.

Vežano za raspolaganje sredstvima tekućih transfera, konstatovali smo da se od strane korisnika sredstava transfera, nije vršilo adekvatno i blagovremeno izvještavanje o namjenskom korištenju primljenih sredstava, a što bi u narednom periodu trebalo znatno poboljšati. Nadzorno tijelo, koje je trebalo vršiti nadzor nad utroškom odobrenih budžetskih sredstava po osnovu transfera, a u skladu sa programom koji odobrava Vlada FBiH, nije u potpunosti odgovorilo zadatku za koji je i formirano.

Potrebno je da Ministarstvo u potpunosti vrši nadzor nad utroškom sredstava tekućih transfera i o utrošku istih, izvještava Vladu Federacije svaka tri mjeseca, u skladu sa zakonskim propisima.

6 KOMENTAR

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke u ostavljenom roku očitovalo se dopisom broj: 01-14-235/05 od 09.06.2005. godine na Nacrt izvještaja o reviziji finasijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine i na isti dalo primjedbe. Primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što uz iste nije dato adekvatno obrazloženje i prezentirana relevantna dokumentacija.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Dževida Hodžić, dipl.oec.

PRILOG IZVJEŠTAJU

ODLUKE IZ TEKUĆE REZERVE BUDŽETA/PRORAČUNA FBIH							
Period: 01.01. - 31.12.2004. godine							
R. Br	Institucija koja prima doznaku	Svrha doznake	Boj odluke	Datum donošenja odluke	Br. Sl. Novina FBiH	Iznos donesene odluke	Iznos realizacije odluke u 2004. g.
1	Federalno ministarstvo finansija	Međunarodna konferencija za strane ulagače u BiH, Mostar, odluka 43/2004	43/04	29.01.2004.		250.000,00	250.000,00
2	Federalno ministarstvo finansija	Obilježavanje 20-god. ZOI u Sarajevu, odluka 58/2004	59/04	22.01.2004.	10/04	167.500,00	167.500,00
3	Vlada Federacije	Pomoć za zemljotres gradu Bamu u Iranu, odluka 103/04	103/04	11.04.2004.	16/04	100.000,00	100.000,00
4	Vrhovni sud Federacije	Za bruto plaće, naknade i dop. poslodavca, odluka 75/04	75/04	19.02.2004.	12/04	274.000,00	274.000,00
5	Vlada Federacije	Podrška Privrednoj komori za organi. konfederacije FBiH, odluka 119/04	119/04	01.04.2004.	20/04	80.000,00	80.000,00
6	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Za poplave u Popovom polju, odluka 132/04	132/04	01.04.2004.	23/04	200.000,00	200.000,00
7	Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Univerzitetski teleinformatični centar, za postdipl. studij, odluka 162/2004	162/04	19.02.2004.	26/04	100.000,00	100.000,00
8	FOOS- za prikupljanje informacija	Za pronalazak zat. I nestalih osoba, odluka 201/04	201/04	13.05.2004.	27/04	30.000,00	30.000,00
9	Federalna direkcija robnih rezervi	Na osnovu zaključka Vlade, odluka 197/04	197/04	13.05.2004.	27/04	32.166,00	0
10	Federalno ministarstvo pros. uređ	Općina Trnovo - za Barakušu, odluka 202/04	202/04	13.05.2004.	27/04	15.000,00	15.000,00
11	Federal. minist. rada i soc. polit.	Za isplatu po članu 143, odluka 196/04	196/04	13.05.2004.	27/04	6.196,00	2.184,00
12	Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Gimnazija u Mostaru, odluka 237/04	237/04	07.06.2004.	31/04	100.000,00	100.000,00
13	Vlada Federacije	Putnički autmobil PASAT, odluka 143/04	143/04	22.04.2004.		45.000,00	45.000,00
14	Federal. minist. prost. uređenja	Za prvi međunar. sajam zdrave hrane, odluka 251/04	251/04	03.06.2004.	33/04	10.000,00	10.000,00
15	Vlada Federacije	Za fondaciju "Pravda za BiH", odluka 254/04	254/04	03.06.2004.	33/04	250.000,00	250.000,00
16	Federalno ministarstvo finansija	Izgradnja infrastrukture u Prozoru-Rami, odluka 269/04	269/04	10.06.2004.	34/04	70.000,00	70.000,00
17	Federalno ministarstvo finansija	Ljubljanskoj banci, odluka 300/04	300/04	24.06.2004.	37/04	25.000,00	25.000,00
18	Federalno minist. prost. uređ.	Za nacionalni park "Una", odluka, 253/04	253/04	03.06.2004.	34/04	42.000,00	37.206,00
19	Federalno tužilaštvo	Za člana ekspertnog tima, odluka 299/04	299/04	24.06.2004.	37/04	17.000,00	5.141,60
20	Vlada Federacije	Otvaranje Starog mosta. Odluka 308/04	308/04	24.06.2004.	36/04	1.500.000,00	1.000.000,00
21	Vlada Federacije	Nipex, za vozilo Passat, odluka 298/04	298/04	24.06.2004.	37/04	13.360,80	13.360,00
22	Vlada Federacije	Majke enklave Srebrenica, odluka 301/04	301/04	24.06.2004.	37/04	20.000,00	20.000,00
23	Federalno ministarstvo raseljenih lica i	Za Srebrenicu, odluka 313/04	313/04	02.07.2004.	38/04	220.000,00	148.570,00

ODLUKE IZ TEKUĆE REZERVE BUDŽETA/PRORAČUNA FBIH							
Period: 01.01. - 31.12.2004. godine							
R. Br	Institucija koja prima doznaku	Svrha doznake	Boj odluke	Datum donošenja odluke	Br. Sl. Novina FBiH	Iznos donesene odluke	Iznos realizacije odluke u 2004. g.
	izbjeglica						
24	Federalno ministarstvo za pitanje boraca	Udruga HVIDRA, odluka 355/04	355/04	23.07.2004.	42/04	25.000,00	25.000,00
25	Federalno ministarstvo za pitanje boraca	Savez ratnih vojnih invalida, odluka 354/04	354/04	23.07.2004.	42/04	40.000,00	40.000,00
26	Vlada Federacije	International league of humanist, odluka 387/04	387/04	29.07.2004.	43/04	68.454,00	68.454,00
27	Direkcija robnih rezervi	Na osnovu zaključka Vlade, odluka 346/04	346/04	15.07.2004.	39/04	32.325,00	0,00
28	Fedral. minist. Finansija	Za aplikaciju za trezorsko poslovanje, odluka 347/04	347/04	15.07.2004.	39/04	32.000,00	0,00
29	Ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	J.P." Park Blidinje", odluka 407/2004	407/04	19.08.2004.	46/04	70.000,00	70.000,00
30	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	EKO turizam, Bihać, odluka 415/04	415/04	14.09.2004.	47/04	30.000,00	30.000,00
31	Fedralna uprava civilne zaštite	Nabavka montažno poslovnog objekta, odluka 434/04	434/04	16.09.2004.	50/04	115.000,00	114.920,00
32	Vlada Federacije	Zakupnina za SIPU preduzeću "Zrak", odluka 520/2004	520/04	28.10.2004.	63/04	109.956,00	87.964,80
33	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	D.O.O. Terminali, odluka 490/2004	490/04	21.10.2004.	61/04	50.000,00	50.000,00
34	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša	Slivovi rijeke Neretve, škola u Travniku, odluka 517/04	517/04	04.11.2004.	63/04	495.069,00	495.069,00
35	Federalno minist. finansija	Za organizaciju Okruglog stola, odluka 572/04	572/04	16.12.2004.	74/04	5.000,00	0,00
36	Carinska uprava	za TTSTF, odluka 161/04	161/04	22.04.2004.	24/04	12.000,00	0,00
37	Fedraln. minist. rada i soc. pol.	za nedostajuća sredstva, odluka, 436/04	436/04	16.09.2004.	50/04	66.000,00	66.000,00
38	Odbor državne službe za žalbe	Za potrebe odbora državne službe za žalbe, odluka	477/04	14.10.2004.	58/04	67.984,00	33.475,39
Ukupno januar - decembar 2004.godine						4.786.010,80	4.023.844,79